

УКРАЇНСЬКА
СТРІЛЕЦЬКА
ГРОМАДА
ЕДМОНТОН

1928-1978

MYKHAILO BAYRAK

Ukrainian War Veterans' Association in Edmonton

Editorial Board: Orest Windyk (Editor-in-Chief), Mykhailo Bayrak, Stefan Groch, Mykhailo Nakonechny, Dmytro Shostak, Dr. Celestyn Mykola Suchowersky, Mykhailo Zhurawel.

Introduction by Dr. C. M. Suchowersky

Cover designed by Jacque Hnizdovsky

Published by

**Ukrainian War Veterans' Association — Edmonton Branch
10629 - 98 Street, Edmonton, Alberta, Canada.**

МИХАЙЛО БАЙРАК

Українська Стрілецька Громада в Едмонтоні

Редакційна Колегія: Орест Віндик (голова), Михайло Байрак, Степан Грох, Михайло Журавель, Михайло Наконечний, д-р Целестин Микола Суховерський, Дмитро Шостак.

Передмова д-ра Ц. М. Суховерського.

Обкладинка Якова Гніздовського.

diasporiana.org.ua

Накладом

**Української Стрілецької Громади — Відділу в Едмонтоні
10629 - 98 Стріт, Едмонтон, Альберта, Канада.**

Мовний редактор: Юрій Клиновий.

Авторські права застережені.

Copyright 1978: Ukrainian War Veterans' Association — Edmonton Branch

**Printed by Ukrainian News Publishers Ltd.
10967 - 97 Street, Edmonton, Alberta, Canada**

МИХАЙЛО БАЙРАК, син Василя і Доміцелі з дому Боднарук Байраків, уродився 20 травня 1900 р. в селі Гадинківцях, пов. Гусятин, Західна Україна. Початкову школу і приготовний курс до гімназії закінчив у своєму селі, а до п'ятикласової з правом прилюдності гімназії учасував у Копичинцях до початку першої світової війни. В січні 1918 р. був покликаний до австрійського війська, де по короткім вишколі був висланий у травні того ж року на італійський фронт; там служив аж до розпаду Австро-Угорщини в листопаді 1918 р. Повернувшись до рідного села, 12 листопада зголосився до УГА в Чорткові. Закінчивши курс підстаршин-книговодів, був призначений

десяtnиком до батерії 4/8, а з початком лютого 1919 р. вийхав з батерією на фронт проти поляків коло Белза, пов. Сокаль. В УГА служив до 1920 р. Військовий ступінь — десяtnик.

Повернувшись додому, не застав батька, який помер на тиф, інтернований поляками у львівській тюрмі Бригідки. Якийсь час допомагав матері господарювати, а потім був покликаний до польського війська, де відслужив 22 місяці. 6 жовтня 1926 р. приїхав до Канади. В Едмонтоні поселився в лютому 1928 р., де проживає і досі. Був членом-засновником УСГ в 1928 р., а УНО в 1932 р., в обидвох організаціях займав різні чоловікі позиції. В 1931 р. одружився з Пелагією з дому Блок, того ж року став громадянином Канади. В 1940 р. купив половину підприємства „Говм Міт Маркет”, де пробув до 1969 р.

Історію-хроніку Відділу УСГ в Едмонтоні почав писати давно, ще в 1976 р., матеріяли до неї почав збирати ще давніше. Вона — завершення його трудолюбивого, відданого своєму народові життя, поклін пам'яті тих членів УСГ, що відійшли у вічність, похвала тим, що ще живуть.

Ю. К.

П'ятдесятирізгя
Української Стрілецької Громади
в Едмонтоні

Тому 50 років була заснована Українська Стрілецька Громада (УСГ) в Канаді. Перший відділ повстав у Вінніпегу, другий в 1928 р. в Едмонтоні.

Засновниками УСГ були вояки українських армій, які від 1917 до 1921 р.р. боролися проти займанців України, в першій мірі проти червоної Москви. Поселилися вони в Канаді, щоб жити в цій вільній і багатій країні та мати можливість допомагати своїм братам і сестрам у їх боротьбі за самостійну і соборну Україну. Щоб скріпити допомогу від канадсько-українського суспільства, УСГ сприяла заснуванню Українського Національного Об'єднання (УНО) в Канаді. Членами УНО стали українці різних віровизнань, політичних переконань, професійного, соціального і економічного станів, тут народжені і натуралізовані канадці українського роду.

Виникає питання, чому й досі існують дві, на перший погляд ідентичні організації, УСГ і УНО. Різниця між ними не тільки та, що в початках свого існування УСГ була організацією колишніх вояків різних українських військових одиниць, — сьогодні її членами можуть бути також українські патріоти, що не були вояками, — різниця і в тому, що, разом з еволюцією і переміною Української Військової Організації (УВО) в політично-підпільну Організацію Українських Націоналістів (ОУН), і УСГ в Канаді еволюціонувала в тому самому напрямі, тобто стала політичною організацією і водночас віткою широкого всеукраїнського націоналістичного руху. В деякому сенсі УСГ і далі залишилася такою ж революційно-політичною організацією, отже й опікуною УНО, куди входять українські громадяни, правда, аж ніяк не противні українському націоналістично-визвольному рухові. Так УСГ і досі є сторожем ідеалів, які покладено в основу діяльності УНО.

Немає сумніву, що УСГ і УНО відіграли величезну роль в житті канадської України. Передусім вони скасували конфесійний критерій для своїх членів, до них від самого початку їх заснування могли належати всі українці без уваги на їх релігійну принадлежність. Як відомо, в 30-их роках і пізніше велася завзята боротьба між обома українськими Церквами. Саме злагоднюючим чинником у тій релігійній боротьбі, що дуже ослабила наш національний організм, була діяльність УСГ і УНО. Тут треба підкреслити, що УСГ і УНО завжди вважали наші Церкви рівноправними, завжди шанували їх однаково.

Друга велика заслуга УСГ і УНО для канадської України в тому, що ці організації на першому місці поставили допомогу українському народові в його боротьбі за визволення, посилаючи в тяжких роках економічної кризи тисячі доларів на потреби рідного краю. Під їх впливом цим шляхом, правда, в менший мірі пішли й інші наші всекрайові організації БУК і СУС. Так всі канадські українці включилися в один широкий визвольний фронт.

УСГ, отже зорганізовані в ній колишні українські воїни, лишила свій нестергтий слід теж на формах нашого національно- побутового життя в Канаді, вводячи багато новизн, які й досі не віджили. I так УСГ перша дала ініціативу відсвяткувати 10-ту річницю самостійності і соборності України в січні 1929 р. — з того часу такі святкування повторюються кожного року і досі. А й перше Листопадове свято відбуло заходами і за ініціативою УСГ в Едмонтоні в листопаді 1929 р. Не від речі буде згадати, що й таке по-великодне свято, як “свячене”, вшановано вперше в квітні 1932 р. за ініціативою УСГ, також перший „святвечір” відсвяткувала УСГ 6 січня 1933 р.

Разом з УНО УСГ вела завзяту боротьбу з комунізмом та іншими антиканадськими протихристиянськими течіями в Канаді. УСГ, із своїми братніми організаціями УНО, ОУК і МУНО, плекала національну, культурно-виховну та економічну діяльність серед українського суспільства в Канаді. Для цієї мети вони організовували аматорські гуртки, ставили сотні театральних вистав, творили хори, танцювальні групи, вечірні і суботні школи для вивчення української мови, історії і культури. Щоб допомогти економічно менш заможним, вони зорганізовували Українську кредитову спілку. Завдяки УСГ в Едмонтоні повстав „Новий Шлях” один з кращих часописів у Канаді, який і досі виходить у Торонті.

Коли Канада вступила в другу світову війну, більшість старих українських ветеранів та їх сини зголосилися добровільно до канадської армії, щоб доказати свою лояльність прибраній батьківщині та вдячність за права й можливості, які вони знайшли в цій країні. Деякі з них загинули в боротьбі з ворогами вільного світу, інші повернулися з відзнаками за відвагу і геройство. В цих тяжких воєнних часах УСГ, УНО та інші канадські українські організації створили Комітет Українців Канади, який став представником півмільйона канадських українців і координатором їх участі у війні з нацистами.

Тому й не дивно, що по другій світовій війні значна частина нової української еміграції включилася в ряди УСГ та її братніх організацій. Всі вони спільно продовжують працю, корисну для Канади і України. Під цю пору в центрі уваги УСГ і її прихильників є боротьба українців на рідних землях

проти тоталітарного устрою червоної Москви і допомога українським революціонерам в Україні. УСГ теж активно підтримує багатокультурність, національний розвиток українців Канади і двомовні українсько-англійські школи в Альберті.

I ще таке кінцеве слово: Члени УСГ глибоко переконані, що молодше покоління, їх діти і внуки, доцінить їх працю, що воно продовжуватиме їх діяльність, плекатиме рідне українське слово, українську культуру і традиції та допомагатиме українському народові в його боротьбі за самостійну соборну Україну. Хай смолоскип вічної любови до свого рідного ніколи не погасне в їх серцях!

Д-р Микола Суховерський

Дан Мур

Do 50-rізгя
Української Стрілецької Громади
в Едмонтоні.

Розрив гранат розорював кордони,
Когорт імперських розгоряється змаг . . .
Стрільців маршують січові колони —
Чужий над ними майоріє стяг.

Голосить гомін горами, пляями —
Палає Маківка в стожарний цвіт!
Лисоня лине славою полями,
Дивує дивом, облітає світ.

У Києві кличі Універсалів
Ведуть на бій безсмертний ешелон.
Ви арсенал відбили від вандалів,
Створили рідний, вічний Маратон.

Розтрощено, розметено престоли.
Змовкає рокіт грізних канонад . . .
Під рідним прапором заграли дзвони —
Зазолотів над Львовом Листопад!

Ви України зміряли простори,
Багрились кров'ю вояків сліди. —
Степи, ліси, поля і сині гори
Здригалися від славної ходи.

Не встоялися. Обмаліли сили.
Здолав вас тиф, хуртечі крижані.
Голів в ярмо катам ви не схилили,
Пішли шукати долі в чужині!

Солоний піт росив засмаглі чола
В канадських преріях, в густих лісах.
В крайні вільній розжились спроквола,
З'єднав вас спільний непокірних шлях.

Півсотні літ записано в аннали.
Жертовність, труд невтомної снаги,
І щем, як Україну катували
І голодом морили вороги.

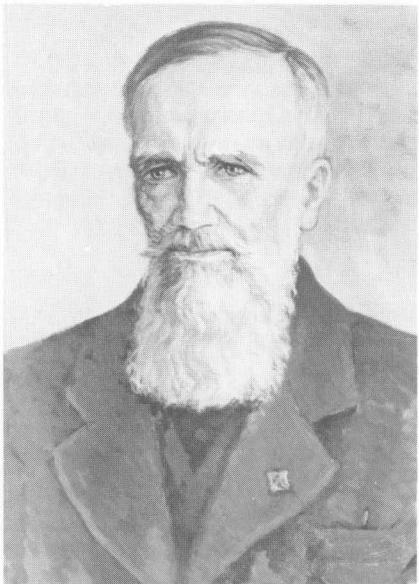
Ви стали символом нескорених народів.
Протоптана, скривавлена тропа
Веде синів в пекельне горно Бродів,
В безсмертні лави лицарів УПА!

Ще кілька з вас біліє голубами
Під ваготою пройдених доріг;
Калина плаче ґронами-слезами
І стеле листя під чужий поріг.

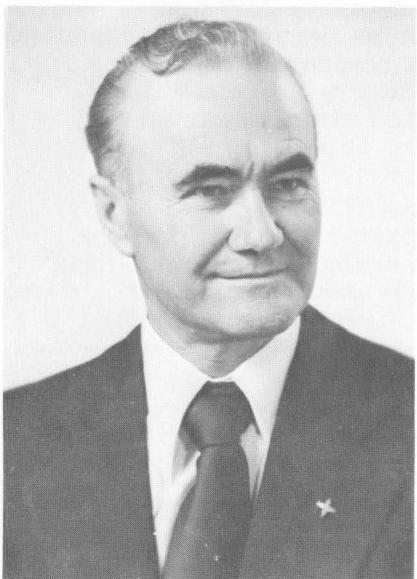
А внуків, правнуків у цю годину
Блакитно-жовтий кличе волі стяг:
— Звільніть з ярма бездольну Батьківщину,
В нових вогнях довершуйте звитяг!

E. 22. I. 1978 p.

*Погесні глени
Української Стрілецької Громади
в Едмонтоні.*

ЛАБА ВАСИЛЬ (1887-1976), український католицький священик, бібліст, патролог і каноніст, професор Богословської Академії у Львові, на еміграції засновник і ректор Української Духовної Семінарії у Гіршбергту і Кулембергту, автор „Біблійної герменевтики” і 3-томової „Патрології”. Почесний член УСГ в Канаді.

СУХОВЕРСЬКИЙ Д-Р МИКОЛА ЦЕЛЕСТИН, почесний член УСГ в Канаді, голова Контрольної Комісії Відділу УСГ, голова Філії УНО, член Редакційної Колегії видання „Хроніки” УСГ, уродився 8 травня 1913 р. в Чернівцях, Буковина, Україна. Служив у румунській армії, відбув військову школу старшин. Прибув до Канади 1949 р. Вступив у члени УСГ 1951 р. Став громадянином Канади 1954 р. По професії бібліотекар і професор університету, мешкає в Едмонтоні.

I

1918 р. закінчилася перша світова війна. Коли повстала українська держава, то її існування тривало так довго, як довго існувало українське військо. Перестала існувати армія, перестала існувати й наша держава.

По роззброєнні Української Галицької Армії (УГА) поляками на провесні 1920 р., українські вояки, виснажені в безперестанних боях та походах, зморені тифозною гарячкою, поверталися в свої рідні села та міста.

Вже в той час було багато людей по селах, що не мали подостатком поля, на якому можна б сяк-так господарювати. Робітники, що жили в містах, також не могли одержати роботи, бо поляки впихали всюди своїх людей. Тому перед тими вояками, що повернулися до своїх домів, повстало питання: залишитися на місцях, будувати та приглядатися, як польські пани, великі землевласники, розпарцельовували землі польським мазурам-колоністам, або залишити рідну землю, за яку боролися з крісом в руці та іхати в невідоме шукати країдої долі? Виїздили до Канади, Америки, Аргентини та інших країн.

Не краще було положення старшин УГА, коли, по підписанні договору-замирення поляків з більшовиками 18 березня 1921 р., їх поляки звільнили з тaborів полонених. Тим, що мали середню освіту, вступ на університет був майже неможливий. Ті, що закінчили університетські студії, не могли одержати праці по своїй професії, бо всі посади поляки обсаджували своїми людьми. Тому й старшини покидали рідну землю та виїздили, хто куди мав можливість.

До Канади почали прибувати колишні українські вояки десь від 1921 р., а масово в 1925 і 1926 роках. Деякі приїздили також із Чехословаччини, це ті, що при відвороті УГА в 1919 р. були відтяті поляками і змушені перейти в Чехословаччину.

Ті вояки, що залишилися на рідних землях, провадили дальше боротьбу з займанцями, та вже не в отвертім бою, а в підпільній Українській Військовій Організації (УВО), а відтак в Організації Українських Націоналістів (ОУН). Треба було доказати перед світом, що український народ не годиться з постановою Ради Амбасадорів, якою признано західні землі України полякам, румунам та чехам. Тому була потрібна допомога не тільки моральна, але й матеріальна, не лише УВО, але також політичним в'язням, українським інвалідам тощо. Повстало питання перед колишніми українськими вояками, що опинилися в демократичних країнах, як Канада, ЗСА і Аргентина, в який спосіб можна таку допомогу дати. Висновок: лише зорганізовано можна повести будь-яку акцію допомоги.

А вже в січні 1928 р. вісім колишніх українських вояків заснували перший гурток в Вінніпегу, надавши йому назву Українська Стрілецька Громада (УСГ). Очолив її Євстахій Василичин.

Такі гуртки УСГ вже існували в ЗСА від 1925 р., самопідкірдувалися в 1949 р. і приступили до новооснованої організації Об'єднання Бувших Українських Вояків в Америці (ОБУВА).

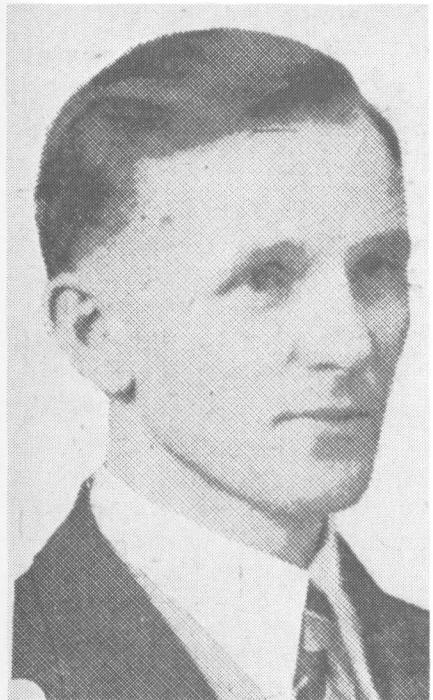
В пошукуванні за працею приїхали до Альберти три члени гуртка УСГ з Вінніпегу: Богдан Зелений, Осип Юркович і Василь Апонюк. В ті часи трудно було знайти працю в місті, звичайно працювали десь на провінції, а під час жили на фармах. Тому що праця була сезонова, під зиму всі приїздили до міста. А осівши в Едмонтоні, колишні українські вояки звичайно знайомилися один з одними.

Ті члени гуртка УСГ з Вінніпегу вели переписку з управою гуртка з Вінніпегу, а одержавши відозву до колишніх українських вояків і тимчасовий статут УСГ, піддали ініціативу заснувати такий гурток в Едмонтоні. Заповіли, а насправді передавали один одному, що в неділю, 11 листопада 1928 р., о 2-ій год. пополудні, колишні українські вояки будуть мати свої наради в залі Інституту ім. М. Грушевського (І.ім.М.Г.). В означений час зійшлося тринадцять колишніх старшин, підстаршин і стрільців: Бабуняк Григорій, Байрак Михайло, Брікнер Михайло, Жмурко Андрій, Зелений Богдан, Крамар Осип, Литвин Григорій, Малінка Михайло, Пащин Михайло, Пущентело Василь, Шевців Михайло, Шпур Іван і Юркович Осип. Апонюк Василь в той час працював поза Едмонтоном, тому прийти не міг.

Богдан Зелений пояснив присутнім ціль скликання сходин, попросив вибрати президію. На голову вибрано Богдана Зеленого, а на секретаря Осипа Юрковича. Голова відчитав відозву УСГ з Вінніпегу, яка роз'яснювала справу стрілецьких громад — її організацію і її завдання. З'ясував непорозуміння, які виникали в Канаді між тутешніми українцями і приїжджими. Замітний був свого роду антагонізм, яким, — твердив голова, — ми не повинні зражуватися, тим більше, що тутешні українці не так поінформовані про боротьбу на рідних землях, як новоприбулі. УСГ повинна об'єднувати всіх українців, переважно колишніх українських військовиків, без різниці на їх переконання; з-поміж важких їх цілей — нести матеріальну допомогу старому краєві, інвалідам — товаришам по зброй.

В дискусії забирали слово декотрі члени, висловлюючи погляд, що УСГ повинна бути організацією суперечкою, повинна співпрацювати з тутешнім національними організаціями.

По дискусії всі присутні рішили заснувати гурток УСГ в Едмонтоні, вписалися в члени та прийняли тимчасовий статут. Тих тринадцять членів були засновниками гуртка ч. 2 УСГ в Едмонтоні.

Богдан Зелений — перший голова гуртка ч. 2 УСГ в Едмонтоні.

Зрозуміння, за що ми боролися з наїзниками на нашій рідній землі? За що ми боремося й досьогодні. Коли зрозуміємо, якою великою є наша спільна ціль, то зрозуміємо, що тільки боротьбою зможемо її осягнути. Тоді й зрозуміємо, що на боротьбу потрібна допомога. Ми не можемо бути бездіяльними. Якщо на рідних землях не осягнемо спільної мети, то й надалі будемо рабами на своїй землі”.

Такі провідні думки, висловлені першим головою едмонтонського гуртка, записав Осип Юркевич. Вони стали дорогоціким не лише для місцевого гуртка, але й для інших стрілецьких громад.

Збірка на українських інвалідів принесла в грудні 161.80 дол., ці гроші вислано до УСГ у Вінніпегу для пересилки в

Приступлено до вибору управи, до якої ввійшли: Богдан Зелений — голова, Осип Крамар — заступник голови, Осип Юркевич — секретар, Михайло Малінка — касир, Михайло Брікнер — господар; до Пріорної комісії були вибрані: Василь Пущентело, Михайло Пашчин і Григорій Литвин.

І так то почала свою діяльність УСГ в Едмонтоні.

На цих зборах рішено, на заклик гуртка УСГ в Вінніпегу, перевести збірку на допомогу українським інвалідам. Також рішено взяти участь в протестаційному вічу з нагоди листопадової річниці у Львові. Богданові Зеленому доручено промовляти на тому вічі.

Віче відбулося в залі Лім.М. Г.. Промовляли: тодішній посол до канадського парламенту Михайло Лучкович і Богдан Зелений. У своїй промові Б. Зелений подав таку заяву від УСГ:

„Ми нічого не хочемо від нашої старшої еміграції, тільки зрозуміння, за що ми боролися з наїзниками на нашій рідній землі? За що ми боремося й досьогодні. Коли зрозуміємо, якою великою є наша спільна ціль, то зрозуміємо, що тільки боротьбою зможемо її осягнути. Тоді й зрозуміємо, що на боротьбу потрібна допомога. Ми не можемо бути бездіяльними. Якщо на рідних землях не осягнемо спільної мети, то й надалі будемо рабами на своїй землі”.

Україну. Теж зорганізовано аматорський гурток, який почав свою діяльність.

20 січня 1929 р. гурток УСГ у Вінніпегу мав свої загальні збори. Наш гурток брав участь в голосуванні на лісти кандидатів до Головної Управи (ГУ) УСГ. Вибрано, інж. Володимира Коссара на голову, Євстахія Василишина на заступника голови.

Володимир Коссар — голова
Головної Управи УСГ.

Євстахій Василишин — перший
голова Головної Управи УСГ.

В січні 1929 р. I.ім.М.Г. і наш Гурток відсвяткували 10 річницю злуки українських земель. Було це перше таке свято в Едмонтоні.

На всяких наших підприємствах члени Гуртка займалися кольпортажем літератури: "Сурми", "Розбудови Нації" та інших журналів, що кожноразово були розпродувані. Всяку літературу присилали до Гуртка головно з Європи. Треба згадати, що найбільше займалися кольпортажем Андрій Жмурко і Микита Слюзар.

Ще до загальних зборів вступили в члени Гуртка такі: Апонюк Василь, Гарасимишин Іван, Дембіцький Михайло, Джурянюк Дмитро, Журавель Михайло, Зарубій Василь, Кецкало Василь, Ковальський Іван, Олекшій Дмитро, Пауш Петро, Пронюк Теодор, Слюзар Микита і Татарин Лука.

10 лютого 1929 р. відбулися перші загальні збори Гуртка ч. 2 УСГ в залі Українського Народного Дому (УНД) о год. 3-ї пополудні.

Для переведення зборів вибрано Пащина Михайла на голову, Шпура Івана на секретаря.

На зборах були також присутні гості українці міста Едмонтону.

За короткий час з діяльності Гуртка склали звіти: голова Богдан Зелений, секретар Осип Юркевич та касир Михайло Малінка. Прибутки — 597.22 дол., витрати — 192.61 дол., в касі — 10.81 дол., вислано до рідного краю: на політичних в'язнів 192.61 дол., на українських інвалідів 224.61 дол., на Рідну Школу 40 дол., на Академічний Дім 40 дол., на Українську Військову Організацію (УВО) 65 дол.; адміністраційні видатки і часописи коштували 27.20 дол.

До нової управи Гуртка на 1929 рік були вибрані: Б. Зелений — голова, М. Пащин — заступник голови, О. Юркевич — секретар, В. Апонюк — касир, В. Пущентело — господар; до Провірної Комісії: М. Малінка, Гр. Бабуняк і І. Ковалський. В. Пущентело погодився обняти функцію режисера аматорського гуртка. По офіційній частині зборів забирали слово адв. Н. Романюк та студент права П. Лазарович. Оба промовці доказували доцільність заснування УСГ. Н. Романюк, вітаючи перші загальні збори, заявив:

„Всі українці в Канаді повинні щиро привітати створення нашої організації, бо знаємо з історії, що кожний народ, який був поневолений, мав подібні військові організації. Вони у великій мірі допомогли йому визволитися. Так само метою УСГ є вибороти українську незалежну державу. Чому ми українці, один з більших народів числом і територією, не могли здобути до цієї пори незалежності? На це склалося кілька причин: наше нещасливе географічне положення, наша індивідуалістична вдача, непослух, брак пошани авторитету, а крім цього і багатства нашої землі, які стали причиною нашої інертності, а врешті наша політична наїvnість. Ми не повинні ніколи вірити миролюбним гаслам всяких пацифістів, бо світ політичний є лицемірним, іншим проповідує мир і любов, а сам збройтесь і готові якнайбільшу армію. Ще ніхто не здобув держави мирним шляхом, світ числиться лише з тими, хто має силу. Це звичайне право природи. І тому ми повинні радіти, що маємо в Канаді Стрілецькі Громади, котрі саме такі ідеї проповідують. Досвід з останньої боротьби вчить нас, що ми ніколи не збудемо і не вдержимо держави без доброї армії. Коли ми скочимо мати свою державу, мусимо звернути увагу на дві речі, а саме: на з'єднання наших сил, щоб виступати спільно проти

ворога, і на добре підготовану армію. УСГ буде в Канаді тим цементом, що об'єднає всі партії на одній платформі, щоб виступити проти ворога одностайним фронтом. Тому всі українці в Канаді повинні по своїй змозі допомогти в праці УСГ”.

П. Лазарович у своїй промові сказав ось що: „Ми українці замало віrimo в свої власні сили і цей брак віri був також причиною нашої катастрофи в часі визвольних змагань. Ми мусимо набрати певності, що лише боротьбою, і то власними силами, здобудемо самостійність. Відомий журналіст Дмитро Донцов каже, що недавня світова війна розгромила всі закони і засади, але один закон ненарушений, а це закон боротьби. Большевики та інші наші вороги проповідують нам мир та любов, але мирним способом ще ніхто не здобув держави. І в Канаді не повинно бути ні одного свідомого українця, що виступав би проти праці УСГ. Тому всі, хто боровся за українську державу, чи то збросю, чи іншими засобами, повинен виступити в члени УСГ. Треба мати надію, що коли УСГ поведе працю в тім напрямку, то в недалекій будуччині сповняться слова нашого генія Івана Франка, що Україна „огнистим видом засяє у народів вольних колі”.

В наступних місяцях аматорський гурток пожував свою працю, відграв у залі І.ім.М.Г. такі вистави: „Невольник”, „Сава Чалий”, „Заручини” та інші, також заходами Гуртка, при співпраці Інституту, відсвятковано свято в честь Івана Франка.

14 червня 1929 р. загостив до Едмонтону полк. Євген Коновалець, що відвідував інші міста в Канаді, де живуть українці. Управа Гуртка скликала всіх членів на сходини, бо полковник бажав познайомитися з членами Гуртка. В неділю 16 червня відбулися такі сходини в год. 2-їй пополудні в залі І.ім.М.Г.

Голова Гуртка Б. Зелений розповів коротко про життя Полковника, про його великі заслуги в наших визвольних змаганнях, а також в теперішньому часі, коли він став провідником дальшої боротьби нашого народу проти окупантів, а тоді попросив дорогоого гостя до слова. В своїй промові полковник Коновалець згадав минувшину:

„Ще місяць і буде рівно 10 років, як наше стрілецтво з піснею на устах “Ой та зажурились . . .” залишило свої рідні оселі. Йдучи на московських ворогів, вірило, що наш народ таки буде паном на своїй землі. Та віра підвела його. Справді на боєвім фронті не переможено його. В значній мірі причинилася до його невдачі тифозна пошестя. Проте став дійсністю факт історичний, який всюди відомий. Відновлено традицію боротьби за українську державу. Наглядним доказом наших визволь-

них змагань — свідки-інваліди і могили поляглих борців. І та боротьба продовжується сьогодні дальше. Той колишній стрілець створив нову організацію, пристосовану до нових обставин, яка веде дальшу боротьбу, але іншими методами — боротьбу за нашу державність. Є це УВО. Діяльність УВО можна поділити на два періоди: перший період від 1920 р. до 14 березня 1923 р., другий період від березня 1923 р. досьогодні. В першім періоді завданням УВО було показати перед світом і громадянством, що ми не погоджуємося з ворогом, який на наших землях переводив вибори, перепис населення і т.д. Взагалі завданням УВО є, щоб ворог не почувався певним на нашій землі, тільки по 1923 р. змінено деяко тактику і боротьбу УВО. Підготовлено кадри нових революціонерів. Цей новий матеріал, чи селянський, чи інтелігенський, чи робітничий — надзвичайно добрий. Ворог досі не почуває себе певним на нашій землі. Доказ: на нашій землі є більше жандармів, ніж у цілій Польщі. Взагалі в польській державі панує якась непевність, уряд утримує 300-тисячну армію. А ми різними шляхами мусимо приготовлятися, щоб у слідчий час не бути неприготованими, як це було в 1918 р. Тому наша молодь свідомо муситьйти до польського війська, але на те тільки, щоб там навчитися військового ремесла, використати нові методи боротьби — для нашого вжитку. Також мусить бути якась наша сила, яка має нищити наших хрунів. Тут треба розглянути ситуацію заокеанських українців, чи і оскільки вони можуть мати зrozуміння для наших визвольних змагань. Потрібно, щоб у Канаді і Америці наші українці причинялися до наших визвольних змагань на рідних землях, як це було в поляків, литовців, чехів і ірландців. Факт повстання нашої держави даст тут нашим людям кращу пошану. Не будуть нас називати „галіціянами”, „рутенами” і т.д. Українці Канади і Америки повинні об'єднатися одним фронтом для визволення наших земель. Стрілецькі громади, рештки нашого війська, можуть тут відограти велику роль, коли задержать безпартійність і не будуть вмішуватися в тутешні свари. Завданням Стрілецьких громад було б лише видвигати всі можливості, які об'єднували б українські організації чи партії. Це є наше завдання, і тут так треба себе вести. Прапор наших визвольних змагань понад всякі партії і того прапору не сміємо тут сплямити. Що властиво об'єднує тут українців, поділених на різні партії, а які говорять тією самою мовою? Нічого дотепер. Через це треба створити таку платформу і такі обставини, в яких всі наші партії могли б порозумітися, то було б завданням Стрілецьких громад. Дальше: справа нашої пропаганди серед чужинців. Дотепер на українську справу є всякі погляди. А тут є змога видавати брошюри та подавати вірний і ідейний стан наших справ. Америка і Англія будуть рішальним чинником в українському питанню. Дуже важне, щоб ці держави були на-

лежко поінформовані про нас. Недомагань є в нас ще багато. Головно йдеться про те, щоб була організованість під кожним оглядом — бо це була б велика наша прикмета. А як організація буде скріплена, тоді можна буде повести якусь працю. Наше основне завдання таке, щоб наше стрілецтво поставило сильну організацію і завершило ту ціль, за яку почало боротьбу рівно 10 років тому".

Потім йшли питання членів, на які шановний бесідник дав задовільні відповіді. Голова Б. Зелений з доручення Гуртка подякував Полковникові за таку цінну інформативну доповідь та за відвідини Гуртка. Тодішній студент права Петро Лазарович зняв світлину Полковника разом з усіма приявними членами Гуртка. Промову записав до протоколу Гуртка Осип Юркевич.

Сидить: полк. Євген Коновалець, стоять справа доліва в 1-му ряді: Григорій Литвин, Василь Пущентело, Богдан Зелений, Василь Апонюк, Михайло Шевців, Михайло Пащин; в 2-му ряді: Михайло Журавель, Осип Юкевич, Михайло Малінка, Михайло Байрак і Андрій Жмурко.

Тут подаємо текст листа полк. Є. Коновалця з 1929 р., заадресованого до УСГ в Едмонтоні:

"Стрілецька Браті!

Прийміть від мене мій привіт і мою подяку за той прийом, що влаштували Ви мені під час моого побуту в Едмонтоні. Розуміється, що він не мені виключно належав. Ви хотіли тим виявити Ваше гарне і щире відношення до тієї справи, за доля якої я до Вас заїхав і яку я так у Злучених Державах, а

тепер тут, заступав і заступаю. Всі мої враження я передам куди слід. Це, що я бачив у Вас і пережив, кріпитиме тих, які сьогодні — так сказати б — на фронті. Вони, переконавшися з моїх оповідань, що вони не самі, а що за ними сильне зорганізоване запілля, з тим більшою завзятістю будуть провадити своє діло даліше. Стрілецька ідея невміруща, вона захоплює і захоплюватиме все нових борців, доки вона не стане дійсністю, доки на українській території в українській державі не стане сильною ногою українська армія. Будьте ж і ви гідними представантами тієї ідеї на канадському ґрунті, несіть ваш прапор високо, а під ним нехай єднаються всі, що не словом, а ділом хочуть добувати українському народові кращу долю. Держіть зв'язок з ваплюю централею й старайтеся по змозі ваших сил допомогти визвольній акції, боротьбі за силну й велику і соборну українську державу. В своїй діяльності старайтеся підкреслювати все те, що може об'єднувати і загрівати українців до боротьби, а відкидувати все те, що їх може роз'єднувати. Сильні і зорганізовані внутрі вашої організації, зв'язані одною думкою й одним стремлінням, совісні у виконанні взятих чи наложених на вас обов'язків, чесні супроти всіх українців, а невмовімі супроти ворогів — то ваша девіза.

Зо стрілецьким привітом

Євген Коновалець".

1 вересня 1929 р. відвідала Едмонтон редакторка „Жіночої Долі” Олена Кисілевська. Голова Б. Зелений вітав її в імені Гуртка на сцені І.м.М.Г.

При кінці вересня голова Б. Зелений вийшов з Едмонтону. Заступник голови М. Пащин перебрав провід Гуртка й провадив до кінця року.

10 листопада 1929 р. заходами Гуртка відбулося свято Першого листопада в залі І.м.М.Г. В програму свята входили вокальні точки й декламації. Святочний реферат виголосив запрошений голова ГУ УСГ інж. Володимир Коссар, колишній командир 5 Сокальської бригади УГА. Під час концерту інж. В. Коссар наділив приявних старших, підстаршин та стрільців, учасників української визвольної війни, пропам'ятними відзнаками УГА. Було це перше таке Листопадове свято, відбулося воно дуже величаво. Шкода, що не наймлено більшої залі, бо багато людей вернулися додому. Переведена збірка на політичних в'язнів принесла 90.56 дол.

На Листопадове свято до Вегревіл їздив представник Гуртка Василь Апонюк і виголосив там святочний реферат.

До кінця листопада 1929 р. вступили в члени Гуртка: Кропельницький Іван, Кузик Петро, Лапіцький Михайло, Марунчак Іван, Хруш Михайло і Шарик Михайло.

З уваги на те, що багато громадян, які не служили в українському війську, бажали стати членами УСГ, на підставі статуту УСГ з 5 лютого 1929 р. вони могли стати членами-прихильниками. За взірцеву поведінку й працю для УСГ, по якомусі часі могли стати членами дійсними, з такими самими правами, як і колишні вояки українського війська.

29 грудня 1929 р. відбулися другі загальні річні збори Гуртка в залі Української православної церкви св. Івана, 96 вул. і 106 аве., о год. 2 пополудні. Головою зборів був Петро Кузик, секретарем Осип Крамар. Заступник голови М. Пащин виконував обов'язки голови майже цілий рік, подаючи свій звіт, підкреслив, що праця в Гуртку йшла виключно в напрямку допомоги Україні. Важкі життєві і матеріальні обставини, серед яких найшлися члени Гуртка, що були безробітними, не сприяли цій діяльності. Помимо того управа працювала, як лише могла, щоб робота Гуртка принесла якнайкращі висліди. Влаштовано 10 аматорських вистав, 3 концерти, 5 рефератів, — 3 в Едмонтоні й 2 на провінції. Управа мала 10 засідань, стільки ж сходин Гуртка. Ведено збірки і коль портovanо літературу.

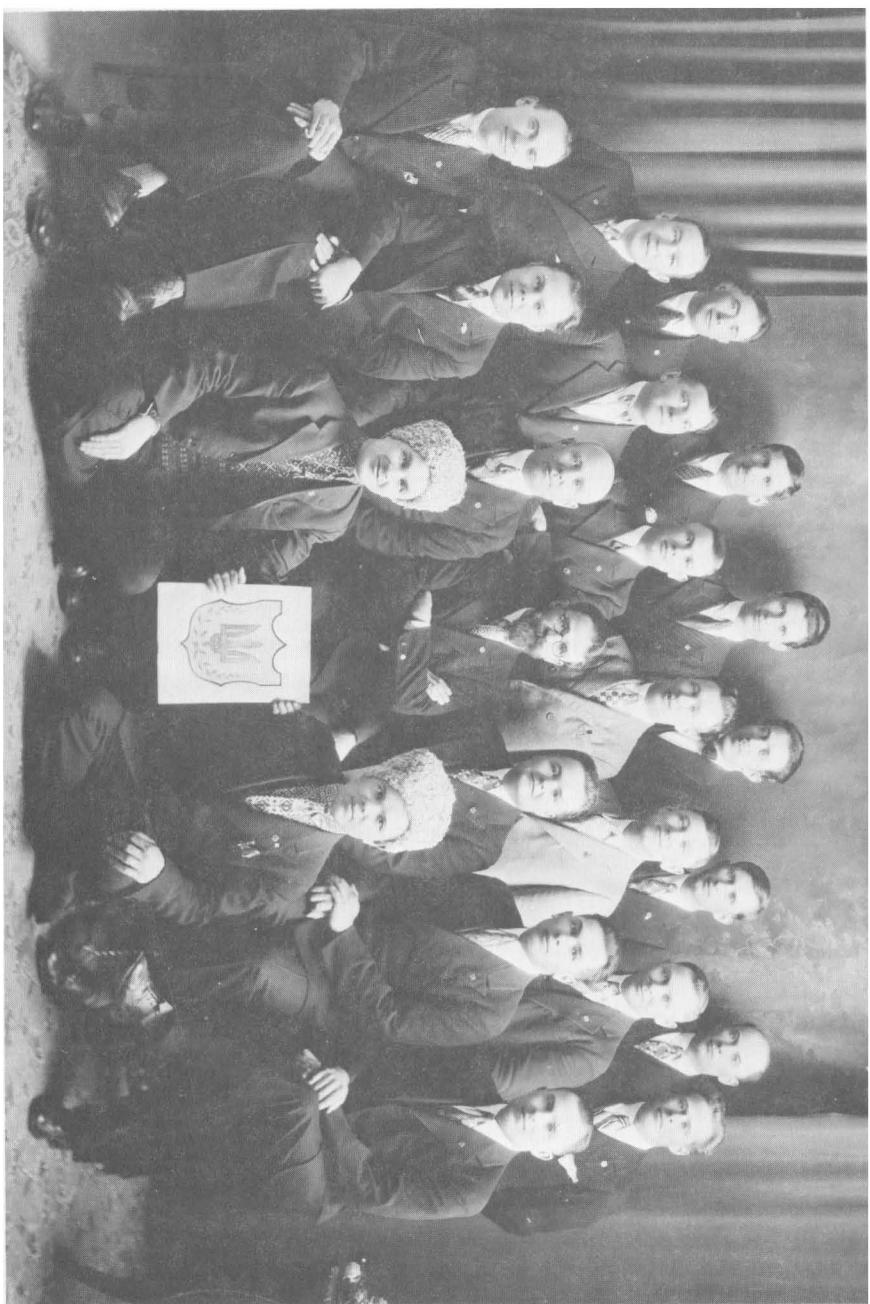
Секретар О. Юркевич заявив, що на деякі листи голова відписував самий, проте свої секретарські обов'язки він виконував якслід.

Касир В. Апонюк подав, що прибутків було 1 146.17 дол., витрат 895.42 дол., в касі є 250.75 дол. Вислано на українських інвалідів 107.19 дол., на Український Визвольний Фонд (УВФ) 59.13, на Рідну Школу у Львові 51.91, на Просвіту у Львові 20 дол., ген. Кравсові 26 дол., на „Сурму” 11.68, а ГУ УСГ 89.97 дол.

Вибрано таку управу Гуртка на 1930 рік: Петро Кузик — голова, Василь Пуцентело — заступник голови, Василь Апонюк — секретар, Михайло Байрак — касир, Андрій Жмурко — господар; до Пріорної комісії: Осип Юркевич, Михайло Пащин і Іван Шпур.

1 січня 1930 р. на засіданні управи Гуртка рішено за-

Підпис під фотом на стор. 21: Напереді з тризубом сидять: Андрій Жмурко, господар Гуртка, і Микола Сологуб, зліва сидять: Василь Пуцентело, Петро Пауш, Осип Крамар, заступник голови, Петро Кузик, голова Гуртка, Василь Апонюк, секретар, Михайло Байрак, касир, Михайло Шевців, стоять у першім ряді: Осип Юркевич, член Пріорної комісії, Михайло Лампіцький, Григорій Бабуняк, Дмитро Джурянюк, Василь Зарубій, Іван Щепанський, Михайло Пащин, член Пріорної комісії, стоять у 2-му ряді: Михайло Шарик, Іван Кропельницький, Михайло Журавель, Іван Кінайлюк, Іван Шпур, член Пріорної комісії, і Микита Слозар.

пренумерувати такі часописи: „Діло” й „Літопис Червоної Калини” зі Львова, „Свободу” з Америки, „Український Голос” з Вінніпегу” і „Західні Вісті” з Едмонтону.

5 січня 1930 р. заходами Гуртка відбулося в УНД, спільно з усіма національними організаціями, масове протестаційне віче проти московсько-большевицького терору в Україні. Головою віча був В. Апонюк від УСГ, секретарем І. Ісаїв від УНД. Реферат виголосив адв. М. Романюк. Вислано у відповідні місця протестні телеграми.

19 січня зрезигнував заступник голови В. Пущентело, на його місце вибрано на сходинах Гуртка О. Крамара.

В березні Гурток зняв своє перше фото з 22 членів. Де-кількох членів нема на знімку, бо стало живуть поза Едмонтоном.

На місячних сходинах Гуртка, що відбулися 16 березня, по ширшій дискусії, одобрено думку видання пресового органу УСГ, на якому можна б дописувати про діяльність гуртків та відбивати напади проти УСГ не тільки місцевої більшовицької організації, але також деяких національних організацій. В той час уже шаліла непотрібна боротьба українців-католиків з українцями-православними. Тому було потрібно незалежного часопису в Канаді, що пропагував би ідею згоди поміж українцями, а також ідею українського націоналізму, як речника боротьби з ворогами України.

30 жовтня 1930 р. появився на 4 сторінки тижневик „Новий Шлях”. Видавцями були Іван Солянич власник друкарні Альберта Принтінг, і редактор Михайло Погорецький. „Новий Шлях” вже від першого числа почав пропагувати ідею, що „нація понад все” та що „наша сила в нас самих”, теж різко виступив проти московського большевизму і тутешніх українського роду ступайків, що опинилися в Товаристві Українських Робітничо-Фармарських Домів (ТУРФД).

Михайло Погорецький, редактор та основник „Нового Шляху”.

статті про діяльність Гуртка та про імпрези, що він влаштовував. Тому члени Гуртка помагали „Новому Шляхові” збиранням передплат та пресфонду. Гурток вповні не міг заангажуватися по боці „Нового Шляху”, тому що УСГ мала свій часопис „Стрілецькі Вісті”.

До кооперативи „Калина” у Вінніпегу вислано 21 дол., 20 на пай й 1 дол. на вписове, що було одобрено на засіданні управи 6 вересня.

В обіжнику з 9 вересня ГУ УСГ закликала Гуртки, щоб зорганізували всі українські національні організації відсвяткувати спільно свято Першого листопада, сподіваючися, що воно може, до якоїсь міри, злагіднити партійне розбиття серед українців.

З уваги на це, що більшість членів управи виїхала з Едмонтону на роботи, бо якраз почалися жнива, справу Листопадового свята взяли на себе заступник голови О. Крамар і касир М. Байрак. УНД погодився на таке спільне свято, але без участі Інституту ім. Грушевського. Та все ж таки по довгих пертрактаціях прийшло до згоди і таке спільне свято від-

Треба згадати, що в той час наші незрячі брати, яких заманили до тих ТУРФД, під проводом їх лідерів, повели запеклий наступ, щоб за всяку ціну знищити УСГ. Приходилося не раз нашим членам на роботах наводити аргументи та доказувати тим незрячим, що вони несвідомо помагають москалям на землях України нищити все, що найдорожче українському народові — свободу і його культурні надбання. Наслідки таких аргументів були добрі, багато залишало ТУРФД.

„Новий Шлях”, а згодом „Стрілецькі Вісті”, що з'явилися в місяці листопаді того ж року, стали до помочі в тій боротьбі проти доморослих більшовиків, спростовуючи на своїх сторінках неправдиві на клепи на УСГ.

„Новий Шлях” безкорисно поміщував на своїх сторінках

булося в залі УНД в неділю 2 листопада 1930 р о год. 8 вечора. До святкового комітету, що мав зайнятися підготуванням свята, ввійшли: О. Прийма, В. Мудрик і Г. Демків від УНД, Д. Фербей, П. Лазарович і Завадюк від І.м.М.Г., О. Крамар і М. Байрак від УСГ, адв. М. Романюк від ОДВУ. Головою комітету вибрано О. Крамара, секретарем — В. Мудрика, Д. Фербей — касиром. У святі взяли участь: мішаний хор УНД, мішаний хор І.м.М.Г., на УСГ припав реферат, який виголосив голова Гуртка П. Кузик і дві декламації. Зібрані гроші під час концерту вислано на українських інвалідів до УКТОДІ до Львова.

До Загальних зборів на протязі року вступили в члени УСГ: Абрамович Осип, Баглай Дмитро, Іванців Василь, Наконечний Дем'ян, Сологуб Михайло, Цар Михайло, Щепанський Іван і Погорецький Михайло.

27 грудня 1930 р. відбулися треті річні загальні збори Гуртка в залі при Українській православній церкві св. Івана о год. 2 пополудні. Присутніх членів 19, на голову зборів вибрано М. Пащина, а на секретаря ред. М. Погорецького. Звітував наперед голова П. Кузик. Він заявив що, з уваги на важке матеріальне положення членів, не всі вплатили свої членські внески. Багато членів виїхало з Едмонтону в пошукуванні за працею. Ті, що стало живуть в Едмонтоні, мусіли виконувати всю працю, що падала на Гурток. В Гуртку стались непорозуміння. Особиста амбіція й інтереси деяких членів управи, взяли перевагу над загальними товариськими справами, тому праця Гуртка поступала дуже пиняво. Управа, може й, не виконала якслід своїх обов'язків. Відбулося 10 засідань управи, 7 сходин Гуртка, 4 реферати — 3 на провінції з нагоди Листопадового свята. Заходами Гуртка відсвятковано спільно з усіми національними організаціями свято Першого листопада, відіграно 10 аматорських вистав.

За секретаря подав звіт О. Крамар, до Гуртка впливулоколо 80 листів, а висланоколо 100, до відбутих засідань управи і сходин членів вписано протоколи. В касовім звіті М. Байрак подав: загальні прибутки 1 284.78 дол., витрати 1 244.07 дол., каса 40.71 дол. Вислано 410.14 дол. на українських інвалідів, на політичних в'язнів 249.15 дол., на Рідну Школу у Львові 96.38 дол., за пропам'ятні відзнаки УГА 37, на кольпортараж літератури 77.87. Позичок членам дано на 70 дол., різні витрати 303.53 дол.

До нової управи на 1931 рік були вибрані: Василь Пущентело — голова, Іван Кропельницький — заступник голови, Михайло Пащін — секретар, Михайло Шарик — касир, Андрій Жмурко — господар; до Пріорної комісії — Іван Шпур і Михайло Байрак.

Того ж року вірні слуги Москви, наші більшовики в робітничо-фармерських домах, почали влаштовувати публічні віча, під час яких закликали колишніх українських вояків творити червоні УСГ, щоб у той спосіб спарабіжувати роботу УСГ в Канаді. В Едмонтоні таке віче скликали до робітничого дому на 22 лютого 1931 р., тема віча: „Спомини українського січового стрільця”.

Управа Гуртка на скору руку скликала членів, щоб поінформувати їх, в чому справа. Неможливо було в такому короткому часі повідомити всіх членів, однак коло 12 явилося. Голова В. Пущентело заявив: „Мусимо іти на те віче, а коли їхні промовці, що в них звичайно буває, будуть накидатися на Українських Січових Стрільців (УСС) або на УСГ, наш обов'язок такі накиди на місці спростувати. Небагато нас є, та, можливо, ті члени, які тут не явилися, на віче прийдуть”.

По дискусії вирішено, щоб на залі сіdatи в крісла двійками напереді, двійками посередині і двійками ззаду залі, а якщо буде потреба, котрийсь з наших членів буде з крісла протестувати проти їхніх нападів. Тоді мусимо встати всі, щоб у той спосіб підняти цілу залю на ноги. Так то і відбулося. Коли їхній, ще досить молодий промовець, що претендував на колишнього УСС, вліпивши трохи більшовицької пропаганди, почав робити закиди в бік наших старшин, кинувши до публіки визов: „Де були тоді старшини, коли стрільці гинули на фронти під Львовом? Вони бавилися в запіллі?”. Хоч як холоднокровно члени УСГ слухали його теревені та брехню, то оцей напад вивів їх з рівноваги. Перший встав з місця заступник голови Гуртка Іван Кропельнирський і запротестував: „З нами були, а де ти був, що не бачив старшин на фронти?”. Водночас встали присутні члени Гуртка, а з ними зірвалися на ноги всі присутні на залі. Повстало заміщення й помимо того, що голова віча взвивав до порядку, ніхто його не слухав, деякі боялися, що може прийти до бійки, почали виходити надвір, а за ними майже всі вийшли з залі. Члени, а може, й наші симпатики, відспівали „Не пора, не пора москалеві, ляхові служити!” — виходили останні. Коло виходу більшовики заперли двері знадвору, мабуть, хотіли спровокувати бійку, ми зсередини натиснули на двері так, що з підсінка більшовики вилетіли надвір, де їх наші трохи потурбували. Члени Гуртка старатися до бійки не допустити, щоб часом не потерпіли невинні люди. Так то пізнали більшовики з ТУРФД, що шкода заходів, бо до їхніх червоних стрільців ніхто не зголоситься.

21 лютого 1931 р. відвідав наш Гурток голова ГУ УСГ д-р І. Гуляй. Щоб можна було дати вичерпні інформації в суті організаційних справах, виголосив короткий реферат. Покликаний головою Гуртка до слова заявив: „Я хочу присвятити увагу ідеології, згідно з якою на кожному кроці маємо посту-

пати. На зборах УСГ в Канаді, які відбулися 11 січня, рішено, що ми стаємо на шлях ідеології українських націоналістів в Європі. Збори мали інший характер, як кожного іншого року, а це тому, що на зборах у Вінніпегу були заступлені майже 2/3 гуртків. Тепер УСГ в Канаді має 15 гуртків, в яких є коло 800 членів”.

Між іншим, він згадав кількома словами про наші визвольні змагання та причини наших невдач: „Головною причиною наших невдач було те, що наш загал не мав ясно окресленої мети. Нам закидають деякі люди в Канаді, що ми молоді та не маємо ідеології, як теж не знаємо, до чого стремимося. Такий закид на адресу УСГ не на місці, бо члени нашої організації ще в часі наших визвольних змагань знали, за що боролися, то є за самостійну соборну Україну”.

Д-р Іван Гуляй,
голова ГУ УСГ в Канаді.

З весною того року більшість членів виїхала з Едмонтону в пошуках за працею. Виїхав також голова В. Пущентело. Обов'язки голови перебрав заступник голови І. Кропельницький. На сходинах 19 квітня, з уваги на те, що й І. Кропельницький та секретар М. Пацін змушені були виїхати на працю з Едмонтону, а скарбник М. Шарик мешкав поза Едмонтоном, рішено, щоб праця в гуртку велася даліше і щоб під час їх неприсутності перебрав головство М. Байрак, а секретарство В. Іванців.

В червні того року Гурток, спільно з І.м.М.Г., відсвяткував свято в честь Івана Франка.

Вже восени 1930 р. шаліла божевільна пацифікація на західних землях України, де польські карні експедиції нищили наші культурні надбання, катували фізично селян та інтелігенцію. В тій справі ГУ УСГ видала меморіял, який одержав і наш Гурток. Той меморіял підписали такі українські установи в Альберті: Інститут ім. Т. Шевченка, Євангельська церква, УНД, УСГ, Взаємна поміч у Смокі Лейк, співацьке товариство „Кобзар”, Братство св. Миколая. Деякі товариства і церкви відмовилися меморіал підписати, бо чекали інструкцій від своїх централь. На прохання ГУ УСГ тодішній посол до канадського парламенту Михайло Лучкович подав той меморіял пар-

ляментові в Оттаві. Деякі централі у Вінніпегу невдоволені, що ініціатива меморіялу вийшла від УСГ, вислали свої меморіали і свою делегацію до Оттави.

17 листопада 1931 р., по одному році існування „Нового Шляху”, створилася Видавнича спілка „Новий Шлях” сперта на паях. Тодішня дирекція залишилася надалі управляти часописом.

До кінця 1931 р. вступили до Гуртка: Купченко Володимир, Луців Ілько і Полуйко Юрій, як члени дійсні, Байрак Іван, Баус Михайло і Сологуб Микола, як члени прихильники.

Четверті з черги загальні річні збори Гуртка відбулися 27 грудня 1931 р. в залі УНД в Едмонтоні. Зборами проводив В. Пущентело, секретарював І. Шпур.

В звітах управи голова В. Пущентело заявив, що він не може багато сказати про свою діяльність в Гуртку за минулий рік, бо більшу частину року перебував поза Едмонтоном на праці, а його тоді заступали інші члени управи. Та коли перебував в Едмонтоні, працював для Гуртка по своїй змозі, щоб вдержати його на висоті завдання. Праця в Гуртку цілий час обмежувалася звичайно переведенням збірок на цілі в Україні та влаштуванням театральних вистав та концертів. Про дійсний стан праці збори почують від інших членів управи. Зазначає, що друг М. Слюзар багато віддав праці в продажу „Сурими” та інших журналів.

Секретар М. Пащин подав, що управа Гуртка в минулому році мала 9 засідань, було 8 сходин Гуртка. Відображені 7 аматорських вистав, влаштовано два спільні концерти з іншими національними організаціями Едмонтону. Виголошено п'ять рефератів. Одержано коло 100 листів й майже стільки вислано. Передано до міської бібліотеки в Едмонтоні книжку в англійській мові про пацифікацію в Польщі. Гурток займається продажжю книжок: „На вічну ганьбу Польщі”, „Шляхами на Соловки” й „Пекло на землі”.

Скарбник М. Шарик подав: прибутки 909.57 дол., видатки 769.82 дол., каса 139.75 дол. Вислано: на українських інвалідів 101.95, на УВО 119.75, на Просвіту 20, на політичних в'язнів 20, на Рідну Школу 49, жертвам польської пацифікації 30.70 дол.; кошти поїздок на провінцію винесли 70 дол., продаж книжок 95.05, на адміністраційний фонд до ГУ УСГ передано 45 дол., інші витрати 218.37 дол.

До управи Гуртка на 1932 рік вибрані: В. Пущентело — голова, М. Шарик — заступник голови, І. Кропельницький — секретар, М. Шевців — касир, Н. Слюзар — господар; Провірна комісія: М. Пащин і О. Крамар.

Прийнято плян праці, між іншим, щоб на кожних сходинах Гуртка члени давали короткі доповіді на вибрану ними тему. На інструкторів вибрані: ред. М. Погорецький, М. Пащин і О. Юркевич. Також рішено, щоб кожний член в поазбучному порядку був головою сходин Гуртка.

Декотрі члени домагалися створення жіночої секції при Гуртку. По дискусії рішено не творити окремої жіночої секції, а зате приймати жінок в члени-прихильники. Збори ухвалили купити один пай у Видавництві „Новий Шлях”. На красивий з'їзд УСГ, що відбудеться в Вінніпегу, збори вибрали делегатом голову В. Пущентела.

На сходинах Гуртка 10 січня 1932 р. рішено заплатити передплати за часописи, що Гурток вже одержує, а також за пренумерувати „Новий Шлях”, „Український Голос” з Перешибля, „Незалежність” і „Стрілецькі Вісти”.

Того ж місяця відбувся з'їзд делегатів УСГ в Канаді в місті Вінніпегу. До ГУ УСГ ввійшли: д-р І. Гуляй — голова, О. Тарнавський — заступник голови, Р. Рурик — писар рекордовий, М. Кузяк — писар фінансовий, О. Цибульський — скарбник, С. О. Кутний — господар і П. Осташ — бібліотекар; Прорівна комісія: П. Шульга, П. Чорній і М. Коренда.

24 січня на сходинах Гуртка члени довідалися від управи, що заходи Гуртка, щоб відсвяткувати наше державне свято злуки українських земель 22 січня 1918 - 1919 років спільно з УНД і І.м.М.Г. не довели до бажаного успіху. З уваги на те сходини вирішили відсвяткувати свято 22 січня власними силами, доручили управі найняти відповідну залю, назначити дату та зробити все, що тільки буде можливе, щоб такий концерт чи академія відбулися. Наступного дня зроблено заходи найняти залю в німецькому клубі „Едельвайс” за 6 дол. від год. 2-ої до 6-ої пополудні в неділю 31 січня 1932 р. Час короткий, бо всього один тиждень до концерту. Треба підшукувати диригента хору. Декотрі члени, що знали особисто доброго диригента і пастора евангельської церкви Іллю Глову, запропонували вислати до нього делегацію. Делегати, прибувши до дому пастора Глови, представилися, що вони — члени УСГ, розповіли, яка сталася ситуація та попросили пастора Глову взяти на себе функцію диригента на запланованому концерті. Пастор Глов, привітавши делегатів в своєму домі, дуже уважно вислухав їх та по короткій гутірці зобов'язався стати диригентом хору. Тому що Гурток не мав приміщення, де можна б відбувати проби хору, пастор Глов запропонував свою церкву, де майже кожного вечора відбувалися проби хору. Так закінчено всі приготування до концерту та впорядковано програму.

В неділю 31 січня, о год. 2 пополудні, не зважаючи на

тє, що був сильний мороз та вітер з півночі, простора заля Клюбу Едельвайс була вщерть заповнена публікою.

Чоловічий хор складався з 17 членів Гуртка і під вправою диригентураю пастора Глови проспівав першу точку святочної академії „Далека Ти, а близька нам, кохана вітчино”.

Відтак йшла дальша програма концерту: Вступне слово — голова Гуртка В. Пущентело, „Ой, впав стрілець” — чоловічий хор, декламація „Мати Україна” — О. Юркевич, „Ой, та зажурились Стрільці Січовій” — чоловічий хор, святочний реферат — М. Пацін, „Лунає клич” — чоловічий хор, декламація „Ода до пісні” Р. Купчинського — І. Байрак, „Ой, зацвіла черемха” — чоловічий хор, „Заквітчали дівчатонька” — терцет М. Шарик, В. Пущентело і Г. Бабуняк, кінцеве слово — ред. М. Погорецький, славні „Не пора” і „Боже щасті”.

Концерт-академія відбувся якнайкраще та в дуже святочному настрою. Наприкінці пастор Глова, що диригував стрілецьким хором, подякував членам УСГ за їхню невисипущу працю для допомоги рідному красі, інвалідам українських армій та визвольній боротьбі. Промовець подякував присутнім за численну участь в академії і вживав їх даліше піддержувати діяльність й роботу УСГ в Канаді. Якраз цей концерт-академія був тим моментом, що дав нам заохоту продовжати власними силами корисну роботу, він і дав нам власну публіку.

Ще раз Гурток вислав делегацію до І.м.М.Г., щоб відсвяткувати спільно свято в честь Тараса Шевченка, та на вимоги, поставлені дирекцією Інституту, до згоди не прийшло. Гурток відсвяткував свято в честь Тараса Шевченка самостійно, знову в залі клубу Едельвайс.

При кінці лютого 1932 р. легально оформилася Видавнича спілка „Новий Шлях”, а декотрі члени Гуртка закупили паї. ГУ УСГ і Видавництво „Новий Шлях” погодилися, що в „Новому Шляху” буде поміщуватися одна сторінка під заголовком „Стрілецькі Вісті”. Управителем „Нового Шляху” в той час був Антін Глинка, правним дорадником місцевий адвокат Микита Романюк.

Здається, що були якісь договорення між дирекцією „Нового Шляху” і ГУ УСГ, бо до Едмонтону приїхав Василь Гультай і перебрав обов'язки управителя Видавництва „Новий Шлях”. В. Гультай заангажував Василя Рурика з Саскатуну на адміністратора „Нового Шляху”. З Руриком приїхав також Т. Токарик. Персонал „Нового Шляху” збільшився, тим самим треба було дати їм утримання. Повстало питання, чи потрібно було спроваджувати тих людей з-поза Едмонтону до праці в „Новому Шляху”? В той час в Едмонтоні були здібні члени

УСГ, що могли ті обов'язки сповняти, тим самим витрати „Нового Шляху” були б значно менші.

На членів Гуртка впав новий обов'язок: якнайбільше допомагати „Новому Шляхові” збиранням передплат, пресового фонду та продажжю пайв.

Вже міцно всадовилася господарська криза в Канаді і Видавництво „Новий Шлях” опинилося в досить скрутнім положенні. Власник друкарні „Альберта Принтінг” Іван Солянич погодився на короткий час покривати кошти видавання часопису.

6 березня 1932 р. відбулося в залі УНД в Едмонтоні масове проти-большевицьке віче проти гніту українського народу на рідних землях. У вічу взяли участь всі національні організації Едмонтону. Адв. М. Романюк зреферував причини скликання віча. Головний реферат виголосив гость з Європи, представник УВО полк. Р. Сушко (його псевдонім — М. Мельничук). Адв. М. Романюк, представивши шановного гостя присутнім на вічу, попросив його до слова. Промовив полк. Р. Сушко:

„Передаю вам привіт від українського загалу, на Західній Україні, та від політичних в'язнів, і від бойовиків, що ведуть підпільну революційну боротьбу з ляцькими наїздниками української землі”. Представивши причину повстання і значення УВО для українського визвольного руху, згадав, як інші народи мусіли провадити завзяту підпільну революційну боротьбу зі своїми ворогами, лише завдяки тій боротьбі вдалося їм стати державними народами. Без революційної фізичної сили не повстала жадна держава, не можна тому й думати про створення української держави без революційної акції і сили. УВО є під цю пору тією революційною силою українського народу. Відтак розказав промовець про страшне суспільне, економічне та політичне становище українського народу, зокрема під Польщею, а також про політичну й культурно-освітню працю українців під ворожими займанцями. Шановний гость, як один із тих українських політичних в'язнів, що пережили тяжкі моменти в польських тюрмах, представив зібраним переживання українців у тих тюрмах, катування їх польською поліцією й вимушування тортурами зізнань про злочини, яких вони звичайно не вчинили. Коли говорив про страшні способи тортуру, якими користуються ляцькі поліції у відношенні до українських політичних в'язнів, чоловіків і жінок, присутні на залі зтирали слізози. Завважив це промовець і сказав, що не слід плакати над долею наших у'язнених бойовиків. Вони не хочуть того, лише, віддаючи своє здоров'я й життя для народної справи, хочуть, щоб увесь український загал остаточно зрозумів, чому вони себе посвячують. Український бойовик і політичний в'язень вимагає від українського загалу об'єднаної пра-

ці для визволення батьківщини, він вимагає об'єднання понад клясові і партійні інтереси, для добра нації і держави, бо вже вневдовзі прийдеться українському народові стати до боротьби око в око проти своїх ворогів.

**Полковник Роман Сушко,
представник УВО.**

димо в якийсь розріз з тутешніми національними організаціями. Від початку цього року до Гуртка вступило досить велике число членів, як дійсних, так і прихильників, а також бувші вояки українських армій із східніх земель, тим самим Гурток набрав характеру соборництва".

Тому, що Гурток не мав приміщення, членські сходини відбувалися в домах наших членів. В половині березня Гурток наймив приміщення на домівку при 106 авеню і 97 вулиці, а вже 26 березня заходами членкинь і прихильниць нашого Гуртка відбувся чайний вечерок у домівці. Всі учасники були дуже вдоволені, бо вечерок випав дуже гарно.

2 квітня управа Гуртка скликала надзвичайні сходини, бо до Едмонтону загостив голова ГУ УСГ д-р Іван Гуляй, водночас загостив на сходини також делегат полковник Р. Сушко, що вже якийсь час перебував в Едмонтоні.

Голова Гуртка В. Пуцентело представив сходинам голову ГУ УСГ і попросив його до слова. Д-р Гуляй розказав сходинам про діяльність УСГ в Канаді, після чого більшу частину своєї доповіді присвятив українській справі взагалі, а зокрема нашим визвольним змаганням. Головну увагу звернув на часті

З огляду на те, що вже появилася сторінка в „Новому Шляху” п.з. „Стрілецькі Вісті”, сходини вибрали О. Юркевича постійним кореспондентом Гуртка. Він стало дописував під псевдонімом „Ігор”. Вже в 13 числі „Нового Шляху” з 29 березня 1932 р. він писав: „Наш Гурток існує вже четвертий рік, проявив живу діяльність у різних підприємствах, влаштовував Гурток театральні вистави, протестні віча, концерти, базарі тощо. Чистий дохід з тих підприємств віддавано переважно на старокрайові цілі. Помагаємо, як лише можемо, всякому активному проявлі нашої оборони перед ворогами на рідних землях, тому не можемо бачити причини, що через те вхо-

помилки, які вже не раз мали місце на шляху цих змагань, бо, як він сказав, „кожна наша помилка є великим злом, бо ціла суспільність звертає на неї увагу”. При кінці закликав членів до інтенсивної праці, щоб можна дати якнайбільшу поміч нашим братам на рідних землях у їхній боротьбі з ворогами.

Далі промовляв полк. Сушко. На початку промови заявив, що не думав сьогодні забирати слова, але за короткий час побуту в Канаді між стрілецтвом, так зжився з ними близько, що не хотів би з ними розставатися. Має нас за бойових товаришів, а такий товариш, — казав він, — ніколи не зрадить, тому почувається певним між нами і твердо вірити, що нас нічого не повинно розлучити так довго, як довго живемо на цьому світі. В поїздках по Канаді приємно було йому довідатися про ту колосальну працю, яку роблять члени УСГ в Канаді в культурно-освітній ділянці, вчать і впливають так на одиниці, як інколи й на загал, який відстав на шляху поступу і національної свідомості.

Голова В. Пущентело виїхав на якийсь час з Едмонтону, провід Гуртка взяв заступник голови М. Шарик.

Цього року наш Гурток, вперше за час свого існування, влаштував спільне свячене в день Воскресення Христового для членів і симпатиків в залі Української православної церкви св. Івана. На свяченім був присутній гость з рідних земель полк. Р. Сушко. Дорогого гостя в імені Гуртка вітав секретар І. Кропельницький, бо голова В. Пущентело перебував в той час поза Едмонтоном. Господарем свяченого був заступник голови М. Шарик. Приготуванням харчів на свячене зайнялися членкині Гуртка а також жінки-симпатики. Свячення паски доконав о. П. Самець.

При кінці червня повернувся до Едмонтону голова Гуртка В. Пущентело.

7 липня відбулися піврічні збори Гуртка. Члени управи подали свої звіти з діяльності Гуртка за минуле півріччя. Голова В. Пущентело сповістив, що П. Лазарович звернувся з проханням до нашого Гуртка взяти участь в концерті з приводу з'їзду народніх домів. По дискусії рішено взяти участь в тому концерті. Для складення привіту від Гуртка з'їздові народні домів вибрано Василя Слюсаренка.

Того літа гостював в Едмонтоні також член УСГ П. Шульга, знаний диригент із сходу Канади, він на прохання управи Гуртка підготував оперетку „Сватання на Гончарівці”, що з успіхом пройшла на сцені І.ім.М.Г.

II

17 липня 1932 р. в залі І.м.М.Г. відбулося масове інформаційне віче. Віче скликано однодумцями, що симпатизували з УСГ та підтримували його працю. Проте найголовнішим завданням цього віча було провірити, а властиво засягнути інформацій, чи потрібно заснувати організацію, що об'єднувала б всіх українців у Канаді.

Голова віча Степан Васкан пояснив присутнім на залі, що скликано це масове віче з метою створити організацію українського національного об'єднання, яка мала б охопити всі верстви українського суспільства в Канаді, без уваги на релігійні чи політично-партийні переконання.

Пояликий до слова місцевий адвокат Микита Романюк у своїй добре опрацьованій промові п.з. „Національний визвольний рух взагалі” з'ясував, як інші народи, головно в Європі, боролися за своє визволення. На протязі віків кожний народ, що дозрів до створення власної держави, здобув її завжди зі збросю в руках. Немає в історії такого випадку, щоб якийсь народ одержав з ласки сильнішого, над ним пануючого народу свою державу. Тільки сильно вкорінений націоналізм поневоленого народу та збройна боротьба принесе тому народові свободу і вільну державу. Ми сьогодні у Канаді можемо багато допомогти нашим братам на рідних землях в їхній боротьбі з ворогами за повне визволення, якщо будемо всі добре зорганізовані. Тому пропонуємо створення організації „українське національне об'єднання”, що приявні в переповненій залі прийняли гучними оплесками.

Потім промовляв управитель спілки Видавництва „Новий Шлях” Василь Гультай на тему: „Національний визвольний рух на українських землях”. Він з'ясував, як Галичину поневолили ляхи в 1340 р. а москалі Велику Україну в 1654 р. та як з того часу український народ опинився майже без провідної верстви, бо українська шляхта і козацька старшина зрадили свій народ і, задля почестей і маєтків, перейшли у ворожий табор. Здавалося, що український народ ніколи не визволиться з тої неволі. Та з того закріпощеного народу вийшов великий пророк Тарас Шевченко. Його могутні слова: „Вставайте, кайдани порвіте!” збудили український народ до боротьби. Його слідами йдуть наші великі мужі: Драгоманів, Франко, Павлик, Романчук та інші.

В Європі українська еміграція створила національне об'єднання, в якому гуртуються українці без різниці політичних і релігійних переконань. В краю націоналістичний рух охоплює всі верстви нашого суспільства. В широких українських масах

лежить основа нашої нації. Тому нам, поневоленому народові, треба масових непартійних організацій. Ми мусимо іти спільним фронтом під кличкою: „Нація понад партії. Держава понад усе”.

Третім з ряду промовляв учитель з Ендрю Олекса Григорович на тему: „Канадські українці і національно-визвольна акція”. „Народе мій замучений, розбитий, Мов паралітик той на роздорожжу, Людським презирством, ніби струпом вкритий! Твоїм будущим душу я тривожу, Від сорому, який нащадків пізніх Палитиме, заснути я не можу”. Цими словами нашого великого борця за волю народу Івана Франка почав промовець свій цінний реферат. Теперішнє світове положення не ворожить нам нічого доброго. Непевне завтра, що станеться з нашим народом, оце думки, які насуваються кожному свідомому українцеві. В нас партійна гризня. Два наші існуючі угрупування, ті — під стягом католицизму, ті — під стягом автокефальної православної церкви, взаємно себе виключають через релігійну боротьбу. Ця релігійна боротьба посилюється одиницями, що мають особисту користь з неї. І чи серед такого розбиття, як писав Іван Франко, може бути якась корисна праця для загальної справи? Щоб усунути те партійне розбиття, еміграція в Європі створила „Європейське об'єднання українських організацій на чужині”.

„І ми українська еміграція в Канаді не повинні лишилися позаду і відгороджуватися в наших національних справах від наших братів на європейському континенті, а створити українське національне об'єднання в Канаді, котре співпрацювало б з визвольними організаціями в Європі. В рядах українського національного об'єднання не повинно бракувати ні одного свідомого українця-українки в Канаді”.

Четверту промову на тему „Політична програма українського національного об'єднання” виголосив редактор „Нового Шляху” Михайло Погорецький. Свою промову почав бесідник словами славного італійського політика Мацціні, котрий жив в 70-их роках минулого століття „Не вірте чужинцеві! Свобода доти не буде здобута, доки співвітчизники не здобудуть її власною кров'ю”. „Здобуйте пошанування ваших прав і симпатію народів, — продовжав промовець, — з мечем в руці! Дипломатія основується на погрозі. Немає дипломатії для того, хто втікає! Але могутньому помагають люди й боги! Не будьте помірковані, не будьте скромні, як хочете бути вільною нацією! Не вірте тим, що кажуть, що об'єднання наших земель і нації буде всесвітлою мрією, та неможливою до виконання! Кожне речення, сказане Мацціні, бесідник пристосовує до нашої дійсності. Не треба вірити, що нам поможуть Союз Народів чи наші сусіди, поляки, москалі, румуни чи чехи? Чи угодовство з ворогами наших провідних одиниць? Ми мусимо по-

ладати найбільшу віру в наші власні сили, в сили нашого народу. Наша дипломатія мала успіх лише тоді, коли наша збройна сила із мечем в руках боронила кордони нашої держави. Наші реальні політики дуже скромні в своїх жаданнях. Чи хто чув або читав коли в пресі, що наші „батьки народу” жадали від сильних цього світу соборності українських земель. Деякі готові при помочі нашого ворога Польщі прийняти самостійність кількох губерній України коштом свого рідного брата.

Не вірте тим, що кажуть, що з'єднання наших земель і народу — це тільки світла мрія, неможлива до виконання. Ті, що так говорять, ставлять свої власні чи своєї партії інтереси на першому місці. Вони бояться національного об'єднання. Вони ще не зрозуміли нашого клича „Україна понад все!” Цей клич зрозуміли народні маси та ідейна інтелігенція, котрій досить вже між собою ворожнечі, яка держить наш народ під ярмом, вони хочуть об'єднати акції в цілі визволення.

Політична програма українського національного об'єднання відносно старого краю — нести моральну і матеріальну допомогу тим організаціям, що боряться за визволення українського народу. Щодо Канади, таке об'єднання буде усвідомлювати українське суспільство, щоб підносити політичну свідомість серед українців — громадян Канади, як також економічний розвій та допомогу безробітним.

Ми мусимо стати в очах наших співгромадян гідними й розумними громадянами цієї держави, свідомими своїх громадянських прав. До цього стремітиме українське національне об'єднання в Канаді і при помочі всіх чесних непродажних українців, громадян Канади, напевно осягне свою мету”.

Про економічну програму УНО говорив Петро Хаба з Егрімонтую: Українське національне об'єднання, що має бути організацією українських активістів і має об'єднувати в собі всіх місцевих, національно думаючих українців, без огляду на їхню партійну та релігійну приналежність, опирає свою економічну програму на кооперативних принципах, як її братні організації в рідному краю і на європейській еміграції. Буде підтримувати місцеві кооперативні організації і творити нові кооперативні установи між українським суспільством в Канаді.

Антін Глинка говорив про відношення майбутнього об'єднання до інших суспільних справ. Воно стоятиме на становищі, що український народ мусить занехати дефензивну тактику, політичну та економічну, і почати офензивну. Воно буде проти всякої гризні межі українськими національними та релігійними організаціями. Зате буде старатися довести до того, щоб усі члени української суспільності могли співпрацювати на

національному полі. Воно буде реакцією проти української вузькопартійності. Промовець признає рацио існування політичним партіям і релігійним віроісповіданням, однак вважає шкідливим для української національної справи ставлення партійних і релігійно-віроісповідних інтересів понад загальнонаціональні. Важливим завданням є стати масовою організацією в Канаді, з такою програмою, щоб об'єднання могло згуртувати при собі більшу кількість українського загалу в Канаді.

„Ми мусимо, — говорив А. Глинка, — знищити в собі те почуття нищості, яке англійці звуть „інферіоріті комплекс”. Годі нам далі чутися малими між чужими й тягнутися в їхньому хвості та малувати їх усякі акції. Мусимо бути великі духом й нищити в нашій суспільності рабську уступчивість чужим, яка в нас проявляється навіть тоді, як за нами слушність й сила. Це матиме на увазі нова організація в кожній своїй акції”.

Василь Дорош, учитель з Віллінгдону, Альберта, говорив на тему „Преса і друковане слово взагалі як головний чинник творення публічної опінії і зброя організаційної акції”. В найновіших часах кожна держава, кожна політична партія, кожна група людей однакових інтересів має свою пресу, при помочі якої поширює свою думку про дану справу серед широких мас держави, а то й цілого світу. Витворення публічної опінії в кожній справі доводить до її зреалізування. Народи, що боролися за своє визволення при помочі преси, витрорювали опінію в цілому світі про потребу самостійної держави, що можна знайти в річниках американської преси з 1918 і 1919 р.р. Нам, як поневоленому народові, потрібно преси, котра витворювала б опінію серед найширшого загалу українців про потребу визвольної акції, піддержувала б ту акцію, а так само витворювала б опінію серед чужинців про потребу самостійної соборної української держави. Наша преса в Канаді і Америці звернула більше уваги на релігійну боротьбу між собою, а про наші визвольні змагання малощо писала.

Кінцевим промовцем на тему: „Наш націоналізм жажде крові” був учитель Володимир Купченко, народний письменник і поет у Канаді. Свій реферат почав словами: „Цей день, коли то українці Едмонтону й Альберти скликали віче в цілі створення об'єднання — це важкий день в історії канадських українців, котрий запишеться золотими буквами в історії канадських українців”. Наш націоналізм, як і націоналізм інших народів, що змагає до збудування власної держави, мусить вимагати від нас жертви, крові, без котрої жаден народ не здобув собі свободи. Український націоналізм приніс у жертву багато крові в недавній визвольній війні. Скільки в нашій давнішій історії ідейних синів та доньок нашого народу зложили своє життя на жертвеннику держави? Їхніх жертв вимагав

наш націоналізм. Про такі світлі події, про ту посвяту, ми повинні згадувати на кожному кроці та на тих світлих подіях і самопевності виховувати нашу молодь та вщіплювати в неї націоналістичного духа. Але ми, українці в Канаді, зайняті чим іншим. Ми розсварені нашими провідниками, що стараються одні одним підкладати ногу в загально українських справах. І не дивниця, що наша молодь ставиться до роботи старших з певним упередженням. Наша молодь, належно вихована на ідейних національних провідників, зможе витворювати серед чужинців корисну для української державності опінію.

Пам'ятаймо, що жаден народ не здобув собі волі й держави плачем, наріканням, жебраниною, концертами та виставами, а здобув собі волю власною кров'ю. Наша сила в нас самих. Ту силу, котра дрімала сотні літ і котра почала пробуджуватися в наших останніх визвольних змаганнях, котра, пробудивши, починає на українських землях потужніти, котра виявляється в націоналістичному русі, так на українських землях під окупантами, як і на європейській еміграції, ми повинні всіма можливими способами підтримувати. Вже найвищий час припинити політичні та релігійні гризни, а об'єднатися — стати об'єднано до праці, бо „в єдності сила”, а тоді наша праця увінчується успіхом.

Всі промовці підчеркували потребу заснування організації під назвою українське національне об'єднання, а також закликали підтримати часопис „Новий Шлях”.

Олекса Григорович,
1-ий голова УНО в Канаді.

Майже всі присутні на залі погодилися на створення такої організації. Вибрано управу: Олекса Григорович — голова, Степан Васкан — заступник голови, Василь Гультай — секретар, Петро Хаба — скарбник, Володимир Купченко — член управи. До Провірної комісії ввійшли: Микола Спачинський, Семен Головач і Василь Слюсаренко.

Заснування організації „Українське Національне Об'єднання” (УНО) в той історичний день було для всіх великою несподіванкою, навіть для самих аранжерів віча. Сподівалися, що до створення такої організації може прийти дещо пізніше. Хоч вже 2 травня 1932 р. в Саскатуні, де були також делегати з Альберти, по Мазе-

пинськім святі було зговорення про потребу заснувати організацію УНО в Канаді, однак дати не устійнено. Отож великою кривдою було б робити закиди ГУ УСГ чи прихильникам творення такої організації з Вінніпегу, Саскатуну та інших місцевостей, що не приїхали або не вислали делегатів на ті збори, бож не легко було в той час господарської кризи в Канаді витратити якусь суму грошей на кошти подорожі, не сподіваючись, що така подія могла напевно статися того історичного дня.

Для членів УСГ припало ще одне важке завдання, крім обов'язків, що вже на них спадали, як праця в Гуртку, допомога „Новому Шляхові”, а це включитися в ряди УНО та всіми можливими засобами допомагати в розвитку організації.

15 серпня на засіданні управи Гуртка рішено, щоб, з уваги на критичне положення „Нового Шляху”, закупити ще два пай в сумі 20 дол.

Цього року Гурток знову робив спроби винаймити залю на Листопадове свято в І.м.М.Г. або в УНД. Голова В. Пуцентело заявив, що Інститут відмовив, голова УНД на повторний запит по 3 днях делегата М. Шевціва, не дав конкретної відповіді. Свято 1-го листопада Гурток святкував самостійно в залі клубу Едельвайс в неділю 6 листопада.

Від минулих річних загальних зборів вступили в члени УСГ такі особи: у члени дійсні — Воргуль Михайло, Войтович Михайло, Гаврилечко Василь, Гомола Михайло, Дуда Косма, Дукельський Олекса, Залеський Іван, Кінайлюк Осип, Клинчик Теодор, Корнацький Іван, Кос Олекса, Кріль Михайло, Романчук Михайло, Слюсаренко Василь, Старух Іван і Яськів Ілько; у члени прихильники — Бирка Прокіп, Борух Іван, Гамкало Макарій, Глущенко Прокіп, Грушецький Михайло, Гардаш Петро, Дашкевич Андрій, Дубовський Іван, Карпінка Іван, Клинчик Дмитро, Ленченко Тимко, Майброда Дмитро, Ониськів Дмитро, Процьків Іляріон, Шевчук Антін, Шевців Тимко, Царик Петро, Цвікілевич Роман, Українець Михайло, Яцейко Володимир; ввійшли з переносними листками з інших гуртків члени дійсні — Гультай Василь, Рурик Василь і Токарик Теодор, член-прихильник; жінки члени-прихильниці — Головка Марія, Кропельницька Емма, Никон Анна, Пащин Марія, Пуцентело Іванна, Юник Катерина.

П'яті річні загальні збори Гуртка відбулися 20 листопада 1932 р. в приміщенні „Нового Шляху” при 97 вул. і Джаспер Аве. о год. 3-ї пополудні. Приявних членів — 48. Зборами проводив Василь Рурик, а на секретаря покликано Осипа Юркевича.

В звітах управи голова В. Пуцентело заявив, що праця

Гуртка була така, як ми самі її робили. Свої обов'язки управа виконувала — мимо того, що мала перешкоди від своїх членів. Це було зайве. Праці в Гуртку ми повинні посвятитися спільно всі і не думати, що на організації можна зробити інтерес. Наш Гурток, який тут був перший працею, повинен бути і на дальнє сконсолідований тим більше, що приступає тепер до самостійницької своєї роботи.

Діловий звіт секретаря Івана Кропельницького: сходин Гуртка було 20, засідань управи 8, рефератів на сходинах членів 13, військових лекцій 10, пересічно являлося на сходини 30 до 40 членів, Гурток відбув 3 концерти-свята, 4 забавитанці, Великоднє свячене, 13 театральних вистав, 2 пікніки і 4 чайні вечори. Всіх членів є тепер 85. Вислано 70 листів, прийшло 79, в Гуртку є 32 передплатники „Нового Шляху”.

Скарбник Михайло Шевців подав, що прибутків було 1 204.60, а видатків 1 187.74, каса 16.86 дол., вислано до рідного краю на УВФ 216.16, на політичних в'язнів 74.75, на інвалідів 88.70, на Рідну Школу 40, на поміч голодуючим гуцулам 15, на адміністраційний фонд ГУ УСГ 160, на пай в „Новому Шляху” 60, на пресфонд „Стрілецьких Вістей” 20, на Національний дім в Саскатуні 25 дол., заплачено за винайм домівки 82, кошти подорожі делегатів 82 і різні видатки 299.05 дол.

Господар Гуртка і бібліотекар Микита Слюзар заявив, що книжок є лише 16 та що бібліотеку треба збільшити і привести до порядку.

Збори рішили перевести члена-прихильника Івана Байрака в члени дійсні.

До Управи на 1933 рік вибрані: Михайло Пащин — голова, Осип Крамар — заступник голови, Осип Юркевич — секретар, Василь Іванців — скарбник, Косма Дуда — бібліотекар і господар; до Провірної комісії: Іван Кропельницький, Григорій Бабуняк і Михайло Шарик.

По дискусії над статутом УСГ збори рішили, що було б побажаним змінити чи поправити деякі точки статуту та передати зміни делегатові Гуртка до вирішення на наступному з'їзді УСГ.

В. Пущентело повідомив, що не вдалося створити комітету із усіх національних організацій Едмонтону, який зайнівся б збіркою грошей на український павільон на світовій виставі в Шікаго. Тому зорганізовано такий комітет лише з членів УСГ і УНО. Всякі інформації даватиме голова згаданого комітету Василь Гультай.

Від 26 - 31 грудня старанням Гуртка відбувся базар. Рішенням сходин з 4-го грудня було призначено половину доходу на „Новий Шлях”, передано 135 дол.

1-го січня 1933 р. сходини вибрали В. Гультая делегатом на з'їзд УСГ, що відбудеться у Вінніпегу 22, 23 і 24 січня 1933 р.

6 січня заходами Гуртка відбулася Різдвяна свята вечера в залі клубу Едельвайс для членів УСГ, УНО і симпатиків. Вечерю приготували членкині Гуртка, а також деякі жінки з-поза Гуртка. Під час вечери переведено збірку на УВО, що дала 10.75 дол. Зорганізовану різдвяну коляду на такі цілі: бойовий фонд УВО, політичних в'язнів, інвалідів і Рідну Школу.

29 січня, заходами УСГ і УНО, відбулося Свято злуки всіх українських земель. В програму свята входили вокальні продукції стрілецького хору, декламації і реферати. Диригував хором Михайло Журавель, акомпаніювала на піяно Марія Головач. Реферати від Гуртка виголосили О. Юркевич і М. Пащин, від УНО С. Васкан. Переведена збірка на УВО принесла 24.50 дол.

5 лютого відбулося масове протестаційне віче проти ляцького терору на українських землях. Присутніх на залі клубу Едельвайс було коло 400 осіб. Віче відбулося старанням УНО і УСГ.

12 лютого в Українській православній церкві св. Івана відправлено по вбитих ляцькими руками бойовиків УВО Василеві Біласові і Дмитрові Данилишинові панахиди, відправив о. П. Самець при участі всіх членів УСГ і УНО. Гурток зайнявся продажжю портретів Біласа і Данилишина.

19 лютого члени управи Гуртка на своєму засіданні нараджувалися над нерозважними вчинками деяких членів, через що закрадається зневіра і розчарування між членами нашої організації. Винесено рішення, що буде подано до відома членам на найближчих сходинах Гуртка ось що: Щоб закінчити раз на все із всякого роду розперезаною й руйнуючою критикою діяльності нашого Гуртка, яку деякі наші члени провадили на кількох наших сходинах, така критика не буде в майбутньому допущена, бо вона підриває авторитет управ і окремих членів, яких збори вибрали вести ту діяльність. Невиправдана критика, сперта не на фактах, а лише на здогадах чи сплетнях, не є критикою будуючою, але руйнуючою. Коли ж у майбутньому такі члени виступлять знову з безосновною критикою чи сплетнями, то управа Гуртка поступить з тими членами так, як велить статут УСГ, який ми прийняли. Ми не є товариством ані соціальним, ані „бізнесовим”. Для нас основною є тільки спільна ідея, нами скристалізована в 1918 - 1920 роках, і тільки добро тої ідеї має нам світити. Тому коли

кому діяльність нашого Гуртка не подобається і він руйнує його, то таким завжди двері відкриті. Згідно зі статутом всяки спірні справи вирішують стрілецький суд, а всякі сплетні є по-за статутом.

На сходинах Гуртка 21 лютого подав звіт з відбутоого з'їзду УСГ у Вінніпегу делегат В. Гультай. На з'їзді були делегати 11 гуртків, активних є 14, неактивних 2, 1 межевий. Число членів УСГ в Канаді виносить коло 1300, жінок коло 300. В фінансовому звіті подано, що ГУ УСГ має недобір 18.89 дол. Далі делегат подав стан та активність кожного Гуртка зокрема. Згадав про вороже відношення до нашої організації, з боку большевиків, а також сильну акцію, але менше офіційну, веде проти УСГ СУС.

До ГУ УСГ на 1933 рік ввійшли: інж. В. Коссар — голова, П. Штепа — заступник голови, Д. Герич — секретар, С. Цибульський — скарбник, М. Мота — господар; до Проріної комісії: О. Тарновецький, П. Осташ і П. Чорний.

12 березня 1933 р. відбулися перші загальні збори новоповсталої філії УНО в Едмонтоні. До управи ввійшли члени місцевого Гуртка: Михайло Байрак — заступник голови, Михайло Українець — секретар, до Контрольної комісії: Василь Пуцентело, Михайло Журавель і Косма Дуда. З-поза Гуртка вибрано головою Семена Головача і Юрія Макуха — касиром.

23 березня в приміщенні „Нового Шляху”, за ініціативою громадянки С. Романюк, відбулися засновуючі збори Жіночого товариства ім. О. Басарабової. Членкинь-прихильників УСГ підпорядковано організації УНО. Інструкції про переведення жінок до УНО дав, перебуваючи в Едмонтоні, голова ГУ УСГ інж. В. Коссар. На підставі тієї постанови всі членкини УСГ стають членами новоствореної Організації Українок Канади (ОУК), як також повноправними членами УНО.

26 березня УНО і УСГ спільно влаштували в залі клубу Едельвайс Шевченківську академію. Хором проводив диригент М. Журавель, вступне слово виголосив М. Шарик, а святочний реферат О. Юркевич. Декламували Г. Литвин і К. Юнаківна, вокальне сольо відспівав Гр. Бабуняк. Всі згадані виконавці програми академії — члени УСГ.

2 квітня за ініціативою УНО і УСГ, відбулося масове протибольшевицьке віче. Заля клубу Едельвайс не могла помістити всіх людей. Головою віча був голова Гуртка М. Пашин, від УСГ промовляв М. Шарик а від УНО — С. Васкан і М. Романюк.

В своїх доповідях кожний з промовців доказував, як

поступнєво москалі, ще від підписання угоди з гетьманом Хмельницьким, нищать всі культурні надбання українського народу, щоб стерти з лиця землі саму назву Україна. А теперішні московські большевики ще збільшили і з жорстокішим завзяттям продовжають роботу царя Петра Великого, йдучи за гаслом „одна неділіма Расея”.

По промовах голова віча дозволив на питання, хоч на протестаційних вічах з засади питання не допускаються. Ставили й большевики з ТУРФД, які прийшли масово з наміром розбити віче. Закликали до помочі цілий інтернаціонал москалів, поляків, лотишів а навіть кількох англійців. У відповідях довідалися вони, який то „робітничий рай” завели москалі на наших землях та яка там існує українська держава в московському розумінню. Звичайно, по таких вічах покидали ТУРФД ті, що іх туди заманили большевики своїми брехливими клічами. З того часу большевицька верхівка заборонила своїм членам брати участь у наших вічах.

Після віча присутні на залі оплесками прийняли відповідні резолюції.

29 квітня голова ГУ УСГ інж. Володимир Коссар був присутній на засіданні ширшої управи Гуртка. Засідання відкрив голова М. Пащин і попросив інж. В. Коссара до слова.

У своїй промові голова ГУ УСГ вияснює причини, чому він приїхав до Едмонтону. Вважає, що всякі письма, які ГУ одержує від наших членів, свідчать, що стан нашого Гуртка ненормальний. Головна управа, після цьогорічного з'їзду, вважала потрібним ввести особистий зв'язок з поодинокими гуртками, тим більше, що в останніх двох роках УСГ в Канаді веде вже таку роботу, яка до станової організації не належить. „Ми виробили собі ідеологію з ясним пляном і через те попали в конфлікт з тутешніми угрупуваннями. Витрачено багато енергії на усунення всяких колод, які нам тутешнє угрупування СУС під ноги кидало й кидас. На це зуживали ми свою енергію — і тим самим у нас внутрі могли зайти недоліки, а різні люди могли їх використати і наше членство ослабити. Щось подібного сталося у Вінніпегу. Цілу вину не можна приписати одиницям. Вина була в проводі, бо ми мало звертали увагу на життя гуртків. Наші завдання збільшилися — ми маємо тепер роботу не лише станову, але й політичну. Як звісно, стрілецтво політично виступає як організація УНО. Наше завдання є звернути увагу — і, як раніше, нести моральну й матеріальну допомогу рідному краєві”.

Робота в гуртках і відділах УНО має йти гармонійно. Всякі непорозуміння недопускальні. Їх треба зараз ліквідувати. Завваживши, що у нас є якісь непорозуміння, він хоче осо-

бисто їх розглянути — тут на місці, бо в тій цілі він і приїхав, а листовно цього зробити не можна. По розгляненні непорозумінь поміж окремими членами стверджено, що деякі члени своєю нерозважною критикою діяльності управи Гуртка й деякої членів вносять дезорганізацію, тому навіть справи особистого характеру беруть верх понад справами організації, а це відбивається шкідливо на праці Гуртка. Цю справу залишено до вирішення на наступних сходинах Гуртка.

Такі сходини членів Гуртка відбулися наступного дня, 30 квітня, в залі клубу Едельвайс. Присутніх 45 членів. На сходини загостив голова ГУ УСГ інж. В. Коссар. Голова Гуртка М. Пащин представив інж. В. Коссара членам і попросив його до слова.

В своїй промові голова ГУ повторив деякі думки з своєї промови на засіданні ширшої управи Гуртка, заявив, що багато людей тепер уважають потрібним ударити по УСГ. Це роблять навіть наші 100% патріоти. „Ta це хіба нечуваний факт в історії нашого поневоленого народу, бо коли ми зробили кров'ю наші землі, не хвалимся, що ми — герої. Це був наш святий обов'язок, це була повинність теперішніх членів УСГ. Проте ми не маємо стільки мужності, щоб ті всі напасті перебути. Та завжди мусимо рахувати на членів доброї волі, а не на членів злой волі. Не тільки наші противники, але й наші вороги нами дуже заінтересовані”. Тому закликає членів до згоди та до ще більш посиленої праці, не лише на користь УСГ, а ще більше на користь нашим братам на рідних землях в їхній боротьбі з окупантами.

По дискусії полагоджено деякі спірні справи кількох членів.

Заходами УНО, УСГ і ОУК відбулося спільне свячене з нагоди свята Воскресення Христового в залі Української православної церкви св. Івана. Зворушливу промову виголосив патріарх церкви св. Івана о. П. Самець. Приготуванням харчів на свячене зайнялися членкині ОУК.

Вже в той час відбувалися спільні засідання УНО, УСГ і ОУК, на яких вирішувано і полагоджувано всякі справи організаційно-гospодарського порядку.

30 травня 1933 р. відбулося спільне засідання управ УНО, УСГ і дирекції „Нового Шляху”. З уваги на те, що „Новий Шлях” переносився до Саскатуну, взято під наради довги, які тяжать на видавництві „Новий Шлях”, що їх треба сплатити. Тому рішено, що філія УНО і гурток УСГ в Едмонтоні переберуть частину довгу на себе. Філія УНО має дати 100 дол., а гурток УСГ також 100 дол., разом 200 дол. Хоч управитель Видавництва „Новий Шлях” В. Гультай обіцяв ті гроші

звернути в протязі 2 - 3 місяців, то члени управи УНО і УСГ не брали того серйозно, бо обіцяти можна, а віддати то вже трудніша справа. Ці гроши стали дальшими паями у Видавничій спілці „Новий Шлях”. 23 число „Нового Шляху” з 6 червня вже було друковане в Саскатуні.

9 липня на сходинах Гуртка, на місце уступившого члена Контрольної комісії Івана Кропельницького, вибрано Микиту Слюзара.

Крайова екзекутива УНО, за згодою ГУ УСГ, доручила всім відділам УНО влаштовувати, разом із УСГ та іншими національними організаціями, масові протестаційні віча проти плянового винищування московською та ляцькою окупаціями українського народу.

23 липня з рамени УНО і УСГ в Едмонтоні відбулося таке протестаційне віче в залі клубу Едельвайс, переповненій українцями Едмонтону й околиці. Головою віча був голова місцевого Гуртка М. Пащин, а секретарював А. Глинка. Доповіді виголосили: голова КЕ УНО О. Григорович з Ендрю, який зреферував положення українського народу під ляцькою займанчиною. В. Дорош з Віллінгдону доказував, яку велику шкоду поніс український народ через розбиття та незгоду, з чого скористали лише наші вороги, тому закликав український загал до згоди та несення помочі нашій поневоленій батьківщині. Вол. Купченко, широко відомий в західній Канаді український поет і промовець, зреферував положення українського народу від найдавніших часів та заявив, що найгіршою і найогиднішою була і є окупація наших земель московською ордою. По промовах прочитано резолюції в українській та англійській мовах, їх вислано у відповідні місця.

22 вересня засновано гурток Української Студентської Націоналістичної Організації (УСНО). Вибрано Емілію Андрусів на голову, Михайла Українця на секретаря, Миколу Іваника на касира, Корнила Магеру на референта пропаганди. 5 членів Гуртка УСГ учащали на вишкіл канадської міліції: Осип Крамар, Григорій Бабуняк, Макарій Гамкало, Михайло Українець і Остап Бедрій. Повідомлено канадську частину про відзнаки, які носять члени-ветерани українських військ.

25 вересня на спільнім засіданні УНО, УСГ і ОУК вирішено заангажувати на диригента хору Дмитра Баглая, члена УСГ.

21 листопада УНО, УСГ і ОУК спільно влаштували Листопадове свято, знову в залі клубу Едельвайс. Інші національні організації відмовилися святкувати свято 1-го листопада спільно.

22 листопада управа Гуртка на своєму засіданні перевірила реєстр членів, а тому, що декотрі члени не платили свої членські внески, а деякі є неактивні, рішено написати до них зауваження, коли ж вони не відгукнуться, то завісити їх в членських правах або виключити з УСГ і повідомити про це місцеву управу УНО і ГУ УСГ.

З Едмонтону виїхали наступні члени: Антін Козак, Осип Кінайлюк, Михайло Романчук, Антін Шевчук, Михайло Погорецький, Василь Рурик, Василь Гультай, Іван Байрак, Теодор Токарик і Михайло Цар. Управа Гуртка вислава всім переносні листки. В 1933 р. вступили в члени: Конопацький Григорій, Кульчицький Андрій і Тимофійчук Теодор.

26 листопада 1933 р. відбулися 4 річні загальні збори Гуртка в залі клубу Едельвайс. Зборами проводив М. Пащин, секретарював В. Слюсаренко, присутніх на зборах 45 членів.

В досить широкому звіті про діяльність управи за минулій рік голова М. Пащин зазначив всі позитивні і негативні явища в діяльності Гуртка і підкреслив, що, не зважаючи на перешкоди, все ж таки робота в Гуртку велася успішно. Управа Гуртка віддала немало праці і самопосвяти, усуваючи так перешкоди, як і різні непорозуміння, що зустрічалися і виникали в процесі праці. Декотрі члени Гуртка дали багато фізичної допомоги, а Гурток грошової, в той час, коли „Новий Шлях” переношено до Саскатуну.

Доповідаючи про справу діловодства, секретар Гуртка О. Юркевич зазначив, що значну скількість переписки Гуртка і управи взагалі провадив крім нього сам голова Гуртка М. Пащин так, що не завжди він, як писар, був в курсі справ Гуртка, але загальний стан діловодства Гуртка в порядку. Листів одержано 109, вислано 56. Гурток влаштував самостійно Листопадове свято, 21 театральну виставу, 24 забави-танці для молоді, один базар і один пікнік. Спільно з УНО і ОУК влаштовано Січневе свято державности, протестаційне віче, базар і 2 пікніки, Святу вечерю і свячене. Засідань управи було 10, сходин членів Гуртка — 19, спільніх засідань з УНО і ОУК — 3.

Касир В. Іванців подав, що прибутків було 2 839.02, видатків 2 487.96, каса 175.53 дол. Вислано до рідного краю на різні цілі 276.11, на передплати і пресфонд „Нового Шляху” 124.15, закуплено паїв Видавництва „Новий Шлях” за 490 дол., на світову виставу в Шікаго вислано 32.65, на адміністраційний фонд ГУ УСГ — 110, на національний дім у Саскатуні 75, позичок дано членам на 96.50 дол. Господар і бібліотекар Гуртка К. Дуда заявив, що в бібліотеці є тепер 93 книжки, вартості 39.90 дол.

До управи на 1934 рік вибрані: Кропельницький Іван —

голова, Шарик Михайло — заступник голови, Крамар Осип — секретар, Слюзаренко Василь — фінансовий секретар, Слюзар Микита — скарбник, Гомола Михайло — господар, до Контрольної комісії — Абрамович Осип, Байрак Михайло і Пуцентело Василь.

Збори вислухали інформацію М. Пащина про необхідність сплати довгу за лінотип для „Нового Шляху”, та ухвалили заплатити з каси Гуртка 100 дол. на цей довг через М. Байрака.

На пропозицію колишньої управи Гуртка збори ухвалили запропонувати ГУ і з'їздові УСГ перевести з членів-прихильників у члени дійсні: Бауса Михайла, Боруха Івана, Гамкала Макара, Дубовського Івана, Кецкала Василя, Процькова Іля-рона, Українця Михайла і Яцька Володимира. Делегатами на з'їзд УСГ збори вибрали М. Пащина та І. Кропельницького.

На сходинах Гуртка, що відбулися 13 грудня 1933 р. в залі клубу Едельвайс, голова Гуртка І. Кропельницький склав подяку членам Гуртка, які, разом з членами УНО, пішли в неділю 10 грудня на віче до ТУРФДому і там активно запротестували проти брехні та ганебної роботи большевиків. Темою їхнього віча був Самбірський процес. Теж голова взвивав членів Гуртка, щоб вони перетворилися в людей праці. Члени УСГ повинні усім своїм еством віддатися народній справі і змагати до визволення українського народу з-під ярма гнобителів. Всякі непорозуміння особистого характеру повинні члени полагоджувати між собою, а не витягати такі справи на сходинах членів чи мучити ними управу Гуртка. Теж роздано членам збіркові листи на передплату і пресфонд „Нового Шляху” і обговорено деякі статті статуту УСГ, які треба змінити або доповнити.

17 грудня відбулося засідання управи Гуртка в домі М. Слюзара. Ухвалено вислати листа до ГУ, щоб не затверджувати таких кандидатів в члени УСГ: Йосифа Гречина, Михайла Кріля, Степана Глинку, Михайла Романчука, Олексу Дукельського, Петра Царика, Онуфрія Скрипчука і Федя Просиміціва. Згадані апліканти вписалися до Гуртка й не заплатили членські внески, ні вписове, пороз'їдилися в невідомі сторони й не дають про себе ніякої вістки, а Антін Щербак і Микола Іліщат перестали бути кандидатами на членів УСГ ще 29 квітня 1933 р.

В навечер'я Різдва Христового 6 січня 1934 р. УНО, УСГ, ОУК і УСНО влаштували спільну Святу вечерю для членів, членкінь і симпатиків у залі клубу Едельвайс. Господарем вечора був В. Пуцентело. Промовляли: адв. М. Романюк, А. Глинка, М. Українець і В. Слюсаренко.

На сходинах Гуртка, що відбулися 14 січня, подали

звіт делегати про з'їзд УСГ. М. Пацчин поділив свій звіт на дві частини, в першій частині говорив про діяльність та стан кожного гуртка зокрема, а в другій частині про працю ГУ УСГ, що була скерована для несення помочі рідному краєві, також подав зміни деяких статтів статуту УСГ. Рішенням з'їзду постановлено, що кожний член УСГ повинен стати членом УНО.

До ГУ УСГ на 1934 рік були вибрані на з'їзді: д-р І. Гулляй — голова, С. Цибульський — заступник голови, Балан — секретар, С. Кутний — скарбник, М. Мота — господар; до Контрольної комісії — О. Тарновецький — голова, інж. В. Коссар і В. Пущентело.

28 січня заходами УНО, УСГ, ОУК і УСНО відбулося свято соборності 22 січня: диригент хору — Д. Баглай, вступне слово — В. Слюсаренко, реферат — О. Юркевич, кінцеве слово — А. Глинка. В. Пущентело зайнявся підготовкою та переведенням свята.

В Едмонтоні з'явилася книжка полк. Чеботарєва про вбивство полк. Ю. Отмарштайна. Бракує книжки полк. Р. Сушка.

18 лютого на сходинах вибрано В. Слюсаренка кореспондентом Гуртка.

Від 22 - 25 лютого відбувався провінційний з'їзд УНО Альберти. До управи ввійшли: Вол. Купченко — голова, К. Магера — секретар, члени управи — адв. М. Романюк, О. Григорович і М. Байрақ, до Контрольної комісії — Д. Балка, С. Головач і А. Онищук.

Степан Васкан, представник Провінційної управи УНО в Альберті, виїхав на колонії, заселені українцями, з метою організації філій УНО.

Кампанія пресфонду на „Новий Шлях” продовжується. На засіданні Гуртка 25 червня призначено М. Шарика референтом „Нового Шляху”, він має призначити колекторів.

26 - 28 липня 1934 р., відбувся крайовий з'їзд УНО в Саскатуні. До крайової екзекутиви на 1935 рік вибрані: О. Григорович — голова, М. Шарик — заступник голови, д-р І. Гулляй — секретар, інж. В. Коссар — скарбник, П. Савчук — член.

22 серпня ГУ УСГ повідомила, що „Новий Шлях” попав у дуже трудне фінансове положення, тому доручає Гурткові дати йому позичку. Управа Гуртка повідомила ГУ, що позичку трудно буде дістати, бо КЕ УНО затягнула позичку і не віддала. Гурток робить всі можливі заходи допомогти „Новому Шляхові”. На всіх членів Гуртка є лише два, що мають постійну працю. Багато членів виїхали шукати праці на жни-

ва. Гурткові дуже важко сплачувати довг за лінотип, що є власністю Видавництва „Новий Шлях”, а Гурток перебрав той довг на себе тоді, коли „Новий Шлях” переносився до Саскатуну. 12 листопада Гурток повідомив ГУ УСГ, що для „Нового Шляху” вибрано окрему комісію і що вона буде вести окремі рахунки з „Новим Шляхом”, вони будуть вилучені з діловодства Гуртка.

З Едмонтону виїхав до Судбурі, Онт., Михайло Пацін, загально відомий й дуже активний член не лише Гуртка УСГ, але також УНО, він тоді був головою місцевої філії УНО.

16 листопада відбулися загальні річні збори філії УНО в Едмонтоні. До управи вибрані: Василь Слюсаренко — голова, Михайло Байрак — заступник голови, Михайло Українець — рекордовий секретар, Прокіп Глущенко — фінансовий секретар, Косма Дуда — касир, Степан Мендзак — господар; до Контрольної комісії: адв. М. Романюк — голова, О. Юркевич і В. Іванців.

25 листопада в год. 2.30 пополудні відбулися 7-мі з ряду загальні річні збори Гуртка УСГ в домівці при 10012 - 105 аве. Головою зборів був В. Слюсаренко, секретарем М. Українець.

У звітах управи Гуртка голова І. Кропельницький заявив, що всі члени управи Гуртка на протязі цілого року працювали в повній згоді і кооперації. Всі члени Гуртка були трактовані ним і управою однаково. Щоб усвідомити членство, були запроваджені самоосвітні курси. Не влаштовувано публічних рефератів, бо цю ділянку перебрала організація УНО. Крім обов'язків голови він виконував й іншу роботу, сповняв обов'язки зв'язкового одноцентового фонду, бо М. Шарик, що був вибраний зв'язковим, дуже часто віїздив на провінцію як представник КЕ УНО в справі „Нового Шляху”. Непорозумінь між членами майже не було. При кінці свого звіту завважав членів до дальшої праці і послуху, бо дисципліна в організації є фундаментальною піставою її діяльності.

Секретар О. Крамар заявив, що наложений на нього обов'язок сповнив яклід. Провадив п'ять книг організації: книгу протокольну сходин Гуртка, книгу протокольну засідань управи, спільніх засідань УНО, УСГ, ОУК і УСНО, книгу реєстрації присутніх членів на сходинах, книгу реєстрації листів, що вплинули і були вислані, і книгу членську. Сходин членів Гуртка було 16, засідань управи 6, спільніх з УНО, УСГ і ОУК — 3. Листів з Гуртка вислано 95, вплинуло 105. Крім згаданої переписки, голова сам написав 41 листів — листи негайногого характеру тощо.

Скарбник М. Слюзар в своєму звіті подав, що загальних

прибутків було 2 267,41, видатків 2 101.32, каса 166.09, вислано до рідного краю: на політичних в'язнів 28.46, на інвалідів 53.64, на УВФ 117.34, на сироти Старика 15.50, на Рідну Школу 9.50. Переслано до „Нового Шляху” на передплати і пресфонд 302.39, виплачено за лінотип „Нового Шляху” 168.83 і звернено позички, що тяжіли на Видавництві „Новий Шлях”, 293.25. Кольпортаж літератури дав 61.95, з решти грошей виплачено місцеві видатки.

Господар і бібліотекар М. Гомола не був присутній на зборах, причина — слабість у його домі, подасть свій звіт на найближчих сходинах Гуртка.

Нова управа на 1935 рік така: М. Шарик — голова, В. Слюсаренко — заступник голови, М. Українець — секретар, М. Шевців — касир, П. Гордаш — господар; Контрольна комісія: І. Кропельницький — голова, О. Крамар і М. Байрак.

На пропозицію управи Гуртка збори ухвалили запропонувати ГУ УСГ і з'їздові УСГ перевести з членів прихильників у члени дійсні: Петра Гордаша, Михайла Грушецького, Дмитра Майброду і Тимка Шевціва.

2 грудня відбулося інформаційне віче. Головою віча був М. Шарик, секретарем М. Українець. Промовляли К. Магера, В. Слюсаренко і адв. М. Романюк.

К. Магера, молодий студент, уродженець Канади, у своїй промові вказував напрямні, як українці в Канаді повинні зв'язати себе цілковито з корінними землями України, з народом, котрий бореться не тільки за своє існування, але й за українську незалежну державу. Нап'ятнував наших яничарів в комуністичних рядах у Канаді, що визнають себе українцями, а вірно служать Москві.

В. Слюсаренко з'ясував стан на східних землях України. Сам перебуваючи там, на основі достовірних доказів змальовав стан українського села, де вже в 1932 р. панував жахливий голод. Не лише українці, але також і чужинці, що їздили на відвідини до СРСР, приносять жахливі вісті.

Адв. М. Романюк з'ясував становище на західних землях України. Живемо в часі, коли рішиться не лише доля української нації, але також доля Європи. Жадна з держав не поможе Україні, якщо вона не буде бачити в тому користи для себе. І тому ми мусимо покладатися на власні сили. Українська суспільність поділяється на два табори: 1. Активно-революційний. 2. Угодовецько-опортуністичний. До тaborу активно-революційного належать молоді люди, які вірять, що активною роботою в користь нації і революцію зможуть вибороти свою державу. До угодовецького тaborу належать: а) Лю-

ди чесні, які є сліпо ведені псевдопатріотами, вірять, що треба чекати на нагоду і аж тоді визволятися. б) Люди нечесні, за проданці, що свідомо шкодять українській справі ради особистої користі і наживи, вони роблять юдину роботу. Угодовців вороги не бояться, зате страшними є ім націоналісти. Український націоналіст вірить, що осягнути волю цілій нації можна лише власними силами. Іншого способу жадна нація на світі не мала. Революцій мусить бути багато. Впаде одна, мусить прийти друга і третя, аж вкінці остаточно прийде перемога.

На сходинах Гуртка 5 грудня голова М. Шарик відчивав відозву полк. С. Коновалця з Вісника ОДВУ до всіх націоналістичних організацій на американському континенті. Свідомий своєї відповідальності, Полковник взиває українську еміграцію на американському континенті на кожному кроці давати моральну і матеріальну поміч ОУН. Тепер більше, як коли, наші вороги стараються нас знищити, до чого ми дозволити не сміємо.

22 і 23 грудня відбувся альбертійський провінційний з'їзд УНО. У з'їзді взяли участь такі філії: Восток, Малова, Егрімонт, Делф, Крейгент, Беверлі й Едмонтон, Гурток УСГ, ОУК і УСНО. Присутні на з'їзді: голова КЕ УНО О. Григорович, голова ГУ УСГ, і секретар КЕ УНО д-р І. Гуляй.

До Провінційної управи ввійшли: В. Купченко — голова, адв. М. Романюк — заступник голови, О. Юркевич — секретар, І. Кропельницький — скарбник, П. Хаба — член; до Провірної комісії: Д. Балка, К. Магера і Д. Рудько.

Під час з'їзду голова КЕ УНО О. Григорович виголосив реферат: „Консолідація українського націоналістичного руху в Канаді”. Він заявив, що стрілецькі гуточки в Канаді створили хребет нинішньої організації УНО. УСГ зробила ве-

Підпис під фотом на стор. 51: Світлина філії УНО в Едмонтоні з піврічних зборів у 1935 р. Зліва направо сидять: Михайло Дідора, тимчасовий заступник фінансового секретаря, Антін Козак — член УСГ, Михайліна Шарик — член Провірної комісії ОУК, Косма Дуда — скарбник філії УНО, Анастасія Українець — секретарка відділу ОУК, Михайло Українець — рекордовий секретар філії УНО і секретар Гуртка УСГ, Михайло Шарик — голова Гуртка УСГ, Теофілія Іванців — голова відділу ОУК, інж. Василь Слюсаренко — голова філії УНО і заступник голови Гуртка УСГ, Катерина Жишкевич — заступниця голови відділу ОУК, Пелагія Байрак — касир відділу ОУК, Михайло Байрак — заступник голови філії УНО, і Степан Грудей — представник УСНО.

лику роботу в Канаді, бо збудила до нового життя вже існуючі національні організації. І лише завдяки гурткам УСГ організацію УНО не лише вдергали при житті, але й зробили значний організаційний поступ.

Гурток взяв участь з іншими національними організаціями міста Едмонтону у відзначенні ювілею короля Юрія V.

9 травня сходини вибрали зв'язковим Одноцентового визвольного фонду (ОДВФ) М. Байрака, а колектором — О. Крамара. Такий ОДВФ був вже створений при кінці 1934 р. Першим зв'язковим був М. Шарик.

В травні помер в Едмонтоні колишній отаман УГА Богуслав Шашкевич, похоронено його на цвинтарі Бічмавн. Члени Гуртка взяли масову участь в поході за домовиною покійного отамана УГА.

26 травня сходини Гуртка вибрали делегатом на з'їзд УСГ голову М. Шарика. З'їзд відбудеться в днях від 13 - 15 липня 1935 р. в Саскатуні. Сходини ухвалили наступні пропозиції на зміну чи доповнення статуту УСГ для з'їзду: 1) На випадок ліквідації майна УСГ, на кого воно має бути призначене? 2) Поділити працю в стрілецьких громадах на секції, щоб було подано детально й окремо про працю кожної секції, 3) Домагатися на з'їзді, щоб КЕ УНО розглянула можливості заснування філій УНО в Британській Колумбії, 4) Також створити комітет допомоги голодуючим в Україні.

22 липня на сходинах Гуртка здав звіт з відбутого з'їзду делегат М. Шарик. УСГ в Канаді начисляє приблизно 900 членів. Зарепрезентованіх на з'їзді було 13 гуртків. Справу ліквідації майна УСГ вирішив конгрес українських націоналістів в Нью-Йорку. З'їзд ухвалив, що наступним містом де мав би бути збудований національний дім, буде Едмонтон. Головна управа УСГ буде старатися в скорому часі одержати „чартер” на Канаду. Про ширший перебіг з'їзду ГУ розішло гурткам обіжник.

До ГУ УСГ вибрані на з'їзді: д-р І. Гулляй — голова, М. Шарик — заступник голови, Б. Зелений — секретар, М. Погорецький — скарбник, В. Баган — член управи; до Пріорної комісії: інж. В. Коссар, В. Пущентело і П. Золотуха.

В той самий час відбулася конференція УНО. До КЕ УНО вибрані: О. Григорович — голова, В. Слюсаренко — заступник голови, д-р І. Гулляй — секретар, Б. Зелений — скарбник, інж. В. Коссар — член екзекутиви.

До комітету побудови пам'ятника на могилі отамана УГА Богуслава Шашкевича ввійшли: д-р І. Верхомін і В. Гавриш від СУС, М. Юсипчук від УНО і О. Юркевич від УСГ.

30, 31 серпня і 1 вересня 1935 р. відбувся в Нью-Йорку перший все-американський конгрес українських націоналістів. В конгресі взяли участь ПУН і генеральна булава Українсь-

кої Армії з Європи, УНО і УСГ з Канади, ОДВУ і Чорноморська Січ з Америки. На конгресі репрезентував УСГ голова д-р І. Гуллай, в ньому взяли участь 224 делегати.

В неділю 1 вересня відбулася в Карнегі Гол велика манифестація українських державницьких почувань. Приявних було коло 2500 делегатів і гостей із З'єдинених Стейтів і з Канади. Промовляли: Дм. Галичин, ген. Мик. Капустянський, адв. Мих. Піznак в англійській мові і редактор „Свободи” Ом. Рев’юк. В своїх доповідях підкреслювали конечність підтримати чистоту державницької ідеї на еміграції і дати підтримку українському народові в його визвольних змаганнях.

30 вересня заходами Гуртка, при співучасти УНО, ОУК і УСНО, відбулася святочна академія дляувіковічнення пам'яті сотника УГА Юліана Головінського, замордованого ляцькими поліцаями. В програму академії входили: мішаний хор під управою диригента Мих. Журавля, сольоспіви, деклямації, вступне слово адв. М. Романюка від УНО, реферат М. Шарика, голови Гуртка УСГ, кінцеве слово В. Слюсаренка, голови місцевої філії УНО. Збірка на УВФ принесла 24.05 дол.

ГУ УСГ повідомила про приїзд до Канади ген. Миколи Капустянського. „Український Голос” почав кампанію проти генерала. Управа доручила Гурткові виробити плян його поїздки в Альберти.

ГУ теж доручає М. Шарикові поїхати з ген. Капустянським по деяких осередках в Альберти, де живуть переважно українці, а також там, де вже існують місцеві філії УНО чи гуртки УСГ.

В 1935 р. вступив до УСГ Антін Тимочко — член дійсний.

8 грудня 1935 р. відбулися річні загальні збори Гуртка. Зборами проводив І. Кропельницький, секретарював Т. Ткачук.

Голова М. Шарик, подаючи свій звіт з діяльності Гуртка, заявив, що старався працювати для Гуртка якнайкраще. Гурток виконав плян на 45%. Гурціональних святах: Листопадовому, Злуки 22 січня, Тараса Шевченка, Івана Франка та Бітот самостійно влаштував 14 театральних вистав, брав участь спільно з братніми організаціями в 5 відбуваннях і в 5 на-

Микола Капустянський,
Генерал Хорунжий Української
Армії, член Проводу Українських
націоналістів в Європі.

ласа й Данилишина. Відсвятковано академію в честь Юліяна Головінського. Гурток брав участь в ювілею короля Юрія V. Сам голова, крім обов'язків в Гуртку, виконував ще іншу працю, як об'їздку по фармах, що забрало багато часу. Голова М. Шарик виголосив 34 реферати. Не мав Гурток фінансового успіху, як минулого року, однак причиною є, мабуть, поглинення кризи.

Секретар М. Українець заявив, що працював по своїх силах, щоб секретарські обов'язки виконати якнайкраще. Листів вплинуло 77, вислано 66, сходин Гуртка відбулося 12, засідань управи Гуртка разом з управами УНО і ОУК — 10. Провадив книгу протоколів сходин Гуртка, книгу протоколів спільніх засідань управ УНО, УСГ і ОУК, провадив книгу реєстру членів.

М. Шевців, касир Гуртка, подав, що прибутків було 1 155.54, видатків 1 088.33, каса 67.21 дол. Вислано до рідного краю: на УВФ 278.89, на політичних в'язнів 42.25, з кольпортажу літератури 20.50 дол., на „Новий Шлях” до Саскатуну 42.94, на адміністраційний фонд ГУ УСГ 15, на позичку ГУ УСГ 75.15 дол. По оплачені місцевих витрат у касі залишилося лише 67.21 дол.

Господар і бібліотекар Петро Гордаш вичислив все майно і подав стан бібліотеки. Придбано деякі нові книжки, майже всі цінні книжки оправлено в тверду обкладинку. Театральна бібліотека начислює коло 500 примірників. Визичено коло 200 разів книжки до читання.

До управи на 1936 рік вибрані: М. Байрак — голова, І. Марунчак — заступник голови, М. Гомола — секретар, М. Шевців — скарбник, П. Гордаш — господар і бібліотекар; до Провірної комісії : В. Іванців — голова, В. Слюсаренко і К. Дуда.

Збори постановили подати з'їздові до затвердження членів прихильників у члени дійсні: Дмитра Клінчика і Івана Карпінку.

15 грудня на річних зборах філії УНО вибрані до управи: Василь Іванців — голова, Василь Шарик — заступник голови, Ільяріон Процьків — писар.

27, 28 і 29 грудня відбувся провінційний з'їзд УНО на Альберту. Під час з'їзду, 27 грудня о год. 8.30 вечора, ген. М. Капустянський виголосив реферат: „Українська збройна сила і національна революція”. Реферат тривав дві години. Генерал згадав угодовецький шлях гетьмана Сагайдачного і шлях боротьби великого Богдана, що вивів український народ з ворожої неволі. Закінчуочи свій реферат, заявив, що українцям лишилася лише одна дорога: боротися за волю і на кожному

кроці поборювати наших опортуністів. По рефераті, на заклик Вол. Купченка, присутні на залі зложили на УВФ 56.20 дол.

Наступного дня з'їзду виголосили реферати виключно про фармерські справи: професор агрономії А. Гавс, комісар збіжжя Провінції Альберти Лонгмен і агроном Ол. Чарнецький. Третій день з'їзду отворено рефератами: адв. М. Романюка „Розвиток націоналізму в Європі та його звіст на українських землях”, Прокопа Савчука із Саскатуну „Що буде в будуччині?” і Вол. Купченка „Роля учителя”.

До Провінційної управи УНО на 1936 рік вибрані: В. Слюсаренко — голова, К. Магера — заступник голови, М. Українець — секретар, К. Дуда — скарбник, адв. М. Романюк — член управи; до Прогріної комісії: В. Купченко — голова, М. Байрак і Д. Балка.

З січня 1936 р. на сходинах Гуртка вибрано М. Грушевського колектором грошей з коробок УВФ.

5 січня 1936 р. заходами філії УНО і Гуртка УСГ відбулося в залі клубу Едельвайс масове протестне віче в справі варшавського процесу українських націоналістів. Головою віча був В. Слюсаренко, секретарем М. Байрак, промовляли: М. Шарик, адв. М. Романюк і П. Савчук з Саскатуну. У присутності 250 людей схвалено відповідні протестні резолюції та вислано в призначенні місця.

В суботу, 25 січня 1936 р., старанням УНО, УСГ, ОУК і УСНО, при співчасті симпатиків та гостей, в залі клубу Едельвайс відбувся прощальний вечір у честь ген. М. Капустянського. Генерал від'їздить з Альберти на схід Канади. Господар вечора голова Провінційної управи УНО В. Слюсаренко пояснив причину запрошення на цей вечір і попросив присягнутих, щоб засіли за столи до перекуски. Коли генерал входив на залю, першими привітали його члени Гуртка УСГ, що стали на позір в два ряди, віддаючи пошану і честь генералові. По перекусці прощаючи генерала представники усіх націоналістичних організацій, як також адв. М. Романюк, В. Купченко і Д. Балка. Останнім промовцем був сам генерал. „Прощання, — говорив він, — це дуже сумне слово, однак він того слова у нинішній вечір не може ужити, бо між людьми, що тісно злучені собою одною спільнотою ідеєю, не може бути прощання, а може бути лише слово „до побачення”.

В неділю 26 січня відбулося свято в 17-ту річницю проголошення єдності і соборності українських земель. Вступним словом відкрив концерт-свято П. Савчук. У святі взяв участь мішаний хор під управою диригента Д. Баглая, теж були скрипкове сольо, декламації і сольостів. Реферат виголосив В. Куп-

ченко. На заклик М. Шарика збірка на залі принесла 31.10 дол. на УВФ.

Відтак ген. Капустянський виголосив реферат: „Похід української армії на Київ та Одесу”. Перед рефератом генерал закликав приявних на залі повстанням з місць та двохвилинною мовчанкою заявити своє співчуття з приводу смерти короля Юрія. В своєму рефераті генерал пояснив значення й ціль походу української армії на Київ і Одесу та знівечення аліянтами цього пляну, добре обдуманого зі стратегічного становища.

В понеділок увечорі, 27 січня, ген. Капустянський від'їхав на схід Канади. Велике число українців та українок прийшли на залізничний двірець попрощати генерала.

В березні УНО, УСГ, ОУК і УСНО спільно відсвяткували свято Тараса Шевченка.

7, 8 і 9 травня УНО і братні організації влаштували весняний карнавал, дохід з якого призначено на фонд будови власного дому.

31 травня УНО і братні організації відсвяткували концертом 20-літні роковини з дня смерті Івана Франка.

14 червня на піврічних зборах Гуртка вибрано делегатом на з'їзд УСГ голову М. Байрака, його заступником К. Дуду. З'їзд відбудеться 30 червня в Саскатуні.

Збори доручили делегатові передати з'їзові УСГ такі вимоги: членів УСГ за провини супроти організації має виключати ГУ УСГ, а не КЕ УНО, теж розглянути справу завішення в членських правах КЕ УНО чотирьох членів нашого Гуртка, а з'їзд УСГ повинен справедливо вирішити це завішення.

30 червня з'явила в „Новому Шляху” подяка Є. Коновалець українцям в Канаді за гостинне прийняття ген. Капустянського, представника ОУН.

30 червня відбувся з'їзд УСГ в Саскатуні. До ГУ УСГ ввійшли: інж. В. Коссар — голова, М. Байрак — заступник голови, Б. Зелений — секретар, С. Великач — скарбник, О. Сокіл — член управи; до Провірної комісії: д-р І. Гуляй — голова, В. Топольницький і Т. Огінський.

В той самий час відбулася Крайова конференція УНО. В склад КЕ УНО ввійшли: М. Погорецький — голова, К. Дуда — заступник голови, д-р І. Гуляй — секретар, П. Божок — скарбник, інж. В. Коссар — член КЕ; до Провірної комісії: О. Григорович — голова, інж. Т. Павличенко, В. Рурик, В. Войнарівський і К. Магера.

На сходинах Гуртка 11 липня здав звіт з відбутого з'їзду УСГ делегат К. Дуда. В справі виключення члена з рядів УСГ за провину проти статуту ЎСГ рішатиме ГУ УСГ. За провини проти статуту УНО рішатиме КЕ УНО. Проте так перед рішенням ГУ УСГ, як і рішенням КЕ УНО, вони зобов'язані прийти до згоди в даній справі. Далі подав деякі менше важкі справи, рішені з'їздом.

Аматори з театральної вистави УСГ „Верховинці”

Цього літа вийхав на сталій побут до Торонта адв. М. Романюк. Наші організації, УНО, УСГ і ОУК, втратили не лише доброго правного дорадника, але й члена. Він належав до тих, що ніколи не відмовився, коли треба було щонебудь зробити для загальної української справи або пожертвувати гроші на якусь народню чи організаційну ціль. Його дружина також була активна й брала живу участь в українській народній роботі.

В неділю, 27 вересня, відбулося в залі УНД в Едмонтоні масове протиболітівське віче усіх національних організацій Едмонтону. Головою віча був І. Ісаїв, секретарями — ред. Микола Сироїдів і Петро Василишин. Петро Лазарович промовляв від СУС на тему: „Большевизм і Україна”. І. Ісаїв — від УНД і Братства Українців Католиків (БУК) на тему: „Большевики в Канаді”. Стира від Союзу Гетьманців Державників (СГД) на тему: „Наступ проти комунізму”. Михайло Шарик від УНО на тему: „Об'єднаний фронт і маска Москви”.

Приявні на вічу схвалили відповідні протибільшевицькі резолюції.

Гурток займався позичкою для „Нового Шляху”, збиркою на видання календаря — зібрав 120 дол. — як також кампанією на пресфонд цього тижневика.

13 жовтня на сходинах обговорено можливості створення споживчої кооперативи в Едмонтоні. Управа подає до відома, що до побудови пам'ятника от. Б. Шашкевичеві треба зібрати ще 180 дол., про це повідомив збірковий комітет. Справу відкриття пам'ятника з уваги на те, що впав сніг, перенесено на Зелені свята 1937 р.

В неділю, 1 листопада, заходами УНО, УСГ і ОУК, відсвятковано роковини Листопадового зrivу в залі клубу Едельвайс. Виступав мішаний хор під управою диригента Д. Баглая. О. Юркевич у вступному слові пояснив значення 1 листопада, а М. Шарик у рефераті говорив про листопадові події. В програму концерту входили також декламації, сольоспіви і оркестра під проводом О. Коса.

17 листопада, рішенням сходин Гуртка, призначено з прибутків базару 10 - 13 листопада, влаштованого спільно заходами УНО, УСГ і ОУК, на такі цілі: на українських воєнних інвалідів — 15 дол., на політичних в'язнів — 10, на УВФ 10, на „Новий Шлях” — 10, дар генералові Курмановичеві — 10, на фінансування організатора УНО — 20 дол.

Того ж дня, на спільнім засіданні УНО, УСГ і ОУК, управлятель „Нового Шляху” О. Григорович говорив про його незавидне фінансове положення, всі організації рішили дати по 50 дол. на пресфонд „Нового Шляху”.

9-ті загальні річні збори Гуртка відбулися 6-го грудня 1936 р. в 2-ій год. пополудні в домівці при 10012 - 105 А Аве. Головою зборів був О. Юркевич, секретарем О. Крамар.

В своєму звіті голова М. Байрак заявив, що старався виконати обов'язки, покладені на нього, поскільки це було можливе. Старався вдержати популярність, яку має УСГ не лише в Едмонтоні, але взагалі в Канаді. Члени управи Гуртка згідно співпрацювали між собою, як також з УНО і ОУК. Сам голова нічого не робив на власну руку, а у всіх справах радиився з членами управи. На всіх підприємствах, що влаштовував Гурток, він був все присутній. Складає подяку заступникам голови І. Марунчакові, що цілий рік займався підготовленням театральних вистав. Відносно членів Гуртка, заявив, що були члени дуже активні, але були й гості. Погане це явище і його треба вистерігатися.

Самостійна праця Гуртка: місячних сходин 11, піврічних

зборів і засідань управи 4, театральних вистав 18, веселий концерт, забав публічних для молоді 27, освітньо-культурних лекцій 2, військових 3. Спільно з УНО і ОУК відбуто: національних свят-концертів 5, інформаційних віч 2, концерт в честь ген. М. Капустянського і прощальний вечір, свячене під час Великодніх свят, фамілійні забави 2, весняний карнавал і базар, пікніків 2. Маєток стан Гуртка: театральна гардероба вартості 280 дол., машина до писання вартості 150, пайв у „Новому Шляху” на 510 дол., меблі в домівці також належать до майна Гуртка.

Секретар М. Гомола заявив, що вів переписку Гуртка, вислав 40 листів, а одержав 55, провадив книгу протоколів сходин Гуртка і засідань управи.

Скарбник М. Шевців, подаючи фінансовий звіт, заявив, що загальних прибутків було 1 913.42 дол., видатків 1 601.75, каса 311.67 дол., вислано на різні цілі: на УВФ — 217.33 дол., на інвалідів — 73.25, на політичних в'язнів — 11.45, на Рідну Школу у Львові — 22.70, на „Новий Шлях” — 30, адміністраційний фонд ГУ УСГ — 50 дол., передано на фонд будови національного дому 204.70 дол. Видатки на підприємства — 661.21 дол. та інші.

Господар і бібліотекар П. Гордаш заявив, що минулого року придбано багато книжок до бібліотеки. Книжок в бібліотеці є тепер 141, театральних коло 500, члени гуртка позичили 215 книжок.

Сцена з опери „Чорноморці”, підготовки для Відділу УСГ Михайло Журавель.

До управи Гуртка на 1937 рік вибрані: О. Юркевич — голова, М. Шевців — заступник голови, О. Кос — секретар, М. Слюзар — скарбник, П. Гордаш — господар; до Провірної комісії: М. Байрак — голова, В. Слюсаренко і І. Кропельницький.

20 грудня на зборах філії УНО до управи були вибрані: Косма Дуда, голова, Василь Шарик, заступник голови, Дмитро Ониськів, секретар, Микола Юсипчук, скарбник; до Провірної комісії: Василь Іванців, Данило Балка і Осип Юркевич.

27 грудня відбувся концерт-свято Біласа і Данилишина заходами УСГ, УНО, ОУК і УСНО.

Від 3 - 5 січня 1937 р. відбувся провінційний з'їзд УНО на Альберту. До управи вибрані: Михайло Байрак — голова, Петро Хаба — заступник голови, Михайло Українець — секретар, Косма Дуда — скарбник, Данило Балка — член управи; до Провірної комісії — Василь Слюсаренко, Дмитро Руд'ко і Теофілія Іванців.

3 січня 1937 р. загостив на сходини Гуртка голова ГУ УСГ В. Коссар і голова КЕ УНО М. Погорецький. Інж. В. Коссар у довшій промові вказав на недомагання, які сталися, як також добре сторони діяльності Гуртка. На майбутнє бажав би, щоб Гурток в Едмонтоні надалі остався передовим у льокальній національній роботі.

6 січня відбувся спільний Свят-вечір заходами УНО, УСГ і ОУК. По вечері устійнено райони м. Едмонтону, в котрих наші члени мали б відвідати українців з колядою.

25 січня на сходинах Гуртка відбуто свято в честь ген. В. Курмановича.

14 лютого сходини доручили написати історію Гуртка за перших десять літ його існування О. Юркевичові, О. Крамарові і М. Байракові. Тут треба згадати, що історію Гуртка писав О. Юркевич; мабуть, що О. Крамар не писав, бо нема про те згадки, а за роки 1935 і 1936 писали історію М. Шарик і М. Байрак, це тому, що О. Юркевич відмовився щонебудь за тих два роки писати. Теж треба згадати, що коли з'явився „Альманах”, то на сторінці 48-ї історії Гуртка за 1936 рік пропущено добру частину написаної історії, не знати, з чисел вини.

19 березня сходини Гуртка рішили виробити світлинутабль всіх членів для вміщення на сторінках альманаха. На домагання більшості членів рішено не подавати імен і прізвищ членів на світлині, однак в пізніших роках такі імена і прізвища дописано.

Сотник УГА
Омелян Сеник-Грибівський.

українців м. Едмонтону. Промовляли: гість-делегат ОУН Омелян Грибівський, колишній сотник УГА, крайовий референт МУНО Павло Юзик, теперішній сенатор, і студент права Корнило Магера, тепер адвокат в Едмонтоні. Головою віча був М. Шарик, секретарями — О. Юркевич і П. Хаба.

П. Юзик говорив про нашу молодь у майбутньому. На початку своєї промови заявив, що тут наша молодь підтримує акцію Проводу ОУН на рідних землях. Однаке в минулому ми не звертали уваги на нашу молодь. Між нашою молоддю і старшими є велика прірва. Ми в нашій молоді можемо мати велику силу, коли належно її виховасмо. *В житті кожного народу, молодь зазначувалась чином.* Молоді люди в інших народів боролися за визволення свого народу. В нас Тарас Шевченко видав свій „Кобзар”, маючи зaledве 26 років. Так само Іван Франко написав гімн „Не пора” на 24 році свого життя. *Мусимо виховати новий тип українця, що вірить в свою силу й витворює ту силу з українського народу.* Коли наша молодь буде знати, що вона має здобути щось для добра загальної справи, то до цієї цілі буде горнутися краще. Український націоналізм вірить тільки в чин, а до того чину може стати в тому напрямі вихована наша молодь.

17 квітня на сходини Гуртка загостив Омелян Сеник-Грибівський, делегат ОУН з Європи. Голова Гуртка, представив сходинам дорогої гостя, попросив до слова. Привітавши членів, шановний гость підкреслив, яку важну працю виконують члени УСГ на цім континенті, поширюючи ідею українського націоналізму поміж українським громадянством. Таку саму працю виконують члени УСГ в ЗСА, теж члени УСГ в Аргентині. В праці членів УСГ повинно бути якнайменше золотої середини, а коли навіть зайдуть якісь непорозуміння, то член УСГ повинен уважати на добро загальне і себе підпорядкувати. В дискусії на питання членів шановний гость дав дуже вичерпні і повчальні відповіді.

18 квітня відбулося в залі клубу Едельвайс масове віче

К. Магера говорив про український націоналізм і нову панщину. На вступі своєї промови сказав, що наша княжа доба — це структура української нації. Культура і торгівля зводять її до цілості. Козаччина — це нова розбудова української нації, це нові організовані рухи проти Москви, Польщі і диких орд. Відрухи — Хмельницький, Мазепа, Шевченко, Франко. Ці виступи змагають до нашої структури, яка взорується на західніх, а не на східніх чи північних взірцях. В дальншому житті нашого народу до його денаціоналізації причинилося слав'янофільство й польнофільство. В 1917 р. почалася у нас українська революція. Повстали всякі партії з різними плянами розв'язки нашого питання — радянофільство і польнофільство. Провідні люди в наших визвольних змаганнях довели до нинішнього стану на наших землях. *Та в радянофільстві чи польнофільстві не можна посудити одного з провідних людей сьогодні, а ним є полк. Є. Коновалець.* Чотирокутник смерти нашого війська переконав нас, що тільки на власні сили мусимо рахувати, це й проповідує український націоналізм. Націоналізм має бути агресивний, у нас має бути „хочу” — а не якесь кволе „дайте”, і в нас має бути чин. Комунізм є це новий блахман. Росія завжди ненавиділа Західну Європу. Вона завжди старалася показати свою вищість — хоч би навіть жорстокістю. Ленін створив свій „союз народів”. Для нас Росія, почавши від цариці Катерини, будувала російський імперіялізм — пра-вослав'ям, а тепер соціялізмом. Цариця Катерина дала нам соціальну систему — панщину, а Ленін соціальну систему — колектив. Бесідник виказав статистично, що нам не оплачується служити чужим, бо це задорого нас коштує.

Оба промовці народжені і виховані в Канаді.

О. Грибівський говорив на тему: „Положення нашого народу на рідних землях”. „Усвідомім собі, — сказав він, — що на рідних землях, на плодовитій українській землі живе наш здібний, працьовитий народ, але під чужим обухом і чоботом. Виринає питання: Чому воно так? Це питання пече нас. Є таке твердження, що хто тримає наші землі, — той панує над цілим європейським сходом. Такою є Москва. Для нас є рубром питання: Вибити з рук Москви цю позицію! Коли під час війни Європа не збагнула цього питання, то сьогодні заінтересована в ньому. Але та заінтересованість може бути тільки на те, щоб при тому спекти свою печенью. Різними накиненими концепціями живе багато партій у нас. В інтересах Росії чи Польщі не є ніколи вільна Україна. Проти нас ті держави завжди єднаються. А ми не вміємо завважувати дійсності. Наша дійсність є та, що ніколи з нікотрим з наших ворогів нам не треба йти. Історія вчить, що помилок не треба повторяти, а наші провідні люди це робили, — Грушевський, Винниченко, Скоропадський, Порш, Петлюра. Ми стверджуємо, що в час будови нашої

держави не було одного керівного органу, де збігалися б всі нитки нашого національного життя.

Сьогодні, за 20 літ, підсумки більшевицького панування виказали, що в нас не може бути напрямної — спускатися на дно. Дій життя змели з лиця землі штучно зорганізованим голодом на наших землях мільйони наших людей. Цей московсько-більшевицький курс ще не скінчився. В „українізацію”, яку вони нам „дали”, наш народ, використовуючи форму, зумів вкласти свій національний зміст. Та тому вневдовзі більшевики йдуть на розкриття контр-революції в „Союзі Визволення України”. Січова військова організація не попала в лабети більшевиків завдяки дуже осторожним зв'язкам з СВУ, — розстріляно Шумського, Максимовича. Українізацію використала молодь — комсомол, та ніде не було в часописах, що в 1933 р. більшевики розстріляли коло 4 тисячі молоді, в тому біля 2 тисячі студіюючої. Лідером молоді був поет Хвильовий, напрямна якого була: лицем до Європи. Наклав на себе руку Хвильовий на це, щоб показати молоді, що краще згинути, як зрадити національну ідею. Час від часу впадає Москва також на слід нашої військової організації. Розстріляно кількох булавних старшин, як: Генчельмена, Рака, Вишваного, професора військової школи, та інших. В Україні йде великий змаг не во ім'я того, що комунізм завів. Москва прибрала вже інше лице — диктоване царями. Україна пережила вже час блажману і всяких соціальних здобутків (оплески). Бо вже пережила гіркий досвід. На різні хитання там уже немає місця. Більшевики свідомі того, що мусять опанувати поодинокі вияви нашого життя, але їх секретне „сотрудництво” (сектоти) викликало в нас дуже велику обережність. *В підсоветській Україні немає партійництва*. Більшевики здавили його й це на нашу користь. В Україні росте напруження наших сил — розбити ворожу силу, що давить наше життя (оплески).

На західніх землях партійництво ундівське, соціалістично-радикальне та інше викликало роздор серед нашого народу, а своїм вістрям воно звернене проти активного революційного націоналізму.

Найкращою обороною поневоленого народу є втримувати раз зайняті позиції і з тих позицій наступати. Інакше виходять дивовижні явища. Коли вбито міністра Перацького, який зробив на наших землях пасифікацію, то це не було по нутрі усім нашим патріотам. Але коли вбито Бабія-угодовця, то на нас накинулися всі партії, навіть „Український Католицький Союз”, створений заслуженим нашим церковним достойником митрополитом Шептицьким, використовуючи нагоду, щоб нап'ятнувати наш рух, виконуючи волю Варшави, за вбивство Перацького. Коли люди покористовуючись вітarem, хочуть поширити шкідливі для українського народу угодовецькі течії — то тоді,

вдаючи в цю роботу, ми в нічому не нарушуємо поваги церкви чи релігії. Рука в руку з угодовцями йдуть проти ОУН комуністи. В 1936 р. комунарі звели з націоналістами завзяту боротьбу. Заповіли вони, що 52 комунізуючі осередки стануть до боротьби, але заледве в кільканадцять показали вони будь-яку акцію. Польський уряд далі веде наступ проти українців. Усюди по селах, де є українські молочарні, уряд закладає польські. Закладає та оплачує дитячі садки, в яких часом є всього 2-3 українських дітей. Є спеціальні комісії й курси по зацікільного виховання, що мають на меті виховувати українців на добрих громадян Польщі. Немає можливості вже в нас щось більше легального творити. Та коли є дух зневіри, то не в масах.

В волинських тихих сторонах ведуть працю українці з під знаку Петі Певного. Волинське українське об'єднання мало на оці переконати польську державу про нашу вірність. Петя провалився, прийшов Сергій Тимошенко. Помагають йому колишні урядовці, а навіть старшини колишнього уряду УНР. Показують по селах польсько-українські підприємства, де часто входить живий образ, як Пілсудський цілується з Петлюрою. Тепер припадає черга для українського зорганізованого націоналізму посилити там свою акцію. Там є тепер вирішальна хвиля, яка видвигне остаточно зорганізовану силу непримиримости нас супроти займанців і проти угоди”.

Коротко розказав промовець про наше політичне положення в чехословацькій республіці і під Румунією: „Важне є те, що в кожній державі, в якій наш народ живе, проявляється і стає активним український націоналізм. Потішне є те, що навіть на Закарпатті наша молодь є зорганізована. Наша еміграція в ЧСР була здеморалізована з початку тими допомогами, які давав чеський уряд. Фактично не була це жадна допомога, а частина звороту тих зобов'язань, які мали чехи супроти нас ще з війни. Масарик має гуманні вислови, та іх не застосовується до нас — це навіть признав перший губернатор Закарпаття Жаткович. Румунська сігуранца влезить в наші осередки в Буковині й Бесарабії і старається іх ліквідувати. Основний стан нашого положення є такий, що там, де ми не є панами положення, там мусимо бути наймитами”.

Наприкінці своєї 3-годинної промови, яку публіка слухала з захопленням і часто нагороджувала оплесками, підкresлив промовець шкідливість Паліївщини. Паліїв своїм „теж націоналізмом” посилює міць ворога та викликає баламутство відносно завдань націоналізму. Опісля подав промовець завдання українського націоналізму й підкresлив, що в нас між думкою й ділом не повинно бути прірви. Коли говориться про соборність та інші наші високі ідеї, то до них треба змагати і відповідно діяти.

Після реферату був запит, чому тут у Канаді священство, католицьке й православне, накидається на український націоналізм. Делегат ОУН відповів: „Православні своєю політичною групою були зв'язані з угодовецьким урядом УНР, а тепер остались „мертвими душами”. Католики вірили, що православний гетьман Скоропадський повернеться в Україну і дасть їм всякі концесії. Та так, як сьогодні справи маються, то трудно, щоб Скоропадський дістав владу в Україні. В Україні та церква буде мати умовини великого розвитку, що під сучасну пору поневолення українського народу піде назустріч його „змаганням на шляху боротьби за самостійне, соборне, державницьке життя”.

Своєю промовою О. Грибівський так захопив публіку, що один із визначних слухачів заявив: „Коли б він говорив ще три години, то я сидів би і уважно слухав”.

Перебуваючи в Едмонтоні, Омелян Сеник-Грибівський замешкав в готелі Йорк, власником якого був Роман Стойко. Він, довідавшися, якого має в своєму готелі гостя, відпустив найкращу кімнату та дуже ним піклувався.

В місяці травні Гурток взяв участь в маніфестації з нагоди коронації короля Юрія VI.

23 травня на сходинах Гуртка рішено, на запрошення Гуртка УСГ в Саскатуні, стати золотим хресним батьком при посвяченні пропора.

16 червня на піврічних зборах Гуртка прийнято внесення просити з'їзд УСГ затвердити в дійсні члени Дмитра Ониськова.

Пам'ятник на могилі отамана УГА Богуслава Шашкевича.

В неділю, 20 червня, в перший день Зелених свят, відслонено пам'ятник на могилі отамана Богуслава Шашкевича на цвинтарі Бічмовиц у присутності коло 250 осіб. Відслонення пам'ятника доконав голова місцевого Гуртка УСГ Осип Юркевич і від імені Гуртка сказав, що боротьба, яку на рідних землях в часі визвольних змагань вів сл. п. отаман, є для нас дороговказом, як боротися за рідний край. Наспіli листи i телеграми, iх частинно відчитано на могилі: о. Д. Попович, ЧСВВ, відправив панаходу, а після відправи виголосив дуже гарну патріотичну проповідь про любов до своєї батьківщини та про значення жертви для свого народу. Обширний життєпис покійного та його заслуги подав член комітету для побудови пам'ятника д-р Іван Верхомин.

Вечорі в залі клубу Едельвайс, під час підприємства УСГ, Василь Пуцентело сказав дещо до численної публіки про святкування пам'яті наших геройів і значення свята „незнаного стрільця” в часі Зелених свят.

Пам'ятник на могилі сл. п. отамана Б. Шашкевича коштував 182.96 дол., зібрано всіх грошей 138.81, лишилося довгу до сплачення 44.15 дол., його сплатив наш Гурток із власних фондів.

Від 25 - 27 червня 1937 р. відбувся ювілейний 10-річний з'їзд УСГ в м. Саскатуні в Національному домі. На з'їзді були присутні гості з Європи, представники ОУН: ген. Віктор Курманович і Омелян Сеник-Грибівський, які були також присутні на Крайовій конференції УНО, теж представник ОДВУ з Америки Євген Ляхович. До ГУ УСГ на 1938 рік вибрані: д-р І. Гуляй — голова, Б. Зелений — заступник голови, В. Топольницький — секретар, Г. Адамус — скарбник, С. Кузан — член управи; до Провірної комісії: В. Пуцентело, О. Сокіл і С. Бабій.

До КЕ УНО вибрані: інж. В. Коссар — голова, П. Божок — заступник голови, К. Магера — секретар, В. Рурик — скарбник, і С. Тарновецький — член КЕ; до Провірної комісії: інж. Т. Павличенко, В. Гультай і В. Слюсаренко.

Делегатами на з'їзді від Гуртка були: голова О. Юркевич, В. Пуцентело і О. Крамар. У своїх звітах подали такі рішення З'їзду: коли до кінця цього року ГУ не одержить чартету, з'їзд доручає кожному Гурткові вибрати свій чартер провінційний; у справі будови дому в Едмонтоні, Гурток може починати будову, коли буде мати коло 7 тисяч долярів готівки, бо на зовнішню допомогу не можна рахувати; нарешті, гуртки й далі можуть приймати членів-прихильників. Рішено також, щоб, для кращої співпраці між братніми організаціями, завести такий порядок, щоб члени управ не перепліталися в організаціях, цебто члени одної організації не сміють входити в управу іншої організації.

На сходинах Гуртка 27 липня голова О. Юркевич повідомив, що винаймлено разом з УНО досить простору домівку на першому поверсі Пюрітан Кофі при 97 вул. і 104 аве.

На спільнім засіданні УНО і братніх організацій заключено умову з о. Юрієм Цукорником, який погодився бути диригентом, вчити рідну школу й музику від 1-го вересня.

В неділю 7 листопада, спільними силами УНО, УСГ, ОУК і МУНО, у просторій залі ветеранів канадської армії „Меморіял гол” відбулося величаве свято 1-го листопада. Виступав новозорганізований мішаний хор і струнна оркестра під вмілим проводом вже добре знаного в Канаді диригента о. Ю. Цукорника. В програму свята входили теж: деклямації, сольоспіви і танки „Рідної школи”. Вступне слово виголосив в англійській мові колишній посол до канадського парламенту Михайло Лучкович. Реферат виголосив член УСГ Вол. Купченко, кінцеве слово — голова Гуртка О. Юркевич. Концерт-свято, завдяки вмілій підготовці о. Ю. Цукорника, випав імпозантно-величаво. Присутній на залі колишній мейор Едмонтону Дж. Кларк склав прилюдно з плятформи гратуляції українцям. На концерті був приявний теж італійський консул та деякі визначні провідники канадських воєнних ветеранів, які склали гратуляції о. Цукорникові.

А президенти „Англійського музичного клубу” і „Кенедіян Нешенел Рейлвейс”, захоплені величавим українським концертом, запросили хор УНО взяти участь у міжнародному концерті на англійські Різдвяні свята. Присутніх на залі було близько 800 осіб. Збірка на українських інвалідів принесла 82.84 дол.

12 грудня 1937 р. відбулися 10 річні загальні збори Гуртка у власній домівці на 97 вул. Зборами проводив Осип Крамар, секретарював Михайло Українець.

Голова О. Юркевич в своєму звіті заявив: Робота в Гуртку була вдоволяюча. Була повна співпраця між членами Гуртка взаємно, як також повна співпраця з ГУ УСГ. Гурток належить тепер в рямцях УНО і тому робота його обмежена. Участь у праці брали переважно ті члени, що мешкали стало в Едмонтоні. Він вважає конечним вибрати „чартер” для Гуртка, бо на з'їзді рішено, що коли ГУ УСГ не зможе вибрати „чартеру” до кінця року, то дастися вільну руку Гурткові вибрати „чартер” провінційний.

Секретар Олекса Кос у своєму звіті подав: листів виплинуло 89, відписано 83, сходин членів було 17, засідань спільніх разом з управами братніх організацій 21. Загальне число членів 59, 8 членів вступило до Гуртка, а 3 члени вибули.

Скарбник Микита Слюзар заявив, що прадював скільки

лише міг та вив'язався із своїх завдань вдоволяюче. Загальних прибутків було 2 068.10 дол., видатків 1 886.46, каса 182.56 дол. Вислано до рідного краю: на інвалідів 129.69 дол., на УВФ 25, за кольпортаж літератури 68.39 дол. Місцеві витрати: на пам'ятник от. Б. Шашкевичеві 58.31 дол., позички членам 75, пожертви 25, адміністраційний фонд ГУ УСГ 45, на бюджет до КЕ УНО 35, на будівельний фонд 115, кошти дороги делегатам 92.65, на оплату диригента 128, на оплату домівки 97.65, видатки на підприємства 797.30 та різні видатки 192.43 дол.

Господар і бібліотекар Петро Гордаш заявив, що бібліотека налічується в добром порядку, члени прочитали за минулій рік 320 книжок.

До управи Гуртка на 1938 рік вибрані: Мих. Шевців — голова, Ол. Кос — заступник голови, Осип Абрамович — писар, Іван Марунчак — скарбник, Дмитро Ониськів — господар і бібліотекар; до Провірної комісії: В. Слюсаренко, І. Кропельницький і О. Юркевич, заступниками: О. Крамар і М. Слюзар, делегатом на з'їзд УСГ вибрано О. Юркевича, його заступником М. Слюзара.

28 грудня на сходинах Гуртка вибрано делегатами на провінційний з'їзд УНО А. Жмурка і М. Грушецького.

До управи філії УНО на 1938 рік вибрані: М. Байрак — голова, П. Гордаш — заступник голови, О. Крамар — секретар, Микола Тодорук — скарбник, Дм. Клинчик — господар.

29 грудня заходами УНО і БО відбулося свято в честь героїв поляглих під Базаром. — Вступне слово виголосила пані І. Пущентело, реферат виголосив Ігнатій Лов'як, а кінцево слово — В. Слюсаренко. Виступав мішаний хор під управою диригента о. Ю. Цукорника.

1 і 2 січня відбувся провінційний з'їзд філії УНО Альберти. На минулій конференції УНО, яка відбулася 28 червня 1937 р., сталися певні зміни в структурі УНО, а саме: зліквідовано провінційні управи УНО, а на їх місце КЕ УНО на-

Підпис під фотом на стор. 69: 1-ий ряд зліва: І. Корнацький, В. Яцейко, А. Дацкевич, Р. Цвікілевич, І. Борух, І. Карпінка, М. Грушецький, Д. Ониськів, І. Старух, І. Процьків, А. Козак; 2-ий ряд зліва: Г. Конопацький, Д. Наконечний, П. Гордаш, О. Кос, О. Юркевич, М. Слюзар, М. Шевців, В. Боянівський, С. Павлусь; 3-ий ряд зліва: А. Тимочки, І. Дребот, І. Шпур, М. Баус; 4-ий ряд зліва: Д. Джурянюк, В. Фодчук, М. Гомола, А. Жмурко; 5-ий ряд зліва: Д. Гамкало, М. Гамкало, М. Байрак, І. Кропельницький, В. Слюсаренко, Т. Клинчик, Д. Клинчик; 6-ий ряд зліва: М. Українець, Ю. Полуйко, М. Журавель, О. Крамар, І. Марунчак, В. Пущентело, Д. Баглай, О. Абрамович, К. Дуда, М. Лапіцький і А. Кульчицький.

значуватиме зв'язкових у кожній провінції. КЕ п. ребрала всю кореспонденцію, яку вели із філіями провінційні управи, а всі гроші, як членські внески і інші прибутки, вплачуються просто до КЕ, тому їй всі потреби провінційних зв'язкових КЕ УНО покриває із своєї каси. Чи це була практична зміна, показали вже найближчі роки. Коли до того часу в Альберті було около 20 філій, то як не стало постійного контакту з тими філіями, на протязі кількох років лишилося всього дві активні філії, а це в Едмонтоні і в Калгарі.

На зв'язкових провінцій Альберти на тому з'їзді КЕ призначила: Михайла Українця на голову, Дм. Ониськова на писара, а Анд. Жмурка на касира, — всі вони члени УСГ.

2 січня, в часі з'їзду філій УНО Альберти, відсвятковано річницю смерти героїв Біласа і Данилишина. Участь у святі взяли всі організації, що гуртуються при УНО.

6 січня, також заходами УНО і братніх організацій, власновано свят-вечір для членів і симпатиків.

9 січня відбувся різдвяний концерт заходами філії УНО і братніх організацій. В програмі концерту виступив мішаний хор під управою диригента о. Ю. Цукорника; концерт складався з коляд і декламацій. Святочний реферат виголосив о. Ю. Цукорник, в якому оповів про народження Христа-Спасителя та про наші традиційні звичаї на рідних землях під час Різдва-Христового. Кінцеве слово виголосив голова філії УНО М. Байрак.

На сходинах Гуртка 15 лютого подано членам до відома, що кожний член УСГ повинен виповнити членську заяву до УНО, бо це постанова з'їзду УСГ і конференції УНО.

27 березня відбувся концерт у честь Тараса Шевченка, в якому члени Гуртка також брали участь.

24 квітня, заходами УНО, УСГ і ОУК, під час Великодніх свят відбулося спільне свячене в залі клубу Едельвайс.

На сходинах Гуртка 2 травня вибрано на касира М. Слюзара на місце Івана Марунчака, який від'їхав на сталій побут до м. Судбури в Онтаріо. Відчитано листа від В. Слюсаренка, в якому цей повідомив, що виступає з членів УСГ.

27 травня в Едмонтоні одержано телеграфічну вістку, що 23 травня 1938 р. погиб трагічною смертю провідник українських націоналістів полк. Євген Коновалець. Погиб від злочинної руки червоної Москви в голландському портовому місті Роттердамі, на нього виконано бомбовий замах. В суботу 31 травня місцеві націоналістичні організації відбули з цього приводу жалобні сходини членства.

Полковник Свген Коновалець

гічної смерти Є. Коновальця відбулася із станції СФРН в Едмонтоні жалобна радіопрограма, присвячена пам'яті полковника. Участь у радіопрограмі взяли організації УНО, УСГ, ОУК і МУНО, мішаний хор, Степан Здріль — баритонове сольо. Зворушливу промову виголосив Ілляріон Процьків. Програму проголошував в українській і англійській мовах голова МУН Микола Гавалешка. 7 червня на сторінках „Нового Шляху” була поміщена світлина з побуту сл. п. Є. Коновальця в Едмонтоні між членами Гуртка УСГ ч. 2, як також і лист, в якому полковник передає привіт та подяку Гурткові. Автентичність листа стверджують М. Шевців, голова, і О. Абрамович, писар Гуртка.

Також у неділю, 12 червня, заходами гуртка УСГ в 2-ій год. пополудні, на Зелені свята о. Є. Грицина, парох Української православної церкви св. Івана, відслужив панаходу на могилі сл. п. отамана Б. Шашкевича на цвинтарі Бічмовніт. Промовляв інж. В. Топольницький, представник ГУ УСГ, що тоді був в Едмонтоні. Подяку священикові і усім, що взяли участь в панаході, склав голова Гуртка Михайло Шевців.

На піврічних зборах Гуртка, що відбулися 28 червня, був присутній представник ГУ УСГ інж. В. Топольницький. Покликаний головою до слова, інж. В. Топольницький говорив про життя та діяльність гуртків на сході Канади, де він мав

В суботу 31 травня в Українській православній церкві св. Івана о. Є. Грицина відправив панаходу за душу поляглого сл. п. Свгена Коновалеця, а о. Ю. Цукорник відправив також панаходу забитого полковника в церкві на північнім Едмонтоні та сказав коротку, змістовну проповідь.

В неділю 1 червня ввечорі відбувся жалобний концерт. Доповідь про життя, як також про великі заслуги сл. п. Є. Коновалеця в наших визвольних змаганнях, виголосив член УСГ О. Юркевич. Мішаний хор відспівав кілька пісень, що підходили до жалобної програми концерту, диригував о. Ю. Цукорник.

В неділю, 12 червня в 5-ій год. пополудні, з приводу тра

год. пополудні, з приводу тра

нагоду бути, заки приїхав до Едмонтону. Заявив, що, прислухуючись сьогоднішнім зборам, завважив велику різницю між гуртками на сході і нашим Гуртком. Там є повна гармонія і співпраця між членами, чого він не бачить у нашему Гуртку. Подав поради відносно праці в організованому житті стрілецтва, просив, щоб не робити різниць між членами, бо де в організації є "ми" і "ви", те, що він завважив сьогодні на зборах, там поступу ніколи зробити не вдасться. Далі заявив, що коли створено, а й по сьогоднішній день, найголовнішим принципом було і є завдання витворити пошанування авторитету.

По промові В. Топольницького, зараз з місця, заявили чотири провідні члени свої виступ із членів УСГ, а як причину майже всі подали, що не можуть погодитися з тактикою проводу, бо ГУ УСГ і КЕ УНО не мають авторитету і нічого там не роблять. Не подаємо, котрі члени виступили, а це тому, що декотрі повернулися до УСГ, а інші відійшли у вічність.

Не зважаючи на те, що декотрі з уступивших членів пророкували, що УСГ в Едмонтоні в скорому часі перестане існувати, а деякі вже робили заходи створити незалежну організацію УНО в Едмонтоні або ще одну стрілецьку громаду і вибрати чартер провінції Альберти, з того нічого не вийшло, а УСГ в Едмонтоні проіснувала до цього часу.

Від 22 до 25 липня 1938 р. відбувся з'їзд відпоручників УСГ в Торонті, Онт. Наш Гурток на тому з'їзді заступав делегат Андрій Жмурко.

До ГУ УСГ в Канаді були вибрані: д-р І. Гуляй — голова, Богдан Зелений — заступник голови, Василь Рурик — секретар, Григорій Адамус — скарбник, Степан Бабій — член управи; до Провірної комісії: О. Сокіл, Л. Кулеба і Т. Кульчицький.

Делегат А. Жмурко, подаючи звіт, заявив, що, реасумуючи працю УСГ в Канаді, як подавали в своїх звітах відпоручники гуртків, то за десять минулих років УСГ в Канаді виконала велику працю, передусім допомагала українським інвалідам, політичним в'язням, визвольному рухові на рідних землях, а також на культурно-освітньому полі між українським громадянством в Канаді.

Склад КЕ УНО на 1938 рік такий: інж. В. Коссар — голова, Василь Гультай — заступник голови, Михайло Шарик — секретар, Василь Рурик — скарбник, Павло Божок — член управи; до Провірної комісії — д-р А. Цимбалістий, Е. Довганюк і М. Байрак.

26 вересня на сходинах Гуртка був присутній М. Шарик. Покликаний головою до слова, розказав коротко про відбуту

п'яту з черги конференцію УНО та з'їзд УСГ, теж про відбутий Конгрес українських націоналістів у Нью-Йорку та про українське питання взагалі. Сходини прийняли в члени дійсні УСГ Івана Роговського.

„Новий Шлях” з 28 жовтня вмістив заяву проводу ОУН. Згідно з волею сл. п. Є. Коновалця, проголошено головою проводу ОУН і вождем українського націоналістичного руху полк. Андрія Мельника.

Полковник Андрій Мельник

б, звернені сьогодні на Організацію українських націоналістів і її нового провідника. Ви, Українські Стрільці, що стояли в рядах героїчної української армії і чесно сповнили свій обов'язок під час української війни, маєте під сучасну пору більші обов'язки, ніж інші. Ваші сили ви повинні посвятити українському визвольному рухові, дати повну піддержку провідникові цього руху Андрієві Мельникові. Віримо, що ви, Українські Стрільці, цей обов'язок сповните вірно й непохитно. Головна Управа Української Стрілецької Громади в Канаді”.

6-го листопада, заходами Гуртка і при співдії членів і членкинь УНО, відсвятковано Листопадове свято. В святі взяли участь: мішаний хор, Рідна школа, були декламації, сольно-співі. Святочний реферат виголосив голова філії УНО М. Байрак, диригент хору о. Ю. Цукорник.

„Новий Шлях” з 10 листопада подав зміст заяви провідника ОУН:

„Новий Шлях” з 1-го листопада подав повідомлення, що створено новий уряд Закарпатської України на чолі з о. Августином Волошином.

Також 1-го листопада вміщено в „Новім Шляху” відозву ГУ УСГ в Канаді: „Українські стрільці! Провід ОУН подав до відома українського громадянства, що місце сл. п. Євгена Коновалця, творця повоєнної боротьби на всіх українських землях і вождя української нації, обняв полковник Андрій Мельник. В цю переломову хвилю вирішальним чинником у будові майбутньої української держави являється одинока організована сила, Організація українських націоналістів. Очі всіх українців, де вони не жили

„Українська пресова служба в Женеві повідомляє: Полковник Андрій Мельник, голова Проводу українських націоналістів і націоналістичного руху, як найповнішого вияву соборного українства, закликає всіх українців станути суцільною лавою на службу нації і зокрема бути готовими під сучасну пору кинути максимум енергії для скріплення сил у боротьбі за Українську карпатську державу”.

На спільнім вічу усіх національних організацій м. Едмонтону, БУК, СУС, СГД і УНО, що відбулося в неділю 13 листопада 1938 р. в залі УНД, зформовано Комітет допомоги Карпатській Україні. Голова віча — В. Гривнак, секретарі — В. Дорош і І. Данильчук. Промовляли на вічу: В. Мудрик, СГД, І. Ісаїв, УНД, С. Васкан, УНО, і П. Лазарович, СУС. В склад Комітету ввійшли: адв. П. Лазарович (СУС) — голова, В. Мудрик (СГД) — заступник голови, І. Ісаїв (УНД) — секретар, А. Жмурко (УНО) — скарбник.

З уваги на те, що з якихсь причин не вдалося створити центральний комітет допомоги Карпатській Україні у Вінніпегу, Комітет в Едмонтоні почав діяти самостійно. Вислано відозви до українського громадянства не лише в Альберті, але також і в Британській Колюмбії. Організовано віча не лише в Едмонтоні, але також і на провінції в місцевостях, заселених переважно українцями. Комітет відбув ряд засідань. Зібрано поверх 5 000 дол., їх переслано на руки о. А. Волошина.

1-го грудня, на сходинах Гуртка, прийнято в члени УСГ: Гудима Дем'яна, Дмитрика Івана, Захаркова Івана, Іськова Олексу, Колоду Атанаса і Мандзюка Івана. В контесті преси члени Гуртка дали повну піддержку контестантці з Едмонтону Олені Адам.

4 грудня на загальних зборах філії УНО вибрано управу на 1939 рік: Василь Іванців — голова, Микола Тодорук — заступник голови, Дем'ян Гудим — секретар, Іван Куць — скарбник, Михайло Байрак — фінансовий секретар, Дмитро Майброда — господар, Петро Гордаш — бібліотекар, Григорій Дмитрів — буфетчик, Василь Фодчук — гардеробник; до Прорівної комісії — Дмитро Гамкало, Олена Онищук і Пелагія Байрак.

8 грудня, на домагання 25 членок, відновлено відділ ОУК в Едмонтоні, який існував вже п'ять років. До управи Відділу ОУК вибрані на зборах: Пелагія Байрак — голова, Наталка Порада — заступниця голови, Олена Онищук — секретарка, Анна Вельгуш — касирка, Параня Тимочко і Катерина Жишкевич — господині; до Прорівної комісії: Лідія Цукорник, Анастасія Ковальчук і Емілія Кузик.

11 грудня 1938 р. відбулися одинадцяті з черги річні

загальні збори Гуртка УСГ ч. 2 в Едмонтоні. Головою зборів був В. Іванців, секретарем А. Жмурко.

В звітах управи голова М. Шевців заявив, що найбільше праці в Гуртку в минулому році вклалі П. Гордаш і І. Марунчак, цей останній недавно виїхав до м. Судбури. Він зауважив, що не має вже той відданості та дисципліни між членами, як це було в тих роках, коли Гурток засновано. О. Абрамович з невідомих причин не вив'язався із свого обов'язку секретаря Гуртка, а сьогодні навіть на збори не явився. Його секретарські обов'язки сповняли інші члени. Висловив жаль до тих членів, що виступили з Гуртка. Однак він, як голова, стояв твердо на тому становищі, що праця в Гуртку мусіла поступати так, як і попередніми роками, і обов'язки голови Гуртка старався виконати якнайкраще. В Гуртку є коло 50 членів, майже половина з них живе на провінції, а з тих, що мешкають в Едмонтоні, діяльних є лише 16 і вони мусіли виконувати ту всю працю, що припала на Гурток.

За секретаря здав звіт голова: сходин Гуртка було 9, управа брала участь в усіх спільніх імпрезах УНО, ОУК і МУН. Листів виплинуло до Гуртка 53, а вислано 49, аматорських вистав було 14, забав-танців 21, концертів спільно з УНО 5, також спільно з УНО базар і карнавал, свят-вечір і свячене.

Скарбник Микита Слюзар заявив, що він здає звіт за цілий рік, однак він обняв обов'язки касира в травні. Стверджує, що не є правою, як дехто з членів говорить, що все йде до Саскатуну до ГУ, бо за півроку вислано всього 4 дол. Закликає членів не звертати уваги на те, що хто говорить, а треба віддати максимум праці для націоналістичного руху для прискорення віdbудови української держави. Загальних прибутків було 1 161.26 дол., витрат 1 133.90, каса 27.36 дол. Вислано: на українських інвалідів 72.67 дол., членські внески до ГУ УСГ 19, за кольпортаж літератури 17.50 дол., місцеві витрати: за винайм домівки 110 дол., на платню диригента 166, на позички членам 63, на фонд будови дому 70, видатки на підприємства 516.96 і різні витрати 98.77 дол.

Бібліотекар і господар Д. Ониськів заявив, що все в порядку. Дещо книжок прибуло до бібліотеки, головно до театральної бібліотеки. Нова управа на 1939 рік: А. Жмурко — голова, П. Гордаш — заступник голови, Д. Ониськів — секретар, Д. Гамкало — скарбник, І. Роговський — господар; до Провірної комісії: М. Шевців, М. Слюзар і Д. Клинчик, заступник — І. Борух.

Від 24 до 26 грудня 1938 р. відбувся в Едмонтоні провінційний з'їзд УНО Альберти. Виголосили доповіді: голова КЕ УНО В. Коссар, голова провінційного зв'язку на Манітобу адв. В.

Свистун, Вол. Купченко, В. Дорош і Д. Рудько. До провінційного зв'язку на Альберту і Бритійську Колюмбію назначені: Степан Васкан — голова, В. Дорош — секретар і М. Байрак — скарбник. Зв'язковим, на північну Альберту назначено П. Мазуренка з Ендрю, а на південну Альберту — Ол. Фаріона з Калгарі. На закінчення з'їзду, в понеділок 26 грудня ввечорі, відбулося масове віче. Зібрано поважну суму грошей на організаційний фонд.

6 січня 1939 р. членкині ОУК приготували святу вечеру з нагоди Різдва Христового для членів наших організацій та їхніх родин, як також для наших симпатиків.

10 січня на сходинах Гуртка голова А. Жмурко при обговоренні пляну праці пригадав членам, що буде передавати ведення сходин членам за поазубчним порядком, як вже це було введено в минулому, щоб кожний мав нагоду до таких обов'язків приготуватися. Також буде назначувати членів, що будуть зобов'язані виголосити короткий відчит на вибрану тему.

В справі повсталого Комітету допомоги Карпатській Україні він повідомив членів Гуртка, що по закінченні допомоги Карпатській Україні той Комітет перестане існувати, а наш представник його залишить.

15 січня націоналістичні організації м. Едмонтону влаштували масове віче в залі клубу Едельвайс. Головою віча був М. Байрак, секретарем Д. Гудим. Промовляли Василь Дорош і Степан Васкан.

В. Дорош у своїй промові розказав про хід української визвольної акції в Україні та подрібно представив величезні можливості економічної та політичної сили соборної української держави. На спеціальній мапі промовець показав природні багатства української землі та її природні етнографічні кордони. Ст. Васкан спростував провокаційні натяки большевицької „Наргазети” і деяких інших часописів в Канаді, що організація УНО — це вислужники Гітлера. Промовець підкреслив, що українці в Канаді за п'ятьдесят років побуту виявили свою відданість британській короні та Канаді хоч би тим, що під час першої світової війни дали Британії 16 тисяч вояків. І сьогодні нема підстави сумніватися у відданість українців Канаді. Найбільший ворог людства, а зокрема українського народу, це Москва і тому український народ буде почуватися до вдячності тим державним народам, що поможуть знищити на землях України большевицьку гидру та створити українську незалежну державу. По промові зголосився до слова боєць за червону Еспанію Гордій, якого звербували тутешні большевики, він заявив свій глибокий жаль, що стратив роки своєї палкої молодості на вислугу большевизмові — найгіршим ворогам

українського народу, замість на визвольну боротьбу свого по-неволеного народу. Поїздка в Еспанію та оборона „єспанської демократії” із збросою в руці втворили йому очі і він прокинувся, як із поганого сну. „Від сьогодні до кінця моого життя, — заявив він, — прирікаю боротися безупинно за волю й державу українського народу, бо лише в той спосіб зможу стерти той гріх, що я його був чинив супроти моого народу”. Допис про це віче був поміщений в „Новім Шляху” 17 квітня 1939 р.

22 січня, спільними силами УНО, УСГ, ОУК і МУН, відсвятковано свято державності.

Новий Шлях з 16 березня подав: 15 березня 1939 р. Карпатська Україна проголосила повну державну самостійність. Мадярські наїздники вчинили збройний напад на Карпатську Україну. „Карпатська Січ” стає в обороні Карпатської України. 19 березня 1939 р. мадяри розстріляли Михайла Колодзінського-Гузара, головного команданта збройних сил Карпатської української держави.

26 березня у великий залі канадських ветеранів Меморіял Гол, заходами українських націоналістичних організацій в Едмонтоні, відбувся величавий концерт у честь Тараса Шевченка. Виступив мішаний хор із 75 осіб під вмілою управою диригента о. Ю. Цукорника. Вступне слово виголосив учитель В. Дорош в англійській мові тому, що на залі було багато гостей інших національностей. Головний реферат виголосив колишній посол до парламенту в Оттаві Михайло Лучкович також в англійській мові. У програму концерту входили сольо-співи, декламації і українські народні танки. Під час хорових і сольових пісень акомпаніювала на піаніні Лідія Цукорник.

В неділю 9 квітня в залі клубу Едельвайс у день Воскресення Христового УНО, УСГ, ОУК і МУН влаштували спільне свячене, цим підтримали традицію, яку започаткували наші воїни ще в останній визвольній війні. О. Ю. Цукорник посвятив паску. Приготуванням свяченого зайнялися членки Відділу ОУК.

В неділю 3 травня в залі клубу Едельвайс відбулося інформаційне віче, як відповідь на провокації членів організації СУС, що закидали зраду проводові Карпатської України під час боротьби з мадярською дикою навалою. Головою віча був Андрій Жмурко, секретарем Дем'ян Гудим. Промовляли В. Дорош і С. Васкан. Около 300 осіб, привезених на віче, вислушали промовців, що спростували неправдиві та провокаційні наклепи на уряд Карпатської України та приписування вини також націоналістичному проводові, що, мовляв, причинився до упадку Карпатської України.

Заходами УНО, УСГ, ОУК і МУН 24 червня влаштовано

прощальний вечерок у честь о. Ю. Щукорника, що покидав Едмонтон по двох роках праці, як диригент мішаного хору і учитель Рідної школи та музики при філії УНО в Едмонтоні, а також філії УНО в Беверлей. Едмонтонська філія УНО і братні організації втратили відданого та дуже здібного диригента і учителя Рідної школи та музики.

В днях 28, 29 і 30 липня 1939 р. відбувся з'їзд відпоручників УСГ в Саскатуні, де одночас відбувалася конференція УНО. До ГУ УСГ вибрані: д-р І. Гуляй — голова, інж. В. Топольницький — заступник голови, Г. Адамус — секретар, Т. Огінський — скарбник, М. Байрак — член управи; до Провірної комісії: С. Бабій, Л. Кулеба і І. Дацик. Гурток на з'їзді заступав делегат А. Жмурко, вибраний на піврічних зборах 3 липня. До КЕ УНО ввійшли: інж. В. Коссар — голова, М. Шарик — заступник голови, М. Бабій — секретар, П. Божок — скарбник, д-р А. Цимбалістий — радний; до Провірної комісії — Т. Павличенко, О. Сокіл і Е. Довгаль.

„Новий Шлях” з 28 серпня подав, що д-р О. Грановський з ЗСА та інж. В. Коссар з Канади відвідали в Європі 11 держав, де стрічалися з українськими поселенцями. Інж. В. Коссар започаткував свій репортаж на сторінках „Нового Шляху”: „Я був на рідній землі”.

„Новий Шлях” з 31 серпня повідомив, що відбувся 2-ий конгрес ОУН в Європі. Схвалено нову широку програму і статут. Видано відозву-маніфест до українського народу.

„Новий Шлях” з 4 вересня повідомив, що польсько-німецька війна почалася на всіх фронтах. Німці без більших боїв пробиваються в Польщу з трьох сторін.

ІІІ

3 вересня розпочалася друга світова війна. Англія і Франція виповіли війну Німеччині. 14 вересня Канада виповіла війну Німеччині. 21 вересня польську армію розбито. Советська армія зайняла Західну Україну і Білорусь. Гітлер дав свою згоду на анексію. 31 вересня КЕ УНО видала відозву до українців-громадян Канади, в якій закликає українців дати повну піддержку Британській імперії, як також заманіфестувати свою непримушенну готовність стати в обороні цього краю.

Від 22 до 25 листопада відбувся спільний базар УНО, УСГ, ОУК і МУН.

26 листопада відсвятковано спільно річницю 1-го Листопада.

4 грудня червона Москва почала війну проти Фінляндії.

31 грудня 1939 р. відбулися 12-ті з черги річні загальні збори Гуртка УСГ ч. 2 в Едмонтоні. Головою зборів був М. Байрак, секретарем Д. Гудим.

Немає точних звітів управи, їх зовсім не вписано до протоколу. Рекордова книжка секретаря показує, що до Гуртка впливало 37 листів, а вислано 54. Театральних вистав відбулося 8, забав-танців для молоді 22, теж, що всі концерти-свята (свят-вечір, свячене, базар і карнавал) влаштовували братні організації спільно. В касовій книзі занотовано такі рахунки: загальні прибутки 401.33 дол., витрати 382.35, каса 18.98 дол. Вислано: на українських нвалідів 10.65 дол., членські внески до ГУ УСГ 5, за кольпортаж літератури 3.20 дол. Місцеві витрати: кошти висилки делегата 20 дол., за винайм домівки 123.44, видатки на підприємства 217.28 та інші 2.70 дол. До управи на 1940 рік вибрані: А. Жмурко — голова, Дм. Клинчик — заступник голови, Д. Ониськів — секретар, Д. Гамкало — скарбник, П. І. Дребот — господар; до Провіреної комісії: В. Іванців, П. Гордаш і М. Шевців. Управа філії УНО на 1940 рік: Мик. Тодорук — голова, Дм. Гамкало — заступник голови, Д. Гудим — секретар, І. Куць — скарбник, П. Гордаш — бібліотекар, В. Фодчук — господар; до Провіреної комісії — М. Байрак, Ів. Коцан і Мик. Юсипчук, їх заступниками — Ів. Дорош, В. Іванців і А. Жмурко.

6 січня 1940 р. УНО, УСГ і ОУК в залі клубу Едельвайс влаштували свят-вечір для членів і симпатиків. Вечерю приготували членки ОУК. Тому, що в залі не було відповідної кухні, де можна було приготувати страви на вечерю, членки і симпатики ОУК приготовляли всі страви у своїх домах, а відтак приносили їх до залі. З цим були зв'язані великі труднощі, та членки радо виконували все так само, як і попередніми роками, за що належиться дати їм признання.

28 січня спільними силами УНО і братніх організацій відсвятковано Свято державності 22 січня. Вступне слово виголосив Григорій Братків, реферат — Андрій Жмурко. Програма концерту: мішаний хор — диригент Дмитро Баглай, декламації Рідної школи, сольоспіви і музичні виступи.

„Новий Шлях” з 8 лютого подав, що у Вінніпегу створено — репрезентаційний Комітет Українців Канади (КУК) з відпоручників БУК і УНО. СУС поки ще не має представників у згаданім Комітеті.

На сходинах Гуртка 26 лютого рішено всіми можливими засобами підтримати у виборах до домініяльного парляменту в Оттаві кандидата Антона Глинку з партії Суспільного кредиту у вегревільській окрузі. Вибори відбудуться 26 березня 1940 р.

Посол Антін Глинка

26 березня Антін Глинка був вибраний послом до Канадського парламенту з партії Суспільного кредиту. 9 квітня українці м. Едмонтону й околиці устроїли в готелі „Корона“ величавий бенкет для вшанування нововибраного посла. Господарем бенкету був Григорій Байрак. На бенкеті були також присутні посли українці альбертської провінціональної легіслатури: В. Томин, Д. Войтків і Дж. Попіль. Покликаний до слова Михайло Лучкович, колишній посол до домініяльного парламенту, підкреслив у своїй промові, що посол Антін Глинка має старатися здобути славу не лише собі, але й цілому українському народові. Наш посол повинен з оттавської трибуни говорити про українську націю, що хоче жити

своїм життям і своюю волею у своїй власній державі. Промовляли також прияvnі посли та інші бесідники. Наприкінці промовив посол Антін Глинка. Він дякував всім, що причинилися до його вибору. Представив своїх родичів та заявив, що головним його завданням у парламенті буде робити якнайбільший розголос з парламентарної трибуни для української справи в Європі.

Канадський уряд сконфіскував робітничо-фармерські domi, в яких наші доморослі большевики провадили свою підривну роботу на шкоду Канади. Уряд виставив ті domi на продаж.

КЕ УНО повідомила філії УНО і братніх організацій у тих місцевостях, де такі domi були на продаж, щоб ті domi купили від уряду, бо вони були побудовані за гроші наших українських людей, яких большевики заманили до своєї організації.

З нагоди Воскресення Христового влаштовано спільне свячене. Також 8, 9 і 10 травня спільними силами УНО, УСГ і ОУК влаштовано весняний карнавал.

Тому що німецький клуб Едельвайс припинив всяку діяльність з уваги на воєнний стан, а залю, яку там винаймали УНО і братні організації на свої підприємства, замкнули, тим

самим припинилася всяка праця в наших організаціях.

На сходинах Гуртка 4 серпня 1940 р. голова А. Жмурко заявив: З уваги на те, що не лише Гурток, але також УНО і ОУК найшлися без відповідного приміщення, ми мусіли припинити всяку працю в культурно-освітній ділянці. Гурток не вив'язався із свого завдання в порівнянні з минулими роками. Як причину подав воєнний час, багато членів не лише УСГ, але також і УНО, виїхали з Едмонтону в пошукуванні за працею та через інші причини. Подав до відома, що піврічні збори не відбудуться, а управа дасть повний звіт на загальних зборах.

До Едмонтону прибув представник Крайової референтури МУН Вовк із Саскатуну і загостив на сходини Гуртка. Покликаний головою до слова добр. Вовк повідомив коротко про незавидне матеріальне положення „Нового Шляху” та подав деякі цінні організаційні інформації. Закликав до дальшої посиленої праці, не зважаючи на те, що воєнна хвиля бушує в нашій прибраний батьківщині Канаді.

15 грудня 1940 р. відбулися 13-ті з ряду річні загальні збори УСГ в Едмонтоні. В протоколі не подано місця зборів. Голова зборів — А. Жмурко, секретар — Д. Ониськів. По прочитані протоколу М. Байрак спростовує помилку щодо „Альманаха 10-літнього ювілею УСГ в Канаді”, а саме: про історію Гуртка ч. 2 в Едмонтоні неправильно написано в минулорічному протоколі, ніби „бувші заряди робили так, як хотіли, або занедбали подати перебіг ділянки праці до 1938 року”. Управи історії не писали. До кінця 1934 р., як також за 1937 рік, писав О. Юркевич. За 1935 і 1936 роки О. Юркевич відмовився писати історію тому, що він у той час не перебував в Едмонтоні. Тому за 1935 і 1936 роки писали історію М. Шарик і М. Байрак, однак те, що писав О. Юркевич, майже в цілості було поміщене, а те, що писали М. Шарик і М. Байрак, було чомусь дуже скорочене, а декілька рядків друку зовсім не вміщенні. Тому не можна винувати управу Гуртка, бо тут зачинила редакція чи комісія, що відповідають за альманах.

Голова А. Жмурко, подаючи свій звіт, заявив, що праця в літньому сезоні не була можлива з браку приміщення, де можна було бодай відбувати засідання управи чи сходини членів. Також подає, що з доручення Гуртка виїздили декотрі члени на колонії з іншими національними організаціями. Гурток брав участь у нарадах з організаціями БУК і СУС. Секретар Д. Ониськів подає, що написав 38 листів, одержав 32. Сходин членів відбулося 3, спільні засідань з УНО і братніми організаціями 8. Гурток самостійно дав чотири театральні вистави і влаштував одну фамілійну забаву. Академію Листопадового зりву відсвятковано скромно в домівці. Скарбник Д. Гамкало заявив, що минулого року каса не дописала, а причину всі

знають. Загальних прибутків було 320.04 дол., витрат 275.92, каса 44.12 дол. Вислано за кольпортаж літератури 14.60 дол. і бюджет до ГУ УСГ 12 дол. Виплачено: за винайм домівки 77 дол., на літак м. Едмонтону 10, на видатки підприємств 153.51 і різні 8.81 дол. До управи на 1941 рік вибрані: А. Жмурко — голова, Ол. Іськів — заступник голови, Д. Гамкало — секретар, П. Гордаш — скарбник, М. Воргуль — господар; до Пріорної комісії — Д. Ониськів, М. Байрак і Д. Гудим, іх заступниками — Д. Клинчик і І. Дребот. В різних справах члени ставили такі домагання управі: скликати місячні сходини членів, відбувати освітні вечерки, провірити діяльність кожного члена, неактивних членів, що вже давніше не зголошувалися до Гуртка, викреслити.

Філія УНО і братні організації набули, а властиво купили за досить помірковану ціну від Канадського уряду сконфіскований ТУРФДім при 96 вул. і 106 евеню Надали йому назву: „Дім Українського національного об'єднання”. В новому приміщенні почалася знову праця в культурно освітній ділянці. Відновлено аматорський гурток, запляновано давати різного роду імпрези кожної неділі, головно вечорами.

6 січня 1941 р. в новонабутім домі членки ОУК влаштували святвечір для членів і симпатиків. Господарем в час святої вечері був голова Гуртка А. Жмурко. Промовляли В. Дорош і посол А. Глинка. В. Дорош наявів кілька гарних споминів з молодих літ в своєму селі. Посол А. Глинка, представивши наше теперішнє положення в Канаді, заявив: „Я один із тих, що не знають життя в старому краю й традицій святої вечері, однак теперчулося гордий, що можу бути між вами і ділитися радістю такої любої хвили нашого звичаю та національної традиції; здається мені, що кращого звичаю не має жадна нація під час святої вечері”. Колядками закінчено це свято.

26 січня в домі УНО, заходами УНО, УСГ і ОУК, відбулася академія, присвячена роковинам соборності й державності — 22 січня 1918 і 1919 років. Вступне слово виголосив голова Гуртка А. Жмурко, реферат — голова філії УНО Микола Тодорук, кінцеве слово — О. Юркевич. В програмі академії були сольоспіви та деклямації.

15 лютого 1941 р. помер Петро Гордаш на 39-му році життя, заслужений і діяльний член УСГ і УНО. Покійний вступив в члени УСГ в 1930 р., а в УНО був членом від його заснування від 1932 р. Також був членом УВФ від 1934 р. Майже кожного року був членом управ УСГ або УНО, добрим актором і членом мішаного хору УНО. Тому що був самітний, УСГ і УНО занялися похороном та перевели збирку поміж членами наших організацій та його приятелями на пам'ятник, що здвигнули на могилі покійного на цвинтарі Бічмавнт. Покійний Пе-

тро Гордаш народився в селі Серафінці, пов. Городенка. Залишив родину в краю та рідного брата в Канаді.

16 лютого заходами ОУК відсвятковано академію 17-их роковин геройської смерті Ольги Басараб в домі УНО.

УНО, УСГ і ОУК влаштували 22, 23 і 24 травня весняний карнавал.

Святочне відкриття новонабутого дому УНО, 10628 - 96 вул., відбулося 6 липня 1941 р.

30 серпня 1941 р. померла на 40-му році життя Теофілія Іванців, колишня членка УСГ і УНО. Покійна походила з села Гадинківці, повіт Гусятин. 1935 до 1937 р. була головою місцевого відділу ОУК. Залишила крім чоловіка Василя двох синів Зенона і Романа. Похоронена на цвинтарі Едмонтон.

28, 29 і 30 серпня відбувся у Вінніпегу з'їзд УСГ і конференція УНО, ОУК і МУН. До ГУ УСГ були вибрані: д-р І. Гуляй — голова, Т. Огінський — заступник голови, Д. Герич — секретар, Йос. Косигнич — скарбник, інж. В. Топольницький — член управи; до Провірної комісії — Є. Василишин, Ю. Криса і І. Хлібайко. До КЕ УНО ввійшли: інж. В. Коссар — голова, М. Шарик — заступник голови, М. Бабій — секретар, П. Божок — скарбник, В. Свистун — член КЕ. Едмонтонський Гурток на з'їзді заступав делегат М. Тодорук, голова філії УНО, він поінформував з'їзд про працю Гуртка. У звіті поставив внесення, щоб з'їзд закликав своїх членів у Канаді скріпити підтримку воєнних змагань Канади.

В тім часі, до листопада, крім аматорських театральних вистав, влаштовуваних УНО, УСГ і ОУК, по черзі кожної неділі, більше нічого важного не відбулося.

30 листопада УСГ, у співдії з УНО і ОУК, відсвяткувала в домі УНО річницю Листопадового зrivу. Програму концерту підготовив заангажований філією УНО диригент і учитель Рідної школи Осип Цукорник, брат о. Ю. Цукорника. Реферат виолосив — голова Гуртка А. Жмурко, а кінцеве слово — П. Кассіян.

7 грудня 1941 р. відбулися 14-ті річні загальні збори Гуртка в домі УНО. Головою зборів був М. Байрак, секретаром Д. Ониськів. Голова А. Жмурко в своєму звіті заявив: „Дуже сумно слухати оті всякі ухвали річних зборів, а сьогодні ті ухвали не є і наполовину виконані. Причина та, що тільки деякі члени працюють, а головно ті, що живуть стало в Едмонтоні, та їх ті були в більшості заангажовані в організаційній праці філії УНО. Звіт секретаря Д. Гамкала: Одержано листів 4 і відписано 4, засідань управи Гуртка 1, спільно з УНО — 5, 2 спільні базари з УНО і ОУК. Відсвятковано Лис-

топадове свято, покладено вінок на могилі незнаного вояка. З уваги на те, що касир Гуртка П. Гордаш нагло помер, а другого касира не выбрано, подав звіт голова Провірної комісії М. Байрак; він звітував, що касова книга виказує прибутків 63.12 дол., а витрат 45, отже в касі повинно бути 18.12 дол., ті гроші залишилися в покійного касира, їх нема.

До управи на 1942 рік були вибрані: А. Жмурко — голова, І. Борух — заступник голови, Д. Ониськів — секретар, Д. Гамкало — касир, М. Воргуль — господар; до Провірної комісії — М. Байрак — голова, Д. Клинчик і Т. Тимочко, їх заступники: Д. Майброда і Т. Тимофійчук. Голова зборів М. Байрак просив управу та членів, щоб більше допомагали учительеві О. Цукорникові в праці над розвитком Рідної школи. Голова Гуртка А. Жмурко закликав членів, щоб старалися приседнати до Гуртка більше членів.

„Новий Шлях” з 10 грудня подав про близькавичну атаку Японії на американські і британські колонії. Британія, ЗСА, Канада і інші краї виповіли війну Японії. Велика Британія виповіла війну Фінляндії, Румунії і Мадярщині. Канадський уряд пішов за Британією й проголосив, що між Канадою з одного боку та Фінляндією й Румунією з другого — існує стан війни.

„Новий Шлях” писав: „Українці і війна з Ніппоном. Для українців, громадян Канади, війна з Ніппоном не зміняє принципіяльного відношення. Українці будуть ще більше, як дотепер, підтримувати воєнні зусилля Канади. Українські хлопці повинні масово вписуватися до різних частин канадських збройних сил, поки ще існує свободна рекрутакія”.

„Новий Шлях” з 13 грудня повідомляє, що Німеччина і Італія виповіли війну ЗСА. У Римі проголосили нову спілку між Ніппоном, Італією і Німеччиною. Не можна подати, скільки в той час членів УСГ і філії УНО в Едмонтоні вступили в ряди канадської армії, бо того ніде не записано. Все таки певне число наших членів зголосилося, молодші до активної служби, а старші до резервоової служби.

6 січня 1942 р., в навечер'я Різдва Христового, старанням УНО, УСГ і ОУК влаштовано у своєму домі традиційну святу вечерю, на яку прибули не лише члени і симпатики наших організацій, але також коло 30 українців — вояків канадської армії 2-го батальйону Едмонтонського полку та коло 20 літунів Едмонтонської авіаційної школи. З визначних гостей були присутні: ген. В. Сікевич, посол до домініяльного парламенту А. Глинка, колишній посол до домініяльного парламенту М. Лучкович, учитель В. Кордовський та інші. Присутні вояки привітали ген. В. Сікевича при вході до залі. Привітною командою проводив підстаршина Я. Юзвишин — звіт подав вістун

М. Тодорук. Промовляли ген. В. Сікевич, М. Лучкович, А. Глинка, В. Кордовський, а від УСГ — А. Жмурко. Господарем вечера був учитель Рідної школи О. Цукорник. Вечерю приготували членки ОУК. Всі промовці закликали дати якнайбільшу поміч у воєнних зусиллях Канади й Великій Британії, бо, перемігши диктаторські режими ворожих держав, зможуть всі народи на земній кулі зажити вільним життям, а між ними їх наш поневолений народ на землях України.

1-го лютого відсвятковано в домі УНО Свято державности 22 січня. В концерті взяли участь: мішаний хор УНО — диригент О. Цукорник, Рідна Школа. Реферат виголосив Д. Гудим. Переведено збірку на цілі КУК.

„Новий Шлях” 7 лютого подав: 2 лютого, під час дебати над престільною промовою в домініяльному парляменті, єдиний посол-українець А. Глинка з округи Вегревіл в Альберті закликав парлямент звернути більшу увагу на українську визвольну справу та якнайскоріше видвигнути її перед аліянтськими дипломатами. Нав'язуючи до загадки в престільній промові про аліянтську декларацію Черчіля і Рузвелть, посол навів цитат з промови президента Рузвелтьа з 6 січня 1941 р.: „Не можна купити тривалого миру коштом свободи інших народів”. Посол А. Глинка пропонував дозволити українській презентації брати участь у конференціях союзних держав. Над цією промовою забирали слово інші посли, також з'явилися коментарі в тій справі в англосаській пресі.

29 березня члени Гуртка УСГ брали участь в концерті в честь Тараса Шевченка.

В суботу 1 квітня співак-артист Михайло Голинський дав концерт в театрі Емпаєн в Едмонтоні. Йому акомпаніював талантовитий піяніст Амбросій Головач.

5 квітня з нагоди Воскресення Христового відбулося спільне свячене для членів УНО, УСГ і ОУК та їх симпатиків. Присутній був також співак-артист М. Голинський.

В „Новім Шляху” з 18 квітня вміщено фото українського військового відділу в Едмонтоні, де є члени філії УНО і Гуртка УСГ, що служили тоді в канадській армії.

В літньому сезоні, крім театральних аматорських вистав, нічого важного не відбувалося. Відсвятковано свято 1-го листопада, однак дати не записано.

Заходами УНО, УСГ і ОУК, в середу 6 січня 1943 р., в навечер’я Різдва Христового відбулася традиційна вечірня. Після гостинного прийняття промовляли: посол А. Глинка, А. Головач, В. Дорош, В. Кордовський, голова місцевої ОУК — К. Жишкевич і голова Гуртка А. Жмурко.

15 січня 1943 р. відбувся у Вінніпегу з'їзд делегатів УСГ в Канаді. До ГУ УСГ на 1943 р. вибрані: д-р І. Гуляй — голова, В. Гультай — заступник голови, В. Топольницький — секретар, С. Василишин — скарбник, О. Тарновецький — член управи; до Провірної комісії — Д. Герич, Г. Поворозник і О. Сокіл.

18 лютого члени Гуртка взяли участь в святі в честь Ольги Басараб. Голова Гуртка А. Жмурко виголосив довшу промову про значення її вагу жертви О. Басараб.

„Новий Шлях” з 21 червня повідомив, що в дніях 22, 23 і 24 червня в Вінніпегу відбувся перший всеканадський Конгрес Комітету Українців Канади (КУК). Конгрес, свою форму і змістом, був великим громадським парляментом, а своїм виглядом — величною маніфестацією канадських українців.

13 жовтня 1943 р. помер трагічною смертю в автомобільній катастрофі Антін Козак, колишній член нашого Гуртка, що перейшов до Гуртка УСГ в Калгарі.

26 грудня 1943 р. відбулися п'ятнадцяті річні загальні збори Гуртка в Едмонтоні в залі дому УНО. Зборами проводив А. Жмурко, секретарював Д. Ониськів. В своєму звіті голова А. Жмурко заявив, що праця в Гуртку минулого року не була звичайна, бо члени не працювали самостійно, а спільно разом з братніми організаціями УНО і ОУК. Найбільше зусилля усіх наших організацій, що гуртуються при Національному домі, було придбанням грошевих фондів на сплату довгу, що тяжів на ньому. Секретар Д. Ониськів заявив, що на пошту, яка прибувала до Гуртка, він все на час відповідав. Водночас працював при філії УНО, де заступав секретаря, теж під час кожної театральної вистави виконував функцію супфлера. Касир Д. Гамкало подав касовий звіт: загальних прибутків було 84.16 дол., витрат 66.46, лишилося в касі 17.70 дол. Всі гроші з різних імпрез, що влаштовував Гурток, передавано до каси УНО на сплату довгу за дім, тому касові обороти Гуртка малі. До управи на 1944 р. вибрані: А. Жмурко — голова, І. Борух — заступник голови, Д. Гамкало — секретар, Т. Тимофійчук — касир; до Провірної комісії: М. Байрак, А. Тимочко і С. Павлусь.

В 1944 р. появилися лише деякі дописи в „Новому Шляху” про відбуті імпрези наших організацій при УНО: 19 березня свято в честь Тараса Шевченка, спільне великомісне свячене, 25 червня закінчено навчання в Рідній Школі при УНО, промовляв голова Гуртка А. Жмурко.

21 вересня 1944 р. помер у Вінніпегу проф. Олександер Кошиць, найбільший композитор і диригент поза Україною.

В неділю 11 березня 1945 р. відбувся концерт у честь Тараса Шевченка, в якому брали участь члени Гуртка.

Ось великі новини з „Нового Шляху” за 1945 рік:

7 травня закінчилася війна з Німеччиною. Німецька армія піддалася без ніяких умов.

Антін Глинка з округи Вегревіл, Федір Заплітний з округи Давфин в Манітобі вибрані знову послами до домініяльного парляменту в Оттаві.

26 травня 1945 р. помер на 72 році життя колишній гетьман України Павло Скоропадський.

4 липня повідомлено, що Карпатську Україну прилучено до Советської України.

3 жовтня повідомлено, що посол А. Глинка в парляменті в Оттаві висунув справу скитальців, що опинилися в таборах у Німеччині.

IV

Від жовтня 1945 до вересня 1947 р. немає жадних вісток про діяльність Гуртка. Причиною бездіяльності наших організацій було те, що знову ми опинилися без приміщення. Тодішній канадський домініяльний уряд, мабуть, на домагання російського більшевицького уряду, погодився повернути тутошнім нашим доморослим більшевикам сконфісковані ТУРФ-Доми; один з них домів в Едмонтоні купили від домініяльного уряду УНО і братні організації в 1941 р. Дім був у досить поганому стані, вигляд зверху занедбаний. Кімнати, що були до винайму на другому поверсі, міський інспектор заборонив винаймати. Ми були змушені цілком перебудувати ті кімнати, а також всередині залі дещо поправити та дати „стако” знадвору. Та вся перебудова коштувала не лише багато грошей, але й праці наших членів, щоб дім привести до відповідного вигляду. Представники домініяльного уряду взяли те все під увагу і уряд заплатив нам те, що нас коштувало. Маючи в касі гроши, УНО найперше сплатило довг, що тяжів на тому домі, а за решту грошей купило від міста ділянки землі і почало будову нового дому 14 серпня 1946 р. при 10629 - 98 вулиці в Едмонтоні.

Загальні річні збори філії УНО відбулися 15 грудня 1945 р. До управи на 1946 рік вибрані: В. Іванців — голова, Д. Ониськів — секретар.

4 травня 1947 р. у Валдор, Квебек, помер один з талановитих самоуків Канадської України Стефан Васкан, тіло якого перевезено до Едмонтону і поховано з Української Православ-

ної Церкви св. Івана на цвінтарі Бічмавн. Покійний був провідним членом-засновником УНО, теж великим прихильником УСГ, був добрым промовцем, тому й організатором УНО в Альберті. Він багато причинився до розвитку цієї організації. В особистому житті був довгі роки кельнером у пивниці, своєму ворожому ставленні до алькоголізму дав вислів у книжечці „Поза зеленою заслоною”, надрукованій англійською мовою в Квебеку при допомозі Католицької церкви. Народився 1890 р. на Буковині.

28 і 29 червня 1947 р. відбулося офіційне відкриття новозбудованого дому УНО при згаданій 98-ій вулиці. В суботу 28 червня о год. 8-ій вечора відбувся бенкет. В неділю 29 червня о год. 3-ій пополудні відкрито наш власний дім, в якому взяли участь: майор м. Едмонтону Г. Енслі, посол федерального парламенту А. Глинка, голова КЕ УНО інж. В. Коскар, інші представники м. Едмонтону, посли федерального парламенту і провінційної легіслатури та українське громадянство м. Едмонтону й околиці. Це святочне відкриття дому закінчено концертом, що відбувся в неділю вечером 29 червня. Промовляли під час бенкету і концерту: майор Г. Енслі, інж. В. Коскар, секретар провінційного уряду міністер Гук, посол А. Глинка, посол до провінційної легіслатури В. Томин, учителі В. Купченко і В. Дорош, представник українських пionерів В. Плав'юк. Закінчуячи свято голова філії УНО Д. Ониськів подякував всім присутнім гостям за участь у відкритті дому.

Дім УНО в Едмонтоні.

1, 2 і 3 серпня 1947 р. відбувся з'їзд делегатів УСГ в Канаді. До ГУ УСГ ввійшли: Богдан Зелений — голова, Є. Ва-силишин — заступник голови, інж. В. Топольницький — секретар, Т. Тарасюк — скарбник, ред. М. Погорецький — член управи; до Проріної комісії — С. Теребуш, В. Калин і Й. Нецкар.

14 вересня 1947 р. відбулися збори Гуртка. Д. Ониськів, делегат на конференцію УНО, дістав доручення від ГУ УСГ докончє відновити діяльність нашого Гуртка. Тому й скликано членів на ці збори, також нових, що бажали б вступити в ряди УСГ. На голову зборів вибрано Г. Литвина, а на секретаря Д. Гамкала. Збори прийняли в члени гуртка таких кандидатів: Дмитра Данилюка, Осипа Кіндратюка, Василя Горбая, Миколу Франкова, Григорія Сікору і Михайла Жмурка. До управи до кінця 1947 р. вибрані: Григорій Литвин — голова, Юрій Полуйко — заступник голови, Василь Горбай — секретар, Антін Тимочко — скарбник, Дмитро Данилюк — господар; до Проріної комісії — Осип Кіндратюк, Осип Абрамович і Тимко Шевців.

28 вересня на сходинах голова Гуртка Г. Литвин дав вияснення членам, що відновлення Гуртка в Едмонтоні сталося не тому, щоб такий Гурток лише дальше існував, але на те, щоб осягнути той авторитет та пошану, які він мав у початках свого існування. Голова закликав членів приєднувати нових членів з новоприбулих із скитальціни, колишніх вояків українського війська, а також тих, що служили в канадській армії. Сходини рішили гідно прийняти ген. В. Сікевича, що загостив до Едмонтону. Прийняття в його честь відбулося 5 жовтня в залі УНО. Члени УСГ і УНО щиро гостили генерала, голова філії УНО Д. Ониськів привітав його хлібом і сіллю, а члени УСГ віддали шану генералові, ставши в два ряди на позір. Генерал зробив перегляд членства УСГ, подав кожному руку. Під час гостини промовляли: адв. П. Лазарович, В. Дороп і ген. В. Сікевич. Генерал виголосив доповідь у залі УНО: „Сподіди з визвольних змагань”.

9 листопада, заходами УСГ, вілбувся концерт Листопадового зриту. Вступне слово виголосив голова Гуртка Г. Литвин, реферат Вол. Купченко, а кінцеве слово голова УНО Д. Ониськів. Виступав мішаний хор під управою учительки Рідної школи Одарки Холодило та учнів Рідної школи при УНО. О. Кіндрачук віддеклямував „Пора до бою”, Віра Байрак відспівала сольо „Ой, впав стрілець”, Мирослав Куць заграв скрипкове сольо, С. Закал — сольоспів, Любка Юсипчук деклямувала, а нарешті поставлено живий образ у виконанні членів МУН, вони й відспівали пісню „Бистра вода”.

23 січня 1948 р. відбулися річні загальні збори Гуртка в залі УНО. Зборами проводив Д. Гамкало, секретарював О.

Абрамович. Голова Г. Литвин в своєму звіті заявив, що за минулих п'ять місяців Гурток виконав те все, що можна було зробити. Відбуто 3 сходини Гуртка, влаштовано кілька аматорських вистав, Листопадовий концерт й прийняття для ген. В. Сікевича. Секретар В. Горбай теж виконав свої обов'язки. Скарбник А. Тимочко подав касовий звіт. Приходів було 949.02 дол., витрат 917.94, готівка в касі 31.08 дол. Вислано збірки до ГУ УСГ 73.25 дол., передано до каси філії УНО на дім 573.62. витрати на підприємств 267.57, різні витрати 34.58 дол. До управи на 1948 рік вибрані: Д. Гамкало — голова, Д. Клинчик — заступник голови, В. Ковалюк — секретар, А. Тимочко — скарбник, Т. Тимофійчук — господар. Контрольна комісія — О. Кіндратюк, Т. Шевців і О. Абрамович.

10 квітня з'явилася знову „Стрілецька сторінка” в „Новому Шляху” ч. 29, там була поміщена і відозва Гуртка УСГ в Едмонтоні до членів, які з невідомих причин відступили від організації УСГ, як також до всіх вояків-українців, що служили при війську в аліянтських арміях, та до тих, що боролися з окупантами України, щоб вступали в ряди УСГ.

„Новий Шлях” з 10 липня 1948 р. подав, що в Едмонтоні відбувся перший з'їзд і здvig УНО, УСГ, ОУК і МУН Західної Канади. З'їзд відкрив голова провінційної екзекутиви УНО та член УСГ Андрій Жмурко. В з'їзді взяли участь делегати і гості в числі коло 358 осіб з Манітоби, Саскачевану, Британської Колюмбії і Альберти, які репрезентували понад 50 організованих гнізд. В суботу, наступного дня з'їзду, відбувся величавий бенкет у домі УНО. В неділю, в год. 2-їй пополудні, відбувся фестиваль на площі Кларк Стадіум, де виступала молодь при участі коло двох тисяч глядачів. Вечером відбувся великий концерт в театрі Стренд, де взяли участь поодинокі відділи МУН із виступами хорів і з танцями та сольоспівами.

В днях 6 і 7 листопада 1948 р. в залі УНО відбувся ювілей 20-ліття існування УСГ в Едмонтоні. Ювілей відзначено бенкетом, що відбувся в суботу в 6-ій год. вечора. Перший промовляв член-засновник гуртка в Едмонтоні Андрій Жмурко. Він розповів про початки заснування та діяльність УСГ за минулих 20 років. Відтак ще промовляли: В. Ніньовський, д-р М. Залєський, посол А. Глинка, о. П. Мельничук — парох УПЦ св. Івана, та Вол. Купченко. В неділю о 8 год. вечора відбувся концерт, в якому взяли участь чоловічий хор під управою диригента П. Пауша та мішаний хор під управою диригента С. Гроха, сольоспіви: Марія Баб'юк, Надія Грінченко, Віра Байрак і Михайло Іваник, скрипкове сольо — Мирослав Куць, декламація — Богдан Мазепа. Головний реферат виголосив Вол. Купченко. Інсценізація укладу В. Скорупського гарно завершила ювілей.

1 січня 1949 р. відбулися річні загальні збори Гуртка УСГ в залі УНО. Зборами проводив М. Байрак, секретарював Д. Оニськів. М. Байрак заявив, що наш Гурток не є тим, чим був у початках свого існування — тоді був становим, не був зв'язаний з жадними групами політичного характеру. Тепер Гурток є інакший, це і спричинило розбіжності між членами та до певної міри його упадок. Голова Гуртка Д. Гамкало подав в своєму звіті цілорічну діяльність Гуртка. Заявив, що вся праця велася спільно з братніми організаціями. Окрім Гуртка відбув 20-літній ювілей свого існування. Закликав зміцнити Гурток придніуванням нових членів. Секретар Г. Литвин заявив, що його секретарська діяльність почалася 8 серпня, а до того часу секретарем був В. Ковалик, який перестав бути членом Гуртка. Написав 7 протоколів, а кореспонденцію полагоджував на час. Касир А. Тимочко подав, що в минулому році було загального приходу 2 585.34 дол., витрат 2 556.30, передано до каси УНО на сплату довгу за дім 1 771.19, теж було 741.19 витрат на підприємства, що їх влаштовував Гурток, отже в касі лишилося 29.04 дол. До управи на 1949 рік були вибрані зборами: Юрій Полуйко — голова, Д. Гамкало — заступник голови, Д. Ониськів — секретар, А. Тимочко — касир; до Пріорної комісії: О. Кіндратюк, Г. Литвин і В. Головка.

Делегатами на з'їзд УСГ від Гуртка були Ю. Полуйко і А. Жмурко. Склад ГУ УСГ в Канаді на 1949 рік такий: М. Погорецький — голова, С. Розоха і М. Селешко — заступники голови, В. Левицький — секретар, І. Нецкар — скарбник; Пріорна комісія — В. Топольницький, Н. Брик і А. Жмурко.

З лютого 1949 р. помер у Ванкувері, Б.К., Макарій Гамкало, колишній член Гуртка в Едмонтоні. Народився 2 лютого 1901 р. в селі Ляшки Горішні, повіт Бібрка. Похоронений у Ванкувері, Б. К., залишив брата Дмитра, діяльного члена нашого Гуртка.

Управа Філії УНО на 1949 рік така: Гр. Литвин — голова, І. Піскляк — заступник голови, М. Лиско — секретар, В. Демчук — скарбник, О. Кіндратюк — член управи; до Пріорної комісії ввійшли: С. Василевський, Д. Данилюк і В. Калиняк.

12 лютого 1949 р. відійшов у вічність в едмонтонському шпиталі Осип Крамар. Засновник Гуртка УСГ і УНО в Едмонтоні, діяльний член — займав різні пости в управах УСГ і УНО. Здається, залишив УСГ і УНО в 1938 р. Покійний народився 7 січня 1893 р. в селі Помонята, повіт Рогатин, Західна Україна. Учасник визвольних змагань 1918 і 1920 років. Старшина-чотар Української Галицької Армії. Від 1914 - 1918 служив в австрійській армії. До Канади приїхав 1926 р. Покійний був автором стрілецьких оповідань, які вийшли друком в 1947 р.: „Я

вернуся", „Листопадові легенди", „Галя" і „Забута могила". Залишив дружину Анну, сина Ореста і доні Віру і Надію. Похоронений на цвинтарі Бічмавн в Едмонтоні.

На сходини Гуртка, що відбулися 19 березня, загостив голова КЕ УНО інж. В. Коскар, що перебував тоді в Едмонтоні. В справі приєднування нових членів голова Гуртка Ю. Полуйко заявив, що він переговорював з деякими колишніми військовиками, щоб вступали в члени УСГ, вони погодилися, однак не хотять автоматично стати членами УНО. Інж. В. Коскар подав до відома, що в Канаді існує три організації воєнних ветеранів, а це УСГ, Союз Бувших Українських Вояків (СБУВ) у Монреалі і Союз Бувших Канадських Вояків (СБКВ). Він інформував, що СБКВ є поважною організацією, хоч це уродженці Канади, тому наші Гуртки УСГ мусять кооперувати з даними групами, особливо з СБКВ. А справа членства в УНО і членів УСГ рішена нашими краєвими з'їздами, отже лише такі з'їзи делегатів УНО і УСГ можуть зробити зміну.

На сходинах Гуртка 27 травня зрезигнував з секретаря Д. Ониськів, на його місце вибраний сходинами В. Головка, а на місце касира А. Тимочка, який теж зрезигнував, вибрано Дм. Клинчика.

До Едмонтону загостив представник ГУ УСГ д-р С. Розоха і був присутній на сходинах Гуртка, що відбулися 14 листопада. Д-р Розоха, покликаний до слова, розповів, яку корисну працю виконала УСГ в Канаді в минулому, він уважає, що в теперішній час УСГ може так само працювати, як і в минулому. Подав поради, як можна оживити діяльність УСГ.

Про 1949 рік діяльності Гуртка не можна було більше розвідати тому, що всякі імпрези, як національні свята й інші, були влаштовувані спільними силами УНО, УСГ, ОУК і МУН.

1 січня 1950 р. в домівці УНО відбулися звичайні загальні річні збори Гуртка УСГ в Едмонтоні. Головою зборів вибраний Юрій Полуйко, секретарем Василь Головка. Голова Ю. Полуйко, подаючи свій звіт з діяльності Гуртка за минулій рік, заявив, що майже вся праця в Гуртку була зв'язана з філією УНО. Гурток самостійно дав кілька аматорських вистав, один концерт та забави-танці для молоді. Секретар В. Головка подав, що до Гуртка впливнуло 12 листів і 5 обіжників, а вислано 7 листів. Відбуто 5 місячних сходин та одно засідання управи. Касир Дм. Клинчик заявив, що в 1949 р. було загальних прибутків 2 096.04 дол. витрат 2 079.04, передано до каси УНО на сплату довгу за дім 1 294.75, витрат на підприємства було 687.48, інші витрати 97.53, в касі лишилося готівки 16.28 дол. До управи на 1950 рік були вибрані: В. Головка — голова, Ю. Полуйко — заступник голови, Дм. Гамкало — се-

кretар, Д. Клинчик — скарбник, А. Жмурко — член управи; до Провірної комісії — Д. Ониськів, І. Борух і А. Тимочко.

Управа філії УНО на 1950 рік така: І. Борух — голова, С. Грох — заступник голови, В. Калиняк — секретар, Н. Сеник — скарбник, Володимир Грох — фінансовий секретар, О. Абрамович — бібліотекар, Ю. Ізьо — член управи, М. Пріць — гардеробник; до Провірної комісії — М. Литавський, Я. Єндик і П. Форемський.

При кінці грудня 1950 р. на відбутиому з'їзді делегатів УСГ у Вінніпегу до ГУ УСГ вибрані: Є. Василишин — голова, д-р С. Росоха — перший заступник, С. Тарновецький — другий заступник голови, М. Селешко — секретар, Дм. Ріпак — скарбник, члени управи — Й. Нецкар і д-р М. Войтович; до Провірної комісії — інж. В. Топольницький, Ст. Бабій, Л. Григорій, І. Дацик і І. Купчик. Делегат філії УНО д-р М. Суховерський вибраний до крайової екзекутиви УНО.

На засіданні управи Гуртка з 23 лютого 1950 р. рішено прийняти в члени УСГ таких кандидатів: Остапа Кропельницького, Осипа Борщевського і Романа Литвинця.

В неділю 26 березня Гурток взяв участь у концерті в честь Тараса Шевченка.

Живий образ з концерту в честь Тараса Шевченка.

16 квітня, в день Воскресення Христового, заходами філії УНО, УСГ і ОУК, влаштовано спільне свячене.

4 червня заходами Гуртка влаштовано концерт у честь С. Петлюри і Є. Коновальця. Голова Гуртка В. Головка виголосив вступне слово, реферат — д-р М. Суховерський.

29 липня під час театральної вистави переведено збірку між присутніми на залі на українських інвалідів. Збірка принесла — 54 дол.

На сходинах Гуртка з грудня рішено вислати аплікацію до дирекції інкорпорацій, щоб одержати домініяльний чартер для Гуртка.

В „Новім Шляху” із 13 січня 1951 р. вміщено заяву ГУ УСГ, в якій повідомлено, що Союз Українських Воєнних Інвалідів в Европі наділив Українську Стрілецьку Громаду в Канаді „Грамотою Спомагаючого Члена СУВІ”, за її ініціативу в несенні допомоги українським воєнним інвалідам.

На сходинах Гуртка 21 січня 1951 р. делегат на крайовий З'їзд УСГ в Канаді І. Борух, подаючи звіт, заявив, що було побажанням з'їзду, щоб гуртки УСГ були ініціаторами усіх національних свят, як листопадове, січневе та інші.

28 січня 1951 р. відбулися звичайні загальні річні збори Гуртка в домівці УНО. Збори відкрив заступник голови Ю. Полуйко та відчитав заяви кандидатів в члени Гуртка а це: д-ра Миколи Суховерського, Василя Біляра, Івана Вакарика і Миколи Хащівського. Їх збори прийняли оплесками в члені УСГ. Зборами проводив М. Литавський, секретарював О. Кропельницький. В звітах управи голова В. Головка заявив, що він звіту не може здати тому, що довший час перебував поза Едмонтоном, він просить заступника голови Ю. Полуйка здати звіт. Ю. Полуйко заявив, що в минулому році праця Гуртка була мінімальна, та все таки те, що можна було зробити, зроблено. Крім того, що члени Гуртка брали участь у підприємствах, які відбувалися в домі УНО, заходами Гуртка відсвятковано свято 1 листопада і свято зброй та виголошено прилюдний реферат для вшанування 60-ліття полк. Андрія Мельника. Секретар Д. Гамкало в своєму звіті подав, що відбуто 3 засідання управи, 4 сходини Гуртка, протоколів він написав 7, листів вплинуло 21, обіжників 5 від ГУ УСГ і інших, відписав листів 5, до ГУ УСГ 9 і інших 3. Касир Д. Клинчик подав, що загальних прибутків було 1 612.92 дол., витрат 1 568.98, лишилося готівки в касі 43.94 дол. Вислано на українських інвалідів 54.40 дол., на УВФ 12, на національний дім до Торонта 25, передано до каси філії УНО на сплату довгу за дім 790, витрати на підприємства 653.43 дол., інші дрібні витрати 33.35 дол. Голова Контрольної комісії Д. Ониськів за-

явив, що заступник голови Ю. Полуйко не згадав в своєму звіті про прийняття-гостину в честь ген. В. Сікевича та академію в честь поляглих полк. Миколи Сіцборського і сотника Омеляна Сеника-Грибівського. До управи на 1951 рік були вибрані: Остап Кропельницький — голова, Іван Борух — заступник голови, Володимир Маркевич — секретар, Дм. Клинчик — скарбник, Маріян Литавський — член управи; до Контрольної комісії — Андрій Жмурко, Дмитро Гамкало і Юліян Ізьо. Пресовим референтом вибрано Дмитра Ониськова. В пляні праці д-р М. Суховерський ставить домагання, щоб Гурток конечно влаштовував такі імпрези: свято 1-го листопада, академію в честь отамана Петлюри, полк. Коновалця, полк. Сіцборського і сот. Сеника-Грибівського, також свято Базару і свято зброй. Далі при обговорюванні пляну праці винесено постанову видавати стінну газету під назвою „Стрілецьким Шляхом”. Обов'язки редактора такої газети обняв Маріян Литавський. Газета буде появлятися кожного тижня. 27 квітня сходини Гуртка рішили запренаумерувати „Українське Слово” з Парижа та „Самостійну Україну” із ЗСА та закупити один пай у Видавництві „Самостійної України”.

Члени Гуртка зайнялися підготовою забави, чистий прихід з якої в сумі 78 дол. переслано на УВФ до ГУ УСГ. Від 27 квітня до 3 червня нема жадних протоколів.

3 червня на сходинах Гуртка відчитано заяву ГУ УСГ про затвердження членства в УСГ д-ра М. Суховерського, інж. Вол. Батицького, Вас. Біляра і Мик. Хацівського.

На піврічних зборах Гуртка заступник голови І. Борух заявив, що обов'язки голови він сповняв від виїзду голови О. Кропельницького з Едмонтону.

11 листопада Гурток влаштував свято листопадового зりзу. Збірка на українських воєнних інвалідів принесла 94 дол. Реферат виголосив д-р О. Яворський.

25 листопада на сходинах Гуртка голова подав до відома членам, що стінна газета „Стрілецьким Шляхом” вийде святочним числом для відзначення річниці 22 січня. М. Литавський, редактор газети, збирає такі матеріали для поміщення в газеті: гроші Української Народної Республіки, поштові марки і військові відзнаки.

16 грудня 1951 р. в год. 3-ї пополудні відбулися звичайні річні збори УСГ в залі УНО. По вшануванні пам'яті членів, що відійшли у вічність, були вибрані до президії для переведення зборів: д-р М. Суховерський — голова, Петро Касціян — секретар.

Голова І. Борух заявив в своєму звіті, що управа мала

З засідання, сходин членів 7, Гурток влаштував академію в честь С. Петлюри і Є. Коновальця. Під час академії переведено збірку на допомогу вдовам Петлюри і Коновальця, збірка принесла 75 дол. Ген. В. Сікевич, відвідуючи Едмонтон, виголосив для УСГ реферат на тему: „Спомини про Головного Отамана Військ Української Народної Республіки та її голову С. Петлюру”. Секретар В. Маркевич звітував, що вплинуло до Гуртка 26 листів, відписав 22, написав 3 протоколи з засідань управи і 7 протоколів із сходин членів. Скарбник Д. Гамкало подав в своєму звіті, що прибутків за минулій рік було 1 654.71 дол., витрат 1 662.75, лишилося готівки в касі 31.94 дол. Вислано на українських інвалідів 94 дол., на УВФ — 104, на бюджет ГУ УСГ — 110, на допомогу вдовам Петлюри і Коновальця 75, на позичку „Новому Шляхові” 25, передано до каси УНО на сплату довгу за дім 280 дол., витрати на підприємства 796.81 дол. та інші менші витрати. До управи Гуртка на 1952 р. вибрані зборами: Іван Борух — голова, Андрій Жмурко — заступник голови, Володимир Маркевич — секретар, Юліян Ізьо — скарбник, Маріян Литавський — член управи; до Провірної комісії: Дмитро Клинчик, Осип Абрамович і Василь Біляр. В дискусії над пляном праці М. Литавський погодився висвітлювати фільми, з чого можна б заробити гроші на закупку власного фільмового апарату.

6 січня 1952 р. помер в Едмонтоні Василь Пущентело, член-засновник Гуртка УСГ та УНО в Едмонтоні. Був головою Гуртка в 1931 - 1932 роках, крім того сповняв інші обов'язки в ГУ УСГ, як також в УНО. Залишив ряди УСГ і УНО в 1938 р. Був членом „Взаємної Помочі”. Покійний народився 14 січня 1896 р. в селі Босири, повіт Гусятин-Копичинці. Закінчив середню освіту. Служив під час першої світової війни в австрійській армії, від листопада 1918 до листопада 1920 р. в українській армії, ступінь старшинський - четар. До Канади приїхав в 1927 р. Похоронений на цвинтарі Бічмавн. Залишив в Едмонтоні дружину Іванну і прибраного сина Володимира Бажанського.

До Едмонтону загостив член ПУН і заступник голови Української Національної Ради (УНРада) інж. О. Бойдуник. Члени Гуртка зайніялися розповсюдженням оголошень про його доповідь, яку шановний гость виголосив в неділю 3 лютого.

5 лютого в домівці УНО відбулася гостина в честь інж. О. Бойдуника. В гостині взяли участь всі члени Гуртка і філії УНО та гості симпатики. З тої нагоди виплачено з каси Гуртка 25 дол. на УВФ.

9 березня на сходинах Гуртка подали прохання, щоб їх прийняти в члени: Олекса Котовський, Володимир Поточняк, Олександер Капустенко і Теодор Кунцяк. Д-р М. Суховерський

виголосив на цих сходинах реферат, присвячений пам'яті Тараса Шевченка. Він же погодився прийняти функцію пресо-вого референта Гуртка.

13 квітня заходами усіх організацій, що гуртується при УНО, відбувся концерт-свято в честь Тараса Шевченка.

8 червня заходами Гуртка відбулося свято вождів С Петлюри і Є. Коновалця. Збірка на допомогу їх вдовам принесла 75 дол.

В днях 28 і 29 червня відбувся в Вінніпегу крайовий з'їзд делегатів УСГ в Канаді. До ГУ УСГ ввійшли: В. Гультай — голова, члени управи: А. Григорічко, інж. М. Селешко, Д. Ріпак і Й. Нецкар; до Провірної комісії: Й. Козуб, С. Бабій і Л. Кулеба. На з'їзді був присутній гость з Європи інж. О. Бойдуник, член ПУН та заступник голови УНРади. На тому з'їзді стверджено, що поява організації типу УСГ започаткувала в Канаді модерне українське відродження націоналістичного типу. Організація була тим чинником, який включив українців Канади у визвольний фронт України. З'їзд звернувся до всіх колишніх вояків-українців, що тепер живуть у Канаді, вступати в ряди найстаршої комбатантської організації УСГ. Коли будемо всі об'єднані, з нами будуть більше рахуватися в позаукраїнському світі.

24 липня на сходинах Гуртка подав звіт з відбутого з'їзду Вол. Маркевич. На з'їзді обговорено важні справи, як акція допомоги вдовам колишніх вояків, репатріація тлінних останків тих українців, що поклали свої голови в обороні Канади, окремі відзнаки УСГ та інші справи. На цих сходинах виголосив реферат Вол. Скорупський на тему „Роля нашої еміграції”

27 липня 1952 р. помер в Торонті ген. В. Сікевич, похоронений на цвинтарі Проспект. Похорон відбувся під проводом КУК. У почесній сторожі брали участь усі комбатантські організації.

12 жовтня заходами УСГ відбуто академію, присвячену пам'яті полк. Миколи Сціборського, що загинув у рідному Житомирі разом із Сеником-Грибівським під час 2-ої світової війни від братньої таємної руки.

В „Новім Шляху” з 3 грудня поміщено фото членів з нагоди 20-літнього ювілею філії УНО в Едмонтоні, Гуртка УСГ і фото піонерів УНО та УСГ, доданий був такий коментар: „Бути 20 років в одній організації і виконувати свої членські обов'язки та щиро жертвенно працювати значить бути не лише добрим українським патріотом, але заразом характерним і витривалим, значить бути людиною сильної волі. Саме ці прикмети мають всі піонери УСГ, УНО і ОУК. Можна додати, що

члени УСГ, крім своїх обов'язків в Гуртку, були змушені працювати також в філії УНО. А що так було, доказує факт, що вже в першій управі новозаснованої філії УНО в Едмонтоні були два члени УСГ: Михайло Байрак — заступник голови; Михайло Українець — секретар, так кожного року члени УСГ були в управах УНО”.

2 грудня 1952 р. помер в Едмонтоні Осип Абрамович. Покійний переїхав з Гуртка в Ріджайні, Саск., до Едмонтону в 1933 р. і зараз включився в ряди нашого Гуртка та філії УНО. Займав пости в управі Гуртка та філії УНО. Добрий аматор, головно в комічних ролях. Народився 23 березня 1898 р. в селі Ласківці, повіт Теребовля, Західна Україна. Служив в австрійській армії, а в часі наших визвольних змагань в УГА в І-ї батерії 5-го гарматного полку 5-ої сокальської бригади до 1920 р., до Канади приїхав в 1927 р. Похоронений на цвинтарі Бічмавні.

11 січня 1952 р. відбулися звичайні загальні річні збори Гуртка в домівці УНО. По вшануванні повстанням з місць пам'яті членів, що відійшли у вічність, були вибрані до президії зборів: А. Жмурко — голова, М. Литавський — секретар. Голова І. Борух в своєму звіті заявив, що відбуто 9 місячних сходин членів. Видано 8 чисел стінної газети УСГ „Стрілецьким Шляхом”. Члени Гуртка ходили з колядою. Влаштовано Листопадове свято, дві академії і дві аматорські вистави. Секретар В. Маркевич подав, що одержав 23 листи, відписав 15, написав 9 протоколів сходин членів і 2 засідань управи. Скарбник Ю. Ізьо дав звіт про стан каси за минулій рік: прибутків було 1 519.38 дол., витрат 1 485.32, лишилося в касі готівки 34.85 дол. Колядка принесла 272.25 дол. Вислано на українських воєнних інвалідів 93 дол., на УВФ — 25, вдовам по С. Петлюрі і С. Коновалецькі 75, членські вкладки до ГУ УСГ 87.50, передплати і пресфонд 61, кошти подорожі делегатів 100, передано до каси УНО на сплату довгу за дім 423 дол., були й інші менші витрати. До управи на 1953 рік ввійшли: І. Борух — голова, Д. Гамкало — заступник голови, М. Литавський — секретар, Дм. Майброда — скарбник, Д. Клинчик — член управи, Олександер Капустенко — господар, пресовий референт — Теод. Кунцяк, культурно-освітній референт Вол. Маркевич; до Пріорної комісії: А. Жмурко, Юл. Ізьо і Мик. Хащівський.

21 січня 1953 р. „Новий Шлях” подав, що в днях 6 і 7 грудня 1952 р. відбулися 20-літні святкування з приводу заснування першої філії УНО в Едмонтоні, що почала свою діяльність восени 1932 р. Першого дня святкувань відбувся бенкет, на котрому Антін Глинка, колишній посол до домініяльного парламенту, з питомою собі красномовністю проаналізував 20-літню працю УНО так внутрі організації, як і на зовнішньому відтинку. Наступного дня відбувся концерт, під час якого роз-

дано відзнаки тим членам, що вже 20 років безпереривно належать до УНО.

31 травня влаштовано свято в честь Петлюри і Кононського, збірка на поміч їх вдовам принесла 92.10 дол.

20 червня на засіданні Гуртка прийнято заяву вступу в члени УСГ Дмитра Шостака.

7 вересня, разом із з'їздом УНО Західної Канади, відбувся в Едмонтоні також з'їзд УСГ. В з'їзді взяли участь представники ГУ та гуртків Західної Канади: Едмонтону, Калгари, Саскатуну, Ріджайни, Вернону, Б.К., Норт Баттельфорду, Бенфу і Вінніпегу. У програмі з'їзду було поінформувати членів УСГ про стан організації в Канаді, про працю ГУ та подати напрямні праці гуртків на майбутнє.

10 і 11 жовтня 1953 р. наш Відділ обходив ювілей 25-річчя існування УСГ в Едмонтоні. До ювілейного комітету були вибрані на сходинах Відділу наступні члени: І. Борух — голова Відділу, д-р М. Суховерський, Д. Гамкало і Д. Клинчик.

В суботу вечером, 10 жовтня, в залі УНО відбувся бенкет. Господар бенкету — д-р М. Суховерський. Головним провідником на бенкеті був Василь Томин, посол до Альбертської легіслатури.

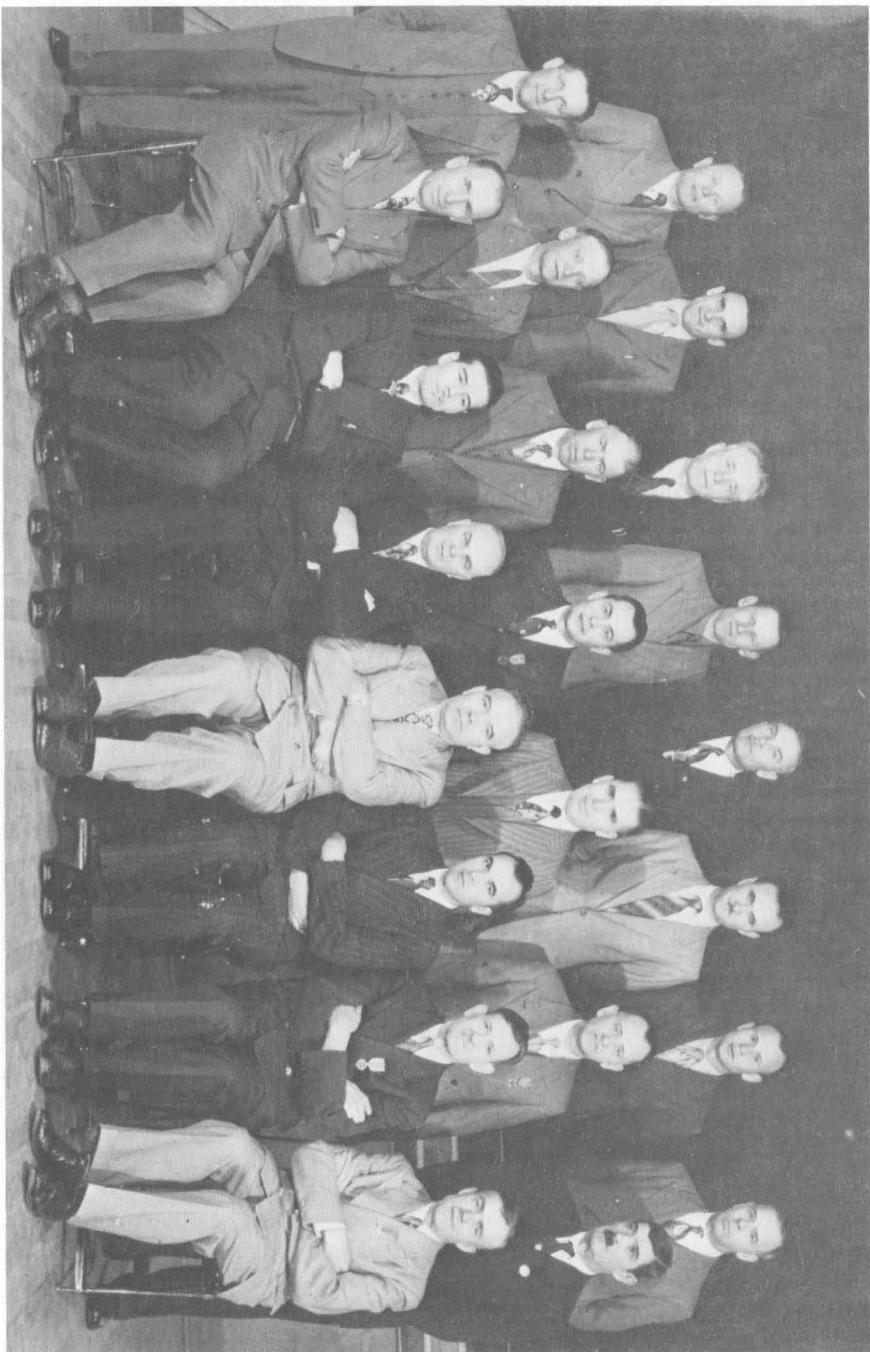
В неділю пополудні, 11 жовтня, відбувся концерт. Реферат виголосив д-р М. Суховерський. Хор філії УНО під управою диригента О. Цукорника відспівав в'язанку стрілецьких пісень, також взяла участь у концерті танцювальна група МУН.

Від ГУ УСГ склав привіт і побажання член ГУ УСГ Михайло Пащин з Тімніс, Онтаріо, засновник УСГ в Едмонтоні, що в той час перебував в Едмонтоні.

21 листопада на засіданні управи Гуртка прийнято заяву вступу в члени УСГ Івана Бакана і Франка Качика.

22 листопада відбулося свято 1-го листопада, збірка на українських інвалідів принесла 78 дол.

Шідпис під фотом на стор. 101: Члени УСГ в 25-літній Ювілей Гуртка. Сидять зліва до права: Д. Клинчик, Ю. Із'ю, А. Жмурко, І. Борух, В. Маркевич, О. Абрамович, Д. Гамкало, другий ряд зліва: А. Тимочко, М. Литавський, Д. Майброда, М. Байрак, М. Грушевський, Г. Литвин, Д. Данилюк, третій ряд зліва: О. Борщевський, М. Хацівський, О. Кацупстенко, М. Ткачук, І. Луців, д-р М. Суховерський, В. Поточняк і Д. Тимофійчук.

1 січня 1954 р. відбулися звичайні загальні річні збори Гуртка в залі УНО о год. 2-їй пополудні. По вшануванні пам'яті померлих членів повстанням з місць та однохвилиною мовчанкою вибрано на голову зборів д-ра М. Суховерського, а на секретаря М. Литавського. Голова І. Борух в своєму звіті заявив, що найважніше завдання УСГ це підтримувати морально і матеріально нашу поневолену батьківщину, нести стяг непоборної України. Наш Гурток старався ті завдання виконувати. Його заходами відсвятковано свято в честь С. Петлюри і С. Коновалця і переведено збірку на поміч їх вдовам. Влаштовано свято 1-го листопада та переведено збірку на українських інвалідів. Члени Гуртка брали участь у всіх підприємствах, що відбувалися заходами УНО, самостійно чи спільно. Секретар М. Литавський подав стан членів — 31. Відбуто 5 місячних сходин Гуртка і 6 засідань управи. Написав 11 протоколів. Одержано 63 листи і 9 обіжників, вілписано на 56 листів. Скарбник Д. Майброда подав, що за минулій рік вплинуло до каси 1 475.49 дол., а витрат було 1 383.19, лишилося в касі готівки 92.30 дол. Коляда принесла 151.40 дол., вислано вдовам по Петлюрі і Коновалцю 92.35, українським інвалідам 78.85, членські вкладки до ГУ УСГ 83.25, на бюджет до ГУ 100, на пай в „Новім Шляху” 50, передано до каси УНО на сплату довгу за дім 311.40, витрати на підприємства 570.01 та інші менші витрати. До управи на 1954 рік були вибрані зборами: І. Борух — голова, Д. Клинчик — заступник голови, М. Литавський — секретар, Д. Майброда — касир, В. Біляр — член управи, О. Капустенко — господар, кореспондент — д-р М. Суховерський; до Провірної комісії — А. Жмурко, Д. Гамкало, Ю. Ізьо і В. Маркевич.

На сходинах членів 7 лютого д-р М. Суховерський виголосив доповідь, в якій коротко вяснив їх вагу і ціль, теж вагу дискусії на різні теми. Щоб кожний член міг виступити публічно з промовою чи взятися до дискусії, він мусить до того вправлятися довший час. Дальше заявив, що до кожної справи мусимо братися з практичного боку і на підставі нашого попереднього досвіду обминати помилки, а це принесе користь суспільству. Мусимо звернути увагу на зовнішню і внутрішню політику даної зарганізованої групи, громади, держави чи організації. Важним чинником буде те, чи зуміємо якслід підпорядкуватися даній справі, щоб вона закінчилася успіхом. Кожний, як член організації, мусить здати собі справу із своєї активності, словнення хоч би найменшого свого обов'язку супроти неї аж до ідеологічного включно.

На тих сходинах рішено вислати подяку та залучити чека на 50 дол. м-рові Вол. Скорупському за написання історії Гуртка до альманаха за минулих 25 років.

16 травня Гурток влаштував святочну академію в честь

С. Петлюри і Є. Коновальця. Академія відбулася успішно. Збірка їх вдовам і родині принесла 89.55 дол.

На сходинах членів Гуртка 13 червня вибрано делегатом на з'їзд УСГ д-ра М. Суховерського. Також рішено зактивізувати ОЦВФ.

Від 1 до 4 липня 1954 р. відбулися у Вінніпегу 17 крайова конференція УНО, а також з'їзд делегатів УСГ. Найважнішою постанововою конференції було перенесення центральних органів УНО, УСГ, ОУК і МУНО з Вінніпегу до Торонто.

До ГУ УСГ вибрані з'їздом: д-р Ю. Дякунчак — голова, О. Винницький — заступник голови, М. Селешко — секретар, І. Корзар — скарбник, д-р С. Росоха і М. Шарик — члени управи; до Провірної комісії: Віктор Розенко, С. Теребуш, М. Мота, Д. Ріпак і И. Нецкар.

Д-ра М. Суховерського, заступника голови КЕ УНО, на з'їзді УСГ призначено почесним членом ГУ УСГ.

На піврічних зборах Гуртка 30 липня голова І. Борух повідомив членів, що членська заява Ореста Віндика затверджена. О. Віндик підписав приречення, тим самим є дійсним членом УСГ.

Члени управи окремо дали звіти з діяльності Гуртка за минуле півріччя. З уваги на те, що секретар Гуртка М. Литавський виїхав з Едмонтону, збори вибрали до кінця року на секретаря Ореста Віндика.

7 листопада заходами Гуртка відсвятковано свято 1-го листопада в залі УНО. Вступне слово виголосив А. Жмурко, святочний реферат — д-р М. Росляк, кінцеве слово — О. Віндик. Збірка на українських інвалідів принесла 103.30 дол.

2 січня 1955 р. на сходинах Гуртка рішено, щоб він став членом Осередку Української Культури і Освіти (ОУКіО) у Вінніпегу.

27 річні загальні збори Гуртка відбулися 16 січня 1955 р. о год. 2.45 пополудні в домівці УНО. Головою зборів був М. Байрак, секретарем О. Віндик. По вшануванні пам'яті членів, що відйшли у вічність, повстанням з місць та двохвилиною мовчанкою, приступлено до дальшої програми зборів, а саме до відчитання протоколу з попередніх загальних зборів та до звітів управи. Голова І. Борух заявив, що Гурток брав участь у спільнім святкуванні 40-ліття заснування в 1916 р. Українських Січових Стрільців, складено вінок на пам'ятнику незнаному воїнові 11 листопада. Члени Гуртка брали активну участь у розбудові дому УНО. Весь прихід з коляди передано до каси УНО. Зроблено табло членів Гуртка в 25-ліття його заснуван-

ня. Голова закликав членів до ще більш інтенсивної праці в наступному році, бо Україна жде від нас допомоги не в мудруванні, а в конкретних вчинках. Звіт секретаря О. Віндика: членів 32, місячних сходин членів 9, засідань управи 7, написано стільки ж протоколів. Листів одержано 77, вислано 72. Він відчитав листу членів Гуртка, що позичили гроші на докінчення підвалу дому УНО: М. Байрак 300 дол., Д. Майброда 300, Т. Гвоздь 200, д-р М. Суховерський 200, по 100 дол.: І. Борух, Д. Гамкало, Д. Клинчик, М. Литавський, С. Павлусь, А. Тимочко і Т. Тимофійчук, по 50 дол.: В. Маркевич і Д. Шостак. Касир Д. Майброда подав такий касовий звіт: прибутків було 2 942.92 дол., витрат 2 797.27, лишилося готівки в касі 145.65. Зібрано на пам'ятник О. Абрамовичеві 152. Вислано на українських інвалідів 103.30 дол., на вдови С. Петлюри і С. Коновалця 89.80, до ГУ УСГ — членські внески 70.67 і бюджет 110.22 дол., кольпортаж „Українського Слова” і передплати 37.75, за написання історії Гуртка В. Скорупському 50 дол., виплачено на пам'ятник О. Абрамовичеві 172, передано до каси УНО на сплату довгу за дім 939.05, витрати на підприємства 985.94 дол., на платню диригента 85, кошти подорожі делегата 50 дол. та інші менші витрати. До управи Гуртка вибрані зборами на 1955 рік: Д. Клинчик — голова, Д. Гамкало — заступник голови, О. Віндик — секретар, Д. Майброда — скарбник, В. Біляр — член управи, д-р М. Суховерський — культурно-освітній референт; до Провірної комісії — І. Борух, А. Жмурко, А. Тимочко і Ф. Качик.

В місяцях січні і лютому члени Гуртка брали участь у всіх підприємствах, що їх Гурток влаштовував самостійно чи спільно з УНО.

21 березня 1955 р. помер в загальному шпиталі в Едмонтоні Теодор Тимофійчук, він став членом УСГ і УНО в 1933 році. Народжений 5 лютого 1897 року в селі Ліски, Західна Україна. Служив в австрійській армії, потім в УГА, як підстаршина, від 1918 до 1920 років. В організаціях УСГ і УНО — відданий працівник. Був членом хору і аматорського гуртка. В своєму заповіті залишив для нашого Гуртка 391.25 дол., для Української православної церкви св. Івана 391.26, — в ній відбувся похорон покійного, — 100 для філії УНО і 60 дол. на похоронну гостину, що приготували членки ОУК. Виконавцями свого заповіту призначив А. Жмурка і М. Байрака, що зайнялися, з допомогою УСГ і УНО, похороном та спорудженням пам'ятника на могилі покійного на цвинтарі Бічмавнт.

На стор. 105: члени Гуртка УСГ в 1955 р.

УКРАЇНСЬКА СТРІЛЕЦЬКА ГРОМАДА

LYPTOK 42

ପ୍ରକାଶକ

29 травня заходами УСГ в залі УНО відбулося свято С. Петлюри і Є. Коновальця, відкрив його А. Жмурко. Доповідь виголосив о. митрат В. Лаба. Свято відзначено концертом. Збірка вдовам С. Петлюри і Є. Коновальця принесла 112 дол. Свято закрив О. Віндик.

До будівельного комітету перебудови долішньої частини залі УНО і добудови ввійшли від УСГ: М. Байрак — голова, д-р М. Суховерський, Д. Клинчик, І. Борух, Д. Майброда, В. Біляр і М. Литавський, а від УНО М. Берлад.

22 червня відбулися піврічні збори Гуртка в залі УНО. Голова Д. Клинчик, звітуючи з діяльності за минуле півріччя, заявив, що співпраця з УНО була дуже гармонійна. Інші члени управи також здали звіти з їхньої діяльності. М. Байрак, голова будівельного комітету, подав до відома зборам стан будови. До малювання добудови зголосилися Д. Клинчик і Ю. Ізьо.

31 серпня відбулися сходини Гуртка з нагоди свята зброї в залі УНО. До переведення цих святочних сходин голова попросив д-ра М. Суховерського. Він з'ясував значення свята зброї, попросив присутніх, щоб однохвилиною мовчанкою вшанували пам'ять поляглих вояків у боях за Київ 31 серпня 1919 р. Іван Піскляк виголосив реферат, в якому підчеркнув, яке велике значення і вплив мав той великий чин наших попередників на дальші покоління і політичні події. Д-р Суховерський пригадав, що в цей пам'ятний день, 31 серпня ц.р., відбувається збір українських націоналістів; а що члени УСГ живуть традиціями українського націоналістичного руху, тому цій події присвятили свої святочні сходини.

5 вересня 1955 р. в Радіюм Гот Спрінгс, Британська Колюмбія, помер наглою смертю Василь Іванців. Покійний народився 30 листопада 1897 р. в селі Швайківці, повіт Чортків, Західна Україна. Служив в австрійській і українській арміях. Колишній член УСГ і УНО в Едмонтоні, брав активну участь в обох організаціях, був кілька років головою філії УНО та займав інші обов'язки в управах УНО і УСГ. Похоронений на цвинтарі „Едмонтон” в Едмонтоні.

26 вересня на сходинах Гуртка вибрано делегатами на з'їзд УНО Західної Канади: Д. Гамкала, Д. Майброду, Д. Шостака і Ю. Ізя.

10 жовтня 1955 р. з нагоди з'їзду УНО Західної Канади завітали на сходини Гуртка: голова ГУ УСГ д-р Ю. Дякунчак, секретар ГУ УСГ М. Селешко, член ГУ УСГ Д. Ріпак, секретар КЕ УНО д-р О. Паладійчук і голова Гуртка УСГ в Саскатуні М. Петришин. Покликаний головою до слова д-р Дякунчак привітав присутніх членів та в своїй короткій промові подав

напрям праці, що УСГ могла б виконати в співдії із ГУ. М. Селешко сказав що УСГ, а властиво члени виконували і виконують велику роботу для добра українського народу, а це лише тому, бо УСГ представляє собою цілість. Д-р Паладійчук пояснив справу УВФ і його завдання та сказав, що УСГ повинна цей обов'язок тягнути далі, бо цей фонд — наше майбутнє.

6 листопада відсвятковано 1 листопада в залі УНО концертом. Збірка на українських інвалідів принесла 96 дол. В панахидах за поляглих воїнів в обох церквах, українській католицькій і українській православній, взяли участь члени УСГ.

11 грудня в залі УНО, заходами Гуртка, відбулися сходини членів і гостей, присвячені 65-річчю народин полк. А. Мельника. Господар цих сходин А. Жмурко виголосив вступне слово. Реферат виголосив д-р М. Суховерський, насвітливши присутнім перебіг життя і організаційної та військової діяльності полк. Мельника. Переведена збірка на УВФ принесла 65.50 дол., вислано полк. А. Мельникові телеграму з підписами усіх присутніх на цих сходинах.

2 січня 1956 р. відбулися 28 річні загальні збори Гуртка в залі УНО. На зборах був присутній голова філії УНО мгр. В. Скорупський. Головою зборів був М. Байрак, секретарем О. Віндик. Вшановано пам'ять тих членів, що відійшли у вічність, повстанням з місць та двохвилиною мовчанкою. В звітах управи Гуртка голова Д. Клинчик подякував всім членам Гуртка, як також членам братніх організацій, за тісну співпрацю. Висловився, що він є тої засади, щоб менше говорити, а більше працювати, і того бажає усім в наступному році. Секретар О. Віндик подав, що членів є 45, нових прибуло 13, два вибули, один помер. Сходин членів відбулося 10, засідань управи 5, 2 засідання спільно з комітетом Листопадового свята. Одержано 112 листів, відписав 114, протоколів написав 15. Скарбник Д. Майброда повідомив, що прибутків було 4 562.24 дол., витрат 4 461.46, лишилося в касі 100.78 дол. Вислано: на українських інвалідів 100.25 дол., вдовам С. Петлюри і Є. Коновалець 123.50, на УВФ 65.75, на „Українське Слово” в Парижі 235.09, на „Новий Шлях” 76.96, до ГУ УСГ (членські внески) 121.26, на бюджет 150.47, за телевізію виплачено 270, за табльо членів Гуртка 129.35, передано на сплату довгу за дім до каси УНО 1 881.25, витрати на підприємства 1 011.08 дол. та інші витрати. В дискусії взяв слово І. Піскляк, сказав, що, обсервуючи управу Гуртка та членів, він бачить надзвичайний порядок і співпрацю, даліше заявив, що сумнівається, чи є де інша організація, що б мала такий порядок, як УСГ.

До управи Гуртка на 1956 рік були вибрані: Д. Клинчик — голова, Д. Гамкало — заступник голови, О. Віндик — секретар, Д. Майброда — скарбник, Франц Качик — член управи,

д-р М. Суховерський — кореспондент, І. Піскляк і Д. Шостак — культурно-освітні референти; до Провірної комісії: А. Жмурко, І. Борух, А. Тимочко і П. Кассіян.

На засіданні управи Гуртка 29 січня 1956 р., обговорюючи плян праці на біжучий рік, прийнято такі постанови: УСГ зайдеться упорядкуванням бібліотеки — І. Піскляк відповідатиме за цю ділянку; УСГ повинна влаштовувати такі концерти: С. Петлюри і Є. Коновальця, свято 1 листопада, свято зброй; порушити справу 100-ліття з дня народження Івана Франка; підвищено членські внески до 5 дол.

Члени Гуртка взяли участь у контесті „Українського Слова”.

1 лютого на сходинах Гуртка голова Д. Клинчик представив нового члена УСГ Дмитра Чморода. І. Піскляк виголосив реферат на тему: „Головна ціль — виховуймо самі себе”.

На сходинах 15 березня секретар Гуртка О. Віндик відчитав історичні дати під цю пору, а саме: 15 роковини героїв, що загинули в боротьбі за Карпатську Україну, 27 річниця смерти О. Басарабової, 14 річниця смерти О. Теліги, смерти 500 героїнь, які згинули під танками НКВД у концентраційних таборах в Колимі, смерть генерала-хорунжого артилерії армії УНР Бориса Палія-Неїла, що помер 5 лютого 1956 р. На заклик голови Гуртка присутні члени вшанували пам'ять наших героїнь і героїв повстанням з місць та однохвилиною мовчання. Відтак О. Віндик виголосив реферат на тему: „Організація і ми”.

На спільнім засіданні 6 квітня представники СУМ, Ліги Визволення, Пластву і УСГ вирішили відсвяткувати „свято моря”. Свято відбулося 29 квітня о год. 3-їй пополудні в залі УНО. Вступне слово виголосив д-р М. Суховерський, реферат — І. Піскляк, оба члени УСГ. Дохід із свята призначено на допомогу вдовам по С. Петлюрі і Є. Коновальцю.

В неділю 22 квітня відбулася в залі УНО зустріч інж. О. Бойдуника з українським громадянством. Інж. О. Бойдуник — відомий, політичний і громадський діяч, член ПУН і колишній голова УНРади. В своїй промові він з'ясував завдання нашої визвольної політики та вказав принципи, на яких вони мають спиратися. Поінформував про події, що заінтували та спричинили кризу у виконному органі УНРади.

Святкування Різдва і Воскресення Христового, які давнішими роками влаштовувала УСГ, не загадують, це тому, що цю ділянку перебрала філія УНО, проте члени УСГ брали в них активну участь.

В дніях 19 і 21 травня 1956 р. відбулася надзвичайна крайова конференція УНО, УСГ, ОУК і МУНО. В результаті нарад конференція наділила усі чотири організації, УНО, УСГ, ОУК і МУНО, рівнорядним статутом, а для координації їхньої діяльності встановила спільну президію з сімох вибраних осіб на чолі з президентом; до неї входять автоматично голови краївих екзекутивних організацій. Офіційна назва — президія Українського Національного Об'єднання Канади. До президії з Едмонтону увійшов д-р М. Суховерський.

В тому самому часі відбувся крайовий з'їзд УСГ. До нововибраної ГУ УСГ були вибрані: д-р Ю. Дякунчак — голова, д-р М. Суховерський і інж. Ю. Темник — заступники голови, інж. М. Селешко — секретар, Степан Теребуш — скарбник, Б. Зелений — член управи; до головного суду — Є. Василишин, д-р С. Росоха і М. Мота; до Провірної комісії — В. Стангерт, Петро Бояр і Дм. Ріпак. Рішено перенести осідок головної управи УСГ з Вінніпегу до Торонто. На внесення відділу УСГ з Едмонтону з'їзд оплесками іменував почесним членом УСГ сеньйора українських духовників-військовиків о. митрата Василя Лабу з Едмонтону.

2 вересня, старанням Гуртка, відбулися святочні сходини членів УСГ і гостей в залі УНО з нагоди 75-літніх народин ген. Миколи Капустянського. Господарем свята був Орест Віндик. Промови виголосили: І. Піскляк про 1 зимовий похід, д-р М. Суховерський про 2 зимовий похід, а проф. Павло Маценко про ген. Капустянського. Всі промовці підчеркували великі заслуги генерала в наших визвольних змаганнях а під теперішню пору в ПУН. Проведена збірка принесла 64 дол., що й вислано шановному генералові.

11 листопада в залі УНО відбулася традиційна листопадова академія заходами Відділу УСГ, де взяли також участь братні організації. Святочну програму відкрив д-р М. Суховерський, реферат виголосив І. Піскляк. В академії взяли участь: школярі Рідної школи при УНО під проводом учительки пані С. Климкович, декламувала Д. Іванусів, сольоспів — Віра Байрак, а скрипкове сольо — Люба Юсипчук.

Кінцевою точкою програми було вручення грамоти почесному членові УСГ проф. д-рові о. митраторі В. Лабі, колишньому генеральному духовникові УГА та стрілецької дивізії „Галичина”. Вручення доконали д-р М. Суховерський, за-

ПОЧЕСНА ГРАМОТА

КРАЙОВИЙ ЗІЗД УКРАЇНСЬКОЇ СТРИЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ В КАНАДІ ІМЕНУВАВ ВИСОКОПРЕПОДОБНОГО І ВСЕСВІТЛІШОГО О. МІТРата проф. дра Василя Лабу — ПОЛКОВНИКА ВІЙСЬК УНР-СВОІМ ПОЧЕСНИМ ЧЛЕНОМ ЗА ЙОГО ЗАСЛУГИ НА ВІЙСЬКОВОМУ ПОЛІ.

— ДАНО В ТОРОНТО, В МІСЯЦІ ЧЕРВНІ 1956.

м. Шарик за президію зізду : м. Селецько
голова секретар

— СЕРЕДНЯ

ступник голови ГУ УСГ, голова місцевого Гуртка — Дм. Клинчик і секретар — О. Віндик. Збірка на українських інвалідів принесла 71.50 дол.

29 річні загальні збори Гуртка відбулися 30 грудня 1956 р. в залі УНО в год. З пополудні. Голова Д. Клинчик закликав присутніх членів повстанням з місць та однохвилиною мовчанкою вшанувати пам'ять померлих членів. Зборами проводив М. Байрак, секретарював О. Віндик. Управа подала свої звіти. Голова Д. Клинчик у першій мірі подякував присутньому на зборах голові філії УНО С. Грохові за його співпрацю, як теж членам Гуртка. Заявив, що на майбутнє краще було б, якщо б ми висловлювали свої помилки одні одним прямо в очі, а не поза плечі, бо тоді можна б краще вести працю в Гуртку. Заступник голови Д. Гамкало зробив заввагу в справі складення вінка коло пам'ятника незнаного воїна 11 листопада: треба зголосувати нашу участь до „Кенедіян Ліджен”, щоб він зарезервував для УСГ час. Секретар О. Віндик подав число членів, є іх 48, відійшло 20 членів і 20 вступило. Поза Едмонтоном мешкають 6 членів. Місячних сходин було 8, засідань управи 6. Написав 14 протоколів. Одержано листів 118, вислано 124. Касир Д. Майброда подав касовий звіт. Прибутків було 3 713.62 дол., витрат 3 593.13, залишилося в касі 120.49 дол. Переслано з каси: на внески до ГУ УСГ 134.94 дол., на бюджет 165.65, на українських інвалідів 73.55, на пам'ятник д-рові Грицаєві

44.22, ген. М. Капустянському 63 дол., вдові і сиротам Антона Козака 84 дол., на „Новий Шлях” 67, на „Українське Слово” 48, на „Інформатор” 22. Передано до каси філії УНО 1 000, до каси ОУК на устаткування кухні 218, витрати на підприємства 1 272 дол. та на інші дрібні витрати.

Голова зборів попросив до слова голову філії УНО С. Гроха, який склав признання за старанне написання протоколу з попередніх зборів; в ньому можна знайти докладний образ діяльності членів УСГ. Він похвалив теж управу УСГ за її співпрацю з братніми організаціями УНО і ОУК, висловив бажання, щоб така співпраця існувала і далі, бо вона принесе користь і славу нашій організації. По дискусії та висловленні довір'я уступаючій управі Провірною комісією приступлено до вибору управи на 1957 рік. Вибрані: Дм. Клинчик — голова, Дм. Гамкало — заступник голови, О. Віндик — секретар, Дм. Майброда — скарбник, Дм. Кругляк — член управи; до Пріорної комісії: А. Жмурко, Ю. Кабин, В. Маркевич і П. Кассіян.

Голова філії УНО С. Грох пригадав членам, що вже роздано листи і поділено місто на райони, в яких члени УНО і УСГ будуть відвідувати українське громадянство з колядою.

На сходинах членів Гуртка 25 лютого вибрано делегатами голову Д. Клинчика і А. Жмурка, щоб вітати єпископів з Європи.

31 березня члени УСГ взяли участь у святі в честь Тараса Шевченка, що відбулося заходами філії УНО.

Антін Глинка помер в Едмонтоні 25 квітня 1957 р. Був одним з найбільших і найталановитіших провідників Канадської України, залишив у глибокому смутку дружину Стефанію, дочку Славцю і сина Євгена, — живуть тепер у Торонті, Євген в Альберті. Антін Глинка був членом-засновником УНО, першим секретарем КЕ УНО, видавцем і редактором націоналістичного місячника „Клич”, що виходив у 30-их роках. Належав до партії Соціального Кредиту, з цієї партії був двічі вибраний послом з Вегревільської округи до парламенту в Оттаві (1940 - 1949). У своїй діяльності був послідовником першого українського посла Михайла Лучковича (1926 - 1935), завзято боронив канадських українців перед дискримінацією, також постійно вигошував полум'яні промови в обороні українського народу на рідних землях, його права на самостійне існування.

В 1946 р. Антін Глинка поїхав до Європи, де відвідав українських скитальців у тaborах Німеччини, теж українських дивізійників в італійському таборі в Ріміні. Повернувшись, виолосив багато промов у парламенті і до українських громад у Канаді в іх обороні, зібраав великі гроші ім на допомогу, разом з КУК причинився до того, що іх допущено до Канади на поселення.

Антін Глинка народився 28 травня 1907 р. в селі Денисові, повіт Тернопіль, Західна Україна, до Канади приїхав 3-літньою дитиною в 1910 р. разом із своїми батьками, що поселилися на „говмстеді” в Дельф, Альберта. Покійний закінчив середню школу, проте головним джерелом його широкої освіти була його начитаність. Його похоронено на почесному місці на цвинтарі св. Михайла, де вдячна українська громада побудувала йому гарний пам'ятник і де кожного року священники з української католицької Церкви св. Юрія відправляють панаходу.

26 травня Гурток влаштував академію в честь С. Петлюри і Є. Коновалець. Вступне слово виголосив А. Жмурко, реферат І. Піскляк. Збірка на вдови принесла 76.75 дол.

На сходинах Гуртка 17 листопада прийнято в члени УСГ: д-ра С. Манастирського, Остапа Климковича, Семена Івасечка, Михайла Наконечного та Івана Рафу.

22 листопада відбулися святочно сходини для вшанування Листопадового зりву 1918 р. Сходинами проводив О. Віндик. Реферат виголосив Іван Піскляк. Також О. Юркевич і О. Климкович розказали свої спомини про 1-ий листопад. Збірка поміж членами на українських воєнних інвалідів принесла 54 дол.

29 грудня 1957 р. відбулися 30 річні загальні збори Гуртка УСГ в залі УНО. Відкриваючи збори, голова Д. Клинчик покликав присутніх вшанувати пам'ять померлих членів УСГ повстанням з місць та однохвилиною мовчанкою. До президії зборів вибрані: д-р М. Суховерський — голова, О. Віндик — секретар.

У звітах управи голова Д. Клинчик представив зборам тягар організаційної праці, який можна виконати якслід лише тоді, коли члени і управа будуть гармонійно співпрацювати. Він дякував за ту співпрацю, бо те, що можна було зробити, зроблене, а про те зроблене скажуть інші члени управи. Секретар О. Віндик заявив, що до УСГ вступило 7 нових членів, Відділ начисляє 52 члени. Місячних сходин членів було 6, засідань управи 4, написав 11 протоколів. Листів одержано 88, вислано 70. Назагал діяльність Відділу недописала так, як це було в 1956 р. Закінчено пам'ятники на могилах колишніх наших членів бл. п. О. Абрамовича і Т. Тимофійчука. Член УСГ нашого Відділу Антін Лисан подарував організації 100 дол., які був позичив на перебудову підвалу залі УНО, не жадаючи жадних відсотків. Головою філії УНО на рік 1958 є наш член І. Борух. Скарбник Д. Майброда подав касовий звіт: прибутків було 2 664.12 дол., видатків 2 574.54, лишилося в касі 89.58 дол. Вислано на українських інвалідів 68 дол., вдовам С. Петлюри і Є. Коновалець 102, генералові Грекову 189, на УВФ 37.50,

на „Новий Шлях” 113, на „Українське Слово” 24.75, „Інформатор” 23, до ГУ УСГ (членські внески) 124 і на бюджет 200 дол. Передано до каси філії УНО на сплату довгу за дім 509.50, витрати на підприємства 1 008.83 дол. та інші менші видатки.

До управи на 1958 рік знову вибрані майже ті самі члени: Д. Клинчик — голова, Д. Гамкало — заступник голови, О. Віндик — секретар, Д. Майброва — скарбник, І. Піскляк — член управи; до Провірної комісії — О. Климкович, М. Байрак, А. Жмурко і М. Грушецький.

Обговорюючи плян праці, д-р М. Суховерський пригадав, що наступного року припадає 20-та річниця смерти Є. Коновалця, УСГ повинна її відзначити та попросити й інші організації до участі.

У внесеннях і запитах М. Байрак поставив пропозицію, щоб прийняти до нашого Гуртка колишнього члена УСГ Осипа Юркевича і нагородити за його працю почесним членством УСГ; всі присутні прийняли це внесення оплесками. Також на внесення О. Віндика і Д. Гамкала прийнято в члени УСГ Степана Піскляка. Секретар О. Віндик заявив, що він є контестантом УВФ від нашої організації. Просить всіх членів, щоб йому допомогли в тій справі, бо визвольний фонд це справа нас усіх, закликає ставати членами УВФ. О. Климкович просив слова і сказав, що коли наші попередники створили УСГ, то не лише для них самих у тому часі, але й щоб вона існувала і в 1958 р. Далі О. Климкович заявив, що в 30-ліття існування УСГ кожний з нас повинен придбати ще одного члена. Це і буде вершком нашого 30-літнього вшанування УСГ.

На сходинах членів 18 лютого рішено купити книжку „Історія Буковини” і передати до нашої бібліотеки при УНО.

30 березня на сходинах Гуртка голова УВФ Ст. Коваль вручив грамоти: членові УНО інж. Василеві Кунді і членам УСГ: А. Лисанові, О. Віндикові, Т. Гвоздеві і Д. Шостакові.

10 травня на сходинах членів рішено вислати до Роттердаму на могилу полк. Є. Коновалця від нашого Гуртка вінок з таким написом: Славному Воїнові України — Відділ УСГ в Едмонтоні.

29 червня на сходинах Гуртка рішено прийняти в члени УСГ Дмитра Петрова.

На піврічних зборах Гуртка 9 липня 1958 р. всі члени управи здали звіти з діяльності за минуле півріччя. Найважнішою справою на цих зборах було обговорення святкувань 30-літнього ювілею існування УСГ в Едмонтоні, як також 40-ліття Листопадового зりву в 1918 р. Вибрано комітет, що мав би

зайнятися підготовою цього ювілею: О. Климкович, д-р С. Манастирський, Д. Петрів, І. Піскляк, д-р М. Суховерський, Д. Клинчик, Д. Гамкало, О. Віндик і М. Байрак від УСГ; С. Грох, мгср. В. Скорупський і В. Кость від УНО; від ОУК — Ольга Гладун; від МУНО Анна Балка і М. Куць.

З уваги на це, що в протоколах Гуртка починається вживання назви “відділ”, а не “гурток”, починаємо вживати назву „відділ УСГ в Едмонтоні”.

30 липня на засіданні підготовчого комітету святкувань 30-річчя заснування УСГ в Едмонтоні і 40 річчя Листопадового збриву вибрано до ділового комітету: О. Климковича — на голову, д-ра С. Манастирського — на заступника голови і водночас на касира, І. Піскляка і Д. Петрова — на секретарів.

Відбулося 7 засідань підготовчого комітету, на котрих обговорювалося і пляновано програму святкувань.

5 серпня 1958 р. помер в Саскатуні д-р Тиміш Павличенко, український вчений та передовий культурний і громадський діяч, засновник УНО в Канаді, ініціатор УВФ, ініціатор УОКіО у Вінніпегу, великий прихильник УСГ.

30 серпня 1958 р. відбувся в Вінніпегу з'їзд делегатів УСГ. До ГУ УСГ вибрані: І. Носик — голова, д-р Ю. Дякунчак, Ю. Темник і д-р М. Суховерський — заступники голови, М. Селешко — секретар, С. Теребуш — скарбник, Б. Зелений — член управи; до Провірної комісії: Д. Ріпак, В. Стангрет і П. Боєр; до головного суду: д-р С. Росоха, М. Мота і Є. Василишин.

12 жовтня на надзвичайних зборах Відділу збори рішили, щоб наділити членів-засновників відповідними грамотами, як також і тих членів, що вже 25 років належать до УСГ.

Секретар О. Віндик повідомив, що на видання поезій В. Скорупського зібрали 135 дол. Жертвували: С. Івасечко — 30 дол., по 25 дол.: Дм. Шостак, А. Лисан і О. Віндик, І. Бакан — 20 дол. Присутні на сходинах доклали по 10 дол.: д-р М. Суховерський, Д. Клинчик, Д. Майброда, В. Маркевич, Т. Гвоздь, М. Грушецький, І. Рафа, Д. Гамкало, М. Наконечний, О. Климкович і Дем. Наконечний; М. Сунак — 12 дол., по 5 дол.: Т. Кунцяк, С. Вовк, Д. Петрів, М. Байрак, І. Борух, д-р С. Манастирський, інж. В. Батицький; члени УНО жертвували: Гр. Братків 10 дол. і Гр. Йопик 5. Разом на цю ціль складено 307 дол.

О. Климкович, голова підготовчого комітету святкувань, звітував зборам про працю ділового комітету, а саме: почесним комітетом наших святкувань є: ген. М. Капустянський, о. д-р

В. Лаба, о. Є. Грицина, адв. В. Янда і проф. Ю. Буцманюк. Радіоавдіція відбудеться 30 жовтня, опрацював її В. Скорупський, бенкет в суботу 1 листопада, а концерт в неділю 2 листопада — його підготував Ст. Грох, він і подав всі інші деталі щодо святкувань.

Перед ювілем появилось спеціальне видання стінної газети, присвячене Листопадовим роковинам, із статтями: „Спомини учасника” — О. Юркевич, вірш „У 30-річчя УСГ в Едмонтоні” — Д. Муринка, „У 40 річчя Листопаду” — Дам'ян Гудима, „Чому Листопад?” та вирізки із статей з „Українських Вістей” та „Едмонтон Джорнал” про ген. М. Капустянського, виготовлених І. Піскляком. Ось поема Д. Муринки:

Д. Муринка.

В АЛЬБОМ УСС.
*В тридцятиріччю річницю
Української Стрілецької Громади
в Едмонтоні.*

Від грюкотів грому здригалась земля . . .
Збудилась в огні Україна.
Гранатами зриті стогнали поля . . .
Кров-слози ронила калина.

Заграв Черемош, наче юністю літ,
Дністер аж розлився лугами . . .
На поклик Вкраїни йшов молоді цвіт —
Стрільці Січовій рядами.

Покинув юнак у годину грізну
І матір і любу дівчину,
Щоб в бурях розвіять Вкраїни журбу,
Підняти похилу калину:

Від сонця Поділля по Бескид стрімкий,
Не грозою хмара повисла —
Це Довбуша слави топір громовий
Єднається з мечем Осмомисла.

Аж світ пробудився від зливи тривог
І служав в безпліднім безсонні,
Як слава лунала під дзвін перемог
На Маківці і на Лисоні!

Хто спинить у леті п'янкому орлів,
Заквітчаних в слози калини?
Лиш через Київ дорога на Львів,
Там серце святе України.

Тифозна гарячка валила вас з ніг . . .
А в чотирокутнику смерти —
Ви кров'ю хрестили дідів переліг,
Щоб потім ніколи не змерти.

Мороз в зимовому поході ваш брат,
А в серці весняні надії . . .
Під сальви зловісні ворожих гармат,
Вас кликали дзвони Софії! ! !

Аж там під Базаром спинився ваш шлях.
Вас ворог не міг покорити!
Життям освятили несплямлений стяг,
Що вічно буде майоріти! ! !

Погасли в могилах героїв серця . . .
Та пал їх на подив народів,
Вульканом піднісся в легенді УПА
І в колі вогненному Бродів!

А вас між живими вже горстка мала,
Ви голови сиві скилили . . .
Та й досі вас кличе у похід сурма
І сльози червоні калини! ! !

Програма ювілею складалася з 3-ох частин. Розпочали її у четвер ввечорі радіовою авдицією із французької станції CHFA о год. 8.30 - 9.00, укладу м-ра В. Скорупського, присвячену листопадовим роковинам. Друга частина святкувань відбулася в суботу ввечорі в год. 6, а саме бенкет у залі УНО, на який прибуло около 500 осіб. Господарем бенкету був адв. П. Саварин.

Колишні стрільці українського війська, а теперішні члени УСГ, стали в два ряди у великий залі, дали звіт ген. Капустянському і, по відспіванні гімну, зійшли вниз до бенкетової залі в товаристві о. д-ра П. Градюка, представника Владики Кир Ніла Саварина, о. Г. Кришталовича, представника Української Православної Церкви, проф. Ю. Буцманюка, голови Братства УСС в Едмонтоні, адв. Д. Янди, голови місцевого Відділу КУК, О. Климковича, голови ювілейного ділового комітету, Д. Клинчика, голови УСГ в Едмонтоні, всі в товаристві хорунжих Д. Петрова і В. Маркевича та 4 членкинъ МУН, під канадським і українським прапорами.

Всі присутні гості зустріли достойного гостя з Європи ген. М. Капустянського повстанням з місць, а голова комітету О. Климкович привітав його, після чого Одарка Пріць, у національному строю, вручила генералові китицю троянд. Членки МУН були також одягнені в український національний стрій.

Бенкет відкрив адв. П. Саварин і попросив о. д-ра П. Градюка провести вступну молитву. По молитві голова комітету О. Климкович, при звуку сурми Івася Журавля, відчитав прізвища тих членів, які відійшли навіки з едмонтонського Гуртка УСГ за минулих 30 років її існування. Це були: Осип Крамар, Василь Пуцентело, Петро Гордаш, Василь Іванців, Осип Абрамович, Макарій Гамкало, Теодор Тимофійчук, Антін Козак, Михайло Бавус, Василь Слюсаренко, Василь Боянівський, Андрій Кульчицький і Іван Роговський.

Потім господар змалював історичні події доби наших визвольних змагань. Заслуги УСГ в Едмонтоні та в Канаді за цих 30 років велиki, і ми українці горді з її заслуг.

Головний промовець на бенкеті д-р М. Росляк проаналізував докладно історію України перед 1848 р. та положення українського народу під Австро-Угорщиною до 1918 р. „Наши діди, батьки були великі патріоти, — говорив д-р М. Росляк. — Якщо є невдачі тут і там, то ще не заломлює ціlosti української проблеми. Український народ мусить дійти до своєї цілі, доля України рішатиметься в Україні, але еміграція мусить Україні в цьому помогти”.

Далі промовив пластун-студент Богдан Климкович в імені української молоді. По слові Богдана Климковича господар бенкету адв. П. Саварин представив приявним почесний патронат УСГ і в коротких словах переповів їх життєписи та діяльність. Першим представив він ген.-хор. М. Капустянського, а потім неприсутніх на бенкеті о. митрата-シンкела В. Лабу, тепер в Торонті, і о. митрата Є. Грицину, тепер в Вінніпегу, та присутніх адв. Д. Янду та проф. Ю. Буцманюка.

Черговим промовцем був о. д-р П. Градюк в імені неприсутнього в Едмонтоні Владики Кир Ніла Саварина. У своїх теплих та глибоко патріотичних словах щиро вітав ювілята — УСГ в її 30-річчя існування і сказав, що Владика радіє кожним проявом українського життя і готовий самий пожертвувати себе для добра української справи, якщо того буде потрібно. „Хоч вас небагато вже в живих, ніби крапля в морі, так, як Карпатська Україна була малою супроти цілі України, але ваші діла були великі. УСС боялися москалі, ви скропили свою кров'ю всі шляхи України, на вашій крові і по ваших слідах пішли і сьогодні йдуть легендарні герої УПА. Ви наслідуєте традицію українських військових формаций і вірите, що сила України тільки в їого народі, а з тієї віри виростає ще одна віра — це віра у вже недалеке воскресення України”.

О. прот. Григорій Кришталович, в імені адміністратора Української Православної Церкви на Західню Канаду о. прото-пресвітера Андрея Митюка, склав коротенький привіт УСГ від української православної громади в Едмонтоні.

В дальшій програмі бенкету господар адв. П. Саварин представив всіх присутніх за столом, а голова УНО С. Грох відчитав привіти від організацій і осіб. З гостей з-поза Едмонтону прибули: д-р М. Небелюк, Йосип Грицан і Сологуб з Саскатуну, Король з Калгарі та В. Атаманчук з Торонто. Потім говорив це проф. Ю. Буцманюк, побратим зброй, від Братства УСС і зворушливо закінчив вояцьким „Тричі слава”, а д-р М. Суховерський — від УСГ грімким „Слава Україні” закінчив своє слово. Крім цього господар представив членів-засновників УСГ і тих, що вже понад 25 років працюють в її рядах; вони сиділи за окремим столом.

На закінчення промов і привітів господар бенкету попросив до слова ген.-хор. М. Капустянського. Бурею оплесків привітали зібрані на бенкеті хоч старенького вже тілом, але молодого духом генерала. „Дорогі мої українки і українці, стрільці УСГ в Едмонтоні, — розпочав своє привітальне слово ген. М. Капустянський, — оце я уже вдруге вас вітаю у своєму житті і дякую Богу, що допоміг мені дожити цієї хвилини. Наше славне завтра вже не за горами; день визволення наближається”, — сказав генерал. В дальшій промові гість схарактерезував добу наших визвольних змагань, добу 20-го століття та боротьбу України за волю.

По бенкеті відбулася забава з танцями при оркестрі „Ехо” під керівництвом В. Чорновола, аранжером забави був д-р С. Манастирський.

Третя частина святкувань розпочалася впопуднє в неділю, 2 листопада, панахидами за поляглих у боях борців за державність України в катедрах: св. свящ. Йосафата, св. Івана та в церкві св. Юрія. Ген. М. Капустянський, в товаристві д-ра М. Суховерського і В. Атаманчука, був присутній в обидвох катедрах на панахидах.

В неділю ввечорі відбувся величавий концерт в залі УНО в присутностіokoло 500 осіб. Підготовкою концерту зайнявся Ст. Грох, декорації мистця Ю. Крайківського.

По канадському гімні, при акомпаніменті Марії Дитиняк мішаний хор УНО, із участю членів хору церкви св. Юрія Побідоносця, під диригентурою Р. Солтиковича відспівав „Листопадову канту” С. Сапрона із сольо співом Слави Воч. Святочний реферат виголосив проф. Б. Воцюрків; по проаналізуванні подій 1918 р. в Галичині вказав на ролю української політичної еміграції та закликав її піти слідами чехів, жидів і поляків з допомогою визволити Україну. Музичний ансамбл у складі Люби Юсипчук, Марусі Гошко, Мирослава Куця, Ю. Буня, В. Чорновола, В. Гися і Марусі Макар, при фортепіановому акомпаніменті Діяни Байрак відграв „Елегію” М. Гайворонського

та „Думку-шумку” В. Безкоровайного. Поезію „В альбом УСГ” віддеклямував сам автор Д. Муринка. Солістка Віра Байрак, сопрано, відспівала „Думку” Я. Степового і „Любіть Україну” Н. Фоменка при фортепіановому супроводі М. Куця. Першу частину програми закінчив Володимир Янда закликом до збірки на УВФ та на українських інвалідів, яка принесла 313 дол. Їх розділено надвое.

В другій частині концерту виступили з короткими промовами д-р М. Суховерський, який представив ген. М. Капустянському чотирьох ще живих членів-засновників УСГ: Михайла Байрака, Андрія Жмурка та Осипа Юркевича (Гр. Литвин був тоді у шпиталі), до них промовив коротко генерал і вручив їм, теж неприсутньому Г. Литвинові, похвальні грамоти. Крім цих чотирьох членів-засновників ген. М. Капустянський відзначив ще десятьох заслужених членів УСГ. Це були: Маріян Литавський (Юкон), Іван Борух, Дмитро Гамкало, Михайло Грушецький, Петро Кассіян, Дмитро Клинчик, Дмитро Майброда, Дем'ян Наконечний, Василь Фодчук і Михайло Хруш.

Старшопластунський квартет, у складі Л. Пастушенка, Юрія і Богдана Климковичів та Б. Трильовського, успішно відспівав „Накрила нічка” М. Гайворонського при фортепіановім супроводі М. Куця. В десятій точці концерту знаний в Едмонтоні рецитатор д-р Іван Прокоп зворушливо відрецитував „Бойовикам Листопада” мгр. В. Скорупського, при музичному супроводі: проф. С. Єременка, М. Куця, Ю. Буня і Марусі Гопшко. В одинадцятій точці програми знову виступив мішаний хор УНО при співучасти хору церкви св. Юрія Побідоносця під диригентурою Р. Солтикевича і відспівав „Синя чічка” і „Нема в світі” М. Гайворонського. Славнями „Ще не вмерла” та „Боже щасті” закінчено ювілейний концерт.

На закінчення святкувань та свого побуту в Едмонтоні ген.-хор. М. Капустянський виступив з окремою доповіддю п.з. „Похід групи ОУН на Схід в 1941-43 р.р. або я був вдома в 1941 р.” у вівторок ввечорі, 4 листопада, в залі УНО.

Господар вечера д-р М. Суховерський подякував генералові за вичерпну доповідь і попросив на сцену представника УВФ Степана Коваля, щоб цей представив генералові усіх членів фонду та в його присутності вручив їм срібні перстені за 5 років виплачування внесків, грамоти — за 3 роки виплачування внесків. Срібні перстені одержали: І. Гайдук, М. Пріць, М. Берлад, Д. Шостак, С. Кovalь, а грамоту — Ф. Качик. На залі був присутній один з перших членів фонду в Едмонтоні і десятий в Канаді Іван Борух.

Під час свого однотижневого побуту в Едмонтоні ген.-

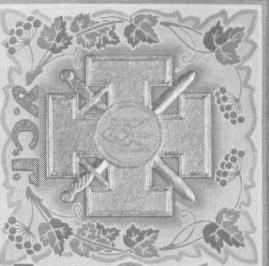
хор. М. Капустянський відбув інтерв'ю з представником англомовного щоденника „Едмонтон Джорнал” і відвідав представників українських церков, організацій, визначних осіб, а 4 листопада у вівторок редакцію — „Українських Вістей” у товаристві проф. Б. Боцюркова і В. Атаманчука з Торонта.

На місячних сходинах Відділу 7 грудня, О. Климкович, голова підготовчого комітету, подаючи звіт із відбутих святкувань 30-річчя існування УСГ, заявив: Як саме свято випало, усі бачили, а, на його думку, УСГ усягнула свою ціль внутрішню і зовнішню. Скарбник Д. Майброда подав фінансовий звіт з відбутих святкувань: прибутки 1 474.12 витрати 1 235.04, лишілося в касі 238.48 дол. Відділ передав ген. М. Капустянському 200 дол., збірку 313.45 вислано пополовині українським інвалідам і на УВФ. Сходини висловили признання і подяку голові О. Климковичеві і всім членам підготовчого комітету за успішне підготовлення святкувань. окрему подяку сходини склали п-ву Манастирським за гостювання в їхньому домі цілий тиждень ген. М. Капустянського, а також п-ву Климковичам за гостювання в їхньому домі ад'ютанта генерала В. Атаманчука.

М. Байрак заявив, що, на жаль, під час святкувань майже нічого не сказано про працю і заслуги УСГ на протязі 30-ти років. Скільки УСГ в Едмонтоні виславала на українських інвалідів, політичних в'язнів, пресу і інші цілі; також не сказано, що УСГ уявляє собою духово для українського суспільства в Канаді. В протоколах річних зборів Відділу є фінансові звіти, такі звіти варто б витягнути із протоколів і написати до нашої преси відповідні дописи. В дискусії над тою справою сходини рішили, щоб якнайскорше зібрали матеріали та видати хроніку УСГ в Едмонтоні. На пропозицію О. Климковича вибрано комісію, що має зайнятися цією справою: д-р М. Суховерський, О. Климкович, І. Піскляк, О. Юркевич і М. Байрак.

1 січня 1959 р. пополудні відбулися річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні в залі УНО. На заклик голови Д. Клинчика вшановано померлих членів Відділу і О. Капустенка, колишнього нашого члена, що недавно помер в Онтаріо. Збори вибрали на голову переведення зборів д-ра М. Суховерського, а на секретаря голова покликав М. Наконечного.

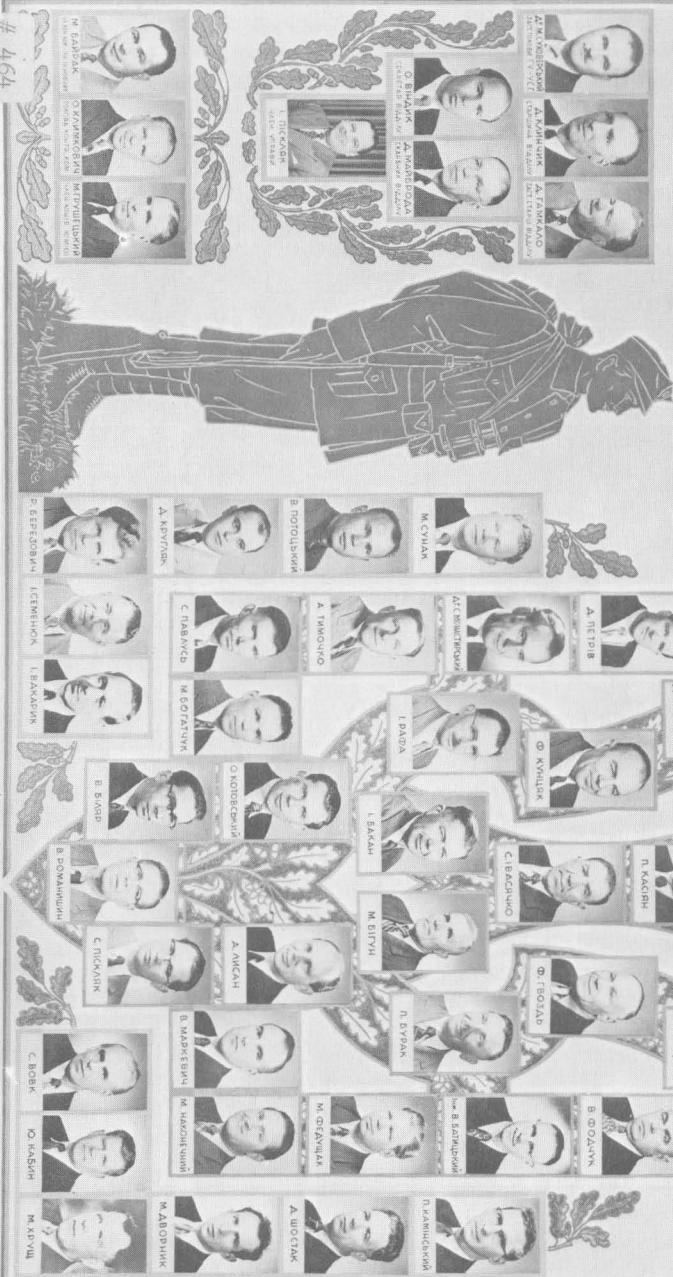
Голова Д. Клинчик почав звіти ось так: „Ми могли зробити більше, але це залежить від нас усіх. На мою думку, ми зробили в минулому році багато, ми піднесли наш Відділ морально, відзначуючи 30-ліття існування УСГ. Члени УСГ і

**УКРАЇНСЬКА
СТРІЛЦЬКА
ГРОМАДА
ВІДАЛ В ЕДМОНТОНІ**

1928

1958

УНО поклали багато праці при цьому". Він дякував комітетові на чолі з О. Климковичем за вміле зорганізування святкувань 30-ліття УСГ, а також членам УНО і його голові С. Грохові. Також склав подяку секретареві О. Віндикові за працю в цьому святі. Далі голова згадав, коли то були різні члени, з меншою чи більшою освітою, але всі вони мали ідею допомагати визвольним змаганням України. Тоді УСГ була мотором всього життя, була греблею, що стримувала відхід мас до комуністів. Інші організації самі причинювалися до того, що маси йшли до комуністичного табору. В УСГ була братерська любов, тому наші люди горнулися до УСГ. Він клонить голову перед тодішніми управами Відділу, бо приємно згадувати ті часи, а ми й далі схильні допомагати рідному краєві, як і колись. Одно недобре, наші члени дещо збайдужніли.

Секретар О. Віндик подав такий звіт: Стан членів 57, 3 члени зреактивізувалися, а саме: Осип Юркевич, Михайло Журавель і Дмитро Джурянюк. Вступили в члени УСГ: Степан Піскляк, Василь Романишин, Дмитро Петрів, і Віктор Постойко. Вибули з УСГ: В. Гловацький, Д. Чмород і Ф. Качик. Місячних сходин Відділу відбулося 7, засідань управи 11. Написав протоколів 11 і один річний. Одержано пошти 136 посилок, вислано 77 листів, 267 повідомлень про сходини, 530 запрошень на ювілейні святкування, 721 різдвяних і великомісячних побажань. Відвідано у шпиталях 10 хворих наших членів. Посвячено пам'ятники на могилах Йосипа Абрамовича і Теодора Тимофійчука. Одинаццять членів нашого Відділу є в управі філії УНО. Культурна ділянка цього року була майже в засвою, зате Відділові піднесено лавровий вінець у приготуваннях і святкуваннях 30-літнього ювілею та 40 річчя Листопадового зりву в 1919 р., на котрих був присутній гість з Європи ген.-хор. М. Капустянський.

Звіт скарбника Д. Майброди: Загальні прибутки 4 786.53 дол., витрати — 4 626.45, лишилося готівки в касі 160.08 дол. Вислано членські внески до ГУ УСГ 128 дол. і на бюджет 551, УВФ 267, на українських інвалідів 161.70, на „Новий Шлях” 80.34, на „Українське Слово” 69 дол., на інформатор 55.34, на відзнаки УСГ 150.47 дол. Виплачено: на видання поезій В. Скорупського 320.88 дол., на КУК 20, на пам'ятник А. Глинці 10, передано до каси УНО 426, на фото-табльо членів Відділу 121.15, на бібліотеку 37, витрати на підприємства 2 078.95, на різні витрати 149.09 дол.

Дискусію над звітами управи розпочав голова зборів. Із звітів управи присутні довідалися, яку велику працю виконала УСГ в минулому році, мимо того, що, як заявив голова Д. Клинчик, прийшло до певного збайдужнення поміж членами. На це складаються обставини. Сьогодні ми матеріально стоймо до-

бре. Треба брати під увагу актив, що приходить і що з ним робити. Ми повинні дати більше, але треба числитися з обставинами. Нема молодих, але цьому ми нічого не поможемо. В цих обставинах зроблено дуже багато. Прибутики подвоїлися, люди з довір'ям і досвідом працювали. Ми мали добру управу і вона працювала якнайкраще. Зі звіту ген. Капустянського, виходить, що УСГ в Едмонтоні — це найбільше здисциплінована одиниця.

По уделенні абсолюторії уступаючій управі, збори вибрали нову управу на 1959 р.: Д. Клинчик — голова, М. Винник — заступник голови, О. Віндик — секретар, Д. Майброда — скарбник, М. Журавель — член управи і культурно-освітній референт; до Провірної комісії: О. Климкович, М. Наконечний і Ю. Кабін, А. Жмурко — заступник.

Наприкінці зборів О. Климкович заявив, що він невдоволений, бо управа не виготовила належного плану праці і бюджету, повинна це зробити нова управа. Голова подякував присутній на зборах Марії Клинчик за її поміч у приготуванні обіду на бенкет 30-ліття ювілею УСГ.

Головою філії УНО на 1959 рік вибраний на зборах Володимир Кость.

В неділю, 18 січня 1959 р., заходами усіх братніх організацій відбулася спільна просфора в залі УНО. Господарем під час просфори був д-р М. Снігуревич. Промовляли: о. місіонер М. Маркович від Катедри св. Йосафата і д-р С. Манастирський, заступник голови філії УНО.

25 січня усі національні організації Едмонтону спільно відсвяткували свято державності 22 січня в залі „Альберта Каледж”.

В неділю, 22 березня, заходами УНО, УСГ, ОУК і МУНО, в залі УНО відбулося свято в честь Тараса Шевченка. Диригентом хору був Ст. Грех.

В місяці травні УСГ, з допомогою членів філії УНО, відсвяткували свято в честь С. Петлюри і Є. Коновалця, збірка на поміч їх вдовам принесла 80.10 дол.

На піврічних зборах Відділу УСГ 23 червня члени управи Відділу подали свої звіти з діяльності за минуле півріччя. Збори вибрали Д. Гамкала касиром на місце Д. Майброди, який зрезигнував із-за браку здоров'я.

На конгрес КУК і з'їзд філій УНО Західної Канади, що відбудуться у Вінніпегу, збори вибрали двох делегатів: д-ра М. Суховерського і М. Наконечного.

24 серпня, на сходинах членів Відділу, д-р М. Суховерський здав звіт з відбутого конгресу КУК у Бінніпегу. У своєму звіті д-р М. Суховерський підкреслив велике значення цього-річного конгресу КУК, на якому прийнято проект УНО в Канаді — створити світовий конгрес вільних українців. Заявив, що СКВУ для нас українців є конечністю, бо він приніс би розголос у цілому світі та поставив би керівників і володарів світу хоч трохи подумати про Україну, український народ, його незавидне положення на рідних землях під ворожою окупацією.

В неділю, 1 листопада 1959 р., заходами УСГ відбулося свято Листопадового зりву в 1918 р. В програму концерту входили: хорові й мистецькі точки та одноактівка „Великий день” Р. Купчинського. Збірка на інвалідів принесла 133.50 дол.

Гість з Європи в Канаді інж. Дм. Андрієвський, член ПУН і голова Спілки Українських Журналістів в Німеччині, відвідуючи осередки, заселені українцями, загостив до Едмонтону. В неділю, 29 листопада, в залі УНО виголосив публічну доповідь на тему: „Україна і сучасна міжнародна політика”. У вівторок, 1 грудня ввечорі, на запрошення НТШ, дав доповідь: „Україна на грани двох цивілізацій”. В середу, 2 грудня ввечорі, в залі УНО прощальним банкетом-гостиною інж. Дм. Андрієвський закінчив свої відвідини в Едмонтоні.

27 грудня 1959 р. відбулися 32 з ряду загальні річні збори Відділу УСГ в Едмонтоні в год. З пополудні. Голова Д. Клинчик, відкриваючи збори, привітав присутнього проф. Б. Боцюркова та закликав вшанувати пам'ять членів, що відійшли у вічність. Головою зборів вибрано О. Юркевича, а на секретаря І. Піскляка.

Голова Д. Клинчик, подаючи свій звіт, заявив, що всі члени управи співпрацювали між собою, виконано все, що можна було зробити мимо того, що деякі члени збайдужили до праці. Взиває членів, щоб у майбутньому ставилися краще до організаційної праці.

Звіт секретаря М. Журавля, який перебрав обов'язки секретаря від О. Віндика, такий: членів — 48, вступив до УСГ Е. Биковський. Відділ відбув річні і піврічні збори, засідань управи було 5, сходин членів 6, одержано 63 листів, відписано 34, вислано повідомлень до членів і запрошень на імпрези 1 565. Відділ підготував свято в честь С. Петлюри і Є. Коновальця і Листопадове свято. Члени Відділу брали участь у всіх імпрезах, що влаштовувало УНО. О. Юркевич виголосив на сходинах доповідь про Крути.

Касир Д. Гамкало подав, що загальних прибутків за минулій рік було 2 694.58 дол., а витрат 2 462.95, в касі залишилося 231.63 дол. Вислано: інвалідам 150.93 дол., на УВФ 13,

на „Українське Слово” 30.40, „Інформатор” 11.10, вдовам Петлюри і Коновальця 80.10, на відзнаки УСГ 35, на членські внески до ГУ УСГ 102.75 і бюджет 100 дол., заплачено за фото-табльо 58.75, передано до каси УНО 501 дол., витрати на підприємства 1 166.75 і на різні витрати 218.12 дол.

Нову управу Відділу на 1960 р. вибрано в такому складі: Д. Клинчик — голова, Д. Шостак — заступник голови, Ст. Вовк — секретар, А. Лисан — касир, І. Рафа — заступник касира, М. Журавель — заступник секретаря і культурно освітній референт, В. Постойко — член управи; до Контрольної комісії: О. Юркевич, В. Маркевич, Д. Гамкало і І. Піскляк.

Управу філії УНО на 1960 рік очолив д-р М. Снігуревич.

В неділю 10 січня відбулася в залі УНО спільна просфора для членів УНО, УСГ, ОУК і МУН та симпатиків. Господарем просфори був д-р М. Снігуревич. О. А. Хруставка поблагословив просфору із нагоди Різдва Христового, побажав присутнім і всьому українському народові всього добра, звернув увагу на потребу передавати нашадкам пошану та любов до всього нашого. О. А. Хруставка, настоятель Православної церкви св. Іллі, вказав на красу і багатство релігійних та народніх традицій, зокрема різдвяних, закликав присутніх їх зберігати і передавати прийдешнім поколінням, а в щоденному житті співпрацювати в дусі любові, не зважаючи, хто і до якої установи належить.

О. Ю. Ковальський, парох Катедрального храму св. Йоасафата, в своїй промові підкреслив значення відданої і жертвеній праці в рядах наших організацій і конечність належної пошани до її проводу.

О. В. Тарнавський, парох Церкви св. Юрія Побідоносця, висловив думку про конечність здійснювати високі ідеали християнства практичними ділами в житті, а це знову зобов'язує нас тут до постійного духового зв'язку з батьківщиною, за якою всі тужимо. Святим нашим обов'язком цю тугу передавати молодому поколінню, тому особливу увагу треба нам усім звертати на виховання молоді.

Від УСГ голова Д. Клинчик побажав присутнім успіхів і витривалости в праці в користь нашого народу на рідних землях, як також тут у Канаді. Від МУН склала побажання М. Гошко.

Наприкінці промовив проф. Б. Боцюрків, він, між іншим, обговорив значення спільних свят-вечорів в аспекті родиннім, організаційнім і товариськім.

О. Ю. Ковальський закінчив просфору вечірньою молитвою.

24 січня, о год. 2.30 пополудні, відбулися сходини членів Відділу УСГ в залі УНО, на яких були присутні також члени філії УНО. Сходини були призначені виключно для свят — державності і Крут, бо не можна було влаштувати концерту з причини Різдвяних свят і коляди. До переведення цих сходин голова Д. Клинчик попросив проф. Б. Боцюркова. Проф. Боцюрків в своєму вступному слові висвітлив значення цих свят, подав їх коротку історію і пригадав присутнім, що наша визвольна політика базується на проливі крові, яка ніколи не засихає. Наші жертви, сказав він, це неминуча основа нашої державності.

I. Піскляк прочитав свій реферат на тему: „Бій під Крутами”, в якому обширно насвітлив його історію, жертву 300 молодих юнаків, що склали свої голови в обороні столиці України Києва перед переважаючими червоними московськими ордами.

M. Журавель відчитав реферат на тему: „Свято державності”, в якому пішов в історію нашої давнини і до Універсалу Української Народної Республіки 1918 р., а врешті до т. зв. Української РСР. При кінці реферату запевнив, що ми не змарнуємо далекоглядних і глибоких ідей наших славних гетьманів.

O. Юркевич висловив бажання, щоб у майбутньому таке свято, як Крути, святкувати більше величаво. Він сказав, що під Крутами молодь висловила найвищий ідеал синів українського народу, бо в жертві на його вівтарі віддала своє власне юне життя.

O. Климкович пригадав присутнім про надходячу збірку на пам'ятник Тараса Шевченка у Вінніпегу, який стане символом зрілості українського народу в Канаді та віддасть поклін геніяльному пророкові, який оспіував щастя і волю для українського народу. O. Климкович гаряче апелював до патріотичного почуття членів УСГ і УНО, щоб кожний якнайщиріше відгукнувся на заклик збірщиків, бо цим витримає правдивий іспит своєї зрілости і національної свідомості.

На заклик голови УВФ С. Коваля присутні зложили на УВФ 23.50 дол.

6 березня на сходинах Відділу УСГ був присутній член УНО М. Пріць, член комітету збірки на пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вінніпегу, він заявив, що члени УСГ в Едмонтоні своїми пожертвами на пам'ятник стоять на першому місці.

10 квітня відбувся величавий концерт у ювілейній автодорії у честь Тараса Шевченка, в якому брала участь переважно молодь під кличем: „Шкільна молодь Кобзареві”. Збірним хором провадив диригент проф. С. Яременко.

7 травня відчитано лист від Відділу УСГ з Віндзор, Онтаріо, в якому була стяжка, одна із тих, яку склали українські організації Канади на могилі полк. Є. Коновалця в Роттердамі. Її делегат Богдан Зелений урятував від знищення та прибув до Канади. Сходини рішили вислати УСГ у Віндзор 15 дол.

На з'їзд Східної Канади УНО вибрано делегатом М. Наконечного.

Заходами нашого Відділу підготовано театральну виставу „Назар Стодоля”, яку відграно в Едмонтоні, а також і у Вегревіл. До підготовки вистави доклав багато праці культурно-освітній референт нашого Відділу М. Журавель.

В травні відбулося свято в честь С. Петлюри і Є. Коновалця. Доповідь виголосив о. Я. Федунік.

На сходинах 2 жовтня рішено святкувати свято 1-го листопада спільно з УНО і братніми організаціями. Реферат виголосить запрошений д-ром М. Снігуревичем гость з Нью-Йорку поет і творець стрілецької пісні Роман Купчинський. Повідомлено сходини, що члени УНО, УСГ ОУК і МУН склали більшу суму грошей на пам'ятник Т. Шевченкові, ніж інші організації Едмонтону.

В жовтні відбувся з'їзд УНО і братніх організацій. Наш Відділ УСГ репрезентували на ньому делегати: О. Юркевич, Д. Гамкало і Т. Кунцяк.

17 грудня 1960 р. відбулися річні загальні збори Відділу УСГ в залі УНО. Збори відкрив голова Д. Клинчик та закликав присутніх членів вшанувати пам'ять померлих членів Відділу однохвилинною мовчанкою. До президії переведення зборів вибрані: О. Климкович — голова, М. Наконечний — секретар.

В звітах голова Відділу Д. Клинчик подякував членам управи за співпрацю, окрім подякував культурно-освітньому референтові М. Журавлеві за його працю, А. Лисанові і О. Віндикові за авта, що розвозили оголошення, членкам ОУК за їхню працю, без якої наш Відділ не міг би обйтися. Згадав про театральні вистави, що були коштовні, з уваги на декорації. Ми скористали морально, а менше матеріально. Апелює, щоб члени забирали голос в дискусії і висловлювали свої думки.

Заступник голови Д. Шостак заявив, що займався влаштуванням підприємств, як забави й інше.

За секретаря подав звіт М. Журавель: Відділ нараховує 56 членів, листів одержано 40, відписано 53, відбуто піврічні збори, 8 сходин членів і 3 засідання управи. Влаштовано зустріч у честь Р. Купчинського, що завітав до Едмонтону. Відділ відбув академію з нагоди Крут, свято державності, свято в честь

С. Петлюри і Є. Коновальця, свято в честь Т. Шевченка — реферат виголосив о. митрат В. Лаба, також свято заснування першої „Січі” дром К. Трильовським з доповіддю О. Климковича. О. Юркевич дав серію рефератів. Вислано різних повідомлень, побажань і запрошень 445. М. Журавель подякував С. Павлусеві за адресування коверта.

А. Лисан подав касовий звіт: Загальні прибутки 3 321.38 дол., витрати 3 180.76, лишилася готівка в касі 140.62 дол. Вислано: на членські внески до ГУ УСГ 145, і на бюджет 400, на інвалідів З, УВФ 105, на „Інформатор” 16.50, на „Українське Слово” (Париж) 11.60, на пам’ятник Т. Шевченкові 35, на кошти делегатів 100, передано до каси УНО на сплату довгу за дім 1 200, видатки на підприємства 1 026.74, на КУК 20 і на всякі інші витрати 117.92 дол.

Освітньо-культурний референт М. Журавель склав подяку всім тим, що чимнебудь причинилися до влаштування театральних вистав. Такі вистави відбувалися не лише в Едмонтоні, але також у деяких місцевостях на провінції.

В дискусії стверджено, що, не зважаючи на те, що деякі члени не були активні — те, що зробила УСГ в Едмонтоні в 1960 р., є задовільне.

Жертвовано на УВФ, на УНО, на сплату довгу за дім і на інші національні цілі, за те управі і тим членам, що помогали, треба дати признання.

Збори наділили М. Журавля і А. Тимочка почесними грамотами за їхню довголітню працю для УСГ.

До управи на 1961 р. вибрані: О. Климкович — голова Дм. Шостак — 1-й заступник голови, О. Віндик — 2-й заступник голови, д-р М. Суховерський — секретар, Антін Лисан — скарбник, М. Журавель і С. Вовк — члени управи; до Пріорної комісії: О. Юркевич, Д. Клинчик і Д. Гамкало.

В грудні 1960 р. помер у Вінніпегу сл. п. інж. Володимир Мартинець, політичний діяч, журналіст і публіцист. За студентських часів у Празі віцепрезидент ЦеСУС-у, редактор багатьох українських газет і журналів: „Сурми” (1927-33), „Українського Слова” в Парижі (1934-40), потім у Канаді був редактором „Нового Шляху”. Член начальної Команди УВО, засновник ОУН і член її Проводу, провідник ОУН (під проводом полк. А. Мельника), в'язень большевицьких, польських та німецьких тюрем. Автор кільканадцяти книжок, між ними: „За зуби та пазурі нації”, „Українське підпілля”, „Ідеологія організованого націоналізму” і т.д.

1 січня 1961 р. помер в Едмонтоні Дмитро Данилюк, старший десятник УГА. Був якийсь час членом УСГ і УНО.

Народився 24 травня 1891 р. в селі Княже, пов. Снятин, Західна Україна. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні.

На загальних зборах вибрано голову філії на 1961 р. д-ра С. Монастирського.

На сходинах членів Відділу 10 лютого д-р М. Суховерський виголосив реферат на тему: „Українська справа перед американською комісією внутрішньої безпеки”. Доповідач подав стадії розвитку української політичної свідомості; підкреслив, що американська і взагалі верхівка західного світу є поінформована про українську справу, тільки українське питання ще не достаточно спопуляризоване серед наших співгромадян і громадян вільного світу.

30 березня 1961 р. в домі УНО відбулися сходини членів, першу їх частину присвячено 100-річчю з дня смерті пророка України Тараса Шевченка. Голова О. Климкович виголосив короткий реферат, в якому чітко з'ясував значення Т. Шевченка для нас, як нації, порівнявши його з духовими провідниками інших народів. Секретар д-р М. Суховерський прочитав „Заповіт”. В другій частині сходин рішено придбати прапор для нашого Відділу, а також зробити заходи в справі одностроїв і емблеми УСГ.

28 квітня голова О. Климкович повідомив членів на сходинах, що вони призначенні для вшанування „української фльоти”. В короткому рефераті голова хронологічно подав дані, як заіснувала, розвивалася і трагічно загинула наша національна фльота. Заявив: „Є надія, що ще українська національна фльота вкриє побережжя Чорного моря”.

28 травня голова О. Климкович, відкриваючи сходини членів, згадав коротко про трагічну смерть отамана С. Петлюри і полковника Є. Коновалця, закликав присутніх членів вшанувати їх пам'ять однохвилинною мовчанкою. О. Юркевич, на в'язуючи до згаданих річниць, виголосив реферат п.з. „Напрямні в творах Тараса Шевченка”. В цьому рефераті О. Юркевич, на основі творів Шевченка, розробив три головні питання, а саме:

- a) Що означає „Україна” в творах Шевченка?
Відповідь: Україна — це край суперництва між Польщею і Москвою.
- б) Якої України хоче Тарас Шевченко?
Відповідь: Такої України, в якій наш народ міг би бути паном на своїй землі.
- в) Якої влади хоче Тарас Шевченко?

Відповідь: На це питання дас поема „Холодний яр” Шевченка, де він обговорює самостійницький рух із закраскою

соціальною. На нинішні обставини цей рух можна назвати республіканським. Шевченко є за таким ладом в Україні, в якому панувала б згода, до якої постійно закликає.

Голова О. Климкович дав високу оцінку доповіді О. Юркевича, підкреслючи при тому, що ми маємо в нашому Відділі людей, які глибоко і оригінально думають. Далі згадав, що Шевченко створив УСС, Грушевського, Петлюру, Коновалця і найновіших самостійників.

Далі обговорено плян поїздки членів на відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вінниці. Голова згадав, що Відділ УСГ бере організовану участь у поході у Вінниці, в одностроях і з власним прапором, також повідомив, що свято в честь С. Петлюри і Є. Коновалця відбудеться 11 червня, всі члени повинні обов'язково на ньому явитися.

9 липня 1961 р. помер в Едмонтоні член УСГ і УНО Дам'ян Наконечний. Народився 10 жовтня 1890 р. в селі Підлісся, повіт Золочів, Західна Україна. Залишив в Україні дружину Матрону, дочку Анну і сина Івана у Львові. Служив в УГА, військовий ступень — вістун. До Канади приїхав 1926 р. Вступив в члени УСГ 1929 р., а до УНО 1932 р. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні.

20 серпня відбулися піврічні збори Відділу. Члени управи склали звіти з діяльності за минуле півріччя. Не подаємо, що звітовано, бо такі звіти члени управи будуть складати на річних зборах. Голова повідомив, що Микита Слюзар зреактивізувався. Випрацювано плян праці на наступне півріччя.

Від піврічних зборів до листопада немає ніяких записів.

10 листопада на місячних сходинах Відділу голова О. Климкович заявив, що свято Листопадового збриву, яке відбулося 5 листопада, випало добре. Успіх свята треба завдячити нашій „Рідній школі” та вчительці С. Климкович, що підготувала відповідну програму. Програму свята доповнив і звеличив чоловічий хор „Дніпро” під управою диригента Р. Солтиковича.

На засіданні управи 25 листопада прийнято в члени УСГ Є. Щербу.

Рішено розділити чистий дохід з забави так: на УВФ 145.40 дол., полк. А. Мельникові з нагоди річниці його народження 72, на ювілейний фонд „Нового Шляху” 30 дол.

34-ті загальні річні збори Відділу УСГ в Едмонтоні відбулися 10 грудня 1961 р. в залі УНО. Збори відкрив О. Климкович, привітав праявників і зробив „апель” до членів з нагоди 40-річчя смерти героя під Базаром.

У звітах управи перший промовив секретар Відділу д-р М. Суховерський. Відділ відбув 7 сходин членів, 6 засідань управи, з яких записав протоколи. Відділ видав два обіжники, в яких подано плян праці на перше і друге півріччя. Написав 14 листів, одержав 18 і 6 обіжників від ГУ УСГ і КЕ УНО. Виголосив два реферати. Секретар виконував теж функцію голови Провінційної Екзекутиви УНО. Перевів збірку на пам'ятник інж. В. Мартинця в Вінніпегу. Найбільше праці мав на пості голови місцевого КУК в Едмонтоні. Погоджується, що більше вклав праці, як член УСГ і секретар, на зовнішньому відтинку, ніж для внутрішнього організаційного життя Відділу. Придбав одного члена.

Касовий звіт за скарбника склав О. Віндик: загальні прибутки 2 239.93 дол., витрати 2 184.36, лишилася готівка 54.97 дол. Вислано: на членські внески до ГУ УСГ 115 дол., на бюджет 350, на українських інвалідів 177.50, на УВФ 110, на „Інформатор” і святочні картки 20.90, на „Українське Слово” 7, на „Новий Шлях” 30, на відзнаки УСГ 10, на „Вісти Комбатанта” 12, полк. А. Мельникові 72, передано до каси УНО 876.95, на купівлю власного прапора 157.64, видатки зв'язані з підприємствами 137.04 і інші видатки 108.33 дол.

Заступник голови, а водночас і господар Д. Шостак подав, що із імпрез, які влаштовував Відділ, прийшло чистого доходу 1 516.88 дол., також подав імена тих членів, що давали свої послуги під час цих імпрез.

Голова О. Климкович в своєму звіті заявив, що збори вже багато почули в звітах членів управи про діяльність за минулий рік, а йому приходиться все тільки заокруглити. Було 56 членів, один член вибув, а три прибули, теперішній стан — 58 членів. Реактивізувався М. Слюзар. Доповіді виголосили: д-р М. Суховерський 2, О. Климкович 2, О. Юркевич 2, д-р С. Манастирський 1. Відсвятковано парадно 1 листопада, з прапором були Д. Гамкало, І. Гайдук і І. Борух. Вінок на „сенотафі” склав А. Лисан. Культурно і гідно Відділ УСГ зарепрезентувався на здзвізі в 100-річчя смерти і відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Вінніпегу з прапором і в одностроях. Вінніпег дав нам багато праці. Секретар д-р Суховерський присвячував багато часу КУК, але це теж замітна подія, що по 30-ох роках наш член очолює КУК. Активу в нас мало, дуже багато членів не приходить і не бере участі у праці Відділу. Вручення грамот вважав голова за відповідне перенести на 35-річчя Відділу в 1963 р. Складає подяку всім, що чимнебудь причинилися в праці нашого Відділу.

До нової управи голова піддав думку, щоб усі члени придбали однострій, щоб подбати про кращі відзнаки УСГ, під час Зелених свят замовити спільну комбатантську панахиду,

виготовувати та вмурувати пропам'ятну таблицю незнаному воїкові в домі УНО, видати альбом-хроніку, в якій були б згадані всі члени УСГ і дані про них.

В дискусії над звітами управи забрав голос наш член УСГ, а теперішній голова Філії УНО д-р С. Манастирський і ствердив, що із звітів поодиноких членів управи можна побачити, що управа і члени Відділу УСГ зробили дуже багато, він складає управі і членам УСГ сердечну подяку.

До нової управи на 1962 рік вибрані зборами: О. Климкович — голова, д-р М. Суховерський — 1-ий заступник голови, Д. Шостак — 2-ий заступник голови і господар, М. Наконечний — секретар, О. Віндик — скарбник, Д. Майброда і І. Гайдук — члени управи; до Провірної комісії ввійшли: Д. Гамкало — голова, Д. Клинчик, І. Борух і А. Лисан.

Збори вибрали І. Гайдука касиром для збірки на „Новий Шлях” на місце померлого І. Куця.

Голова О. Климкович поправив помилку в протоколі з переднього засідання управи. Рішено було виплатити з чистого доходу з забави на УВФ 100 дол., а не 145.40, як було написано в протоколі.

Заходами КУК відбулися в Едмонтоні 28 січня 1962 р. в залі театру Капітолій величні роковини 22 січня для відзначення 44-их роковин проголошення української самостійної соборної держави. На залі були присутні епископи і духовенство обох українських церков, колишні і теперішні домініяльні і провінційні українські посли, французький, німецький й норвезький консули. Промовляв д-р Яр Славутич, професор Альбертського університету. Підкресливши значення Актів 22 січня, згадав теж державного секретаря ЗСА Раска та його дорадників, що у відношенні до самостійності України йдуть по лінії московського імперіалізму.

Промову в англійській мові виголосив міністер шляхів альбертського уряду Гордон Тейлор. Він, цитуючи раз-у-раз поезії Шевченка в англійському перекладі, роз азав про відвічну боротьбу українського народу за свою державну самостійність і підкреслив помилку заходу, що не підтримав змагань України до самостійності, головно в 1919 р. А тепер має перед собою небезпечну проблему, не тільки московський імперіалізм, але також комунізм. І тісі небезпеки не було б, якщо б існувала на сході Європи українська держава.

25 лютого сходинами членів Відділу проводив заступник голови д-р М. Суховерський. Відчитано і полагоджено наспілу пошту. Про важніші події в січні і лютому реферував він же. Прелегент звернув увагу приявних на дві причини упадку нашої

державності в часі визвольних змагань, а це: а) внутрішня байдужість, б) зовнішня гра тільки на одну карту. В наслідок того прийшли Крути і Базар, а далі масові жертви тих, що, як тільки почалася війна з большевиками, нелегально рушили на рідні землі. Вони — дорожковаз для нас, нашим обов'язком є стояти на тих позиціях, на яких ми стояли в 1918 р. доти, доки Україна не осягне свою незалежність. В дискусії забрав слово голова О. Климкович і вимагав, щоб УСГ в домі УНО мала своє власне приміщення, в якому можна б розгорнути культурно-освітні імпрези, упорядкувати бібліотеку, видати „альбом” членів, історію Відділу чи щось видати в англійській мові. Нас небагато і ми мусимо бути з cementовані. Йдеться про престіж УСГ. УСГ створила УНО і чому ми не можемо мати тієї пошани, яка нам належиться? — закінчив голова.

Відчитано заяву вступу в члени Василя Дзюбяка, його прийнято в члени УСГ.

18 березня філія УНО і братні організації вшанували Шевченківські дні окремим концертом, що відбувся в домі УНО. В концерті взяв участь чоловічий хор „Дніпро” під управою Р. Солтиковича, Рідна школа при УНО п.з. „Рідношкільна дітвора Шевченкові”. Учні „Рідної школи” рецитували твори Шевченка. Також в програму ввійшла інсценізація уривків баллади „Причинна” із танками русалок укладу вчительок Рідної школи, пань Климкович і Карс. Реферат виголосив мгр. Д. Яремчук.

1 квітня на сходинах Відділу голова О. Климкович поінформував про створення ініціативного комітету побудови пам'ятника незнаному воїнові на військовій площі цвинтаря св. Михайла. До цього комітету увійшли: УСС, УСГ, Дивізійники і Канадський легіон. Чергове засідання цього комітету відбудеться 4 квітня ц.р., в цьому засіданні від УСГ візьме участь д-р С. Манастирський. М. Байрак завважив, що цей комітет повинен діяти в порозумінні з КУК, і всі на це погодилися, щоб д-р С. Манастирський підніс цю справу на засіданні комітету.

27 травня наш Відділ, при співчасті УНО і братніх організацій, відсвяткував академію С. Петлюри і Є. Коновалець. В програму академії входили: вступне слово — д-р М. Суховерський, чоловічий хор „Дніпро” (диригент Р. Солтикович), святочний реферат Д. Яремчук, фортецянове сольо — Андрій Лопушинський, скрипковий ансамбль — брати Роман, Омелян, Антін і Богдан Єренюки, рецитація „Право на смерть” — мгр. Р. Осташевський. Збірка на залі для вдови полк. Коновалець принесла 72.30 дол.

19 червня відбулися піврічні збори Відділу УСГ в домі УНО. Зборами проводив заступник голови д-р М. Суховерський

Як звичайно, члени управи подали свої звіти з тіяльності за минуле півріччя. При обговоренні пляну праці голова О. Климкович підніс заслуги УСГ в тому, що потрапила встоятись з тими самими ідеями, помогти рідному краєві, заснувати і допомогти в розвитку УНО, що стало противагою комунізмові. Ставить питання, чому УСГ з ролі засновників скотилася до ролі підрядного чинника? До управи УНО повинні належати голови всіх братніх організацій, чого він буде вимагати. УСГ в Едмонтоні вплатила велику суму грошей на сплату довгу за дім УНО, однак свого приміщення не має, навіть вивіски УСГ на фронті дому немає. Пропонує абсолютну й активну участь у святкуваннях 30-ліття ювілею філії УНО в Едмонтоні, як також в інших ділянках праці, що вже було пропоноване раніше, отже таких, як справа набуття власного прапору, одностроїв і відзнак УСГ, написання історії Відділу.

6 і 7 липня 1962 р. відбувся у Вінніпегу сьомий конгрес КУК, в якому взяли участь 478 делегатів від усіх українських національних установ з цілої Канади та 58 гостей.

29 і 30 вересня Філія УНО в Едмонтоні відзначила 30-ліття свого заснування. Головну промову виголосив почесний голова президії УНО інж. В. Коссар на бенкеті в суботу, 29 вересня. В неділю, 30 вересня, під час академії-концерту промову виголосив президент УНО М. Плав'юк.

6, 7 і 8 жовтня 1962 р. у Віндзорі, Онтаріо, відбулася ювілейна конференція в 30-річчя існування УНО в Канаді і в той самий час відбувся з'їзд УНО, УСГ, ОУК і МУНО. УНО і УСГ з Едмонтону репрезентував делегат д-р М. Суховерський. 26 краєвий з'їзд відбувся 7 жовтня в Віндзорі, Онт. До ГУ УСГ були вибрані з'їздом: д-р Ю. Дякунчак — голова, інж. Ю. Темник, д-р М. Суховерський і М. Погорецький, заступники голови, М. Селешко — секретар, В. Атаманчук — скарбник, Б. Зелений, М. Арійчук і Є. Василишин — члени ГУ, інж. В. Коссар — почесний член ГУ УСГ; доProvірної комісії: І. Носик — голова, І. Нецкар, С. Теребуш, Р. Барицький, М. Петришин, П. Баєр і М. Клиш; до Головного суду: д-р С. Росоха — голова, М. Мота і М. Коверко.

4 листопада заходами Відділу УСГ в Едмонтоні відбулася святочна академія, присвячена 44-им роковинам Листопадового зりву в домі УНО. Академію відкрив д-р М. Суховерський і закликав присутніх на залі вшанувати пам'ять поляглих героїв. Програма була така: сольоспів — Славка Воч, фортепіановий супровід — М. Куць, фортепіанове сольо — Віра Саварин і Ліда Черник, Володимир Чорновол і його сини Тарас і Андрій — музичне тріо, оркестра школи проф. С. Яременка і чоловічий хор „Дніпро” під управою диригента Р. Солтиковича. Святочний реферат виголосив учасник листопадових подій О. Юркевич.

16 грудня 1962 р. відбулися загальні річні збори Відділу УСГ в Едмонтоні в домі УНО. Збори відкрив заступник голови д-р М. Суховерський. Зборами проводив д-р С. Манастирський, секретарював О. Віндик.

Перший подав звіт секретар Відділу М. Наконечний — поштових посилок одержано 62, в яких включені обіжники ГУ УСГ і КЕ УНО, відписано 30 листів, різних повідомлень і запрошень написано 4200, засідань управи було 3, сходин членів Відділу 6 та піврічні збори. Членів прибуло 4: І. Біденчук, О. Бойчук, В. Дзюбяк і Є. Щерба. Потім звітував скарбник О. Віндик. Загальні прибутки — 2 944.73 дол., розходи — 2 344.73, лишилося готівки в касі 600 дол. Вислано членські внески до ГУ УСГ 120 і на бюджет 250 дол., на інвалідів 70.75, п-ні Коновалець 100, на УВФ 60, полк. А. Мельникові 50, на „Інформатор” 29, на „Вісті Комбатанта” 20.93, на „Українське Слово” 25, на Національну Раду 10, передано до каси Філії УНО 1 250, виплачено на кошти піїздок делегатів 200, на інші видатки 52.83 дол.

Звіт голови подав його заступник д-р М. Суховерський. Він заявив, що цього року були добри співробітники, тому й праця Відділу була успішною. Культурно освітня робота, як свята в честь С. Петлюри і Є. Коновалця та листопадові роковини, відбулися також досить добре. УСГ брала участь на конгресі КУК у Вінніпегу, де наш делегат М. Наконечний був його секретарем, а на з'їзді УСГ в Гамільтоні, Онт., д-р М. Суховерський був вибраний заступником голови ГУ УСГ. Фінансові sprawи вийшли дуже добре. Дякує Д. Шостакові і М. Наконечному, бо вони дуже багато присвятили свого часу Відділові.

До управи Відділу були вибрані на 1963 рік: І. Борух — голова, Д. Кругляк — заступник голови, Т. Кунцяк — секретар, М. Слозар — скарбник, В. Маркевич — господар, відвідувач хворих — В. Фодчук; до Провірної комісії: Д. Гамкало — голова, Н. Винник, Д. Майброда і А. Жмурко; до Мирового суду: О. Юркевич, д-р М. Суховерський і Д. Клинчик.

20 січня 1963 р. відбулися загальні річні збори Філії УНО в Едмонтоні. До управи Філії вибрані: інж. С. Мандрик — голова, М. Пріць — заступник голови, М. Наконечний — секретар, М. Байрак — фінансовий секретар, Т. Войтів і Д. Петрів — члени управи.

Свято незалежності і державності України влаштував Відділ КУК 27 січня в ювілейній авдиторії, де взяло участь понад 1000 українців Едмонтону.

Інж. О. Байдуник, голова УНРади та член проводу ОУН, відвідав Едмонтон. Промовляв на громадськім вічус неділю

в домі УНО. Тема віча „Мобілізація сил нашої еміграції для допомоги у визвольній боротьбі України”.

Українці Едмонтону пращають інж. О. Бойдуника на летовищі.

В неділю 31 березня відбувся шевченківський концерт Філії УНО і братніх організацій. Концерт стояв на високому мистецькому рівні. Реферат виголосив д-р Яр Славутич, професор Альбертського унверситету. Промовець дуже добре змальовав геніальну постаття Шевченка і його вплив на національне відродження інших поневолених Москвою народів.

В неділю, 21 квітня, старанням Філії УНО, УСГ і ОУК відбулося в домі УНО традиційне свячене. Пасху посвятив парох церкви св. Юрія Побідоносця о. Володимир Тарнавський, склав побажання гостям, чітко підкреслюючи науку Христа „Мир вам браття”. З побажаннями виступили інж. С. Мандрик — голова Філії УНО, д-р М. Снігурович, голова Едмонтонського відділу КУК, і проф. І. Кейван, голова Крайового об'єднання українських мистців і образотворців. Господарем свята був д-р М. Суховерський, який у своїх побажаннях підкреслив безкомпромісово вірність членів УНО і УСГ українській визвольній ідеї.

25 травня 1963 р. помер у Вінніпегу д-р Юрій Дякунчак, голова УСГ в Канаді, поручник УГА. Похоронений на цвинтарі Проспект у Вінніпегу. Залишив дружину Катерину, дочку Наташку і зятя Володимира Левицького, сестру Феню Рочий в Україні. 31 травня відбулися жалобні сходини, присвячені

вшануванні пам'яті Юрія Дякунчака, що відійшов у вічність на стійці, як голова УСГ в Канаді. Голова Відділу І. Борух попросив присутніх членів повстанням з місць та двохвилиною мовчанкою вшанувати пам'ять покійного. Секретар Відділу Т. Кунцяк відчитав надісланий від ГУ УСГ обіжний лист, в якому був поданий життєвий шлях покійного.

З червня філія УНО і Відділ УСГ влаштували в домі УНО святочну академію, присвячену світлій пам'яті двох великих борців за волю України — голови Директорії і Головного Отамана С. Петлюри та голови ПУН Полк. Є. Коновалця. Основною точкою програми академії була глибока змістом святочна доповідь гостя з Європи, редактора „Українського Слова” з Парижу і члена ПУН Олега Ждановича. Шановний гость підкреслив сильветки обох історичних постатей на тлі епохи і зокрема пригадав ювілейну дату 25 червня, дату трагічної смерті голови ПУН Є. Коновалця.

5 червня відбулася товариська зустріч редактора О. Ждановича з членством УНО, УСГ і ОУК в домі УНО.

23 червня відбулися піврічні збори Відділу, де члени управи подали звіт з діяльності за минуле півріччя. Найголовнішою справою на тих зборах було обговорення святкувань 35-літнього ювілею Відділу, а саме створення комітету, який співпрацював би з його управою. На спільнім засіданні управ Філії УНО і Відділу УСГ такий комітет покликано; до нього ввійшли: О. Климкович — голова, М. Наконечний — секретар, Д. Гамкало — скарбник, члени комітету: д-р М. Суховерський, д-р С. Манастирський, О. Віндик, М. Байрак, Д. Клинчик, І. Піскляк і Д. Петрів, всі члени управи Відділу, від УНО — Ст. Грох, мгр. В. Скорупський, М. Куць, В. Кость, О. Гладун від ОУК і Анна Балка від МУНО.

4 серпня 1963 р. помер в Вінніпегу д-р Іван Гуляй, колишній старшина УГА, засновник і колишній довголітній провідник і голова УСГ в Канаді, передовий діяч-пionер УНО, колишній управлятель видавництва „Новий Шлях” і видатний український діяч. Залишив дружину Марію, двох синів Олега і Богдана та дочку Лесю. Похоронений на цвинтарі всіх Святих у Вінніпегу.

7 серпня на сходинах членів Відділу рішено відсвяткувати 35-ліття заіснування УСГ в Едмонтоні 2 листопада, а 45-ліття Листопадового зrivу 3 листопада 1963 р. Голова І. Борух подав до відома членам склад комітету тих святкувань.

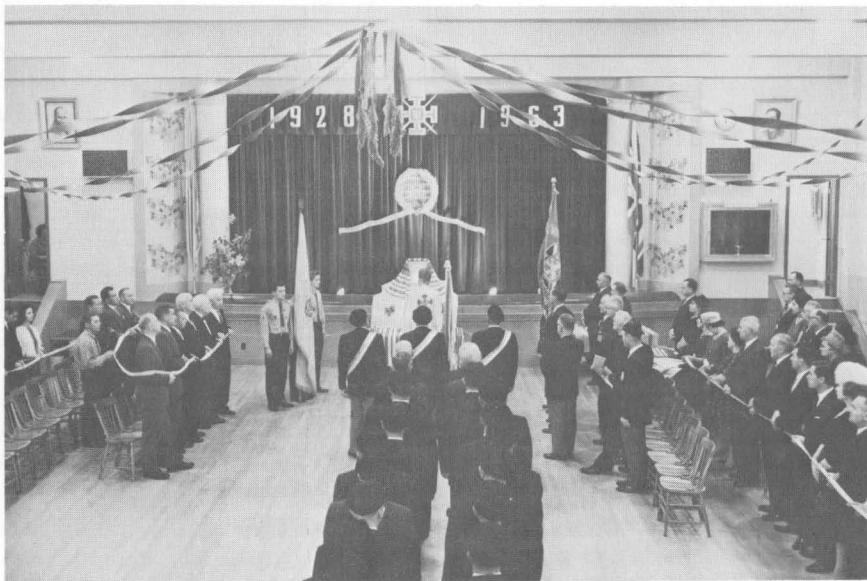
8 вересня місцевий Відділ КУК влаштував великий український день в парку Елк Айленд, 30 миль на схід від Едмонтону. В програмі брали участь всі українські національні організації Едмонтону і довколишніх місцевостей. З'їхалося

коло 8000 українців різного стану і віку, різних політичних і релігійних переконань.

25 жовтня помер в Едмонтоні Іван Піскляк. Народився в Сокальщині, Західна Україна, до Канади приїхав у 1948 р. й осів в Едмонтоні. Член УСГ і УНО. Брав участь у всіх ділянках національно-культурної праці. Займав різні пости в управах УСГ і УНО. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні. Залишив дружину Ангелину і брата Степана в Едмонтоні, двох синів, маму, двох братів і три сестри в Україні.

2 і 3 листопада 1963 р. відділ УСГ в Едмонтоні відмітив 35-річчя своєї праці та 45-річчя Листопадового зりву. Діловий комітет, як згадано вгорі, очолив О. Климкович. До почесного комітету були запрошенні: Владика Кир Андрей, Владика Кир Ніл, о. митрат д-р Василь Лаба, інж. Ю. Темник, голова головної управи УСГ, д-р М. Снігурович, голова місцевого Відділу КУК, і М. Лучкович, колишній посол до федерального парламенту.

Святкування почалися в суботу, 2 листопада, посвяченням новонабутого прапору Відділу УСГ в Едмонтоні, що його довершив о. д-р В. Лаба, синдел едмонтонської Української католицької Єпархії, полковник УНР і почесний член УСГ в Канаді. Всі члени Відділу були в новонабутих одностроях і з відзнаками УСГ. Приємно вразила присутніх участь делегації від СУМ-у і дивізії УНА з їхніми прапорами.

Посвячення прапору Відділу УСГ в Едмонтоні.

О. д-р В. Лаба, подаючи посвячений прапор голові святкового комітету О. Климковичеві, між іншим, сказав: „Нехай цей прапор буде і далі для вас стрільців натхненням і заохотою у вашій незломній праці для добра і слави нашої батьківщини”.

О. Климкович, передаючи прапор хорунжому М. Слюзарові, наказав, щоб стрільці прапор цінили й дорожили ним, „бо він є символом нашої боротьби в минулому і запорукою нашої витривалості в майбутньому. Передавайте його з рук до рук, аж доки не дійде до вільного золотоверхого Київа”. По закінченні посвячення прапору хрестні батьки вбили щитики з їх іменами в держак.

О год. 7-ій того ж вечора відбувся бенкет, присвячений членам-засновникам Віddілу УСГ в Едмонтоні. За головним столом засіли представники обох наших Церков і комбатантських організацій, члени-засновники, представники КЕ УНО і Віddілу КУК в Едмонтоні, визначні члени УНО і братніх організацій та представники громадянства. Бенкет відкрив господар і попросив о. д-ра митрата В. Лабу провести молитву. Перший був покликаний до слова о. канцлер А. Хом'як, який говорив в імені Владики Андрея, Архиєпископа Української греко-православної Церкви на Західну Канаду. В імені Владики Кир Ніла, Єпископа єдмонтонської Єпархії Української католицької Церкви, склав привіт о. митрат д-р В. Лаба. У своєму привіті д-р М. Суховерський, представник КЕ УНО і ГУ УСГ, підкреслив, що засновники УСГ „це бувші вояки українських визвольних змагань, яких не знехотила похила червона калина, це ті, що їх не зломив ні чотирокутник смерти, ні польські концентраційні табори. Вони заснували УСГ, щоб сповнити свої обов'язки супроти Канади і України... Вони сповнили їх і за це вдячна їм Україна і Канада. В імені всіх суспільно-громадських організацій на терені Едмонтону привітав Віddіл УСГ в Едмонтоні з нагоди його ювілею Володимир Янда, секретар Віddілу КУК.

Головним промовцем на бенкеті був член-засновник і перший голова УСГ в Едмонтоні інж. Б. Зелений, гість з Віндзору. В своєму обширному рефераті інж. Б. Зелений з'ясував обставини, серед яких постала УСГ в Едмонтоні, конечність і доцільність її існування. Найважнішою подією в житті Віddілу УСГ в Едмонтоні було те, підкреслив промовець, — що цей Віddіл УСГ відвідав на самому початку його існування полк. Євген Коновалець. Віddіл УСГ в Едмонтоні був одиноким у Канаді, що мав честь вітати полк. Євгена Коновалця і нав'язати з ним контакт. Він тривав ввесь час через його представників, які пізніше відвідували вже не тільки Едмонтон, але й інші віddіли УСГ в Канаді. Інж. Б. Зелений, підкреслюючи значення 35-річчя Віddілу УСГ в Едмонтоні, замітив і важність ювілею, що його обходить цього року полк. Андрій Мельник, голова Проводу Українських Націоналістів, наслідник полк. Єв-

гена Коновалця. „Саме тепер, — сказав промовець, — з ювілесем нашого Відділу УСГ в Едмонтоні стрічається і ювілей того, що тому 25 років перебрав керму українського націоналістичного руху по славній пам'яті полк. Є. Коновалцеві і непохитно стойть на його сторожі по нинішній день”.

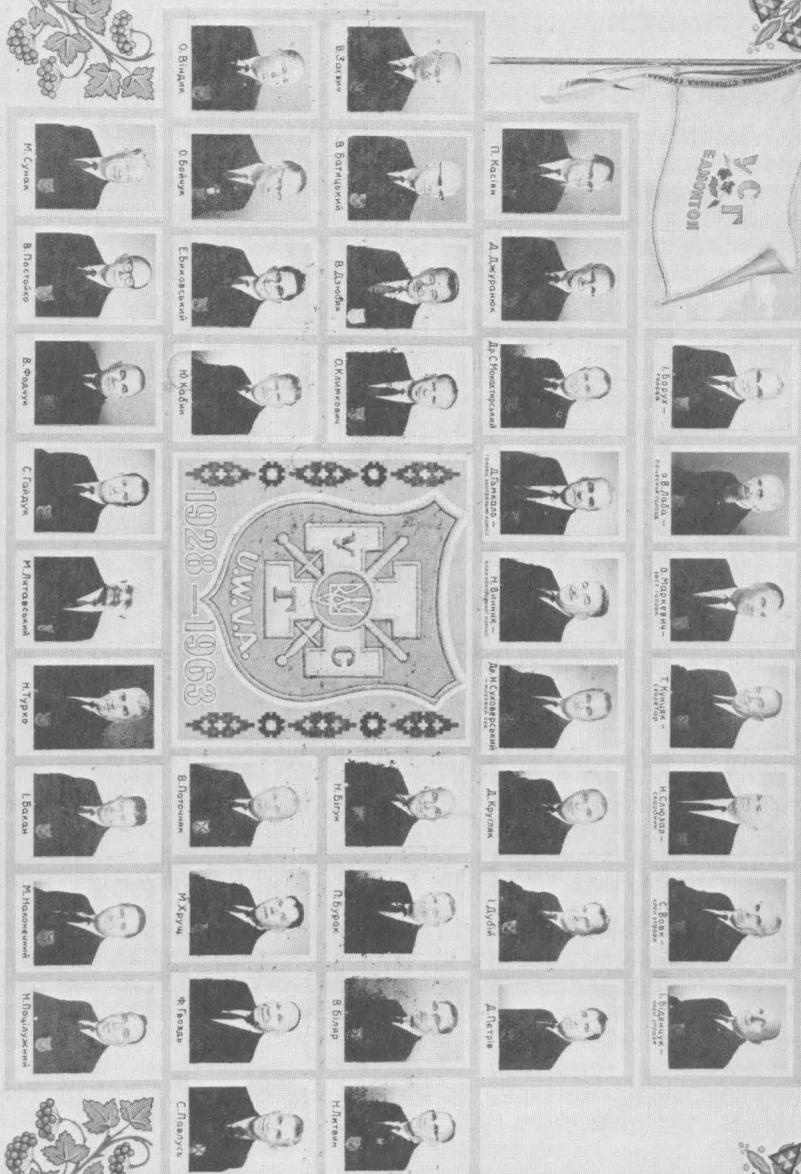
Господар бенкету О. Климкович склав подяку інж. Б. Зеленому за те, що приїхав до Едмонтону поділитися думками про минуле й захотити до дальшої праці в майбутньому. Майже всі Відділи УСГ, Філій УНО і братніх організацій, як теж інші комбатантські організації в Канаді, вислали писемні привіти з нагоди ювілею. Також наспіli привіти від організацій і приватних осіб з Європи (Франція, Німеччина, Австрія, Англія) і ЗСА.

По вичерпанні офіційної програми, господар бенкету подякував усім присутнім за звеличання 35-річчя УСГ в Едмонтоні, як теж обом відділам ОУК за приготування смачної вечери. Бенкет закінчився молитвою, що її провів о. канцлер О. Хом'як.

В неділю, 3 листопада, в залі УНО, УСГ, при допомозі Філії УНО і Відділу МУНО, улаштувала концерт, присвячений 45 роковинам Листопадового зrivу. Замість відкриття д-р М. Суховерський відчитав привіт від полк. А. Мельника, голови ПУН, що його отримала УСГ в Едмонтоні з нагоди цього ювілею. В першій частині програми виступив чоловічий хор „Дніпро” під управою диригента Р. Солтиковича, який відспівав „Живи, Україно” К. Стеценка і „Ми йдем вперед” Б. Кудрика. Святочний реферат майстерно виголосив запрошений з Калгари гість майор М. Ковальський. Історія Листопадового зrivу повторюється з року в рік і здається, що всі події відомі. Однаке промовець у своїй доповіді дав щось нового, особливого, що різнило її від інших доповідей. Легка форма, зрозумілий зміст, логічне пов’язання подій і змістовне заключення реферату, виголошеного з повним почуттям, надали престиж і повагу святої. Тріо в складі Слави Воч (сопрано), Лесі Гуменної (альт), і А. Федуніка (баритон) зробили міле враження, виконуючи „Сонце заходить” А. Шутя. Їм супроводили на скрипці Любі Куль, а на фортепіані М. Куль. Діти Рідної школи (6-та кляса), під управою учительки С. Климкович, виконали збірну декламацію „Вісімнадцятого року листопад” Р. Завадовича. Оркестра музичної стулії проф. С. Яременка виконала „Думку” А. Пресовського, „Ой, там у Вільхівці” (стрілецька пісня) і „Марш” Баха. На фортепіані супроводив Адріян Чорновол. Першу частину концерту закінчив чоловічий хор „Дніпро” піснями: „Ой з-за гори чорна хмара” Ф. Колесси, і піснею УПА „Вперед”.

35-річчя Стрілецької Громади в
Лідмонополі

УСГ
МОЛОНІОНОНІ

Слід сказати, що хор „Дніпро”, диригентом якого є Р. Солтикович, є незалежною одиницею та вже нераз виступав і готовий виступати на концертах УСГ, збагачуючи їх програму і підносячи культурно-духовий рівень її імпрез.

На заклик члена-засновника Відділу УСГ в Едмонтоні А. Жмурука присутні зложили 95 дол. на українських інвалідів.

Другу частину свята розпочали краці декляматори Рідної школи: Одарка Пріць і Любомир Маркевич, які спільно віддеклямували „Пам'ятна осінь” Р. Завадовича. Останню точку виконали члени МУНО. Вони під режисурою О. Климковича підготували сценічну картину-алегорію „Коли сонце заходить” Р. Завадовича. Виступали: М. Тарнавський, Л. Залуцький, М. Пріць, В. Снігурович, Д. Байрак, Е. Проць, Ю. Вовк, М. Залуцька й інші.

21 грудня 1963 р. відбулися 35-ті річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні в залі УНО. Збори відкрив голова І. Борух і закликав присутніх членів вшанувати однохвилиною мовчанкою пам'ять тих членів, що відійшли у вічність. Зборами проводив д-р С. Манастирський, секретарював О. Климкович. У звітах управи Відділу голова І. Борух обмежився до проробленої праці за минулий рік. Відбуто: святочний концерт у річницю смерти С. Петлюри і Є. Коновалця, 35-ліття існування УСГ в Едмонтоні, посвячення організаційного прапора і 45-ліття Листопадового зりзу концертом, участю членів з прапором у стіл „Незнаного вояка” в дні 11 листопада та проголошенням нашої участі по радіо і показом-фрагментом на телевізії. Нашою організацією зацікавилися провінційний провідник канадських ветеранів та еміграційний уряд, оба запросили нас до співпраці і пропонували організаційну поміч зі свого боку.

Секретар Т. Кунцяк заявив, що діловий рік був багатий на листування, одержано 71 листів, вислано 47, запрошені на підприємства вислано 4 433. Протоколів зі зборів і сходин списано 16. Стан членів 57.

Скарбник М. Слюзар подав стан каси: прибутків у 1963 р. було 7 867.02 дол., розходів 7 407.56, готовка в касі з кінцем року 459.46 дол. Вислано: на членські внески до ГУ УСГ 125, на українських інвалідів 117.41, на УВФ 213, на „Інформатор і святочні картки 24, вдові полк. Є. Коновалця 104.70, на „Українське Слово” (Париж) 63.40, на „Новий Шлях” 43.87, на ОУКіО 25, на Українське Товариство в Сарселі 25, на УНРаду 10, на „Вісті Комбатанта” 26.19, за книжки „Коновалець і його доба” 160., передано до каси Філії УНО на сплату довгу за дім 2 100, витрати на підприємства 2 441.38, інше 188.46.

До управи на 1964 р. були вибрані: І. Борух — голова, В. Маркевич — заступник голови, Д. Кругляк — секретар, М.

Слюзар — скарбник, С. Бовк — господар, І. Біденчук і В. Постойко — члени управи; до Провірної комісії: Д. Гамкало, Д. Майброда, В. Дзюбяк і д-р С. Манастирський; до Мирового суду: О. Юркевич, д-р М. Суховерський і Д. Клинчик.

Управу філії УНО на 1964 рік очолив інж. Микола Топольницький.

Українська едмонтонська громада після українського дня, в якому брало участь коло 7 000 осіб, заманіфестувала вдруге свою активність святкуванням 22 Січня, яке підготував едмонтонський Відділ КУК, наперед бенкетом у п'ятницю, 24 січня, в найбільшому едмонтонському готелі „МекДоналд”, а в неділю, 26 січня, концертом в презентаційній залі ювілейної автодорії. Головну промову виголосив на бенкеті сен. П. Юзик, а на концерті — гість із ЗСА Йосип Лисогір, голова Українського Народного Союзу.

Свято в честь Тараса Шевченка влаштувало в березні Філія УНО, члени УСГ також брали участь в ньому.

24 травня, заходами УСГ разом з УНО, ОУК і МУНО, вшановано концертом пам'ять головного отамана військ УНР С. Петлюри та командира Корпусу Січових Стрільців Є. Коновальця. В концерті взяли участь: чоловічий хор „Дніпро”, солістка Туся Йопик - при фортепіані Донна Івасюк, Л. Маркевич — декламація, оркестра Музичної школи проф. С. Яременка, при фортепіані учень Адріян Чорновол. МУНО дало постановку проф. С. Гроха, драму на 2 дії „Граніт”. В ролях виступали: Мирослав Пріць, Мирон Тарнавський, Лесик Залуцький і Осип Станішевський. Реферат виголосив інж. Василь Горбай, він, на тлі визвольних змагань та політичного положення України, подав обставини, серед яких росли обидва провідники, іх характеристику і ролю, яку вони відограли в наших визвольних змаганнях. Сам доповідач — старшина УГА і один з тих, що пережили чотирокутник смерти. Збірка на залі для пані Коновалець принесла 55 дол.

26 липня 1964 р. відійшов у вічність у Вінніпегу Михайло Погорецький, учасник українських визвольних змагань, член засновник Видавництва „Новий Шлях”, довголітній головний редактор „Нового Шляху”, член УСГ і УНО, голова Крайової Екзекутиви УНО, член Братства Українських Січових Стрільців, член Союзу Українських Канадських Ветеранів, колишній член президії КУК, колишній голова ГУ УСГ. Народився 21 грудня 1899 р. в селі Гадинківці, повіт Гусятин, Західня Україна. Приїхав до Канади 1927 р. Похоронений на цвинтарі Всіх Святих у Вінніпегу, Манітоба.

5, 6 і 7 вересня відбулися у Вінніпегу величні святкування 150-річчя з дня народження Тараса Шевченка в загально-

крайовому засягу. Водночас 5 вересня відбулася Пан-американська українська конференція, де особливу увагу присвячено нарадам у справі створення секретаріату СКВУ.

11 жовтня, на сходинах членів Відділу, д-р М. Суховерський сповістив присутніх, що полк. А. Мельник, голова ПУН, поважно хворий та що йому потрібна негайна фінансова допомога. На його заклик члени УСГ і декотрі члени УНО відгукнулися збіркою, яка принесла 300 дол. Сходини рішили додати ще 100 від Відділу, разом переслано через ГУ УСГ 400 дол. Склали по 25 дол.: д-р М. Суховерський, інж. В. Кунда, М. Байрак, Гр. Братків, д-р А. Мартинюк, інж. М. Топольницький, О. Віндик і Т. Кунцяк, по 20: інж. С. Мандрик, по 10: Д. Кругляк, І. Борух, М. Грушецький, Д. Шостак, С. Коваль, Д. Гамкало і М. Пріць, по 5 дол. — І Біденчук і Ю. Кабін. Також рішено на цих сходинах перевести збірку на пам'ятник М. Погорецькому, колишньому редакторові „Нового Шляху”.

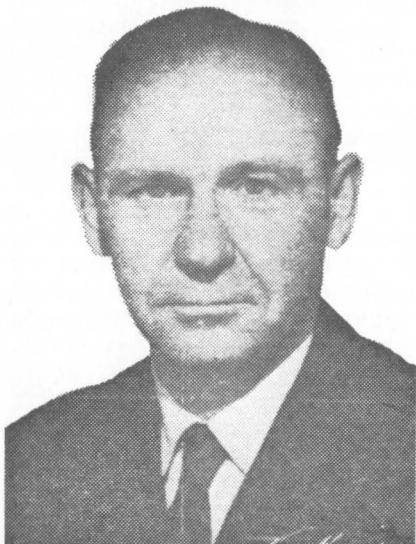
1 листопада УСГ в Едмонтоні присвятила своє сьогорічне свято Листопадового зrivу 50-річчю відходу УСС у бій за волю України. Бо якщо б не було УСС, то ледве чи українське суспільство могло б святкувати день волі на землі князя Данила. Д-р М. Суховерський привітав УСС та подякував їм за присутність на святі. Святочний реферат виголосив проф. Б. Боцюрків і з'ясував, що Листопадовий зriv це не було щось спонтанного чи випадкового, а був це вислід довгої, тривалої праці та підготовки найкращих синів і дочок Західної України на чолі з Шашкевичем, Федъковичем, Устяновичем, Франком, Левицьким, Петрушевичем, Трильовським, Цегельським, Боберським, Митр. Шептицьким та іншими. Проф. Боцюрків підкреслив важливість заснування УСС та іх значення в події 1-го листопада 1918 р. і для наших визвольних змагань по нинішній день.

В святі брали участь: чоловічий хор „Дніпро” під управою диригента Р. Солтиковича, жіночий квартет під управою пані А. Байрак, Одарка Пріць — декламацію „Листопадовий спомин”, М. Костишин і Любі Куць скрипковим сольром — при фортепіяні М. Куць. Збірка на залі УНО принесла 98 дол. на українських інвалідів. Тоді д-р М. Суховерський повідомив про несподівану смерть полк. А. Мельника, голови ПУН. Присутні вшанували пам'ять великого сина України хвилинною мовчанкою. Організатором свята і програми був проф. С. Грох.

1-го листопада 1964 р. відійшов у вічність у Кельні, Західна Німеччина, сл. п. полк. Андрій Мельник. Народжений 12 грудня 1890 р. Був командиром сотні УСС, співорганізатором корпусу й командиром групи УСС, отаманом військ УНР, начальником штабу дієвої армії УНР, ревізором військових місій УНР за кордоном, першим крайовим комandanтом УВО, го-

ловою крайового сенату УВО і ОУН, політичним в'язнем польських тюрем і німецького концентраційного табору, головою ПУН. Похоронений на цвинтарі в Люксембурзі, Західня Німеччина.

7 листопада, після похорону А. Мельника, відбулося засідання ПУН, на якому, згідно з устроєм ОУН, схвалено, що дотеперішній, затверджений П'ятим великим збором ОУН на пропозицію полк. А. Мельника перший заступник голови ПУН редактор Олег Штуль-Жданович з днем 1 листопада 1962 р. приступить до виконування обов'язків і прав голови ПУН.

Редактор Олег Штуль-Жданович.

Митрополитом А. Шептицьким. Того самого вечора в 8-ї год. відбулися жалобні сходини в домі Філії УНО, на яких були представники духовенства, організацій, стрільці перших і наступних визвольних змагань, товариші зброї полк. А. Мельника та численне суспільство. Жалобні сходини відкрив інж. В. Топольницький, голова Філії УНО, і попросив присутніх вшанувати пам'ять полк. А. Мельника хвилиною мовчанкою. У той самий час Іван Журавель відтрубив останній салют, а хор „Дніпро” відспівав „Видиш, брате май”. З черги д-р М. Суховерський представив обставини, серед яких полк. А. Мельник перебрав провід ОУН, переповів коротко його біографію, його військові та політичні подвиги та підkreслив його провідницькі здібності. Дуже зворушлива атмосфера повстала на залі, коли

Заходами УНО і братніх організацій в Едмонтоні в неділю, 15 листопада в 7 год. вечора, в Українській католицькій катедрі св. Йосафата відправили панаходу за спокій душі полк. А. Мельника, голови ПУН, о. д-р митрат В. Лаба, о. Ю. Ковалський, парох катедри, о. В. Тарнавський, парох церкви св. Юрія. О. д-р В. Лаба почав свою проповідь цитатом із св. Письма Апостола Павла читання: „Я доброю боротьбою боровся, мій бій закінчив, зберіг віру і заслужив собі вінець”. І далі в надзвичайно змістовній проповіді порівняв життя полковника до великих провідників, які водночас вміли обстоювати честь і свободу свого народу. Він також підkreслив військові якості й заслуги полк. А. Мельника та його зв'язки із

д-р М. Суховерський звернувся до портрету полк. А. Мельника, що стояв на столі, прикрашений вінком з червоних маків. Його слова ззвучали так: „Голово Проводу ОУН, дорогий і незабутній пане Полковнику! Прощаючи тебе в життя вічної заплати прийми велике признання від твоїх стрільців і товаришів зброї за твою відвагу, хоробрість і лицарськість у бою за Україну. Прийми подяку від політичних в'язнів займанських тюрем і концентраційних таборів, бо ти, будучи в'язнем, не тільки затримав гідність українського старшини і політичного в'язня, але й створив школу солідарності, взаємної оборони та боротьби за права політичного в'язня і людську гідність. Прийми подяку і поклін від членів УВО і ОУН, за твій приклад підпорядкованости, витривалості й готовості служити Україні в тяжких обставинах. Після розбиття націоналістичного руху і по втраті найкращих твоїх співробітників і бойового активу, ти зумів вивести тобою очолювану організацію ідейно сильною, організаційно спєеною та здисциплінованою. Прийми подяку від всього українського суспільства, від нас усіх за ідею української національної гідності і солідарності, за намагання створити спільний визвольний фронт, за ідею Світового Конгресу Вільних Українців”.

Д-р М. Суховерський закінчив свою промову прямим зверненням до членів ОУН, УНО, УСГ, братніх організацій та до української громади: „Ставаймо тривкою і вірною лавою біля ред. Олега Штуля-Ждановича, першого заступника полк. А. Мельника. Нехай дух творців Листопадового зりву і 22-го січня, дух Головного Отамана Військ УНР Симона Петлюри, полк. Євгена Коновалця і полк. Андрія Мельника скріпить нас усіх на дусі і нехай допоможе Олегові Штулеві-Ждановичу та всім нам до кінця нашого життя нести гідно і мужньо прапор визволення українського поневоленого народу”.

Після того хор „Дніпро” відспівав „Ой, Морозе-Морозенку”. У кінцевому слові д-р Б. Боцюрків з'ясував, яку велику втрату поніс український націоналістичний рух із смертю полк. А. Мельника. Він висловив надію і віру, що українські націоналістичні організації таки знайдуть спільну мову і що бажання полк. А. Мельника, щоб знову повстала одна сильна ОУН, буде здійснене. Він і склав подяку в імені УНО і братніх організацій українським священикам за відправу панахиди, хорові „Дніпро” за спів під час панахиди і за пісні під час жалобних сходин, голові КУК д-рові М. Снігуровичеві, Братству Дивізії УНА, представникам організацій та всьому українському суспільству, що взяли участь у панахиді та в жалобних сходинах і допомогли звеличати нашим організаціям історичну постать полк. А. Мельника, голову ПУН. Хор „Дніпро” закінчив жалобні сходини відспіванням „Тихий вітер повіває” і „Ще не вмерла Україна”.

В неділю, 22 листопада, українські організації в Едмонтоні, УНО, УСГ, ЛВУ, Братство Дивізії УНА, Пласт, СУМ і УНД, влаштували в залі УНО ювілейний бенкет, присвячений 50-річчю УСС. Господар бенкету мгр. М. Хом'як привітав коших учасників визвольних змагань за почесним столом та представив кожного зокрема. В імені духовенства привітав „лицарів червоної калини” їх друг по зброй полк. УНР о. митрат Василь Лаба. Святочний реферат виголосив адв. П. Саварин. По рефераті присутні і жіночий хор ЛВУ відспівали в'язанку стрілецьких пісень. Цим бенкетом, на якому було присутнє велике число громадянства, закінчено святкування роковин УСС.

20 грудня 1964 р. відбулися загальні річні збори Відділу УСГ в Едмонтоні. Збори відкрив голова І. Борух та закликав присутніх членів двохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять полк. А. Мельника, голову ПУН. Зборами проводив М. Байрак, секретарював В. Маркевич.

В звітах управи Відділу голова І. Борух подав, що в минулому році відбулися 3 сходини членів і 6 засідань управи. Делегати нашого Відділу І. Борух і Д. Гамкало брали участь з прапором нашого Відділу УСГ у відкритті пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, також наш Відділ брав участь з прапором у панахидах у 50-річчя походу УСС і за полк. А. Мельника. Збірка на пам'ятник М. Погорецькому далі продовжується, вже зібрано 65 дол.

Звіт секретаря Д. Кругляка: листів одержано 51, відписав 27, протоколів написав 11. Стан членів — 57.

Скарбник М. Слюзар подав касовий звіт: загальні прибутки 6 124.89 дол., витрати 5 774.43, лишилося готівки в касі 350.46. Вислано: на членські внески до ГУ УСГ 127.50, на українських інвалідів 105, на УВФ 15, пані Коновалець 55.75, за святочні картки 15.90, на „Вісті Комбатанта” 24.61, на УНРаду 5, на „Новий Шлях” 20.76, полк. А. Мельникові 100, на бюджет до ГУ УСГ 300, кандидатів „Нового Шляху” 50, на кошти подорожі делегатів 78, передано до каси філії УНО 1 850, на видатки, зв'язані з підприємствами 2 899.53 і інші видатки 127.38 дол.

Господар С. Вовк заявив, що Відділ влаштував ряд підприємств, які дали поважну суму чистого приходу на покриття наших витрат.

До управи Відділу на 1965 р. були вибрані: І. Борух — голова, І. Біденчук — заступник голови, С. Вовк — секретар, М. Слюзар — скарбник, В. Даниляк — господар і член управи; до Провірної комісії: А. Жмурко, Д. Шостак, В. Маркевич і М. Хруш, заступник.

Свято державності 22 січня в 1965 р. знову відбулося заходами місцевого Відділу КУК двома імпрезами, а це бенке-

том в залі готелю Мекдоналд і концертом в ювілейній авдиторії. Головним промовцем на бенкеті був видавець едмонтонського щоденника „Едмонтон Джорнал” Б. Дін, що виголосив добре опрацьовану промову. Ціллю таких бенкетів — це познайомити не-українців з українською справою.

В неділю, 7 лютого відбувся великий концерт з участю біля 1800 осіб. Концерт відкрив голова відділу КУК д-р М. Снігуревич. Реферат виголосив д-р Б. Боцюрків.

Приємно відмітити, що започатковані УСГ в Едмонтоні святкування державності і соборності України 22 січня відбуваються масово, в них беруть вже участь всі українські, церковні і національні організації під проводом Комітету Українців Канади, бо лише спільними силами всього українського народу на еміграції зможемо допомогти нашим братам на рідних землях в боротьбі з віковічними ворогами за волю поневоленої України.

13 лютого 1965 р. відійшов у вічність в Едмонтоні Остап Климкович, колишній воїн УСС і УГА, один з найдіяльніших членів УСГ і УНО, відомий суспільно-громадський і культурний діяч не лише в Канаді, але також на рідних землях, один з засновників Пласт-прияту, щирий український патріот. Народився 3 грудня 1899 р. у Жидачеві, Західна Україна. Служив також в австрійській армії, старшинський ступінь — хорунжий. Прибувши до Едмонтону по другій світовій війні, відразу включився в ряди УСГ і УНО. Покійний був скромний, точний, солідний у виконувані членських обов'язків. Залишив дружину Софію, двох синів, Юрія і Богдана. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні. Члени УСГ взяли участь в панаході і похороні з прапором, який покійний Климкович запроектував.

В неділю, 30 травня 1965 р., УСГ гідно вшанувала пам'ять головного отамана військ УНР С. Петлюру і командира УСС Є. Коновалця, першого голови УВО і ОУН. Свято відкрив голова філії УНО інж. С. Мандрик. На головного промовця УСГ запросила проф. д-ра О. Неприцького-Грановського з Ст. Пол, Міннесота, ЗСА. Проф. Б. Боцюрків представив присутнім достойного гостя, підкresлив його наукові здобутки, поетичну творчість та політично-суспільну і громадську працю. Проф. Грановський був засновником ОДВУ і головою цієї організації від 1936 до 1964 р. За видатні заслуги вибраний почесним президентом ОДВУ.

Достойний прелегент у своєму глибоко-змістовному рефераті насвітлив значення постатей головного отамана Симона Петлюри і полк. Євгена Коновалця, їх ролю у визвольних змаганнях та вплив на життя й розвиток української нації по першій світовій війні. Петлюра і Коновалець свою боротьбою освятили ідею соборності і самостійності української нації, якої

вже нікому не затерти. Український вояк під командуванням Петлюри і Коновалця захищав не тільки Україну перед червоною навалою, але і цілий захід, і це треба сьогодні підкреслювати більше, ніж коли, — заявив проф. Грановський. В концерті брали участь: чоловічий хор „Дніпро”, скрипкове сольо — Е. Спачинська, баритонове сольо — Ю. Клімкович, проф. С. Яременко і Е. Спачинська — скрипковий дует, супровід на піяно — М. Дитиняк.

Від 8 до 11 жовтня 1965 р. відбувся у Вінниці 8-ий конгрес КУК. Одною з найважливіших постанов цього конгресу було одноголосне схвалення резолюції про Світовий Конгрес Вільних Українців (СКВУ), який має відбутися в 1966 р.

28, 29 і 30 жовтня 1965 р. в одному з міст Західної Європи відбувся 6-ий Великий Збір Українських Націоналістів, на якому вибрано Провід ОУН. Ред. Олега Штуля-Ждановича вибрано головою.

2 листопада 1965 р. відійшов у вічність в Ст. Кетеринс, Онт., Онуфрій Цукорник, колишній вояк української армії, член УНО і УСГ. Довгі роки працював в Едмонтоні при філії УНО як диригент і учитель Рідної Школи. Покійний народився 23 червня 1897 р. в Журавні, повіт Жидачів, Західна Україна. Залишив брата о. Юрія в Кенора, Онт.

В неділю, 7 листопада, заходами УНО, УСГ і братніх організацій відбулися листопадові роковини, присвячені пам'яті полк. Андрія Мельника. В 7-ї год. вечора в катедрі св. Йосафата о. д-р митрат В. Лаба, о. парох Ю. Ковальський і о. В. Волошин відправили панаходи з участю хору „Дніпро” за спокій душі полк. А. Мельника та за всіх тих, що полягли в боях за українську державу. Наш Відділ УСГ взяв численну і зорганізовану участь у панаході. Після панаходи, в залі УНО відбувся святочний концерт. Голова філії УНО інж. С. Мандрик відкрив свято і в короткому слові подав життєвий шлях полк. А. Мельника, відмітив його значення для української нації та попросив присутніх однохвилиною мовчанкою вшанувати його пам'ять, і пам'ять всіх тих, що віддали життя за країну долю українського народу.

Святочний реферат виголосив учасник наших визвольних змагань сот. Григорій Турко, з'ясувавши наші військові і політичні обставини на порозі 1-го листопада із таким заключенням: „Перший листопад 1918 р. — це чин ідеалістів, чин тих, які потрапили піднестися вище власного „я”, які полюбили ідею більше, як свою власну вигоду чи амбіції і віддалися їй на службу. Перший листопад 1918 р. визначує правду, що лише ідеалізм є творчий для українського народу, що без нього не то не відбудуємо держави, але й не збережемо себе українцями. У Галичині напередодні вирішних років першої світової війни діяли різні політичні партії, проте всі вони об'єднались, щоб

одним фронтом іти до всенародньої мети. Не з'буваймо, що держави не збудує ніяка партія, ніякий шар суспільства, державу будують тільки зусиллям та включенням всього народу в боротьбі за неї".

Концертну програму доповнили: мужеський хор „Дніпро", скрипковий дует — Люба і Леся Бойко, при фортепіянні Лариса Блавацька, Любомир Маркевич — декламація, Софія Трильовська — сольоспів, при фортепіянні Марія Дитиняк, і спільна декламація Рідної Школи при УНО, учителька Софія Климкович.

В неділю, 16 січня 1966 р., на запрошення філії УНО і братніх організацій зійшлися члени і гості до домівки УНО на традиційний свят-вечір, щоб поділитися кутею і спільно закољдувати.

На річних загальних зборах філії УНО 19 січня вибрано 11 членів УСГ до її Управи і Провірної комісії. Управу філії очолив проф. С. Грох.

6 лютого 1966 р. в домівці УНО відбулися загальні річні збори Відділу УСГ. Збори відкрив голова І. Борух та подав порядок нарад. Зборами проводив д-р С. Манастирський, секретарював В. Маркевич. Голова зборів д-р С. Манастирський попросив присутніх членів вшанувати пам'ять нашого незабутнього члена Осипа Климковича однохвилинною мовчанкою.

Голова І. Борух в своєму звіті заявив, що працю, яка випала на наш Відділ, в міру сил виконано. Відбулося 6 сходин членів і сім засідань управи, відбуто свято С. Петлюри і Є. Коновальця, покладено вінок під „сенотафом" незнаного вояка, вислано делегата на конгрес КУК до Вінніпегу. Коляда принесла 176 дол.

Заступник голови І. Біденчук заявив, що лише раз застулав голову, а це на поминках на цвинтарі св. Михайла, де члени УСГ взяли участь з прaporом під час відправи паастасу на свіжій могилі нашого заслуженого члена Осипа Климковича.

Секретар С. Вовк подав, що одержано 12 листів, відписав 9, написав 13 протоколів, вислано різні повідомлення і запрошення на сходини членів й імпрези, разом 674.

Скарбник М. Слюзар подав фінансовий звіт за 1965 р.: загальні прибутки 3 714.21 дол., витрати 3 687.72, лишилося в касі 26.49 дол. Вислано на членські вкладки до ГУ УСГ 115 дол., на українських інвалідів 115.65, на УВФ 10, вдові по Є. Коновальцеві 94, на „Вісті Комбатанта" 40.10, на бюджет до ГУ УСГ 185, на пам'ятник М. Погорецькому 23, на „Новий Шлях" 57.92, за святочні картки до ГУ УСГ 27.50, виплачено за подорож і побут проф. Грановському 219.85, на кошти дороги делегатів 200, за табель і фота 171.45, на різні пожертвви

60, передано до каси філії УНО 900, на видатки зв'язані з ім-
презами 1 381.78 і різні видатки 86.67 дол.

До управи Відділу на 1966 рік вибрані: д-р С. Манастирський — голова, Д. Гамкало — заступник голови, І. Біденчук — секретар, М. Слюзар — скарбник, В. Біляр і Д. Шостак — члени управи, І. Дубій — господар; до Прөвірної комісії: О. Юркевич, А. Жмурко і Ю. Кабин.

Свято державності 22 січня відбулося заходами місцевого відділу КУК. Свято в честь Тараса Шевченка завжди відбувається заходами філії УНО, в ньому члени УСГ беруть активну участь.

На засіданні управи Відділу голова д-р С. Манастирський повідомив, що до комітету розбудови українського націоналістичного центру в Європі, який створено при філії УНО, входять від нашого Відділу д-р М. Суховерський і В. Маркевич.

7 квітня 1966 р. відійшов у вічність в Мюнхені, Західня Німеччина, на 70 році життя інж. О. Бойдуник, старшина УГА, засновник УВО і ОУН, член ПУН, визначний публіцист, теоретик українського націоналістичного руху, політичний в'язень окупантських в'язниць і концентраційних тaborів, член багатьох українських національних і культурних установ в Україні і на еміграції, голова УНРади, відомий з побуту в Канаді. Покійний народився 8 грудня 1895 р. в Долині, Західна Україна. Похоронений на цвинтарі Вальдергоф у Мюнхені в українській дільниці.

11 квітня 1966 р. відійшов у вічність в Едмонтоні визначний член УСГ і УНО Дмитро Гамкало. Покійний служив в австрійській армії на італійському фронті, ранений повернувся додому, а в розгарі Листопадового збриву в 1918 р. зголосився до УГА, де пробув аж до 1920 р. Військовий ступень — старший десятник. 1928 р. приїхав до Канади, а в 1930 р. вступив в ряди УСГ. 1932 р. був членом-засновником філії УНО в Едмонтоні. Займав різні пости в управах УСГ і УНО. Народився 7 листопада 1895 р. в селі Ляшки Горішні, повіт Дрогобич, Західна Україна. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні. Члени УСГ взяли участь з прапором в панахиді і похороні.

19 квітня 1966 р. помер в Едмонтоні в місцевому шпиталі Андрій Пелех, учасник наших визвольних змагань. Служив в 5-ій сокальській бригаді УГА, брав участь в здобутті Києва від большевиків в 1919 р. До Канади приїхав 1928 р., зараз включився в ряди УСГ у Вінніпегу, перебував в різних місцевостях Канади, однак все зголосував свої послуги до місцевих відділів УСГ. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні, наші члени УСГ взяли участь з прапором в панахиді і похороні.

Члени Відділу УСГ перед пам'ятником покійного члена Д. Гамкала.

10 червня 1966 р. в університетській лікарні в Едмонтоні відійшов у вічність бл. п. д-р Володимир Купченко, педагог, культурно-громадський діяч, поет і письменник. Учителював в різних місцевостях Альберти. Служив в австрійській армії, в УГА працював у розвідці. До Канади приїхав в 1921 р. Вступив в члени УСГ в 1931 р. Був засновником УНО в Едмонтоні в 1932 р. Роз'їджав по Західній Канаді з рефератами й промовами, організував і засновував філії УНО. Був два роки головою провінційної управи УНО. Д-р В. Купченко народився 7 листопада 1897 р. в селі Бергомет, повіт Кіцмань, Буковина. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні.

На піврічних зборах Відділу УСГ д-р С. Манастирський заявив, що свято С. Петлюри і Є. Коновалця не відбулося з тої причини, що в той час відбувалося 50-річчя роковин смерті ~~учителя~~ наших поколінь Івана Франка. На цих зборах рішено, щоб вислати з каси Відділу 25 дол. на пам'ятник д-рові Іванові Гуляєві у Вінніпегу. Збірку на пам'ятник переводив І. Борух. Також рішено, щоб наш Відділ став повним членом ОУКіО у Вінніпегу із вплатою членського внеску 25 дол.

Голова ПУН Олег Штуль-Жданович відвідав ЗСА і Канаду. В ЗСА взяв участь в з'їзді ОДВУ, а на запрошення КЕ УНО прибув до Канади. До Едмонтону голова ПУН прибув 15 липня. В неділю, 17 липня, під час святкувань 75-річчя посе-

лення перших українських піонерів в преріях Альберти у Елк Айленд парку, де зібралося коло 25 тисяч українців і куди прибув прем'єр Пірсон, між почесними гостями був голова ПУН в товаристві д-ра М. Суховерського.

17 липня 1966 р. упокоївся в едмонтонській лікарні Степан Павлусь. Служив в австрійськім війську, де перебув аж до розвалу Австро-Угорщини. Повернувшись додому, вступив в ряди УГА, пробув там в 1918 і 1919 р. До Канади приїхав 1929 р. і по якомусь часі вступив в члени УСГ, також був членом УНО, був жертвенний і працьовитий. Довгі роки адресував всі запрошення на підприємства і повідомлення про сходини членів Відділу. Покійний народився 30 січня 1897 р. в селі Дичків коло Тернополя, Західна Україна. Похоронений на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні.

15 вересня на сходинах Відділу прийнято в члени УСГ Михайла Батюка.

В дніх 7 - 10 жовтня 1966 р. відбувся з'їзд УНО і братніх організацій в Торонто. 27 з'їзд УСГ відбувся в неділю, 9 жовтня, з участю делегатів з майже всіх відділів у Канаді. На цьому з'їзді голова ПУН О. Штуль-Жданович привітав воїнів

за українську державу, які досі відержують на бойовім фронти, хоч у змінених обставинах.

З'їзд вибрав керівні органи на наступну каденцію до ГУ: Ю. Темник — голова, К. Мигаль, д-р М. Суховерський, О. Винницький — заступники голови, інж. М. Селешко — секретар, В. Пінковський — протоколлярний секретар, П. Баэр — скарбник, Дм. Ріпак і інж. Б. Зелений — члени управи, почесний член управи — інж. В. Коссар; до Прогресивної комісії: І. Носик, М. Клиш, Ст. Теребуш, Ол. Петришин і д-р С. Росоха, до Товарицького суду: сотн. Р. Барицький, інж. М. Ребрик і д-р С. Манастирський.

30 жовтня на місячних спільніх сходинах філії УНО і братніх організацій делегати від філії УНО д-р М. Суховерський, від Відділу УСГ д-р С. Манастирський, подали вичерпні звіти з відбутих з'їздів.

Інж. Михайло Селешко,
довголітній секретар ГУ УСГ
і головний зв'язковий УВФ.

Свято Листопадового зриву відбулося в неділю, 6 листопада, в домі УНО з участю хору „Дніпро” під диригентурою Р. Солтиковича, Рідної школи при УНО під проводом учительки С. Климкович, д-ра І. Прокопа, який продекламував „Листопадові рефлексії”. Реферат виголосив адв. П. Саварин, в якому влучно пов’язав геройчне минуле з сучасною дійсністю і нашими обов’язками під цю пору.

18 грудня 1966 р. відбулися загальні річні збори Відділу УСГ в Едмонтоні в домі УНО. Збори відкрив голова д-р С. Манастирський, він закликав членів однохвилинною мовчанкою вшанувати пам’ять членів, що відйшли у вічність. Зборами проводив М. Байрак, секретарював П. Кассіян.

Звіти управи Відділу: Голова д-р С. Манастирський заявив, що, крім праці у Відділі, наші члени включувалися в діяльність філії УНО, однак обов’язки Відділу члени виконали. Голова був теж делегатом на з’їзді УСГ в Торонто, де порушив справу видання історії УСГ за час її існування в Канаді. Також порушив справу біографії всіх членів по відділах, щоб всюди була реєстрова книга з життєписом кожного члена. Про інші ділянки праці будуть звітувати інші члени управи.

Секретар І. Біденчук подав, що відбулося 7 місячних зборів членів, 5 засідань управи, стільки ж написав протоколів, одержано 5 обіжників від ГУ УСГ і КЕ УНО, листів одержано 9, відписано 8. Члени брали участь з прaporом у всіх панахидах і похоронах покійних наших членів, також з доручення Відділу прощаючи їх в останню дорогу.

Скарбник М. Слюзар подав касовий звіт: загальні прибутки 4 561.45 дол., витрати 3 837.81, лишилося готівки в касі 723.65. Вислано: на членські внески до ГУ УСГ 105, на українських інвалідів 89.50, на УВФ 15, вдовам 55, за святочні картки 17.50, на „Вісти Комбатанта” 9.40, на ОУКіО 25, на бюджет до ГУ УСГ 100, пожертва для ГУ УСГ і КЕ УНО 50, на видання історії УСГ 50, на пам’ятник І. Гулеві 25, на УНРаду 10, передано до каси УНО 100, зворот позички філії УНО 200, на кошти подорожі делегатів 200, на витрати, зв’язані з підприємствами, 1 986.86, здепоновано в кредитівці „Поступ” 565.85, на різні видатки 225.60 дол.

До управи Відділу на 1967 р. були вибрані: І. Біденчук — голова, Д. Кругляк — заступник голови, С. Вовк — секретар, М. Слюзар — скарбник, Д. Шостак і В. Постойко — члени управи; до Прорівної комісії: О. Юркевич, д-р С. Манастирський, І. Борух і М. Байрак.

В січні на річних зборах філії УНО до управи на 1967 р. були вибрані: проф. С. Грох — голова, М. Пріць — заступ-

ник голови, В. Маркевич і М. Наконечний — секретарі, С. Коваль — скарбник, М. Бойко — фінансовий секретар, Гр. Кузьо — адміністратор; до Провірної комісії: М. Байрак, д-р С. Манастирський, А. Жмурко, д-р М. Суховерський і І. Борух.

Свято державності 22 січня влаштував, як і минулого року, місцевий відділ КУК.

В березні відбулося свято в честь Тараса Шевченка ста-ранням УНО і братніх організацій, однак не записано програ-ми свята.

28 березня помер в Річмонд, Б.К., Михайло Лапіцький, колишній член УСГ і УНО в Едмонтоні. Служив в УГА. Народився в селі Міжинець, повіт Перемишль, Західна Україна. До Канади приїхав в 1926 р. В Едмонтоні жив до 1957 р. По-хоронений на цвинтарі Овшен Бю.

1 травня 1967 р. заіснувала в Едмонтоні перша українсь-ка Спадщинна Щаднича і Трестова Компанія („Герітедж Сей-вінгс енд Трост Компані“), зainкорпорована окремим провін-ційним актом. Приготування до інкорпорації тривали три роки. Президентом Компанії є відомий в Едмонтоні аптикар Василь Сєреда. Управитель — Гордон Конвей (Богдан Козакевич). За десять минулих років її майно досягнуло понад тридцять мі-льйонів доларів.

В 1967 р. Канада святкувала 100-річчя проголошення своєї конституції, відомого Британсько-Північно-Американського Акту, на основі якого чотири північно-американські колонії об'єдналися в одну Британську домінію — Канаду. Коло пів-мільйона українців виємігрувало з рідних земель та поселилися майже у всіх провінціях Канади.

26 і 27 травня українці Едмонтону величаво відсвятку-вали 100-річчя Канади двома концертами і виставкою україн-ського мистецтва. Святкування відбувалися під патронатом д-ра Грент МекЮвена, лефтенант-гovernора провінції Альберти.

26 травня пополудні відбулася виставка в залах ювілей-ної автодорії: українська ноша з різних частин України, ви-шивки, писанки, куховарство, печиво та українські книжки. Вечорі відбувся концерт з різноманітною програмою. 27 травня відбувся концерт: „Пісні і танці України“, в якому взяли участь збірний хор і танцювальні ансамблі.

14 квітня 1967 р. упокоївся в Едмонтоні Василь Фодчук. 1 квітня 1932 р. вступив в члени УСГ в Едмонтоні. До УНО належав від заснування філії в 1932 р. Служив в українській і польській арміях. Народжений 17 липня 1902 р. в селі За-луче, повіт Снятин, Західна Україна. Похоронений на цвинтарі

св. Михайла в Едмонтоні. Над могилою покійного прощальне слово виголосив голова Відділу УСГ І. Біденчук.

25 серпня на сходинах Відділу був прийнятий в члени УСГ Мирослав Лога.

В дніях від 12 - 19 листопада 1967 р. відбувся в Нью Йорку СКВУ, в котрому взяли участь українці з різних держав вільного світу. Завершенням конгресу було створення Секретаріату СКВУ. Ідея і задум голови ПУН полк. Андрія Мельника стали дійсністю. Відділі УСГ і УНО з Едмонтону репрезентував на Конгресі д-р М. Суховерський.

2 і 3 грудня 1967 р. філія УНО в Едмонтоні обходила 35-річчя своєго існування. Тут повстала перша крайова екзекутива УНО влітку 1932 р., на її чолі став Олекса Григорович, секретарем майбутній посол Антін Глинка. Того ж року восени створено першу філію УНО. Першим головою філії УНО був Семен Головач, заступником голови — Михайло Байрак, секретарем — Михайло Українець, скарбником — Юрій Макух.

В суботу, 2 грудня, відбувся бенкет, в якому взяли участь представники наших церков, провінційного уряду Альберти, міста Едмонтону та суспільно-громадських, наукових і ветеранських організацій. Головну промову виголосив сен. П. Юзик. Господарем бенкету був д-р М. Суховерський.

Проф. Б. Боцюрків, в асисті проф. С. Гроха, голови філії УНО, удекорував відзнаками, які прислала КЕ УНО, ось таких засновників: Михайла Байрака, Івана Боруха, Михайла Грушевського, Дмитра Джурянюка, Андрія Жмурка, Михайла Журавля, Дмитра Клинчика, Маріяна Литавського, Григорія Литвина, Дмитра Майдброду, Микиту Слюзара, Михайла Хруща і Осипа Юркевича, усіх членів УСГ.

В неділю, 3 грудня, з нагоди 35-річчя філії УНО в Едмонтоні відправлено Служби Божі в обох українських катедрах у намірені українського народу. Пополудні того ж дня в автодорії школи „Вікторія“ відбувся концерт, присвячений 35-річчю філії УНО в Едмонтоні. Промовляв знову сен. П. Юзик, ця промова була дещо інша від промови на бенкеті в суботу.

24 грудня 1967 р. відбулися 39-ті з черги річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні в залі УНО. Збори відкрив голова І. Біденчук, він закликав присутніх вшанувати однохвилинною мовчанкою пам'ять членів, що відійшли у вічність. Зборами проводив д-р С. Манастирський, секретарював М. Байрак.

Голова І. Біденчук в своєму звіті заявив, що члени управи виконували те все, що члени на місячних сходинах ухвалювали.

Заходами УСГ відбулося свято героїв і свято 1-го листопада. Покладено вінок під місцевим пам'ятником незнаного вояка. Спільно з УНО відбулася просфора та інші імпрези, в яких члени УСГ також брали участь. Склав подяку Д. Майброді за те, що перебрав обов'язки касира, коли касир М. Слюзар поважно захворів.

Секретар С. Вовк подав, що відбуто 8 сходин членів і 2 засідання управи, написав стільки ж протоколів, листів і обіжників одержано 21, відписано 11.

Скарбник Д. Майброда подав касовий звіт за 1967 р.: загальні прибутки 4 264.26 дол., витрати 3 193.07, готівка в банку і на руках 1 071.19. Вислано: на членські внески до ГУ УСГ 134.50, на інвалідів 10, на УВФ 10, на вдови 50, на ОУКіО 25, на УНРаду 10, за святочні картки до ГУ УСГ 18, на церкву 25, на бюджет до ГУ УСГ 250, на кошти подорожі делегатів 325, на прапор 20.03, на видатки на підприємства 1 989.52, на різні видатки 162.02, передано до каси УНО 250 дол.

Господар В. Біляр подав, що відбулося 10 забав, чистий прихід з тих забав покрив майже всі кошти організаційних потреб.

О. Юркевич в імені Контрольної комісії заявив, що треба дати схвалення тим членам управи, що вели організацію і працювали минулого року, як також тим членам, що в їхній праці допомагали. Закликає всіх членів далі працювати, бо організації потрібно. Молодші мусять заступити старших, які відходять, бодай доти, доки не буде осягнена та ціль, для якої була створена УСГ 39 років тому.

До управи на 1968 р. були вибрані: І. Борух — голова, І. Біденчук — заступник голови, В. Біляр — секретар, Д. Майброда — скарбник, М. Хруш — господар і Д. Шостак — член управи; до Контрольної комісії: О. Юркевич, А. Жмурко і М. Слюзар, д-р М. Суховерський і д-р С. Манастирський — їх заступники.

Обговорюючи плян праці, рішено відбути в наступнім році 40-літній ювілей нашого Відділу. Перед закінченням зборів д-р М. Суховерський дав вичерпний звіт про СКВУ у Нью-Йорку.

Головою філії УНО на 1968 рік вибраний зборами філії Микола Пріць.

В місяці січні і лютому 1968 р. не відбулися жадні важіші події у Відділі УСГ. Святом державності 22 січня, як вже увійшло в звичай, займаються усі організації, належні до місцевого Відділу КУК в Едмонтоні.

„Новий Шлях” з 17 лютого 1968 р. повідомив, що рада керівників Альбертського університету в Едмонтоні назначила д-ра Целестина Миколу Суховерського, члена УСГ, асистентом

професором вищого курсу слов'янської бібліографії й методології дослідів, обов'язкового предмету для славістичних і докторських програм слов'янської лінгвістики. Одночасно д-ра Суховерського піднесли в чині до звання бібліографа модерних мов, слов'янських, романських, і германських, починаючи з квітня ц.р.

З березня на сходинах Відділу виринула справа видання історії Відділу, а з уваги на те, що вибраний комітет у цій справі нічого не зробив, вибрано новий комітет в такому складі: О. Юркевич, А. Жмурко, М. Журавель і М. Байрак.

В березні заходами УНО і братніх організацій відбуто свято в честь Тараса Шевченка.

19 травня 1968 р. упокоївся в Торонті о. протоєрей Юрій Цукорник, священик Української Греко-Православної Церкви в Канаді, незабутній диригент, учитель Рідної школи і музики при філії УНО в Едмонтоні. Народився 1 квітня 1891 р. в селі Побережно-Журавно, пов. Жидачів, Західна Україна. Старшина української армії, відзначений хрестом УГА, хрестом Симона Петлюри і воєнним хрестом, довгі роки був капеляном УСГ в Торонті. Усе життя був непохитним націоналістом. Похоронений на цвинтарі Мавніт Плезант у Торонті.

11 червня загостив до Едмонтону мігр. В. Верига, член КЕ УНО, і в домівці УНО мав зустріч з членами філії УНО і братніх організацій. Він поінформував присутніх про працю КЕ та запляновані завдання КЕ і проводів братніх організацій.

28 червня загостив до Едмонтону верховний Архиєпископ-кардинал Йосиф Сліпий. Дорогого гостя вітало на аеродромі Ніскуколо 600 українців, митрополит Германюк, усі греко-католицькі епископи й багато священиків. Первоєпарха привітав о. д-р М. Сопуляк, канцлер Західної Епархії.

5, 6 і 7 липня Українська Греко-Православна Церква в Канаді святкувала 50-літній ювілей свого існування. В Саскатуні відбувся особливий собор і конференція вірних УГПЦ, де 50 років тому створено в Канаді Церкву.

16 серпня 1968 р. відбулися спільні сходини комітету святкувань 40-літнього ювілею нашого Відділу УСГ і комітету святкувань 50-літнього ювілею УГА. Ініціативний комітет для святкувань ювілею УГА був створений ще в 1967 р. з таких ветеранів: сот. Гр. Турко — голова, пор. О. Юркевич — секретар, М. Журавель — скарбник, інж. В. Батицький, інж. М. Фляк і М. Байрак — члени комітету. Завданням комітету було скликати ширші сходини усіх ветеранів УГА, вибрати діловий комітет, що мав би відзначити 50-річчя УГА, яка була створена в листопаді 1918 р., та дві важні події в історії УГА, а саме: близькавичну чортківську офензиву 8 червня 1919 р. проти по-

ляків і здобуття Києва від російських більшевиків 31 серпня 1919 р. Такі сходини майже усіх ветеранів УГА відбулися в залі під церквою св. Йосафата, де вибрано діловий комітет: сот. Гр. Турко — голова, інж. М. Фляк — заступник голови, пор. О. Юркевич — секретар, М. Шевців — скарбник, інж. В. Батицький, М. Слюзар і М. Байрак — члени комітету. Діловий комітет відбув ряд засідань в ресторані інж. В. Батицького по 8-ій год. вечора. На тих засіданнях обговорювано різні проекти, щоб свята якнайкраще відбулися. Бажанням комітету було, щоб у тих святкуваннях взяли участь усі українські церкви і українські національні організації. Не зважаючи на всі заходи комітету, отже усні переговори і писання листів, комітет не отримав задовільних відповідей, щоб можна було святкування спільно відбити. З огляду на те, що час святкувань наближалася, на засіданні комітету рішено звернутися до УСГ, що вже вела підготовку відбути в листопаді 50-річчя Листопадового зりву і 40-річчя існування УСГ в Едмонтоні. Тому й скликано комітет ветеранів УГА, комітет УСГ і управу Відділу УСГ на спільні сходини, де справу продискутовано й вирішено оба ювілеї святкувати разом: 3-го листопада відзначити концертом 50-річчя Листопадового зриву, а 11 листопада 50-річчя створення УГА і 40-річчя існування УСГ ювілейним банкетом у залі УНО. До банкетового комітету ввійшли: М. Журавель — голова, П. Касціян — заступник голови, М. Наконечний — секретар, В. Посстойко і С. Вовк — члени.

11 жовтня УСГ у Вінніпегу величаво відсвяткувала 40-річчя заіснування 1-го Гуртка УСГ в Канаді. Ідея створення УСГ стала довершеним фактом у Вінніпегу 28 січня 1928 р. В першому протоколі, як подає „Новий Шлях” з 9 листопада 1968 р., названо такі прізвища: С. Василишин, д-р І. Гуляй, І. Печенюк, інж. В. Коскар, І. Чайка, Ф. Білій, О. Стойко і І. Іванусь. Тих 8 осіб з фаховою допомогою проф. І. Боберського виготовали статут і започаткували Гурток УСГ в Вінніпегу, що скоро почав виконувати функцію І-ої ГУ УСГ для всіх гуртків у Канаді, — вони скоро зросли до 26. Першим головою ГУ УСГ був Євстахій Василишин.

12, 13 і 14 жовтня 1968 р. у Вінніпегу відбувся 9-ий конгрес КУК. Проф. Б. Боцюрків в імені УНО Канади склав на тому конгресі заяву: „Делегати УНО з жалем стверджують, що постава деяких складових організацій КУК унеможливила статутові зміни чи додатки”.

В неділю, 3 листопада, в українських церквах були відправлені панахиди за поляглих борців за волю України. Члени УСГ з прaporом брали участь в панахидах. Ввечорі того ж самого дня в залі УНО відбувся святочний концерт з приводу 50-річчя Листопадового зриву, 50-річчя створення УГА і 40-

річчя заснування УСГ в Едмонтоні. В першій частині концерту д-р М. Суховерський з'ясував, яке велике значення має святкування Листопадового зриву, воно підносить нас духово, закликає ввесь український народ до спільної дії для відбудови української держави, пригадує молодшому поколінню, що така славна історична подія сталася у Львові 1 листопада 1918 р. В другій частині концерту О. Юркевич, поручник УГА, висвітлив, в яких обставинах творилася УГА. Вже в початках листопада деякі частини мусіли збройно виступити проти польських загонів, що оперували в той час у Львові. Зокрема згадав про дві героїчні події УГА; чортківську офензиву з 8 червня 1919 р. проти поляків і здобуття Києва від російських большевиків разом з військами УНР 31 серпня 1919 р. Далі О. Юркевич, як засновник Гуртка УСГ в Едмонтоні, розповів, як і чому створилася УСГ 40 років тому. Найбільшою проблемою між українцями в той час була боротьба на релігійному відтинку. УСГ старалася ту боротьбу присмирювати, закликала спільно святкувати національні свята, влаштовувати протестні віча проти окупантів українських земель. Другою проблемою було всякими можливими способами поборювати большевизм, що зарінівся між нашими робітниками і фармерами, яких облудними гаслами заманили большевицькі агенти до ТУРФД. І сьогодні, по 40 роках, притихла релігійна боротьба. Багато робітників і фармерів переконалися, яку велику кривду нашому народові заподіяв большевизм в Україні і залишили ТУРФДоми.

Під час концерту д-р М. Суховерський відчитав листу присутніх ветеранів-старшин, підстаршин і стрільців УГА, що зайнняли місця на переді залі. Кожний ветеран, викликаний по імені і прізвищу, вставав з місця і з поклоном звертався до присутніх на залі, які нагороджували його оплесками.

В понеділок 11 листопада ввечорі відбувся в залі УНО бенкет на пошану ветеранів УГА і членів УСГ. Господар бенкету проф. Ст. Грох попросив присутніх на залі повстанням з місця і однохвилинною мовчанкою вшанувати тих борців, що полягли на полі бою в обороні України, і тих членів УСГ, що відійшли у вічність. Молитву провів о. Ю. Ковальський, парох Катедри св. Йосафата.

Перший промовець О. Юркевич, розповів про ті труднощі, які мали члени УСГ в початках організації Гуртка. Перешкоди ставили таки наші брати-українці, проте УСГ проіснувала вже 40 років і своєю працею і трудами, як лиш могла, помогала братам на рідних землях в їхній боротьбі з ворогами України, поляками і москалями.

Щодо УГА промовець підкреслив, що до поразки найбільше причинився тиф взимку 1919 і 1920 р.р., бо за Збруч на східні землі України перейшло 100 тисяч вояків, а вернулося

додому ледве 60 тисяч. Попштесь тифозної гарячки не можна було спинити, бо не було ні лікарств, ні санітарних умов.

Наступний промовець д-р М. Суховерський заявив, що УСГ в Едмонтоні була тим добродієм, завдяки якому вдержався при існуванні „Нового Шляху”. Члени УСГ збиралі передплати, пресовий фонд і оголошення та купували пай, влаштовували в користь „Нового Шляху” базари та інші підприємства, виасигнували гроши з каси Гуртка, коли тижневик знаходився в фінансових труднощах. Також, завдяки членам УСГ, новостворена організація в 1932 р. УНО могло продовжити своє існування і розростись філіями по всіх провінціях в тих осередках, де жили українці, бож члени УСГ включалися в ряди УНО, входили до управ і помагали у всіх ділянках праці, що входили в діяння управ УНО.

9 грудня загостив до Едмонтону голова ПУН О. Штуль-Жданович. В залі УНО дав доповідь на тему: „Сучасний стан визвольної боротьби в Україні”.

22 грудня 1968 р. в залі УНО відбулися річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні. Збори відкрив голова І. Борух і закликав присутніх членів вшанувати однохвилинною мовчанкою пам'ять тих членів, що відійшли у вічність. Зборами проводив д-р М. Суховерський, секретарював П. Кассяян.

Голова І. Борух звітував, що Відділ співпрацював з філією УНО, члени брали участь у різних імпрезах, а саме: в зустрічі з Кардиналом Йосифом Сліпим, в ювілеях 25-річчя походу І-ої Української Дивізії Галичина, 25-річчю ювілею єпископа Ніля, в поході з вінком до місцевого сенотафу незнаного вояка, у святкуванні 50-річчя Листопадового зrivу, в 50-річчю повстання УГА і в 40-річчю існування УСГ в Едмонтоні, теж Відділ вислав свого представника на 9-ий конгрес КУК.

Секретар В. Біляр подав, що відбулося 4 сходини членів, 7 засідань управи Відділу, одержано 51 посилок пошти, відписано 25, вислано 225 повідомлень до членів.

Скарбник Д. Майброда подав фінансовий звіт: загальні прибутки 6 951.68 дол., загальні витрати 4 286.89, теперішній стан каси на руках і в банку 2 664.79. Витрати: членські внески до ГУ УСГ 105.50 дол., УВФ 25, святочні картки 4, ОУКіО 25, кошти подорожі делегатів 100, кошти зв'язані з побутом Кардинала І. Сліпого 60, вінок на могилу полк. Є. Коновалця 50, видатки на підприємства 3 187.69 і інші видатки 105.70, передано до каси філії УНО 624 дол.

Також подав звіт голова ювілейного бенкету М. Журавель, склав подяку усім тим, що помагали під час відбудутого бенкету в 50-річчя УГА і УСГ.

До управи Відділу на 1969 р. були вибрані: П. Кассіян — голова, Т. Кунцяк — заступник голови, В. Біляр — секретар, С. Вовк — скарбник, Д. Шостак, М. Лога і В. Постойко — члени управи; до Провірної комісії: І. Борух, М. Журавель і І. Біденчук.

Збори рішили, щоб з нагоди 40-річного ювілею нашого Відділу вислати такі пожертви: на українських інвалідів 25 дол., на УВФ 25, на „Новий Шлях” 25, на „Українське Слово” 25, на Українську Національну Раду 10 дол.

На зборах обговорили прикрай факти неповажного трактування деякими організаціями і особами ювілею 1-го Гуртка УСГ, що в свій час відіграв велику роль в нормалізації зорганізованого життя української спільноти.

6 січня 1969 р. відійшов у вічність у Віндзор, Онтаріо, бл. п. інж. Богдан Зелений. Засновник і перший голова Гуртка УСГ ч. 2 в Едмонтоні, активний і відданий член організації УСГ і УНО в Канаді, дуже часто займав важні пости в країнових органах УСГ і УНО, діяльний член ОУН та її сенату, голова редакційної комісії для видання історії УСГ і УНО в Канаді, член Українського Народного Союзу.

Покійний народився 24 березня 1900 р. в Добрянах, Західна Україна. Закінчив середню освіту, служив в австрійській армії, в українській армії мав ступень хорунжого, також відбув службу в польськім війську. Був членом УВО, був у політичному процесі т.зв. Басарабівців, кілька років мучився в польських тюрмах. До Канади приїхав в 1928 р., тут закінчив вищі студії. Похоронений на цвинтарі в Віндзор, Онтаріо. Останній раз відідав Едмонтон 1963 р., тоді був головним промовцем на ювілею 35-річчя УСГ в Едмонтоні.

19 лютого 1969 р. в Мюнхені, Західна Німеччина, відійшов у вічність генерал-полковник генерального штабу УГА Микола Капустянський, учасник українських визвольних змагань в р.р. 1917 до 1920, генерал-хорунжий армії Української Народної Республіки, начальник оперативного відділу генерального штабу армії УНР, генерал-квартирмайстер армії УНР, начальник військо-історичного інституту генерального штабу УНР, член засновник ОУН і член ПУН від 1929 р., голова сенату ОУН. В 1940 р. був з похідними групами ОУН у Києві, ініціатор створення Всеукраїнської Національної Ради в Києві 1941 р., один з засновників УНРади, у Франції до 1938 р. голова Українського Народного Союзу. Почесний член УСГ в Канаді, автор 13 більших наукових праць на військові теми, провідний військовий і політичний діяч і невтомний борець за волю України. Два рази відвідав Канаду 1935 - 1936 і 1958 роках, відвідуючи околиці заселені українцями, давав їм доповіді. Оба

рази гостював в Едмонтоні. Похоронений на цвинтарі Вальд-фрідгоф-Льоренпляц в Мюнхені в українській дільниці.

В неділю, 9 березня, в Українській Православній Катедрі св. Івана о. парох О. Хом'як в асистті о. Д. Лучака відправили панахиду за спокій душі ген. М. Капустянського. О. Хом'як в своїй змістовній проповіді підкреслив заслуги генерала для українського народу. В панахиді взяли участь з прaporами ветерани 1-ої дивізії УНА і УСГ в Едмонтоні. Ввечорі того ж дня в залі УНО відбулися жалобні сходини, відкрив їх проф. Б. Боцюрків, доповідь прочитав д-р М. Суховерський. Доповідач з'ясував обширно життя ген. Капустянського, його ролю, як вояка, політика, суспільно-громадського діяча, науковця і дослідника воєнної справи. Український чоловічий хор „Дніпро” відспівав дві пісні: „Ой, Морозе Морозенку” і „Видиш, брате май”. Замість квітів на свіжу могилу ген. Капустянського філія УНО і УСГ зложили 100 дол. на дім „Українського Слова” в Парижі.

30 березня філія УНО і братні організації в залі УНО вшанували пророка України Тараса Шевченка традиційним концертом. Святочну промову „Шевченко з нової перспективи” виголосив мгр. М. Хом'як.

Д-р Богдан Боцюрків, професор Альбертського університету, запрошений і переїде до Карльтонського університету в Оттаві. 25 червня філія УНО і братні організації влаштували в честь проф. Боцюркова прощальний вечір. З від'їздом професора з Едмонтону філія УНО і братні організації втратили одного із провідних і відданих членів.

Від 27 до 30 червня 1968 р. у Вінніпегу відбувся крайовий з'їзд УНО в Канаді. З'їзд проходив під гаслом: „Українська спільнота є наша роля в її житті в 2000 р.” КЕ УНО очолив д-р Модест Мицик з Торонта, д-р М. Суховерський став одним із заступників голови.

В днях 1, 2 і 3 серпня 1969 р., заходами проводів ОДВУ в ЗСА і УНО в Канаді, в Детройті відбувся здвиг українців Америки й Канади в 40-річчя ОУН. В ньому брали участь також представники з Європи і інших країн. Головою комітету був д-р Денис Квітковський. Наш Відділ УСГ репрезентував д-р М. Суховерський.

На сходинах членів Відділу 26 жовтня рішено виробити фото-клішу з відзнакою УСГ, яку буде вміщувати „Едмонтон Джорнал”, оголошуючи смерть і похорон членів УСГ.

В неділю, 9 листопада 1969 р., українська громада в Едмонтоні вшанувала чин Листопадового зrizву та п'яту річницю смерти сл. п. полк. А. Мельника. О год. 12 впівдні о. парох

Ю. Ковальський відправив панахиду в катедрі св. Йосафата за спокій душі полк. А. Мельника та за тих, що віддали життя під час Листопадового збриву. В панахиді взяли участь УСГ з прaporом, Братство УСС та представники інших українських організацій. О год. 8-їй вечора в залі УНО відбувся концерт, що його розпочав чоловічий хор „Дніпро” гімном „О Канадо” і піснею „Гей у лузі” — музика М. Гайворонського. Д-р М. Суховерський в своєму рефераті описав події, які зродили бажання створити Західно-Українську Народну Республіку, ролю в них сотн. Д. Вітовського, що вміло використав тодішнє положення. Доповідач зв’язав українські визвольні змагання,творення УВО і ОУН з життям і участю в них полк. А. Мельника. Жіночий ансамбл „Мережі” своїми милями голосами відспівав „Не щебече соловейко”, народну пісню в обробці проф. С. Яременка, та „Рідну пісню” Е. Козака, при фортепіяні О. Олійник. Пластун Е. Грох виконав скрипкове сольо, при фортепіяні пластун Ю. Дитиняк. Концерт закінчив хор „Дніпро” піснями: „Ой, видно село”, „Ой, нагнувся дуб високий” (соло заспівував А. Моргарт) та „Як за дальним небосхилом” — диригував Р. Солтикович.

У вівторок 11 листопада, в день пам’яті поляглих за Канаду, члени УСГ, по складенні вінка біля пам’ятника незнаного вояка, зійшлися до домівки УНО на спільну перекуску, щоб згадати свої військові часи. Голова УСГ П. Кассіян привітав присутніх, пояснив ціль тих сходин і попросив на господаря М. Журавля. Промовляли: пор. О. Юркевич, який особисто брав участь в листопадовому збриві в перших боях за Львів. Присутні з увагою слухали про його участь у встановленні влади з 31 жовтня на 1 листопада 1918 р. Майор Гр. Турко розказав свої особисті переживання та участь у часі листопадових подій. Д-р М. Суховерський розказав спомини з життя полк. А. Мельника та про наш обов’язок і завдання підтримувати ідею визволення України, для здійснення якої полковник посвятив ціле своє життя. На його заклик присутні зложили 72.50 дол. на УВФ.

25 січня 1970 р. на загальних річних зборах філії УНО до управи вибрані: д-р М. Суховерський — голова, М. Пріць — заступник голови, М. Наконечний і В. Маркевич — секретарі, С. Коваль — скарбник, М. Байрак — фінансовий секретар, В. Кость — бібліотекар і інж. О. Мазурок — пресовий референт.

8 лютого 1970 р. в залі УНО відбулися 41 річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні. Збори відкрив голова П. Кассіян, прочитав листу членів, що відійшли у вічність, та закликав присутніх однохвилиною мовчанкою вшанувати їхню пам’ять. Зборами проводив М. Байрак, секретарював М. Журавель.

Звітуючи, голова П. Кассіян заявив, що більшість членів

були активні, однак були й члени пасивні, закликає, головно молодших членів, щоб більше цікавилися організацією. Згадав, про всі імпрези, влаштовувані спільно з філією УНО, як свято в честь Т. Шевченка, С. Петлюри і С. Коновальця та Листопадового зриву. Члени Відділу були присутні в церкві св. Юрія Побідоносця, де головний капелян армії УНР і капелян УСГ о. митрат Василь Лаба вілгавий Богослужбу. В повідомлені з тої нагоди о. В. Тарнавський склав признання і подяку членам УСГ за участь у Богослужбі для вішанування о. митрата. В день Зелених свят члени Відділу були присутні з прапором на панахидах за померлих членів нашого Відділу. В імені УСГ складено вінок на місцевому сенотафі незнаного вояка.

Секретар В. Біляр заявив, що відбулися 2 сходин членів Відділу і піврічні збори, засідань управи 4, написав 7 протоколів. Одержано 14 листів, відписано 5, вислано 230 повідомлень до членів. Скарбник С. Вовк подав касовий звіт: загальні прибутки 2 435.51 дол., витрати 2 137.24, готівка в касі 298.27 дол. Вислано: на членські внески до ГУ УСГ 56, на інвалідів 222.50, УВФ 110, УНРада 10, на бюджет до ГУ УСГ 200, на кошти подорожі делегатів 350, видатки на підприємства 987.30, на різні видатки 101.44, передано до каси філії УНО 100 дол.

Господар М. Лога заявив, що виконав усі обов'язки, які на нього падали, як на господаря Відділу.

В дискусії декотрі члени домагалися, щоб вписувати до протоколу імена промовців на наших підприємствах та, якщо можливо, їхні промови або бодай зміст їхніх промов.

До управи Відділу на 1970 р. вибрані: В. Біляр — голова, Д. Кругляк — заступник голови, М. Лога — секретар, С. Вовк — скарбник, Д. Клинчик і І. Гайдук — члени; до Провірної комісії: В. Постойко, В. Маркевич, М. Слюзар і М. Наконечний.

22 лютого 1970 р., заходами культурно-освітнього комітету при УНО, в авдиторії Вікторія Гайскул відбулася величава імпреза — виступи танцюристів, дітей і молоді, під проводом Мирослава Куця, з участю чоловічого хору „Дніпро” під диригентурою О. Богоноса, що заступав диригента Р. Солтиковича, жіночий ансамбл „Мережі” і мадярська оркестра — оба виступи під проводом проф. С. Яременка. Вступне слово виголосив Л. Маркевич в українській і англійській мові.

В неділю, 22 березня, в залі УНО відбувся Шевченківський концерт, який започаткував хор „Дніпро”, відспівавши „Заповіт” й „О Канадо, кохана вітчино!” та пісні „Реве та стогне” — В. Гнатишіна і „Сонце гріє” — О. Потапенка. Проф. О. Старчук виголосив реферат про Шевченка та його тернісний шлях. Деклямації виголосили: Л. Маркевич „Розрита мо-

тила", Оксана Суховерська — „Сон”, фортепіанове сольо, Таня Назаренко — жалобний марш М. Лисенка, складений у 21 річницю смерти Шевченка, баритонове сольо — Андрій Федунік — уривок з циклю „Кобзареві”, при фортепіянні Марія Дитиняк. Маруся й Катруся Урбанівни та Орест Кушка виконали танок-козачок. Смичкова оркестра відіграва „Урочистий марш” — М. Лисенка і в'язанку українських пісень в обробці проф. С. Яременка. Хор „Дніпро” закінчив концерт піснями: „Кавказ” та „Злітали орли” К. Стеценка, при фортепіянні Галія Мельничук.

11 травня 1970 р. в Ст. Катеренс, Онтаріо, відійшов у вічність сотник УГА інж. Володимир Коссар на 80-му році життя, відданого національній справі. Учасник українських визвольних змагань, командир 5-ої Сокальської бригади, член УВО, член сенату ОУН, засновник УСГ і довголітній голова ГУ УСГ, довголітній голова Крайової Екзекутиви УНО і її досмертний член, почесний член Президії УНО, ініціатор і співтворець КУК, довголітній заступник президента КУК, довголітній член дирекції ОУКіО, довголітній член редакції „Нового Шляху” та член дирекції Видавничої спілки „Новий Шлях”, член УВФ, член відділу Канадсько-королівського легіону, головний контрольор Українського Народного Союзу та його організатор на терені Канади, провідний український діяч на рідних землях України і Канади.

Покійний інж. В. Коссар народився 23 листопада 1890 р. в селі Русилові, повіт Камінка Струмілова, Західна Україна. Закінчивши середню освіту, вступив до Рільничої академії в Дублянах, де здобув диплом інженера агрономії. З вибухом першої світової війни, як старшина австрійської армії, був мобілізований і воював на російському і італійському фронтах, був двічі ранений. Бувши на відпустці в Галичині в 1918 р., брав участь в листопадовому перевороті, наслідком якого створилася Західно-Українська Народня Республіка, а водночас і УГА. Коли розпочалася українсько-польська війна, сотник В. Коссар командував 3-ою частиною групи „Схід”, по якомусь часі був назначений начальником штабу 9-ої Сокальської бригади, опісля начальником штабу 1-ої дивізії УГА, а при реформуванні УГА на корпуси і бригади був назначений командантом 5-ої Сокальської бригади, цей пост займав аж до трагічного кінця УГА в 1920 р. По якомусь часі переїхав до Чехословаччини, там одружився і з дружиною приїхав в 1927 р. до міста Саскатуну, Канада, де в короткому часі включився у суспільно-громадську і політичну працю. В 1966 р. інж. В. Коссар почав занепадати на здоров'ю, переїхав до Ст. Катеренс, близце своєї родини, де перебував аж до смерті. Похоронений на цвинтарі в Ст. Катеренс, Онтаріо. На похороні інж. В. Коссара був присутній перший голова КЕ УНО Олекса Григорович.

Члени нашого Відділу на своїх сходинах 13 травня рішили, замість квітів на могилу сл. п. інж. В. Коссара, вислати на ОУКіО у Вінніпегу 25 дол., як того бажала родина покійного. Також рішено вислати кондоленційну телеграму пані Коссар і родині.

В неділю, 31 травня 1970 р., були відправлені панахиди за спокій душ головного отамана С. Петлюри, полк. Є. Коновалця і ген. Тараса Чупринки: в год. 11.45 в українській православній катедрі св. Івана, а в год. 1-їй в українській католицькій катедрі св. Йосафата. Українські ветеранські організації брали участь з прaporами в панахідах в обох церквах. В год. 1.30 склали вінок коло місцевого сенотафу незнаного вояка.

Вечорі в год. 7.30, заходами усіх ветеранських організацій, під патронатом КУК, в УНД відбулася святочна академія, присвячена пам'яті С. Петлюри, Є. Коновалця і Т. Чупринки. Від УСГ промовляв д-р М. Суховерський, підкреслив великі заслуги усіх трьох провідників в українських визвольних змаганнях в першій і другій світових війнах.

24 червня 1970 р. в Гамільтоні, Онтаріо, відійшов у вічність Олекса Григорович, перший голова УНО і перший голова Крайової Екзекутиви УНО в Канаді, управлятель „Нового Шляху“ в Саскатуні і його постійний співробітник, організатор багатьох філій УНО в Канаді, український піонер-учитель в Альберті, мовознавець, перекладач, журналіст, службовець федеральної адміністрації, провідний український діяч, постійний прихильник УСГ.

Покійний О. Григорович народився 11 березня 1895 р. в Коломії, Західна Україна. Освіту здобув в Коломії. В 1911 р. вийхав до Канади і поселився в Альберті. Почав працювати і вчитися в чужій для нього країні і вже в 1916 р. став учителем у канадських державних школах. Мав великі здібності до мов і зінав їх прекрасно декілька. Він був одним з перших, що звали себе українцями, вів усвідомлюючу працю поміж нашими поселенцями. В часі другої світової війни вийхав до Східної Канади, де працював для канадського уряду як перекладач. Похоронений на цвинтарі в Гамільтоні, Онтаріо. О. Григорович залишив дружину Марію з дому Павлюків, п'ятеро дітей: Івана, Анну, Андрія, Василя і Лесю та восьмеро внуків.

27 червня 1970 р. відійшов у вічність інж. Володимир Батицький. Вступив у члени УСГ 17 лютого 1951 р. Народився 12 січня 1898 р. в Сяноці, Західна Україна. Служив в австрійській армії як урядник інтендантури. Від 1-го листопада 1918 р. служив в УГА в гірській бригаді Черського, як ад'ютант команди групи. При відвороті УГА перейшов на Чехословаччину, його військовий ступень — чотар. Приїхав до Канади

21 березня 1948 р. Похоронений на цвинтарі сг. Михайла в Едмонтоні. Залишив дружину Ольгу і дві доні Зоню і Марту.

З липня на піврічних зборах Відділу уповажнено д-ра М. Суховерського заступати наш Відділ на великім зборі Українських Націоналістів, що відбудеться в Європі. Також рішено вислати пожертву на дім „Українського Слова” в Парижі в сумі 100 дол.

27 серпня 1970 р. закінчився в столиці одної з європейських країн 7-ий великий збір Українських націоналістів. Новий ПУН очолив Олег Штуль-Жданович разом з президією Проводу, в склад якої ввійшли д-р Зиновій Книш і Ярослав Гайвас. Новий голова в своєму слові до учасників збору сказав: „Ми обрали нові органи, які поведуть український націоналістичний рух до наступного Великого Збору. Не почесті, не блиск, а тягарі і небезпеки чекають нас. Я не вимагаю від вас послуху, а обов’язку, чесно і до кінця виконувати перебрані на себе обов’язки. Перед нами тяжка праця. Праця в поті чола!”

29 вересня 1970 р. помер в едмонтонському шпиталі Іван Шпур, засновник УСГ в Едмонтоні, учасник українських визвольних змагань, член Фундації ім. Т. Шевченка, вояк УГА, військовий ступень підхорунжий. Народився 18 серпня 1900 р. в селі Немирові, повіт Радехів, Західна Україна. Закінчив середню освіту. До Канади приїхав в 1926 р. Залишив УСГ в 1931 р. і переїхав на фарму коло Вегревіл, де був провідним членом вегревільського КУК. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні.

15 грудня 1970 р. в університетській лікарні в Едмонтоні відійшов у вічність Осип Юркевич, провідний і активний член УСГ і УНО. Покійний був членом засновником УСГ в 1928 р. і УНО в 1932 р. Дуже часто дописував до часописів про діяльність Відділу УСГ і філії УНО. Написав і видав друком свої спомини з часів нашої державності від 1-го листопада 1918 р. до кінця вересня 1920 р. під назвою: „За Україну, за її долю, за честь”.

Покійний Осип Юркевич народився 25 січня 1894 р., в містечку Білий Камінь, повіт Золочів, Західна Україна. Закінчив середню освіту в 1914 р. В 1915 р. був покликаний до австрійського війська, перебув на італійському фронті аж до розпаду Австро-Угорщини в ранзі чотара. Повернувшись додому, вже 7 листопада 1918 р. зголосився до УСС. Брав участь в боях за Львів. 21 листопада був підвищений до ступеня поручника і обняв команду сотні 1-го куреня 17 полку 7-ої львівської бригади. По чортківській офернізиві перейшов з УГА на східні землі України і там пробув аж до 1920 р. До Канади приїхав 1926 р., осів у Вінніпегу, вступив там у члени до Гуртка УСГ в січні

1928 р. Переїхавши до Едмонтону, спровадив з Борислава свою наречену Катерину Дудурак, одружився з нею і ввесь час проживав в Едмонтоні. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні. Залишив дружину Катерину і двох синів, Романа і Володимира, та внуки.

Учасники похорону, замість квітів на могилу покійного Осипа Юркевича, склали на Фундацію Тараса Шевченка 129 дол.

20 грудня 1970 р. в залі УНО відбулися 42 річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні. Збори відкрив голова В. Біляр та закликав присутніх членів однохвилиною мовчанкою вшанувати пам'ять бл. п. Осипа Юркевича та всіх померлих членів нашого Відділу. Зборами проводив д-р С. Манастирський, секретарював інж. О. Мазурок.

Голова В. Біляр в своєму звіті заявив, що в 1970 р. було 45 членів, два відійшли у вічність, 5 живуть поза Едмонтоном, 6 неактивних, а активних членів 37. Відділ брав участь з прaporом у панахідах і похоронах померлих членів Відділу, а також в інших святкуваннях. Відсвяtkовано свято 1-го листопада. Вислано побажання з нагоди уродин Кардиналові Й. Сліпому.

Секретар М. Лога заявив, що всі секретарські обов'язки він виконав. Подав імена усіх тих членів, що помагали у всіх підприємствах, які влаштовував наш Відділ.

Скарбник С. Вовк подав касовий звіт за минулій рік: Прибутки 1 738.55 дол., витрати 1 472.91, готівка в касі 265.64. Вислано до ГУ УСГ на членські внески 50 дол., на дім „Українського Слова” 100, на ОУКіО у Вінніпегу 25, за святочні картки 5, на подорож делегата до Європи 167, на видатки зв'язані з підприємствами 1 056.41, інші 69.50. Стан каси: на паях у кредитівці 2 253.73, на депозитах 651.35 дол.

До управи Відділу на 1971 р. вибрані: В. Біляр — голова, Д. Шостак — заступник голови і водночас господар, М. Лога — секретар, С. Вовк — скарбник; до Контрольної комісії: М. Слюзар, В. Постойко і В. Маркевич.

Збори рішили вислати на фундацію УВФ 1 000 дол. і на „Новий Шлях” 500 дол.

17 січня 1971 р. українці Едмонтону відзначили в ювілейній авдиторії свято 22 січня. Посадник міста Айвор Дент перший раз проголосив публічно день 22 січня днем української самостійності та прийняв із рук української молоді під звуки фанфари синьожовтій прапор, який від того пропам'ятного дня кожного року на 22 січня повіватиме на міській ратуші.

На найбільше признання заслуговує член УСГ д-р М. Суховерський, який, в імені КУК, докладав усіх зусиль, щоб така подія стала дійсністю.

В неділю, 14 березня, в катедральному храмі св. Йосафата в Едмонтоні мало місце велике торжество з нагоди назначення о. Михайла Сопуляка митрофорним протоієреєм. Наш Відділ на тому торжестві заступав скарбник С. Вовк.

20 березня 1971 р. відбувся в Торонті 28 крайовий з'їзд відпоручників відділів УСГ в Канаді, в якому взяли участь 37 управнених делегатів. До головної управи УСГ на наступну каценцю вибрані з'їздом: інж. Ю. Темник — почесний голова, М. Шарик — голова, д-р С. Росоха, П. Генгало, Д. Ріпак, і д-р М. Суховерський — заступниками голови, М. Селешко — секретарем, інж. В. Трачук — скарбником, П. Шульга і С. Боровець — членами ГУ, д-р Р. Романович — делегатом до КУК. До Провірної комісії: мгр. В. Гультай, С. Теребуш і В. Пласконіс, а П. Баєр і М. Мота вибрані їх заступниками. До Товарицького суду вибрані: сот. Р. Барицький, І. Бас, І. Хрін і О. Каснюхчин, а М. Клиш і В. Біляр їх заступниками.

21 березня відбувся 40-літній ювілейний з'їзд УВФ. Головою УВФ вибраний Мирослав Іvasиків. З'їзд УВФ ствердив, що пожертви з визвольного фонду вможливлюють ПУН одержувати актуальні матеріали про сучасний стан в Україні, постійно і всесторонньо інформувати українців в діаспорі, як також перекладати відповідні матеріали на інші мови та інформувати чужинецький світ про боротьбу наших братів за людські права в поневоленії Україні.

Присутній на з'їзді УСГ і УВФ голова ПУН О. Штуль-Жданович у своєму привітальному слові підкреслив, що саме комбатанти завжди, і в час війни і весь час після неї, були тими, що виправдували віру. З рядів комбатантів зродились кадри УВО, з УВО зродилася ОУН, а далі похідні групи УПА, а з їхнього чину — сучасне відродження в Україні. „Кожна епоха має своїх будителів” — сказав В. Мороз. — Саме ви були тими будителями. За це вам честь і слава”.

1 вересня на сходинах Відділу УСГ вибрано М. Байрака делегатом на конгрес КУК, що має відбутися від 8 до 11 жовтня 1971 р. у Вінніпегу. Рішено виплатити з каси Відділу на кошти його подорожі 100 дол.

„Новий Шлях” з 18 вересня подає, що 28 і 29 серпня 1971 р. на Оセルі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, Па., ЗСА, заходами центральної управи ОДВУ відбулася зворушлива побратимська зустріч колишніх членів УВО з представниками українських організацій ЗСА і Канади, на неї прибуло теж коло тисячі українських громадян.

8, 9, 10 і 11 вересня 1971 р. у готелі Форт Гері у Вінніпегу відбувся десятий з ряду конгрес КУК. Одною з важливих постанов конгресу була зміна системи вибору президії КУК, з виборної перейшли на систему ротаційну, кожних два роки. Конгрес відзначив урочисто 50-річчя УВО, його звернення відчитав сотник УСС, співтворець УВО і член першої Начальної Команди у Львові Осип Навроцький.

Президію КУК очолив о. д-р Василь Кушнір до вересня 1972 р., потім проф. Петро Кондра (СУС) перебере обов'язки президента на наступних два роки, д-р М. Суховерський (УНО) став першим заступником президента.

В листопаді філія УНО і братні організації відсвяткували день Листопадового зりву в залі УНО. Програму підготував С. Грох.

12 грудня 1971 р. в залі УНО відбулися 43-ті річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні. Збори відкрив голова В. Біляр та попросив присутніх членів повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять тих членів, що відійшли у вічність. Зборами проводив І. Біденчук, секретарював М. Байрак.

Голова В. Біляр у своєму звіті заявив, що управа Відділу виконала в минулому році все, що треба було. Члени Відділу брали участь у всіх національних святах, які підготовляла філія УНО і братні організації. Члени брали також участь у спільній панахиді за українських вояків з прапором Відділу під час Зелених свят на цвинтарі св. Михайла. З придбаних грошей вислано пожертви на різні цілі, про що дасть звіт скарбник.

Секретар М. Лога подав, що відбулися 4 місячні сходини членів, піврічні збори і 2 засідання управи, з усіх він списав протоколи. Поштових посилок одержано 26, відписав 9. Стан членів 42, 6 на провінції, 6 неактивних.

Скарбник С. Вовк подав касовий звіт: прибутки 4 997.47 дол., витрати 4 992.47, в касі 5, в банку 2 584.04. Вислано: на членські внески до ГУ УСГ 72, на фундацію Т. Шевченка в часі похорону члена нашого Відділу Осипа Юрковича 129 дол., на УВФ 1 000, на „Новий Шлях” 500, на бюджет до ГУ УСГ 100, на кошти подорожі делегатів Відділу 375, на видатки на підприємства 2 079.06 і різні видатки 58.45, покладено до кредитів 678.96 дол.

До управи Відділу на 1972 р. вибрані: Д. Клінчик — голова, Д. Шостак — заступник голови, Т. Кунцяк — секретар, С. Вовк — скарбник, М. Лога — господар і Д. Кругляк — член управи; до Провірної комісії В. Біляр, І. Біденчук і М. Слюзар.

На зборах 19 грудня 1971 р. до управи філії УНО вибрані: Р. Осташевський — голова, Г. Братків — заступник голови, д-р М. Суховерський — другий заступник голови, інж. О. Мазурок — секретар, М. Пріць — господар, Д. Кругляк — скарбник і М. Байрак — фінансовий секретар.

19 березня на сходинах відділу рішено вислати пожертву 100 дол. на видання книжки „Коновалець і його доба”, також купити за 50 дол. один льотерійний квиток ОУКіО у Вінніпегу.

В неділю, 7 травня, на запрошення, передане нашим членом М. Журавлем від о. пароха з Дервент, Альберта, члени нашого Відділу взяли участь з власним прапором у спільній панахиді на могилі незнаного вояка в цьому містечку за поляглих вояків за Канаду та за українських вояків, що полягли за волю України. Панахиду відправив о. Іван Черкаський. Співав чоловічий хор „Дніпро” з Едмонтону, що того самого дня в школіній автодорії Дервенту дав концерт українських пісень з участю танцювального ансамблю „Черемош”.

25 червня 1972 р. відійшов у вічність у Тіммінс, Онтаріо, сл. п. Михайло Пащин, член-засновник УСГ Відділу ч. 2 і філії УНО в Едмонтоні. Був головою УСГ і УНО в Едмонтоні. 1934 р. виїхав на сталій побут до Судбурі, Онтаріо. Покійний служив в рядах УСС і в корпусі Січових Стрільців під час українських визвольних змагань. Старшинський ступінь чотар.

16 серпня на сходинах Відділу вибрано голову Д. Клинчика делегатом на ювілейний з'їзд у 40-річчя заснування УНО; з'їзд відбудеться в Торонто від 6 до 9 жовтня 1972 р., тут відбудеться також з'їзд відпоручників УСГ. В ювілейному з'їзді УНО взяло участь 185 зареєстрованих делегатів та 65 гостей. Привіти надіслали: генеральний губернатор Канади Роланд Міченер, прем'єр-міністер Канади П. Е. Трудо, прем'єри провінційних урядів, владики обох наших церков, українські організації та приватні особи. На з'їзді виголошено ряд доповідей на різні теми. В заключенні стверджено, що за 40 років УНО і братні організації, УСГ, ОУК і МУНО, осiąгнули в Канаді немало. Але місія УНО нескінчена. Нові часи несуть нові завдання. Головою Президії УНО вибраний д-р Модест Мицик, одним із заступників голови президії УНО вибраний д-р М. Суховерський.

6 жовтня в домі УНО в Торонті відбувся з'їзд делегатів УСГ. Едмонтонський Відділ заступали голова Д. Клинчик і д-р М. Суховерський. На з'їзді полагоджено ряд ділових справ та вибрано нову управу: інж. Ю. Темник — голова, д-р С. Росьона, П. Генгало і Д. Ріпак — заступники голови, М. Шебець — секретар, П. Шульга — скарбник, С. Боровець і М. Мота — члени, Є. Василишин, В. Гультай, Г. Поворозник, інж. М. Селешко, д-р М. Суховерський і М. Шарик — почесні члени.

18 і 19 жовтня філія УНО в Едмонтоні святкувала 40-річчя свого заснування. В суботу, 18 жовтня, відбувся в домі УНО бенкет, на якому головну промову виголосив голова президії УНО Канади д-р Модест Мицик з Торонта, він наділив почесними грамотами заслужених членів і членкинь УНО. Владика Андрій (УГПЦ) і владика Ніл (УКЦ) своєю присутністю на бенкеті вшанували заслужених засновників-піонерів УНО, склали сердечні привіти та передали Боже благословення. Адв. Я. Росляк, голова місцевого Відділу КУК, передав привіт від всіх українських організацій, приналежжних до КУК. Від провінційного уряду Альберти і прем'єра П. Логіда передав привіт міністер А. Гоголь. Писемні привіти надіслали: УНД, ЛВУ, СУМ, о. парох В. Тарнавський і церковний комітет церкви св. Юрія Побідоносця. В неділю, 19 листопада увечері, відбувся в автодорії церкви св. Івана ювілейний концерт на пошану 40-річчя заснування УНО.

10 грудня 1972 р. в домі УНО відбулися 44-ті річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні. Збори відкрив голова Д. Кличник та попрохав присутніх членів вшанувати однохвильною мовчанкою померлих членів Відділу. Зборами проводив М. Байрак, секретарював інж. О. Мазурок.

Подаючи свій звіт, голова заявив, що в минулому році придбано дещо менше грошей для Відділу, це тому, що заля УНО була все зайнята підприємствами, які влаштовувала Філія УНО. Також заявив, що була повна співпраця управи УСГ із управою Філії УНО. Він особисто був майже на всіх засіданнях управи УНО. Національні свята Листопадового зりву і в честь С. Петлюри і Є. Коновалця відбулися за старанням культурно-освітнього комітету при Філії УНО та при співпраці членів УСГ. Голова подав звіт із ювілейного з'їзду УНО, на якому він був делегатом, зокрема програму, що кожного дня відбувалася, та заявив, що з'їзд був дуже успішний. Також звітував про з'їзд УСГ. Заступник голови Д. Шостак вповні погодився із звітом голови.

Секретар Т. Кунцяк подав, що в діловому році одержано 34 різних листів, відписав 20, написав 6 протоколів і 122 повідомлень до членів.

Скарбник С. Вовк подав касовий звіт за минулий рік: загальні прибутки 2 831.95 дол., витрати 2 241.26, лишилося 590.69 дол., готівка в банку 2 730.28, дійсний стан каси 3 320.97 дол. Вислано на „Новий Шлях” 31, на „Українське Слово” 100, на ОУКіО 50, на бюджет до ГУ УСГ 100, виплачено: на кошти подорожі делегатів 330, видатки на підприємства 1 530.43 і різні видатки 99.83 дол.

До Управи Відділу на 1973 р. були вибрані: Д. Кличник

— голова, Д. Шостак — заступник голови, В. Маркевич — секретар, С. Вовк — скарбник, М. Лога — господар і М. Богатчук — член управи; до Провірної комісії: І. Біденчук, Т. Кунцяк і В. Віляр.

Загальні збори назначили чотирьох заслужених членів почесними членами УСГ: Байрака Михайла, Боруха Івана, Жмурка Андрія і Слюзара Микиту.

Інж. О. Мазурок, секретар загальних зборів, у своєму дописі в „Новому Шляху” пише: „Тепер можу сказати від себе, що започаткований у 1928 р. Гурток УСГ приніс гарні овочі, вже в наступному році буде обходити 45-річчя існування в Едмонтоні. Не сумніваюся, що ця річниця буде дуже зворушливою для тих пionерів, які колись, що так скажу, з нічого зробили велику організацію, яка розрослася на цілу Канаду”.

22 січня 1973 р. на загальних зборах Філії УНО до управи були вибрані: Р. Осташевський — голова, проф. С. Грох — 1-ий заступник голови, М. Пріць — 2-ий заступник голови і голова господарської комісії, інж. О. Мазурок — секретар, Гр. Братків — скарбник, М. Вуйцік — фінансовий секретар.

23 квітня 1973 р. в едмонтонській лікарні помер Михайло Лучкович на 81-ому році життя, перший український посол до федерального парламенту з округи Вегревіл в Альберті, презентував її дві каденції — 1926 - 1935 рр., визначний український політичний, культурно-громадський діяч і публіцист, оборонець української справи на канадському й міжнародному форумі, особливо відомий своєю обороною західно-українського населення перед польською жорстокою політикою, що яскраво проявилася в т.зв. пацифікації.

В травні 1973 р. член нашого Відділу УСГ Микола Бігун і його дружина Анна обходили 50-літній ювілей свого подружнього життя в Редвей, Альберта, де вони постійно живуть. 12 членів нашого Відділу були присутні на тому ювілею. Т. Кунцяк передав привіт і побажання від нашого Відділу. На заклик Д. Ониськова, збірка на „Новий Шлях” принесла 42 дол.

В Едмонтоні створено комітет побудови пам'ятника борцям за волю України на цвинтарі св. Михайла. Від УСГ і УНО входять до того комітету: М. Наконечний і І. Біденчук.

30 вересня, на сходинах Відділу, подав звіт з відбутого з'їзду УНО Західної Канади д-р М. Суховерський, заявив, що з'їзд під кожним оглядом був досить успішний, обговорено різні справи організаційного життя УНО і братніх організацій та плани на майбутнє. Д-р М. Суховерський виголосив там реферат про співпрацю УНО з іншими українськими організаціями.

Голова Філії УНО Р. Осташевський мав доповідь про те, як розбудувати УНО в Західній Канаді.

Від 1 до 4 листопада 1973 р. в Торонті відбувся другий СКВУ з участю 429 делегатів з усіх країн українського поселення, 42 студентів, 10 журналістів української преси і 581 гостей, разом 1 012 осіб. Найупішнішою точкою програми Конгресу була велика маніфестація в неділю 4 листопада в арені Мейпел Ліф Гарден, в якій взяло участь, як подавала англійська преса, 12 тисяч людей і тисяча уніформованої молоді різних формаций, включно з летунськими кадетами, та історичною подією — урочистим молебнем, до якого станули майже всі владики країн нашого поселення, українського православного й католицького віровизнання, і також пастори протестантських церков. З нагоди 2-го СКВУ й напередодні конгресу відбулася теренова конференція УНО і братніх організацій.

З листопада в Калгарі, Альберта, під час великого бенкету в приявності около 200 осіб в готелі Паллістер, прем'єр Альберти Петро Логід вручив особисто грамоту і медалю диригентові Романові Солтиковичеві за його невисипущу працю на полі культури й мистецтва; пані Логід відчитала заяву, в якій подала його заслуги. Р. Солтикович — член УНО в Едмонтоні.

В неділю, 4 листопада 1973 р., в залі УНО заходами УСГ відбувся концерт, присвячений 55-літнім роковинам Листопадового зりву і 45-річчю заснування УСГ в Едмонтоні. Голова культурно-освітньої комісії УНО проф. С. Грох, відкриваючи концерт, коротко з'ясував значення Листопадового зриву, підкреслив потребу кожного року такі світлі події величаво відбувати і так пригадувати молодшому поколінню, що українці на рідних землях при кожній нагоді виступали збройно проти ворогів України, щоб створити свою власну державу. Також згадав, що 45 років тому ветерани, що брали участь в українських визвольних змаганнях, по прибутті до Канади почали організовувати гуртки УСГ, а ті, що вже замешкали в Едмонтоні, а було їх 13, заснували Гурток ч. 2 УСГ в Едмонтоні, в короткому часі число членів значно зросло. І сьогодні, в 45-ту річницю, треба їм дати признання, що вони віддали багато своєї праці розбудові нашого життя в Канаді, дали матеріальну допомогу своїм товаришам по зброй — українським інвалідам, як також політичним в'язням і т.д.

Головну доповідь виголосив професор Альбертського університету д-р Іван Лисяк-Рудницький, він у своїй глибоко продуманій промові, широко проаналізував історичне тло, на якому відбувся у Львові і в цілій Галичині листопадовий переворот і перебрання адміністративної влади українцями. У висновках доповідач вказав на велике значення Листопадового зриву на формування політичної думки серед молодого покоління.

В мистецькій частині концерту виступив хор „Дніпро” під управою Р. Солтиковича, жіночий ансамбль „Мережі” під мистецьким керівництвом М. Дитиняк і проф. С. Яременка. Із сольовими точками виступили: співачка Ірина Моргарт, скрипаль Ігор Дитиняк та молоді піяністи — Р. Гуглевич, О. Солтикович і М. Прокопів. Акомпаніювали солістам на піяні: М. Дитиняк, Фодчук і Г. Дитиняк. Нестор Петрів з чуттям продекламував поему „Пом’яни, Боже”.

1 грудня 1973 р. відійшов з цього світу на 83 році життя по короткій недузі в шпиталі в Едмонтоні Михайло Голинський, колишній артист-співак українських і світових сцен, учасник українських визвольних змагань, сотник УСС. Похоронений на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні.

23 грудня 1973 р. відбулися в залі УНО 45-ті річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні. Відкриваючи збори, голова Д. Клинчик закликав присутніх членів однохвилинною мовчанкою вшанувати пам’ять членів Відділу, що відійшли у вічність. Зборами проводив д-р М. Суховерський, секретарював М. Журавель.

У своєму звіті голова Д. Клинчик заявив, що управа мала деякі труднощі в своїй праці, бо мале число членів були активними, але це, мабуть, тому, що вони дали багато праці для Філії УНО а також, щоб сказати правду, молодших членів залишилося небагато, а старші вже нездужають. За старанням Відділу відбулося свято Листопадового зりву, управа постара-лася, що відбулася програма на радіо.

Секретар В. Маркевич подав, що написав 7 протоколів, одержано 5 обіжників від ГУ УСГ, листів написав 20 і 162 повідомлень до членів Відділу, також згадав, що займався збіркою оголошень для альманаху „Українського Слова” в Парижі, зібрав 202.50 дол.

Касир С. Вовк подав фінансовий звіт: загальні прибутки 4 767.56, видатки 2 258.13, готівка на руках і в банку 2 509.43, на окремому щадничому кonto в банку є 4 179.95 дол. Вислано на бюджет до ГУ УСГ 100, заплачено за оголошення і святочні побажання 77.50, на кошти подорожі делегатів 150, видатки на підприємства 1 910.24 і різні видатки 20.39 дол.

Зв’язковий УВФ Іван Гайдук подав, що в минулому році зібрав і вислав 368 дол.

До управи на 1974 рік були вибрані: Дм. Шостак — голова, М. Наконечний — заступник голови, В. Біляр — секретар, Дм. Кругляк — касир, М. Лога — господар і Н. Богатчук — член управи; до Провірної комісії: Д. Клинчик, С. Вовк, Т. Кунцяк і д-р С. Манастирський.

В внесеннях і запитах колишній голова Д. Клінчик апелював до членів УСГ, щоб всіми силами підтримували філію УНО, яку ми створили. Також треба нам завжди бути готовими помагати Україні всіми засобами. Присутній на зборах голова філії УНО Р. Осташевський підтвердив погляд Д. Клінчика і заявив, що такий погляд був висловлений провідними членами УНО на СКВУ в Торонті. Як голова філії складає подяку членам УСГ за їхню активність в праці філії УНО, він вірить, що й в майбутньому члени УСГ дадуть свою поміч у праці філії УНО. Покликаний до слова нововибраний голова Д. Шостак запевнив, що буде старатися совісно виконати покладені на нього обов'язки.

3 березня 1974 р. на сходинах Відділу секретар В. Біляр прочитав відозву „Смолоскипу”, в якій закликають переводити збірки на поміч українським політичним в'язням у московських тюрмах і концентраційних таборах в Сибірі. Присутні члени перевели поміж собою збірку. Дали — по 20 дол.: інж. В. Кунда і Д. Шостак, по 10 дол.: д-р М. Суховерський, В. Біляр, Н. Богатчук, В. Маркевич і М. Грушецький, по 5 дол.: Д. Клінчик, Д. Кругляк і М. Слюзар — разом 105 дол. Сходини ухвалили додати з каси Відділу 50 дол. Вирішено переслати збірку на згадану ціль, як нев'янучий вінок на свіжі могили проф. Ю. Пундика, О. Максимова та члена нашого Відділу Михайла Батюка. Також рішено дати пожертву на докінчення Енциклопедії Українознавства, що її видає проф. Вол. Кубіович.

10 березня 1974 р. о. Юрій Ковалський, парох Української Греко-Католицької Катедри св. Йосафата в Едмонтоні, був підвищений до сану митрофорного протопресвітера. О. митрат завжди уділював духовні послуги нашому Відділові УСГ, коли заходила потреба.

24 квітня 1974 р. в Салмон Армс, Б.К., відійшов у вічність Маріян Литавський. Покійний уродився 12 жовтня 1901 р. в селі Скородинці, пов. Чортків, Західна Україна. Служив в УГА 1918 - 1920 р.р. Прибув у Канаду 1927 р. Вступив в члени УСГ 1932 р. і був членом нашого Відділу до смерті. Перебуваючи в Едмонтоні, брав активну участь в організаційній праці УСГ і УНО. Видавав стінну газету „Стрілецьким Шляхом”. Учитель народніх шкіл. Похоронений на місцевому цвинтарі в Салмон Армс, Б.К.

17 травня 1974 р. в Торонті відійшов у вічність мгр. Василь Гультай, учасник українських визвольних змагань і старшина української армії, довголітній голова ПЕ УНО східної Канади, колишній голова Крайової Екзекутиви і Президії УНО, співзасновник УСГ і УНО в Канаді, колишній управи-

тель і президент Видавничої Спілки „Новий Шлях”, провідний український діяч. Був два роки членом УСГ в Едмонтоні.

25 травня, з ініціативи Централі КУК і при фінансовій допомозі урядів федерального і провінційного, під патронатом Відділу КУК в Едмонтоні, відбувся з великим успіхом в ювілейній авдиторії районовий фестиваль при участі 6 українських мішаних хорів і 4 танкових ансамблів з чотирьох західних провінцій. Програму підготував і нею проводив Роман Осташевський.

В неділю, 2 червня, в залі УНО заходами УСГ відбувся концерт в пошану поляглих героїв, головного отамана Симона Петлюри, голови ПУН полк. Є. Коновалця, головного командира УПА ген. Романа Шухевича-Чупринки і заступника голови ПУН Олега Кандиби-Ольжича, убитого німцями в 1944 р.

В концерті взяв участь чоловічий хор „Дніпро” під диригентурою Р. Солтиковича, він почав концерт гімном „О Канадо” а потім відспівав пісні: „Ой, Морозе-Морозенку”, „За рідний край”, „Як за дальним небосхилом” і „Нумо, хлопці, до зброй!” Далі взяли участь: скрипковий ансамбль Рідної школи при філії УНО у складі Андрійка, Іванка і Корін Опгорт, Джона і Джейн Сейбор та Сенді Шиш, що відограли третю частину кантати „Радуйся, ниво неполітая”, при фортепіанні Катруся Байрак, Нестор Петрів, що віддеклямував „Терновий вінок”.

Доповідь виголосив д-р М. Суховерський. Він розказав про велиki заслуги усіх чотирьох героїв у визвольних змаганнях українського народу, почавши від 1917 р., а потім по першій і під час другої світових війн. Вони мали лише одно бажання: безперестанку боротися з ворогами України за визволення свого народу спід ворожої окупації. Тому всі вони загинули з ворожої руки: 25 травня 1926 р. на вулиці Паризя пострілом з револьвера московський агент відібрав життя головному отаманові Симонові Петлюрі, 23 травня 1938 р. на вулиці Роттердаму від розриву московської бомби загинув голова ПУН полк. Євген Коновалець, в 1944 р. Гештапо арештувало в Галичині заступника голови ПУН Олега Ольжича-Кандибу, вивезло до Німеччини і в бункері концентратку в Саксенгаузені біля Берліна 15 червня 1944 р. замучило на смерть, а 5 березня 1950 р. в бою з большевицькими військами загинув від московської кулі головний командир УПА ген. Тарас Шухевич-Чупринка. При кінці доповіді д-р М. Суховерський відчитав апель, вміщений на останній сторінці програми концерту: „Вони життя віddали в боротьбі за щастя і волю свого народу. За право жити українському народові у власній вільній державі. Нехай пам'ять про них буде завжди між нами!”

Славнем „Ще не вмірла Україна” хор „Дніпро” закінчив програму, фортепіановий супровід — О. Солтикович.

3 червня о год. 8.30 вечора відбулася авдиція з французької радіостанції, присвячена славним героям, які віддали життя в боротьбі за українську державу.

Від 11 до 14 жовтня 1974 р. у Вінніпегу, в готелі Голідей Інн, відбувся одинадцятий конгрес КУК з участю 592 делегатів складових організацій і 145 гостей. Одною з головних постанов конгресу була зміна статуту, а саме перехід з ротаційної системи на виборну. Адв. С. Радчук з Вінніпегу був вибраний президентом КУК на наступних два роки.

30 серпня 1974 р. в Едмонтоні відійшов у вічність Микита Слюзар. УСГ і УНО Едмонтону втратили щирого, відданого, діяльного і довіреного члена. Вступив у члени УСГ в 1931 р., один з засновників УНО в Едмонтоні. За його невсипушу працю для організації загальні збори Відділу в 1973 р. нагородили його почесним членством УСГ. Багато років дуже совісно виконував функцію касира Відділу. Служив в австрійській і українській арміях, військовий ступінь — старший десантник. Народився 6 червня 1892 р. в селі Бортники, повіт Бібрка, Західна Україна. До Канади приїхав з родиною в 1927 р.. Залишив дві доні Любомиру і Надію та сина Ярослава. Похоронений на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні.

19 січня 1975 р. в залі УНО відбулися 46-ті річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні. Збори відкрив голова Д. Шостак, він і закликав присутніх членів однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять членів нашого Відділу, що відійшли у вічність. Зборами проводив М. Наконечний, секретарював М. Журавель.

Голова Д. Шостак в своєму звіті про діяльність Відділу за минулій рік подав таке: На запрошення Відділ брав участь у спільнім свяченім під час Великодніх свят у новозбудованім домі Української Молоді. Члени Відділу були присутні з прапором під час панахиди і похорону наших членів і також на панахиді за герояв наших визвольних змагань, в іхню честь відбуто концерт. Спільно з філією УНО відсвяткували зрив 1-го листопада. Також, спільно з філією УНО влаштували прийняття для усіх членів УНО, УСГ, ОУК і МУНО та іх родин в залі УНО. Голова дав признання і склав подяку нашому членові Іванові Гайдукові за проведення збирки на УВФ.

Заступник голови М. Наконечний заявив, що його праця, може, й непоказна, однак він ніколи не відмовлявся, як треба було, допомогти в підприємствах, які влаштовував Відділ, чи в інших ділянках його діяльності.

Секретар В. Біляр подав, що відбуло лише одні сходини членів, а це тому, що відбувалися спільні сходини з філією УНО, як також спільні засідання управ, крім того відбуто піврічні збори і одно засідання управи, про всі написав протоколи. Листів одержано 23, відписано 13, вислано 75 повідомлень до членів, 2 276 запрошень на підприємства, які влаштовував Відділ.

Скарбник Д. Кругляк подав касовий звіт за 1974 р.: загальні прибутки 3 787.06 дол., витрати 2 259.51, готівка в руках і в банку 1 527.55, щадниче коonto в банку 4 179.95 дол. Вислано: на українських політичних в'язнів через „Смолоскип” 229.98, на УВФ 60, на ОУКіО 150, на Енциклопедію україно-знавства 500, на бюджет ГУ УСГ 300; виплачено: за світлину до енциклопедії 23, на будову пам'ятника борцям за волю України 100, на кошти подорожі делегатів 250, на видатки на підприємства 556.81 і різні видатки 89.72 дол.

Управа на 1975 р. така: Д. Шостак — голова, М. Наконечний — заступник голови, В. Біляр — секретар, Д. Кругляк — скарбник, М. Лога — господар і Н. Богатчук — член управи; до Контрольної комісії: Д. Клинчик, С. Вовк і О. Мазурок.

З огляду на те, що зв'язковий УВФ І. Гайдук виїздить з Едмонтону, збори вибрали на його місце В. Біляра.

Переобраний голова Д. Шостак подякував зборам за довір'я до нього та переобраних членів управи. Жалівся, що декотрі члени рахують на якісь привілеї від Відділу, хоч в організації усі рівноправні і усі мають однакові права і обов'язки, тому апелює до тих членів змінити свої погляди супроти організації і допомагати в праці відділу, коли такої помочі треба.

16 березня відбулися сходини членів Відділу. Голова поінформував членів, що Відділ одержав дотацію від уряду Альберти. За одержані гропі куплено 24 столи до залі УНО. Для Відділу куплено українську машинку до писання, а за 300 дол., що лишилися, рішено купити залізну шафу для перевозування архіву Відділу. На тих сходинах були прийняті в члени УСГ Миронюк Григорій, Шандро Юрій і Будзей Василь. Ці сходини також рішили, що на посвячені пам'ятника борцям за волю України на цвинтарі св. Михайла візьмуть участь усі члени Відділу з власним прaporом.

В травні 1975 р. о. протоієрей Олександер Хом'як, парох Української греко-православної Катедри св. Івана в Едмонтоні, був підвищений до сану митрофорного протоієрея. О. митрат О. Хом'як бував часто на національних святах, що іх влаштовував наш Відділ та давав духовні послуги членам чи Відділові УСГ взагалі.

22 червня в домі УНО відбулися піврічні збори Відділу. Члени управи склали звіти з діяльності Відділу за минуле півріччя. Зв'язковий УВФ В. Біляр повідомив платників, що членський внесок до УВФ піднесений з 4 до 5 дол., а секретар подав членам до відома, що Юрій Вацко прийнятий у члени УСГ.

14 вересня 1975 р. в Едмонтоні відійшов у вічність мистець-маляр Юліян Крайківський. Служив в УГА, де працював як мистець. Оформив „Пропам'ятну книгу УГА”, намалював картини „Відворот УГА” і „Пам'яті поляглих” та інші. По другій світовій війні прибув з родиною до Канади, а оселившиесь в Едмонтоні, продовжував свою мистецьку працю. Для УСГ в Едмонтоні намалював композицію-декорацію „Атака кавалерії” та інші декорації для сцени, також портрети наших славних людей для філії УНО. Юліян Крайківський народився 10 серпня 1892 р. в Різдвянах, повіт Рогатин, Західна Україна. Залишив дружину Ольгу і доньку Оксану. Похоронений на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні.

Від 10 до 13 жовтня 1975 р. в Монреалі, Квебек, у готелі Моннт Роял Шератон відбувся успішний крайовий з'їзд УНО і братніх організацій. Відділ УСГ з Едмонтону заступав на тому з'їзді делегат М. Наконечний. На наступних сходинах Відділу делегат склав звіт із з'їзду в Монреалі, 10 і 11 жовтня відбулися дві сесії нарад делегатів УНО і братніх організацій, 12 жовтня — банкет, а 13 жовтня — величавий концерт.

Композиція-декорація „Атака кавалерії”

В рамках з'їзду УНО відбулися наради делегатів УСГ в Канаді. Делегат М. Наконечний подав ось такі деталі з тих нарад: На з'їзді ГУ звітували, що УСГ Канади начисляє тепер 350 членів в 11 відділах: 4 на заході і 7 на сході Канади, 5 відділів має нище 20 членів, 4 між 20 - 50, Монреаль — понад 60, а Торонто понад 100 членів. Нових членів прийнято 45. На з'їзді брали участь делегати відділів: Торонто, Содбури, Гамільтон, Віндзор, Монреаль, Вінніпег і Едмонтон. Разом було 14 делегатів відділів і 8 членів ГУ, разом 22 делегати. З важливих ділянок праці, що мала успіх, належить згадати: наладнання кореспонденційного зв'язку ГУ з відділами, продажу святочних карток і харитативно - допомогову акцію. У звітovому часі (1972 - 1974) ГУ виплатила Золотому Хрестові — підмоги 5 038.96 дол., на УВФ — 3 546.26 дол. і на українських інвалідів — 7 984.50 дол.

Була на з'їзді цікава доповідь д-ра Винницького із Монреалю на тему: „УСГ в минулому і майбутньому”, в якій доповідач подав практичні поради, як відділи УСГ на місцях повинні поступати, щоб вдергатись на життєвій поверхні.

Делегати з'їзду УСГ удостоїлися спеціального вирізнення з боку міської ради міста Монреалю. Представники цієї Ради на острівці св. Катерини гостили делегатів УСГ репрезентативним обідом з різнопородними французькими винами.

Також звітодавець поділився деякими інформаціями про УВФ, що також відвував тоді свій з'їзд. Здається, що це вперше з'їзд УВФ був такий численний, викликав дуже живу і ділову дискусію. Між іншим, дискутанти домагалися докладних фінансових звітів від УВФ, і отримали запевнення від членів Крайового Комітету УВФ, що на черговому з'їзді УВФ буде поданий докладний звіт, скільки зібрано і на що гроші виплачено.

18 січня 1976 р. в залі УНО відбулися 47-мі річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні. Голова Д. Шостак відкрив збори та закликав присутніх членів однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять тих членів Відділу, що відійшли у вічність. На голову зборів був вибраний М. Журавель, а на секретаря В. Маркевич.

У звітах управи за 1975 р. голова Д. Шостак заявив, що була гармонійна співпраця управи Відділу з управою філії УНО. Члени Відділу брали участь у панахиді на Зелені Свята на цвинтарі св. Михайла. Наш Відділ вислав свого делегата М. Наконечного до Монреалю на крайовий з'їзд УНО. На 50-літній ювілей священства о. В. Чопея вислано представника Відділу С. Вовка.

Секретар В. Біляр звітував, що при кінці року Відділ

мав 28 членів. Відбуто 2 сходини членів і піврічні збори. До Віddілу вплинуло 33 посилок пошти, в більшості обіжники ГУ УСГ і КЕ УНО та інші, відписано 6. Написав 76 повідомлень до членів іколо 1 000 повідомлень про імпрези до українського громадянства. Також В. Біляр, як зв'язковий УВФ, подав у своєму звіті, що члени УВФ вплатили 278.50 дол., а 340 дол. Віddіл призначив із своєї каси, разом переслано на УВФ 618 дол. До комітету УВФ входять від УСГ М. Наконечний, а від УНО М. Пріць.

Господар Віddілу М. Лога заявив, що усі члени, до яких він звертався, допомагали в імпрезах влаштовуваних Віddілом. Подякував за квіти, що УСГ прислава йому, коли він перевував хворий в лікарні.

Скарбник Д. Кругляк подав касовий звіт за 1975 р.: загальні прибутки — 4 877.86 дол., видатки 3 030.88, лишилося в касі 1 846.98 дол. Теж подав до відома, що Віddіл одержав від провінційного уряду Альберти дотацію в сумі 2 000 дол., що його враховано до загальних прибутків. Вислано: на членські внески до ГУ УСГ 122.50 дол., на „Смолоски” 20, УВФ 10 дол. Видано за столи для дому філії УНО 1 846.98 дол., на залізну шафу для архіву УСГ 191, на українську машинку до писання 159.95 дол., на друки і святочні побажання 100.68, на видатки на підприємства 146.50, на кошти подорожі делегата 500 дол. і на інші видатки 137.55 дол.

По ухваленні довір'я уступаючій управі, вибрано нову в тому самому складі: Д. Шостак — голова, М. Наконечний — заступник голови, В. Біляр — секретар, Д. Кругляк — касир, М. Лога — господар, В. Маркевич — член управи; до Протирівної комісії: інж. О. Мазурок, С. Вовк і Н. Богатчук.

25 січня 1976 р., заходами місцевого Віddілу КУК, в авдиторії Української православної громади св. Івана відбувся концерт, присвячений 58-им роковинам проголошення незалежності України 22 січня 1918 р. Доповідь виголосив Андрій Макух.

14 березня, також за старанням місцевого Віddілу КУК, відбувся в ювілейній авдиторії величавий концерт у честь Тараса Шевченка з добре підготованою програмою. Слово виголосив представник Альбертського уряду д-р А. Гоголь, міністер вищої освіти. Доповідь виголосив д-р Андрій Горняткевич.

28 травня на сходинах членів була порушена справа видання альманаха з приводу 50-річчя УСГ в Канаді. А що на попередніх сходинах членів була пропозиція, щоб дехто із членів написав короткий спомин, головно про працю УСГ в Едмонтоні, першим зголосився М. Журавель і прочитав свій спомин. Почалася дискусія, однак тому, що на сходини загостили

редактор Ярослав Гайвас в асисті інж. В. Кунді, цю справу відкладено до піврічних зборів Відділу.

30 травня, заходами комітету, створеного з усіх організацій — членів Відділу КУК в Едмонтоні, відбулася в авдиторії Української православної Громади св. Івана святочна академія з приводу 50-річчя смерти голови директорії і головного отамана Симона Петлюри. Доповідь виголосив редактор Ярослав Гайвас.

30 серпня 1976 р. в Мюнхені, Німеччина, відійшов у вічність інж. Дмитро Андрієвський, народжений 27 вересня 1892 р. в Будокві на Полтавщині. Він — визначний політичний і громадський діяч, мислитель і публіцист, колишній секретар дипломатичної місії УНР, член першого конгресу Українських Націоналістів у 1929 р., член Легії Українських Націоналістів у Чехословаччині, засновник ОУН, ідеолог українського націоналістичного руху, довголітній референт зовнішніх зв'язків ПУН, голова Українського комітету в Бельгії, член виконавчого органу УНРади, контролер Державного Центру УНР, голова сенату ОУН, почесний голова сенату ОУН, голова Союзу українських журналістів у Німеччині, а врешті — один з найближчих співробітників полк. Є. Коновалця і полк. А. Мельника. Похоронений в українській частині цвинтаря Вальдфрідгоф у Мюнхені, Німеччина.

Пам'ятник-хрест „Борцям за волю України” на цвинтарі св. Михайла.

В неділю, 31 жовтня 1976 р. в год. 4.30 пополудні на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні відбулося торжественне посвячення пам'ятника-хреста „Борцям за волю України”. Посвячення довершив Патріарх Йосиф I при співучасті обидвох місцевих владик Кир Ніла і Кир Димитрія, численного духовенства, організацій і громадянства. По посвяченні пам'ятника представники українських ветеранів склали вінки: інж. В. Горбай від УГА, І. Біденчук від УСГ і Ю. Шолотило від 1-ої української дивізії УНА. При складанні вінка пластун А. Тарнавський відсурмив вояцький прощальний апель, похилилися пралори УГА, УСГ, І УД УНА, Пласту і СУМ-у. Патріарх Йосифа I привітав голова комітету побудови пам'ятника о. д-р Є. Камінський. Вітаючи Блаженнішого, о. д-р Є. Камінський висловив надію, що кров борців за волю України не була пролита надармо. Як кров Христа освятила християнство, так іх кров освячує змагання за волю і незалежність української нації. Тоді Блаженніший Патріарх Йосиф I промовив, підкреслюючи ті ідеали, за які герої поклали своє життя, і прохаючи Всевишнього, щоб прискорив день визволення. Теж закликав бути вірними своєму народові і своїй Церкві.

Від комітету побудови пам'ятника-хреста промовляв представник дивізійників адв. П. Саварин.

1 листопада 1976 р. відійшов у вічність Михайло Шевців, член-засновник УСГ і УНО в Едмонтоні. Був головою і касиром УСГ в Едмонтоні. З особистих причин залишив ряди УСГ і УНО в 1940 р. Народився в селі Задвір'я, повіт Перемишляни, Західна Україна. Служив в австрійській і українській арміях. До Канади приїхав в 1926 р. Похоронений на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні. Залишив дружину Анну, сина Зенова і доньку Степанію.

4 листопада 1976 р. в Ст. Пол, Міннесота, ЗСА, відійшов у вічність на 89-му році життя Олександер Неприцький-Грановський. Він засновник ОДВУ в ЗСА і довголітній її голова, член сенату ОУН, відданий приятель УЗХ, визначний науковець, супільно-громадський діяч і невтомний борець за українську державність.

10 листопада 1976 р. відійшов у вічність в Едмонтоні генеральний вікарій Едмонтонської української католицької Епархії о. митрат д-р Василь Лаба, він же генерал-хорунжий і начальний капелян УГА і 1-ої української дивізії УНА, почеший член УСГ в Канаді, визначний науковець-богослов. Прожив 89 років, народився в селі Бертишів, повіт Бібрка, Західна Україна. До Канади прибув по другій світовій війні. Величавий похорон відбувся з церкви св. Йосафата, його очолив Блаженніший Патріарх Йосиф I. В похороні також взяли участь високопреосвященіший Митрополит Максим, преосвячені Вла-

дики Ніл, Ісидор і Димитрій, багато священиків і вірних. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні. Прощальне слово над могилою генерал-хорунжого о. митрата Лаби від українських ветеранів виголосив адв. П. Саварин.

17 листопада 1976 р. в Едмонтоні відійшов у вічність Роман Солтикович на 67-му році життя. Він — талановитий диригент і знавець музики, диригував різними хорами в Європі. В 1951 р. переселився з родиною до Едмонтону. В 1953 р. зорганізував при філії УНО чоловічий хор „Дніпро”, в пізніших роках приседнав до хору жінок і створив мішаний хор „Дніпро”, з яким дав ряд концертів у різних місцевостях Канади і на ЕКСПО 74 у Спокен, ЗСА. Майже на всіх концертах, що властовували філія УНО чи Відділ УСГ, виступав з хором „Дніпро”. Був членом філії УНО. Народився 4 лютого 1909 р. в селі Улюч на Лемківщині, Західна Україна. Похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні. Залишив дружину Степанію, сина Ореста і доні Віру і Надю.

12 лютого 1977 р. в залі УНО відбулися 48 річні загальні збори Відділу УСГ в Едмонтоні. Збори відкрив голова Д. Шостак і закликав присутніх членів повстанням з місць і однохвильною мовчанкою вшанувати пам'ять тих славних синів України, що відійшли у вічність в 1976 р.: о. митрата Василя Лабу, інж. Дмитра Андрієвського, проф. Олександра Неприцького-Грановського і диригента Романа Солтикова, як також усіх померлих членів УСГ. Зборами проводив О. Віндик, секретарював В. Біляр.

У своєму звіті про діяльність Відділу за 1976 р. голова Д. Шостак заявив, що він був присутній на кожних сходинах Відділу і філії УНО, на засіданнях управи Відділу і спільних засіданнях управи філії УНО і братніх організацій. Наш Відділ брав участь з власним прапором у посвяченні пам'ятника борцям за волю України на цвинтарі св. Михайла. Відбуто свято Листопадового зrivу. В день державності України 22 січня наші члени були присутні під час піднесення українського прапора коло будинку міської ради. Голова склав подяку управі філії УНО за співпрацю, як також зокрема господареві дому УНО М. Пріцеві і господиням М. Клинчик і Н. Пріць за їхню поміч для Відділу УСГ.

Заступник голови М. Наконечний заявив, що один раз проводив сходинами, коли голова по операції ще зовсім не вибуджав. Допомагав секретареві або голові оформлювати листи та оголошення, заступав Відділ у комітеті побудови пам'ятника борцям за волю України.

Секретар В. Біляр подав, що активних членів є 31, неактивних 10. Відбулися 2 квартальні сходини членів і піврічні

збори, 2 засідання управи і одні сходини комітету видання хроніки Відділу. Написав 6 протоколів. Відділ одержав листів і обіжників від різних установ 25, відписав листів 8, повідомлень до членів вислав 93 і коло 900 до українського громадянства.

В. Біляр, як зв'язковий УВФ, подав, що членів є 41, звичайних членів 25, 16 членів-добродій, які виплачують більші суми. Вислано до краївого комітету УВФ 670 дол. членських внесків, теж з забави чистий дохід призначено на УВФ в сумі 340 дол., разом вислано 1 010 дол.

З огляду на те, що касир Д. Кругляк перейшов важку операцію і не був присутній на зборах, касовий звіт подав М. Наконечний: загальні прибутки 2 925.99 дол., видатки 1 115.10, чистий прихід 1 810.89 дол. Вислано до ГУ УСГ членські внески і на бюджет 386.50, на „Смолоскип” 154.50 дол., на „Українське Слово” 188 дол., членський внесок до УВФ 10 дол., на ОУКіО 75 дол., на український університет у Римі 25 дол., передано на пам'ятник незнаному воякові 100 дол., видатки на підприємства 98.60 і різні видатки 77.50 дол.

Господар М. Лога подякував тим членам, що завжди допомагали в підприємствах, які влаштовував наш Відділ.

До управи Відділу УСГ на 1977 р. були вибрані: Д. Шостак — голова, М. Наконечний — заступник голови, В. Біляр — секретар, О. Віндик — скарбник, М. Лога і Д. Карапінка — господари, Н. Богатчук — член управи; до Провірної комісії: д-р М. Суховерський, М. Журавель і Д. Клінчик.

У внесеннях і запитах І. Біденчука ставить домагання, щоб всі національні свята, які влаштовує наш Відділ, були оголошувані в імені УСГ, в минулому листопадовому святі не було навіть згадано, що УСГ бере в ньому участь.

С. Вовк пропонував, щоб наш Відділ мав свого представника в місцевому Відділі КУК. М. Наконечний дав вияснення, що д-р М. Суховерський є представником до КУК від філії УНО, а що він є членом УСГ, тим самим заступає і наш Відділ.

16 березня, на сходинах Відділу, порушено справу альманаха, який має видати ГУ УСГ, з нагоди 50-літнього свого існування. На вимогу видавничого комітету, очолюваного редактором д-ром Зиновієм Книшем, кожний відділ УСГ повинен подати коротку історію своєї діяльності за минулих 50 років. На кожний відділ призначено лише 10 сторінок. М. Наконечний, як координатор нашого Відділу, зобов'язався написати таку історію до альманаха УСГ. О. Віндик, голова комітету видання хроніки нашого Відділу, повідомив, що справа видання хроніки є в повному русі, вона повинна з'явитися в 50-ліття нашого Відділу в 1978 р.

М. Байрак вимагав, щоб члени комітету читали вже написану ним хроніку і подавали свої завваги. Голова філії УНО проф. С. Грох запропонував, щоб вибрати редакційну колегію, на що всі присутні дали свою згоду. До колегії вибрані: проф. С. Грох, д-р М. Суховерський, М. Наконечний, О. Віндик і М. Журавель. Д-р М. Суховерський погодився написати передмову до хроніки нашого Відділу.

28 квітня відбулися спільні сходини членів філії УНО і Відділу УСГ. Сходинами проводив голова УНО проф. С. Грох, секретарював О. Віндик. Члени управи подали звіти з діяльності за минуле чвертьріччя. Голова С. Грох повідомив, що наші делегати на з'їзд УНО і братніх організацій Західної Канади виїхали автом до Саскатуну, але попали у велику снігову звірюху і були примушенні повернутися до Едмонтону. Він також повідомив членів, що філія УНО і братні організації радіють досягненнями наших членів. Наш вельми заслужений член д-р М. Суховерський одержав титул професора на Альбертському університеті. Цю новину присутні члени прийняли гучними оплесками.

Голова Відділу УСГ Д. Шостак зреферував присутнім членам, що вже зроблено в справі святкувань у 50-річчя заснування УСГ в Едмонтоні і що тепер залишається ще певна конкретна робота. В цій справі забирали голос декотрі члени УНО і УСГ, давали свої поради і проекти, а тому, що не винесено остаточного рішення, то лише вибрано такий комітет: д-р М. Суховерський, проф. С. Грох, М. Пріць, Т. Кунцяк, Д. Клинчик, В. Біляр, В. Постойко, Д. Шостак, М. Журавель, О. Віндик і М. Байрак.

Д-р М. Суховерський подав членам до відома, що в Лігайтоні, Пенсильванія, ЗСА, відбудеться 3-го липня 1977 р. посвячення пам'ятника Олегові Ольжичеві-Кандибі, якого німці замордували в концентратку Саксенгавзен, Німеччина. Олег Ольжич-Кандиба, видатний поет, археолог, науковець, публіцист і політичний діяч, працював як асистент у гарвардському університеті, брав участь у визвольних змаганнях Карпатської України, був заступником голови ПУН полк. А. Мельника. Д-р М. Суховерський запропонував, щоб наші організації вислали на пам'ятник О. Ольжича 250 дол., на що всі присутні члени дали свою згоду.

5 червня, заходами Відділу УСГ, в залі УНО відбулася святочна академія в честь С. Петлюри і Є. Коновальця. В академії взяли участь: Хор „Дніпро”, диригент — Марія Дитиняк, при фортепіяні — Ірина Тарнавська (хор проспівав пісні: „Ясне сонце в небі сяє”, „Пісне моя”, „Гей, не дивуйтесь” і „Живи, Україно”), Лелія Побран, сопранове сольо, відспівала дві пісні, Ксеня Мариняк віддеклямувала „Гей, нові колюмби”, а Яна

Немировська заграла на фортепіяні „Фантазію” І. Шамо. Святочну доповідь виголосив Богдан Стефанюк.

6 листопада 1977 р. заходами Відділу УСГ в залі УНО відбувся концерт, присвячений роковинам Листопадового збриву. Святочну доповідь виголосив професор Альбертського університету д-р І. Гінка. Доповідач заявив, що сьогодні святкуємо роковини 1 листопада 1918 р., тоді то на західних землях України український нарід проголосив Західно-Українську Народну Республіку. В січні 1919 р. Західна Україна з'єдналася із Східньою Україною в одну соборну українську державу. Новоповстала українська держава опинилася у війні з Польщею, Румунією та білою і червоною Росією. Українська революція скінчилася невдачею, героїчною, але все таки невдачею. Україна для великих держав антанти була невідомою землею, тому й не одержала допомоги. Зате таку допомогу одержали поляки і білі росіяни. Західно-українські землі, заселені виключно українцями, великороджави антанти признали полякам, румунам і чехам, а східні землі окупували червоні росіяни.

Доповідач подав три основні причини невдач української революції: некорисне міжнародне положення України, односторонній селянський соціальний склад населення і різниці між західними і східними частинами України. Наші історики інколи подають як причину також невиразність політичної програми, головно на східніх землях України, селянські бунти тощо. По другій світовій війні червона Росія об'єднала всі українські землі в одну, правда, погану державу. Ситуація в Україні де-що змінилася за минулих тридцять років. Сьогодні український нарід вже не є виключно селянським, плебейським народом. Затираються ті фатальні різниці між західною і східною Україною. Україна вже не є незнана земля для заходу. Знання про Україну поширюється в неукраїнському світі, це велика заслуга українців в Америці і Канаді, що позасновували різні установи, мета яких інформувати про українську справу політичні і наукові кола у вільному світі.

Концерт мав багату програму: фортепіянове сольо Етюд ч. 10 Віктора Косенка, „Дощ у горах” І. Шамо, „Вальс Е-моль” Ф. Шопена, „Голос зневіри й голос надії” Б. Лепкого віддеклямував Нестор Петрів, Ірина Форестенко, сопранове сольо, пропівала „Ой, не світи місяченьку” М. Лисенка, „Троянди на пероні” — Горчинського; хор „Дніпро” (соліст Л. Пастушенко, диригент Марія Дитиняк, фортепіяновий супровід Ореста Солтиковича) відспівав: „Пою коні при Дунаю” Станіслава Людкевича, „Засумуй, трембіто” Ярослава Ярославенка, „Живи, Україно” М. Гайворонського. Славнем „Ще не вмерла Україна” закінчено концерт.

4 листопада 1977 р. в лікарні в Торонто, Онтаріо, відій-

шов у вічність сл. п. Олег Штуль-Жданович, голова ПУН, незломний борець за волю України, учасник визвольно-революційної боротьби в другій світовій війні, член теренової групи ОУН у Krakovі від 1939 до 1941 р., член київської похідної групи ОУН в 1941 р., член штабу Поліської Січі УПА Тараса Бульби-Борівця, делегований проводом ОУН в 1943 р., політичний в'язень німецького концентраційного табору в Саксенгавзені від 1944 до 1945 р., заступник голови ПУН від липня до листопада 1964 р., довголітній головний редактор „Українського Слова” в Парижі, видатний журналіст, публіцист і політик.

Сл. п. Олег Штуль-Жданович приїхав з Парижу на відкриття пам'ятника сл. п. Олега Ольжича-Кандиби, що відбувся 3 липня 1977 р. в Лігайтоні, Па., ЗСА. У поворотній дорозі, відвідуючи Торонто, поважно захворів і опинився в лікарні, де й закінчив свою, повну пригод життєву дорогу. Величавий похорон відбувся в Українській православній церкві — Пам'ятнику св. Андрія в Бавнд-Бруку, Н. Дж., ЗСА, куди перевезено тіло покійника з Торонта. Похорон очолив Блаженніший Митрополит Мстислав в сослуженні священиків обидвох українських церков. В похороні взяли участь представники націоналістичного руху, політичних організацій і громадських установ, друзі і громадяни. Похоронений на цвинтарі у Бавнд-Бруку, Н. Дж., ЗСА.

Сл. п. Олег Штуль-Жданович народився 14 липня 1917 р. у селі Лопатичі на Поліссю, Україна. Залишив дружину Катерину, доньку Антоніну і сина Данила.

В неділю 6 листопада 1977 р. в Українській православній церкві св. Іллі в північному Едмонтоні Преосвященніший Архієпископ Борис в сослуженні о. протоієрея О. Фляка відправив панахиду за спокій душі голови ПУН Олега Штуля-Ждановича. В панахиді взяли участь з власними прaporами ветерани 1-ої української дивізії УНА і УСГ, також представники українських установ, провідні члени українського громадянства, друзі покійного. Перед панахидою о. протоієрей О. Фляк в змістовному слові подав життєвий шлях і заслуги голови ПУН Олега Штуля-Ждановича.

В неділю 18 грудня 1977 р. з ініціативи філії УНО і братніх організацій, в 40-ий день смерти голови ПУН Олега Штуля-Ждановича, в катедрі св. Йосафата о. крилошанин В. Чопей відправив Богослуження за Олега Штуля-Ждановича, а відтак панахиду відслужив Владика Кир Ніл Саварин у сослуженні о. митрата Ю. Ковалського і о. крилошанина В. Чопея. В панахиді взяли участь з прaporами члени 1-ої дивізії УНА, УПА, УСГ і Пласти. По панахиді в домі УНО відбулася академія, присвячена пам'яті О. Штуля-Ждановича, відкрив її голова філії УНО проф. С. Грох. Хор „Дніпро” під керівництвом Marii

Дитиняк відспівав дві пісні: „Помолімся Богу” і „Засумуй, трембіто”, соліст — Л. Пастушенко.

Доповідь про життєвий шлях та заслуги Голови ПУН виголосив проф. д-р М. Суховерський. Зміст його доповіді такий: Тому 40 днів невмолима смерть вирвала з-поміж нас передового журналіста, виховника, вояка-партизана і політика, голову ПУН матірньої ОУН і одного з визначних провідників українського визвольно-політичного руху сл. п. Олега Штуля-Ждановича. Ще з молодих студентських літ сл. п. Олег Штуль-Жданович був тісно пов'язаний з націоналістичним рухом, глибоко засвоїв собі ідеї українського націоналізму, перебуваючи в колі видатних тодішніх націоналістичних провідників. З того часу походять його організаційні зв'язки з тоді ще єдиною ОУН.

І в цей час, на початку живої участі в організаційній праці в ряmcях ОУН, він розвиває перше своє покликання, яке триває аж до останнього його віддиху, а саме журналістичну професію.

Коли в 1939 р. ОУН організувала кадри босвиків і готувала їх до повороту в Україну О. Штуль, як референт Ц.К. ОУН, вишколював кадри, які були призначенні на поворот до східніх земель України, відомі, як похідні групи ОУН.

Коли німецькі нацисти знищили київський осередок ОУН, здесяткували похідні східні групи і коли залишилася партізанка і підпілля, як одинокі засоби боротьби, О. Штуль голоситься до УПА і ОУН, з початком 1943 р., призначує його представником ОУН до штабу УПА під проводом ген. Тараса Бульби-Борівця. В листопаді 1943 р., коли ОУН була знищена нацистами, а частина, на чолі з полк. А. Мельником, була запроторена до концентраційних таборів, там опинився і Олег Штуль-Жданович.

Після війни і концентраку Олег Штуль-Жданович вклучається всеціло в працю ОУН, виявляючи свою здібність дипломатично-політичну. Переїздить до Франції і займає становище головного редактора „Українського Слова” в Парижі та очолює референтуру преси і інформації Проводу ОУН. На V Великому Зборі ОУН Олега Штуля-Ждановича вибирають першим засутником голови ПУН полк. А. Мельника.

По смерті голови ПУН полк. А. Мельника на VI Великому Зборі ОУН вибирають одноголосно на голову ПУН і провідника матірньої ОУН Олега Штуля-Ждановича, його перевибирають на VII Великому Зборі і на останньому VIII Великому Зборі. На протязі 13-ти років, як голова ПУН, він своїм умінням, підходом і тактикою умів розв'язувати різні справи і пекучі проблеми та доказав, що до всіх його попередньо вичислених

покликань можна сміло додати і провідництво та сказати, що він був провідником з покликання і з ласки Божої.

І ми мали честь вітати Олега Штуля-Ждановича кілька разів в Едмонтоні, у нашій філії, у цій домівці. Він був головним бесідником на бенкеті 1962 р., присвяченому 30-літтю існування УНО в Едмонтоні. Прощаємо його словами Євгена Сверстюка: „Нема його. Німотно, темно і незрозуміло. І вривається до свідомості тоскним розпачем — не буде, ніколи вже не буде його з нами. Наче темна завіса спадає на сонце”. Хоч його не може бути більше з нами, він залишиться в нашій пам'яті нававжди.

15 січня 1978 р. в домі УНО відбулися 49 загальні річні збори УСГ в Едмонтоні. Голова Д. Шостак відкрив збори та закликав присутніх членів повстанням з місьць та двохвилиною мовчанкою вшанувати пам'ять голови ПУН сл. п. Олега Штуля-Ждановича та усіх членів нашого Відділу, що відійшли у вічність у минулих роках. На голову до переведення зборів вибрано д-ра М. Суховерського, а на секретаря В. Біляра. Д-р М. Суховерський подякував зборам, що наділили його почестю бути головою річних зборів на порозі 50-річчя існування УСГ в Едмонтоні.

У звітах управи Відділу голова Д. Шостак заявив, що він брав участь у всіх сходинах членів та засіданнях управ УСГ і філії УНО. Також члени нашого Відділу брали участь у всіх підприємствах, що їх влаштовували УСГ чи філія УНО, також у всіх панахидах з пропором УСГ. Складає подяку членам I-ої Української дивізії УНА, УПА і Пласту, що взяли участь з власними пропорами під час панахиди за спокій душі голови ПУН Олега Штуля-Ждановича, разом з філією УНО відсвяткували академію в честь С. Петлюри і Є. Коновалця і Листопадового зりву.

Секретар В. Біляр подав число членів 38, сходин членів було 3, засідань управи 4, протоколів написав 7, листів і обіжників отримано 30, відписано 39, а повідомлень до членів 125. Також В. Біляр, як зв'язковий УВФ, подав число членів 41, переслано до краївого комітету УВФ 652 дол. а за минулих 3 роки переслано 1 640 дол.

Скарбник О. Віндик подав фінансовий звіт: Прибутки 4 465.58 дол., витрати 2 764.70 дол., чистий прибуток 1 700.88 дол. Вислано: на УВФ 341.49 дол., на альманах УСГ в Канаді 100, видатки на хроніку Відділу 996, на танцювальний ансамбль „Черемош” 100, перенесені відсотки з чекового конта на щадниче конто 715.14, видатки на підприємства 207.30, закуплено заливну шафу за 152.82, видатки на стінну газету 40.75 і різні видатки 112.20 дол. О. Віндик склав подяку заступникові голови

М. Наконечному за написання історії нашого Відділу до альманаха УСГ в Канаді, лише на десять сторінок, бо того вимагав видавничий комітет, історію вже вислано до ГУ УСГ.

Господар М. Лога заявив, що минулий рік був досить успішний, члени не відмовлялися, як заходила потреба помочі в підприємствах, які влаштовував відділ; вислано 840 запрошень.

О. Віндик, голова, і М. Журавель, член видавничого і святкового комітету, подали зборам до відома, що вже пророблено в справі святкувань ювілею нашого Відділу та що ще треба виконати.

М. Журавель заявив, що він вже переговорював з М. Дитиняком, диригенткою хору „Дніпро”, в справі концерту в 50-річчя ювілею нашого Відділу, що відбудеться в листопаді ц.р. М. Дитиняк погодилася вибрати стрілецькі пісні. Лишається ще підготувати інші точки програми згаданого концерту.

О. Віндик подав зборам до відома, що в суботу перед концертом, заходами нашого Відділу, відбудеться ювілейний бенкет, де будуть вручені відповідні відзнаки членам УСГ. Призбирані матеріяли до хроніки нашого Відділу за минулих 50 років його існування вже майже закінчені і незадовго будуть передані до друку.

Д-р М. Суховерський, також член видавничого і святкового комітету, заявив, що він вже переговорював з управою хору „Дніпро” і танцювального ансамблю „Черемош” і що вони погодилися вшанувати УСГ з нагоди 50-літнього ювілею на своїх імпрезах, що відбудуться цього року.

По дискусії і ухваленні довір’я управі, збори перевибрали тих самих членів до управи на 1978 рік: Д. Шостак — голова, М. Наконечний — заступник голови, В. Біляр — секретар, О. Віндик — скарбник, М. Лога — господар, М. Богатчук і Д. Карапінка — члени управи; до Контрольної комісії: Д-р М. Суховерський, М. Журавель і Д. Клинчик.

Цього року українці Едмонтону гідно відзначили 60-ліття проголошення самостійності і соборності України в 1918 і 1919 роках. В суботу, 21 січня 1978 р. о год. 1-ї пополудні, коло міської ратуші відбулося урочисте піднесення українського синьо-жовтого прапору з нагоди 60-их роковин. Того самого дня, о 6-ї год. вечора, в аудиторії Української православної Катедри св. Івана відбувся бенкет, на якому промовляв Василь І. Юрко, міністер житлового будівництва та публічних робіт провінції Альберти.

В неділю, 22 січня, по українських церквах відбулися Служби Божі, у проповідях було насвітлено значення актів 22

січня. В 3-ій год. пополудні, в культурному центрі св. Василія, відбувся святочний концерт. Д-р М. Суховерський, член УНРади, сказав вступне слово в українській і англійській мовах. Святочну доповідь виголосив гість з ЗСА проф. І. Вовчук.

Того самого дня відбулися три радіопрограми із змістовними промовами про свято української державності.

На річних загальних зборах УНО, що відбулися 12 лютого, до управи на 1978 рік були вибрані: попередній голова проф. Степан Грох, д-р Микола Суховерський — голова, інж. Василь Кунда — 1-ий заступник голови, Михайло Наконечний — 2-ий заступник голови, Василь Біляр — секретар, Орест Віндик — касир, Теодор Войтів — фінансовий секретар, Володимир Кость — бібліотекар.

Український танцювальний ансамбль „Черемош” вшанував Відділ УСГ в Едмонтоні у 50-річчя його існування. В суботу, 11 лютого 1978 р., на своєму традиційному бенкеті в залі Дому Української Молоді, під час якого напроти головного стола вздовж залі засіли члени УСГ з своїми дружинами, посол до Альбертської легіслятури В. Дячук у своєму слові при відкритті бенкету привітав членів УСГ з їх 50-річним ювілеєм. Д-р А. Б. Гоголь, міністер вищого навчання, у своїй короткій промові про багатокультурність та заслуги „Черемошу” у пробудженні українського почуття серед українців привітав і УСГ з рамени уряду з її 50-річчям та вказав на позитивну працю УСГ серед українців на добро Канади й України.

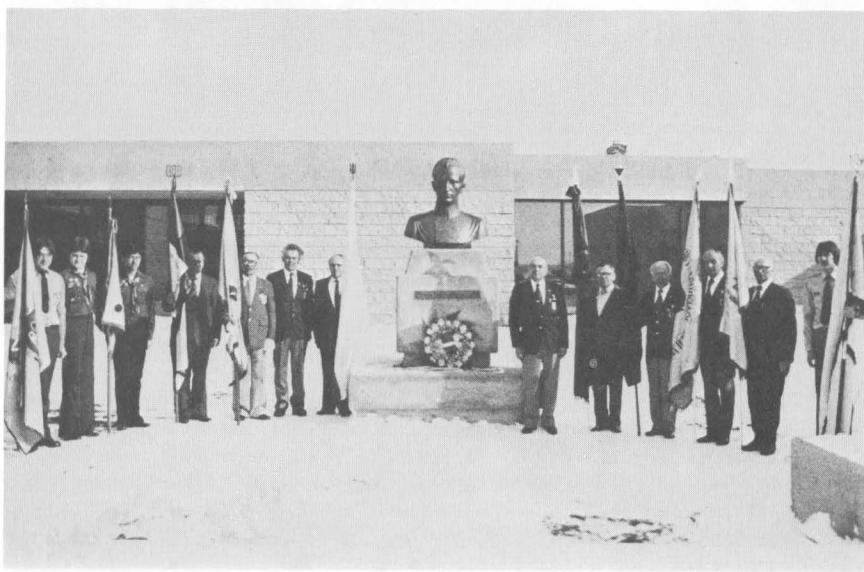
В днях 18 і 19 лютого, в ювілейній авдиторії „Черемош” дав свій концерт, де в програмці було написано: „Ансамбль „Черемош” присвячує цей концерт 50-річчю існування Української Стрілецької Громади в Едмонтоні і вітає всіх українських вояків, що боролися за незалежність України в 1917 - 1921 р.р.”. Також у програмці було вміщене фото членів УСГ в Едмонтоні і коротка історія Громади. Посол В. Дячук, вітаючи видатних гостей, присутніх на концерті, привітав і УСГ з її 50-річчям та підчеркнув важливість її праці для українців. Співак-артист Ед Іванко з Нью-Йорку у своєму виступі також привітав УСГ з її 50-річчям, відспівав пісню „Козак від'їзджає” та ще кілька стрілецьких пісень.

Директором танцювального ансамблю „Черемош” є довголітній член УНО — Мирослав Куць.

На спільній вечері гостей, управи і танцюристів д-р М. Суховерський, голова філії УНО, склав подяку управі і танцюристам „Черемош” за вшанування УСГ з 50-річним ювілеєм.

Українські організації м. Едмонтону: Братство вояків І-ої дивізії УНА, УСГ, Пласт, ЛВУ, СУМ і АБН вшанували пам'ять

Командира УПА генерал-хорунжого Тараса Чупринки - Романа Шухевича, що згинув від московської кулі 5 березня 1950 р. 1 березня 1978 р. відбулася півгодинна радіопрограма, присвячена пам'яті упавшого за волю України Командира. В річницю смерті 5 березня ц.р. в Катедрі св. Йосафата в полуночних годинах о. митрат д-р М. Сопуляк відправив Службу Божу та сказав проповідь про пожертву життя для свого народу, для якого жив, працював і загинув покійний Командир. По Богослужбі отці: митрат Ю. Ковальський, митрат М. Сопуляк і В. Гупало відправили панахиду за душу Командира. Усі вищезгадані організації взяли участь у панахиді з власними прапорами. Також 23 члени УСГ взяли участь з прапором з іншими організаціями у зложені вінка під погрудям ген. Тараса Чупринки в Домі Української Молоді.

Члени УСГ з прапором при складанні вінка під пам'ятником ген. Тараса Шухевича-Чупринки в Домі Української Молоді в Едмонтоні.

В неділю, 4 червня 1978 р., заходами місцевого Відділу КУК відбувся в залі УНО концерт для відзначення 40-ліття смерті славного командира УСС, УВО і голови ПУН Євгена Коновалця, який загинув з рук російсько-большевицького агента 23 травня 1938 р. від розриву бомби в місті Роттердамі, Голландія. В концерті взяли участь усі складові організації Едмонтонського відділу КУК. Концерт відкрив голова Відділу КУК Ярко Скрипник. Доповідь виголосив гость з ЗСА інж. Осип Зінкевич, якого представив д-р М. Суховерський, як вельми-заслуженого українського політичного діяча, засновника Видав-

інж. О. Зінкевич промовляє на концерті в честь полк. Є. Коновалець.

ництва „Смолоскит”, також засновника вашингтонського Комітету Гельсінських Гарантій для України.

Хор „Дніпро” на своєму ювілейному концерті, що відбувся в суботу, 13 травня 1978 р. о год. 7-й вечора, в ювілейній аудиторії, присвятив 4 точку своєї програми 50-річчю існування УСГ в Едмонтоні. Чоловічий хор „Дніпро” під диригентурою Марії Дитиняк відспівав дві стрілецькі пісні: „Іхав стрілець на війнонку”, муз. М. Гайворонського, і „За рідний край”, слова Р. Купчинського, муз. М. Гайворонського. Під час програми концерту висвітлювано на екрані виступи хору „Дніпро” в різних місцевостях, тоді теж висвітлено пропам'ятну воєнну відзнаку УГА 1918 - 1919 р.р., відзнаку 60-ліття Відродження Українських Державно-збройних Сил та емблему УСГ в Канаді.

В неділю 18 червня на українському цвінтариі св. Михайла відбулися зеленоносвяточні поминки. Панаходу перед хрестом-пам'ятником за поляглих геройів за волю України і Канади служив Преосв. Владика Димитрій в сослуженні едмонтонських священиків при співі місцевих дяків та загалу вірних. В панаході взяли участь члени УСГ з прaporом, як також представники інших місцевих організацій із своїми прaporами. Зеленоносвяточну проповідь про конечність молитися за померлих героїв виголосив о. Б. Снігурович. Дальше промовляв колишній

вояк УГА, а теперішній член УСГ, І. Біденчук. В своїй промові підчеркнув: „Дух наших героїв, ідеї, за які вони віддали своє життя, вічні. А цей пам'ятник, що пригадує нам їх сьогодні, пригадуватиме теж найбутнім поколінням невмирущість України, нашого визвольного руху, там в Україні ѿтак далеко від неї”.

В неділю 25 червня ц.р. Відділ УСГ в Калгарі святкував 50-літній ювілей існування УСГ в Канаді. Відбувся концерт у залі під українською католицькою катедрою в присутності представників українського духовенства, українських організацій та українського громадянства, як також представників УСГ з Едмонтону в особах: д-р М. Суховерський, почесний член УСГ Канади, голова Д. Шостак, секретар В. Біляр і член управи М. Богатчук. Господарем свята був відомий супільно-громадський діяч Павло Байрак.

Святочну доповідь виголосив д-р М. Суховерський та наділив заслужених членів Відділу УСГ в Калгарі відзнаками — хрестами та грамотами Української Народної Республіки — Ресорту Військових Справ у Екзилі, з нагоди 60-річчя Відродження Українських Збройних Сил.

В завершенні програми святкувань 50-річчя існування УСГ в Едмонтоні заплановано дати півгодинний виступ на те-

Члени Відділу УСГ в 50-річчя.

левізійній станції СQC у програмі „Контакт”, канал 10, яку переводить Р. Осташевський, також відбути півгодинну програму на радіостанції СКУА. В обох програмах виступлять пред-

ставники філії УНО і Відділу УСГ та дадуть інформації про діяльність і працю УСГ в Канаді в користь українського народу за минулих 50 років. 11 листопада відбудеться бенкет, на головного промовця під час бенкету запрошено міграційного агента Василя Веригу з Торонто. Під час бенкету будуть нагороджені відзнаками члени, що віддано працювали в організації УСГ в минулому півстоліттю.

На піврічних зборах Відділу УСГ, що відбулися в домі УНО 10 вересня 1978 р., члени Управи подали свої звіти з діяльності за минуле півріччя. Збори вибрали Ореста Віндика на голову бенкетового комітету, а д-ра М. Суховерського на господаря бенкету, що відбудеться 11 листопада ц.р. з нагоди 50-річного Ювілею заіснування Відділу УСГ в Едмонтоні.

Секретар В. Біляр відчитав відозву „Українського Слова” в Парижі, в якій вміщається прохання перевести збірку на „Український Вісник” ч. 7-8” (Етноцид українців в СССР). Д-р М. Суховерський коротко розказав про працю і завдання, які взяв на себе „Український Вісник”, перекладаючи матеріали Українського Самвидаву на французьку та інші мови, щоб ознайомити чужинний світ про все, що діється в теперішню пору на українських землях, як Москва поневолює український та інші народи та як вони борються за своє визволення. Присутні члени зложили на ту ціль 126 дол., як присвяту 50-річчю заіснування УСГ в Едмонтоні.

НАЦІЯ ПОНДА УСЕ!

НАША СИЛА В НАС САМІХ!

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ КАНАДИ

ПРЕЗИДІЯ

Р.О.Вок 31 Стн."М", Торонто, Онтаріо

До

Торонто, 19 липня 1978р

СТАРШИНІ УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ
ВІДДІЛУ у ЕДМОНТОНІ,
Едмонтон, Альберта,

ПРИВІТ

ЗАСНОВНИКАМ і ЧЛЕНАМ УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ В ЕДМОНТОНІ
З НАГОДИ

50-РІЧЧЯ ІСНУВАННЯ і ПРАЦІ УСГ та ВИДАННЯ ІСТОРИЧНОЇ ХРОНОЛОГІЇ
ВІДДІЛУ УСГ в ЕДМОНТОНІ

Президія Українського Національного Об'єднання в Канаді в і т а є членів - основників і всіх членів Відділу Української Стрілецької Громади і Братніх Організацій в Едмонтоні з нагоди світлої 50-тої річниці існування і праці Відділу УСГ.

Понад 50 років існування і праці членства Української Стрілецької Громади з усіма Його Відділами та Філіями Українського Національного Об'єднання і Його Братніх Організацій у Канаді, це - світла подія не лише в житті організаційної системи УНО і Братніх Організацій, але також у житті цілої української спільноти в Канаді і поза нею.

Завдяки віданій і повній посвяти праці членів серед незвичайно важких початкових умовин, з віром у власні сили зорганізованого під ідейними пропорами УСГ, УНО і Братніх Організацій членства доверено поважного діла і вправдано вповні життєздатність ідейних основ організації.

Несення моральної, політичної і матеріальної допомоги українському народові в Його змаганнях для привернення повної суверенності і незалежності України, це було одним із головних завдань УСГ, УНО і Братніх Організацій.

Якщо глянемо на пройдений шлях праці організаційної системи УСГ, УНО і ВО та виконану загалом членства діяльність, то її започаткували 50 років тому члени - основники Української Стрілецької Громади і цілої організаційної системи УНО і Братніх Організацій, то для добра майбутнього треба взяти на себе завдання продовжувати працю, плекати ідеї, які були основою УСГ, УНО і Братніх Організацій, шукати за новими методами праці та виповнити їх новим змістом.

Президія Українського Національного Об'єднання в Канаді бажає дальших і кращих успіхів в праці членства УСГ, УНО і Братніх Організацій в Едмонтоні для добра української спільноти в Канаді і для української визвольної справи. Шасти Вам Боже !

За Президію УНО в Канаді

Леонід Філь
Леонід Філь
президент

Євген Мастикаш
Євген Мастикаш
секретар

Нашій понад усім

УСГ

1928

Наша сила в нас самих!

Українська Стрілецька Громада в Канаді

Головна Управа

UKRAINIAN WAR VETERANS' ASS'N OF CANADA
HEADQUARTERS

ADDRESS:

297 COLLEGE STREET

TORONTO, ONTARIO, CANADA
M5T 1S2

Торонто, 20 липня, 1978.

До Хвальної
Старшини і Членів Відділу УСГ
в Едмонтоні, Алберта.

Дорогі Друзі!

З волі Провидіння, та законом історичного призначення, Вам Відділ в Едмонтоні, як і вся Українська Стрілецька Громада на терені Канади, знайшлися на порозі 50-ліття своєго існування і діяльності. За Вами вже осталися прототипи стежки росту і розвитку піонірських Звен, Гуртків і Відділів, які завдяки Вашій, постійно жевріючій любові до покоління Батьківщини і своїх Рідних, Вашій безприкладній праці і жертвенності - розгорнулися в розлогі Нові Шляхи нашого тут поселення, та згодом оформились в заслужену систему Українського Національного Об'єднання і Братніх Організацій.

Ви були і залишаєтесь на дальнє гідним прикладом самопосв'ятної відданості національно-державницькій Ідеї для наших поколінь, що на Ваших очах дозрівали і яких Ви унапрямлювали в громадських чеснотах і повинностях свідомого членства, як в МУНО так і в УНО.

Не всім на жаль судилося, втішатися нашим Ювілеєм!

Тому, в глибокій пошані, схилімо голови перед Тінами наших Побратимів, що вже тут відійшли від нас, які свого часу, разом з Вами, плече в плече, аж до найвищої жертви життя, боронили Богом дані права українського народу; які згодом в нових, преважних обставинах колонізаторів канадських прерій, своєї зброй не зложили, тільки перекували її на різni види духового озброєння - та в молитовній застанові згадаймо їх дружньо і сердечно.

А всім Вам, Старшинам і Членам Відділу УСГ в Едмонтоні, що отсе вже увійшли в пропам'ятний Ювілейний Рік і з тої знаменної нагоди випускаєте в світ хронологію своєї діяльності - Головна Управа Української Стрілецької Громади в Канаді, складає свої найциркіні гратуляції, та рівнучасно звертається до Вас з Ювілейним апелем-настановою, що:

УСГ з поля бою не зійде ніколи!

З Ювілейним привітом: За честь, за славу, за Народ!

В імені ГУ.УСГ.:

Михайліо Шебець, голова

Павло Шульга

Павло Шульга, секретар.

Нація понад усе!

Наша сила — в нас самих!

Українське Національне Об'єднання Канади, інк.

Філія — Едмонтон

Ukrainian National Federation of Canada Inc.

Edmonton Branch

10629-98 STREET EDMONTON, ALBERTA

I8 серпня, 1978.

Українська Стрілецька Громада
Відділ в Едмонтоні.

Хвальна Управо і Дорогі Члени!

Філія Українського Національного Об'єднання з гордістю
і подивом глядить на проїдений шлях Української Стрілецької
Громади в Едмонтоні. В день Вашого Золотого Ювілею ми не тільки
Вам складаємо найщиріші побажання але й призначення та подяку.

Філія УНО в Едмонтоні заиснувала завдяки Вашій ініціативі і підтримці. Більшість Ваших членів є членами засновниками
Філії УНО. Ви приступили членам Філії свою ідеологію, віданість
і жертвенність українській ідеї та українській справі для України
і Канади. У Вам п'ятдесятилітній Ювілей Філія УНО в Едмонтоні
та її члени бажають Вам витривалості та якнайкращих успіхів у
Вашій майбутній праці на користь українського народу.

За Управу Філії УНО в Едмонтоні

М. Суховерський
Д-р М. Суховерський,
голова.

В. Біляр
В. Біляр,
секретар.

ТОВАРИСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА В КАНАДІ

Відділ в Едмонтоні

Society of Veterans of Ukrainian Insurgent Army (UPA) in Canada

Edmonton Branch

Ветеранам
Української Стрілецької Громади
в Едмонтоні,
на руки Ві. п. Ореста Віндика

Едмонтон,
24-го липня, 1978 р.

Вельмишановні і дорогі Друзі!

У 50-річчя Української Стрілецької Громади в Едмонтоні, Управа і членство Товариства кол. воїків Української Повстанської Армії, Відділ в Едмонтоні, сердечно вітають всіх українських братів-воїків, що боролися за незалежність України в 1917-21 роках.

Ви, Ветерани, які воювали на багатьох фронтах, доложили багато старань і праці в розбудову українського організованого життя тут, у вільній Канаді. Ви успішно боролися проти комунізму та інших шкідливих антихристиянських доктрин.

Тож дай, Боже, Вам і надалі багато сил у корисній праці тут в Канаді та у підтримці свободолюбного руху в Україні. Во тільки спільними силами досягнемо остаточної цілі - Вільної України!

З ширим вояцьким привітєм -

За Управу -

С. Босчко

Голова: Степан Босчко

К. Таланчук

Секретар: Кость Таланчук

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ
1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА

Станиця Едмонтон

BROTHERHOOD OF THE 1st DIV.
OF THE UKRAINIAN NATIONAL ARMY

Edmonton Branch

28-го липня 1978р.

До Управи Української Стрілецької Громади

Відділ Едмонтон

Вельмішановні і Дорогі Побратими!

Ваші "молодші" товариші по зброї і пересміці боротьби за Соборну
Самостійну Українську Державу, члени Станиці Братства колишніх воя-
ків 1-ої Української Дивізії УНА в Едмонтоні, радіють разом з Вами
в день Вашого Золотого Ювілею.

Ваш Відділ був першим в Канаді який започаткував організовану
працю помочі нашій поневоленій Батьківщині. Ви змінили кріс на ін-
ший вид зброї і стали ініціатором сьогоднішнього організованого жит-
тя української спільноти в Канаді.

За Вашу працю клонимо перед Вами наші голови і бажаємо ще більше
фізичних і духових сил до успішного завершення спільної нам мети-

Воля і Свобода Українського Народу!

Слава Українській Стрілецькій Громаді і її Борцям за Волю

України!

За Управу Станиці

Степан Максимюк-Голова

С. Максимюк-Голова

Михайло Кучер - секретар
Михайло Кучер - секретар

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ
Відділ в Едмонтоні

Едмонтон, 22 серпня 1978.

Українська Стрілецька Громада
Відділ у Едмонтоні.

Хвальна Управо, Вельмишановні Члени!

У свідомості історичного післанництва Ви, дорогі Побратими, станули п'ятдесят років тому до праці, продовжуючи своїми зусиллями незакінчений визвольний змаг українського народу.

В глибокій помані клонимо голови незгутній пам'яті усіх Ваших Членів, які відішли у вічність, віддавши для Української Стрілецької Громади все, що було у їх дочасній спромозі.

У Ваш п'ятдесятитрітній Ювілей бажаємо зі широго серця повного успіху та якнайбільших досягнень у майбутній Вашій праці для розбудови і росту Української Стрілецької Громади, розбудови українського національного життя в Канаді, для оборони і допомоги переселіваним, репресованим сестрам і братам в Україні, які страждають в ім'я належних прав людини, в ім'я свободи-волі українського народу. Нехай Всемилостивий Господь-Творець благословить Вамі труди й допоможе надалі вірно-незламно служити високим божим і національним ідеалам.

За Управу Відділу ОУК в Едмонтоні

Софія Климкович
Софія Климкович,
голова.

Ірина Суховерська
Ірина Суховерська,
секретар.

Члени Редакційної Колегії. Зліва до права: Михайло Журавель, д-р Микола Суховерський, Орест Віндик, Михайло Байрак, Михайло Наконечний, Дмитро Шостак. Неприступний: проф. Степан Грох.

*Управа Відділу
Української Стрілецької Громади в Едмонтоні
в золотому ювілейному році.*

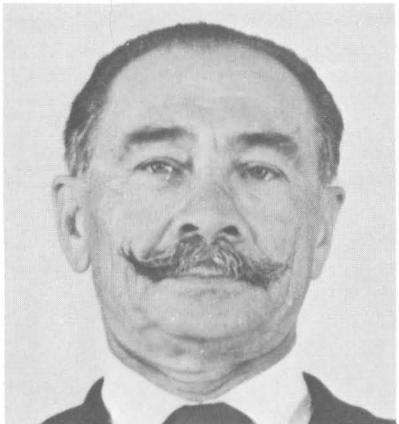
ШОСТАК ДМИТРО, голова Відділу УСГ, член Редакційної Колегії „Хроніки” і управлятель дому філії УНО, ур. 8 листопада 1911 р. в селі Кустин, пов. Радехів, Західна Україна. Служив в польській армії, військовий ступінь — вістун. Прибув до Канади 1938 р. Вступив у члени УСГ 1958 р. Став громадянином Канади 1947 р. Підприємець, мешкає в Едмонтоні.

ВІНДІК ОРЕСТ, голова Видавничого Комітету і Редакційної Колегії „Хроніки”, скарбник Відділу УСГ і філії УНО, ур. 21 червня 1923 р. в селі Криворівня, пов. Косів, Західна Україна. Освіта — середня. Служив у польській армії, військовий ступінь - підхорунжий. Прибув до Канади 1946 р. Вступив у члени УСГ 1954 р. Став громадянином Канади 1953 р. Підприємець, мешкає в Едмонтоні.

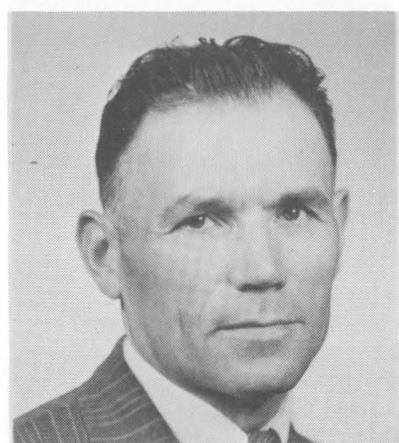
НАКОНЕЧНИЙ МИХАЙЛО, заступник голови Відділу УСГ і філії УНО, член ГУ УСГ і КЕ УНО, член Редакційної Колегії „Хроніки”, член Комітету УВФ, ур. 20 січня 1916 р. в селі Підлісся, пов. Золочів, Західна Україна. Освіта — Богословська Академія. Прибув до Канади 1947 р. Служив у канадській армії в резерві. Вступив у члени УСГ 1957 р. Став громадянином Канади 1957 р. Працює як технолог у землемірному відділі Альбертського Транспортового Департаменту, мешкає в Едмонтоні.

БІЛЯР ВАСИЛЬ, секретар Відділу УСГ і секретар філії УНО, зв'язковий УВФ, член Видавничого Комітету видання „Хроніки”, ур. 5 жовтня 1918 р. в селі Киселів, пов. Чернівці, Буковина. Служив у румунській армії, військовий ступінь — старший десятник. Прибув до Канади 1948 р. Вступив у члени УСГ 1948 р. Став громадянином Канади 1953 р. По фаху — маляр, мешкає в Едмонтоні.

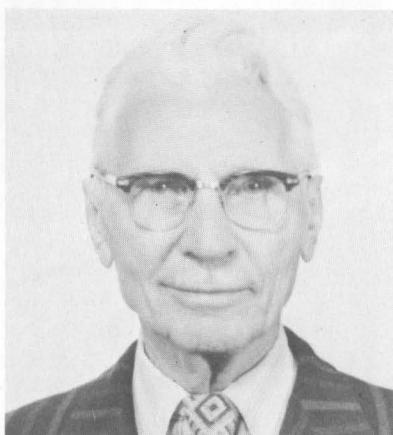
ЛОГА МИРОСЛАВ, господар Відділу УСГ і господар філії УНО, член Видавничого Комітету видання „Хроніки”, ур. 12 березня 1912 р. в селі Чортовець, пов. Городенка, Західна Україна. Прибув до Канади 1926 р. Вступив у члени УСГ 1962 р. Став громадянином Канади 1934 р. По фаху — фризієр, мешкає в Едмонтоні.

БОГАТЧУК МИКОЛА, член Управи Відділу УСГ і член господарської комісії філії УНО, ур. 18 серпня 1912 р. в селі Вербовець, пов. Косів, Західна Україна. Служив в Дивізії УНА 1944 - 1945 р.р., військовий ступінь — старший стрілець. Прибув до Канади 1955 р. Вступив у члени УСГ 1955 р. Став громадянином Канади 1961 р. Шкільний сторож, мешкає в Едмонтоні.

КАРАПІНКА ДМИТРО, член Управи Відділу УСГ і член господарської комісії філії УНО, ур. 7 листопада 1905 р. в селі Галичанів, пов. Городок Ягайлонський, Західня Україна. Прибув до Канади 1928 р. Вступив у члени УСГ 1946 р. Став громадянином Канади 1941 р. По фаху — столяр, мешкає в Едмонтоні.

ЖУРАВЕЛЬ МИХАЙЛО, член Контрольної Комісії Відділу УСГ, член Редакційної Колегії „Хроніки” УСГ, ур. 1 січня 1898 р. в селі Бердихові, пов. Яворів, Західня Україна. Служив в австрійській армії 1916 - 1918 р.р., в УГА 1918 - 1919 р.р. Прибув до Канади 1924 р. Вступив в члени УСГ у грудні 1928 р. Став громадянином Канади 1934 р. По фаху — фризієр, мешкає в Едмонтоні.

КЛІНЧИК ДМИТРО, член Контрольної Комісії Відділу УСГ, ур. 23 січня 1906 р. в селі Чорна, пов. Лісько, Західня Україна. Прибув до Канади 1929 р. Вступив в члени УСГ 1929 р. Став громадянином Канади 1935 р. По фаху — столяр, мешкає в Едмонтоні.

I
**Члени Відділу
Української Стрілецької Громади в Едмонтоні
в золотому ювілейному році.**

БАКАН ІВАН, ур. 20 травня 1905 р. в селі Мисцева, пов. Кросно, Західна Україна. Служив у польській армії. Прибув до Канади 1929 р. Вступив у члени УСГ 1958 р. Став громадянином Канади 1947 р. Фармер на пенсії, мешкає в Едмонтоні.

БІГУН МИКОЛА, ур. 17 лютого 1899 р. в селі Хлівчани, пов. Сокаль, Західна Україна. Служив в австрійській армії, в УГА в 1918 - 1920 р.р., військовий ступінь — вістун, також служив у польській армії. Прибув до Канади 1928 р. Вступив у члени УСГ 1955 р. Став громадянином Канади 1944 р. Фармер на пенсії, мешкає в Редвотер, Альберта.

БІДЕНЧУК ІВАН, ур. 28 квітня 1897 р. в селі Іванівці, пов. Жидачів, Західна Україна. Служив в австрійській армії 1917 - 1918 р.р., в УГА в 1918 - 1920 р.р. Військовий ступінь — вістун. Прибув до Канади 1948 р. Вступив у члени УСГ 1962 р. М'ясар на пенсії, мешкає в Едмонтоні.

БІЛАН ІНЖ. БОГДАН БОГУСЛАВ, ур. 22 серпня 1923 р. в селі Квасина, Чехословаччина. Служив в 1-й Українській Дивізії УНА. Прибув до Канади 1952 р. Вступив у члени УСГ 1977 р. Став громадянином Канади 1957 р. Звання — інженер металургії, мешкає в Ст. Альберта, Альберта.

БОРУХ ІВАН, ур. 18 серпня 1897 р. в селі Вільшаниця Велика, пов. Золочів, Західна Україна. Служив в австрійській армії. Прибув до Канади 1929 р. Вступив у члени УСГ 1929 р. Став громадянином Канади 1967 р. Підприємець на пенсії, живе в Мирнам, Альберта.

БУДЗЕЙ ВАСИЛЬ, ур. 17 серпня 1914 р. в Форт Рівер, Манітоба, Канада. Вступив в члени УСГ 1975 р. Підприємець, мешкає в Едмонтоні.

ВАЦКО ЮРІЙ, ур. 21 червня 1914 р. в селі Заставна, пов. Чернівці, Буковина, Україна. Служив у румунській армії 1939 - 1945 р.п. Прибув до Канади 1948 р. Вступив у члени УСГ 1975 р. Став громадянином Канади 1955 р. Працює при будові, мешкає в Едмонтоні.

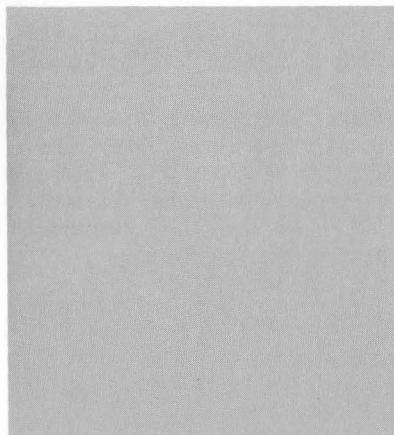
ВОВК СТЕПАН, ур. 18 квітня 1911 р. в селі Махнів Великий, пов. Рава Руська, Західня Україна. Служив в польській армії. Прибув до Канади 1949 р. Вступив у члени УСГ 1955 р. Став громадянином Канади 1958 р. По фаху — кушнір, мешкає в Едмонтоні.

ГРУШЕЦЬКИЙ МИХАЙЛО, ур. 6 листопада 1898 р. в селі Янківці, пов. Ліско, Західня Україна. Служив в австрійській армії. Прибув до Канади 1928 р. Вступив у члени УСГ 1932 р. Став громадянином Канади 1947 р. По фаху — годинникар, мешкає в Едмонтоні.

ДЖУРАНЮК ДМИТРО, ур. 26 вересня 1893 р. в селі Монастирське, пов. Косів, Західна Україна. Служив в австрійській армії 1914 - 1918 р.р., в УГА 1918 - 1920 р.р. Військовий ступінь — вістун. Прибув до Канади 1928 р. Вступив у члени УСГ 1930 р. Став громадянином Канади 1936 р. М'ясар на пенсії, мешкає в Едмонтоні.

ДЯЧУК ВАСИЛЬ, ур. 9 грудня 1923 р. в селі Мелієв, пов. Сторожинець, Буковина, Україна. Прибув до Канади 1952 р. Вступив у члени УСГ 1977 р. Став громадянином Канади 1957 р. По фаху — маляр, мешкає в Стоні Плейн, Альберта.

ЖМУРКО АНДРІЙ, ур. 30 квітня 1891 р. в селі Перегноїв, пов. Перемишляни, Західна Україна. Служив в австрійській армії 1914 - 1918 р.р., в УГА — 1918 - 1920 р.р. Військовий ступінь — булавний старший десятирік, також служив в канадській армії в резерві 1940 - 1943 р.р. Прибув до Канади 1926 р. Член-засновник УСГ в Едмонтоні. Підприємець на пенсії, мешкає в Едмонтоні.

КАСІЯН ПЕТРО, ур. 29 лютого 1900 р. в селі Волківці, пов. Борщів, Західна Україна. Служив в УГА 1918 - 1920 р.р. Прибув до Канади 1927 р. Вступив у члени УСГ 1932 р. Став громадянином Канади 1939 р. Також служив в канадській армії в резерві 1940 - 1942 р.р. Підприємець, мешкає в Ст. Альберта, Альберта.

КОТОВСЬКИЙ ОЛЕКСА, ур. 31 травня 1919 р. в селі Хріники, пов. Дубно, Україна. Служив у радянській армії. Військовий ступінь — поручник. Прибув до Канади 1951 р. Вступив у члени УСГ 1952 р. Став громадянином Канади 1958 р. Працює в фабриці опон, мешкає в Едмонтоні.

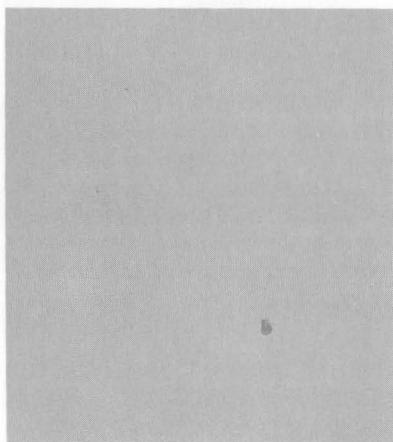
КРУГЛЯК ДМИТРО, ур. 9 січня 1923 р. в селі Денисові, пов. Тернопіль, Західна Україна. Служив в дивізії УНА 1944 - 1945 р.р. Прибув до Канади 1948 р. Вступив у члени УСГ 1955 р. Став громадянином Канади 1959 р. Підприємець, мешкає в Едмонтоні.

КУНЦЯК ТЕОДОР, ур. 16 грудня 1905 р. в селі Бистра, Старий Самбір, Західня Україна. Служив у польській армії. Прибув до Канади 1948 р. Вступив у члени УСГ 1952 р. Став громадянином Канади 1958 р. По фаху — маляр, мешкає в Едмонтоні.

ЛАПЧИНСЬКИЙ ПЕТРО, ур. 10 липня 1916 р. в селі Побережна, пов. Рогатин, Західня Україна. Служив в Дивізії УНА. Прибув до Канади 1947 р. Вступив у члени УСГ 1977 р. Став громадянином Канади 1952 р. По фаху — столяр, мешкає в Едмонтоні.

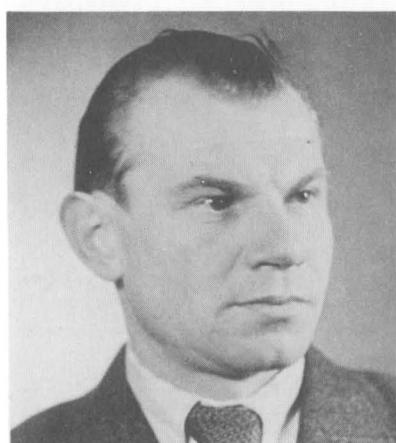
ЛЕСЮК ДМИТРО, ур. 17 липня 1921 р. в селі Тростянець, пов. Снятин, Західня Україна. Прибув до Канади 1953 р. Вступив у члени УСГ 1977 р. Став громадянином Канади 1959 р. Робітник, мешкає в Едмонтоні.

ЛИТВИН ГРИГОРІЙ, ур. 8 березня 1901 р. в селі Сосниця, пов. Яворів, Західна Україна. Служив в австрійській армії 1918 р., в УГА 1918 - 1920 р.р. Прибув до Канади 1924 р. Член-засновник УСГ в Едмонтоні. Став громадянином Канади 1933 р. По фаху — кравець, мешкає в Едмонтоні.

ЛУБИК МИХАЙЛО, ур. 4 жовтня 1898 р. в селі Чортовець, пов. Городенка, Західна Україна. Служив в австрійській армії 1916 - 1918 р.р., в УГА 1918 - 1920 р.р. Прибув до Канади 1926 р. Вступив у члени УСГ 1928 р. Став громадянином Канади 1932 р. Підприємець, мешкає в Едмонтоні.

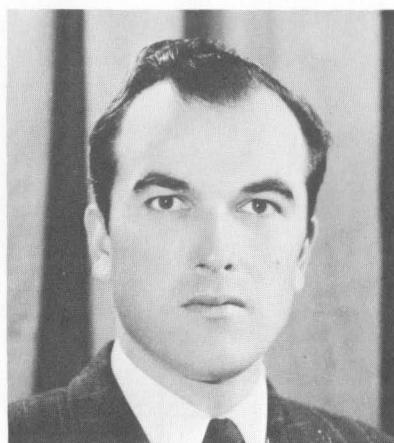
МАЗУРОК ІНЖ. ОСИП, ур. 28 травня 1915 р. в селі Конюшків, пов. Броди, Західна Україна. Служив у польській армії 1938 - 1940 р.р., військовий ступінь — підпоручник. Прибув до Канади 1947 р. Вступив у члени УСГ 1962 р. Став громадянином Канади 1957 р. Звання — хемічний аналіст, мешкає в Едмонтоні.

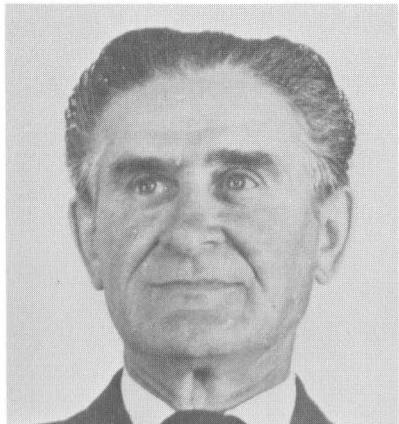
МАЙБРОДА ДМИТРО, ур. 26 жовтня 1903 р. в селі Бзовиця, пов. Зборів, Західна Україна. Вступив у члени УСГ 1932 р. Став громадянином Канади 1948 р. Працював при будові, мешкає в Едмонтоні.

МАНАСТИРСЬКИЙ Д-Р СТЕПАН, ур. 15 серпня 1909 р. в селі Гадинківці, пов. Гусятин, Західна Україна. Прибув до Канади 1949 р. Вступив у члени УСГ 1957 р. Став громадянином Канади 1955 р. Ветеринарний лікар, мешкає в Едмонтоні.

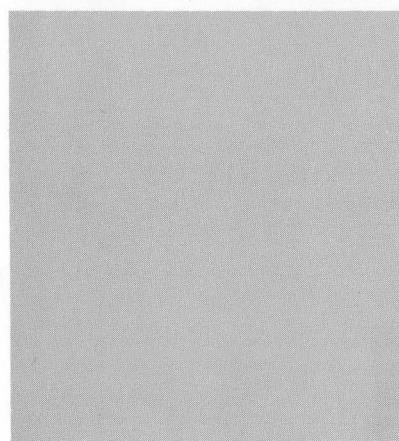
МАРКЕВІЧ ВОЛОДИМИР, ур. 24 серпня 1919 р. в селі Коропець, пов. Тернопіль, Західна Україна. Служив у радянській армії, також служив в Дивізії УНА. Прибув до Канади 1947 р. Вступив у члени УСГ 1950 р. Став громадянином Канади 1953 р. По фаху — мулляр, мешкає в Едмонтоні.

МИРОНЮК ГРИГОРІЙ, ур. 13 січня 1919 р. в селі Залуче, пов. Снятин, Західна Україна. Служив у радянській армії 1940 - 1941 р.р., в Дивізії УНА 1943 - 1945 р.р. Військовий ступінь — десятник. Прибув до Канади 1951 р. Вступив у члени УСГ 1975 р. Став громадянином Канади 1956 р. По фаху — столяр, мешкає в Едмонтоні.

МУХА МИХАЙЛО, ур. 27 грудня 1913 р. в селі Піскоровичі, пов. Ярослав, Західна Україна. Служив у польській армії, військовий ступінь — старший кіннотчик. Прибув до Канади 1939 р. Вступив в члени УСГ 1977 р. Став громадянином Канади 1950 р. Купець, мешкає в Едмонтоні.

ПЕТРІВ ДМИТРО, ур. 28 серпня 1922 р. в селі Коропець, пов. Тернопіль, Західна Україна. Закінчив 3 роки університету і старшинську школу. Служив в УПА 1942 - 1944 р.р. Прибув до Канади 1947 р. Вступив у члени УСГ 1957 р. Став громадянином Канади 1955 р. Урядник спадкового відділу провінційного уряду, мешкає в Едмонтоні.

ПОСТОЙКО ВІКТОР, ур. 14 квітня 1902 р. в м. Дрогобичі, Західна Україна. Служив у польській армії, військовий ступінь — вістун. Прибув до Канади 1949 р. Вступив у члени УСГ 1958 р. Став громадянином Канади 1954 р. Підприємець, мешкає в Едмонтоні.

СЛАВНИЧ ПЕТРО, ур. 5 серпня 1923 р. в селі Мелісів, пов. Сторожинець, Буковина, Україна. Служив в дивізії УНА. Прибув до Канади 1951 р. Вступив у члени УСГ 1977 р. Став громадянином Канади 1957 р. Підприємець, мешкає в Едмонтоні.

СУНАК МИХАЙЛО, ур. 28 лютого 1905 р. в селі Братківці, пов. Стрий, Західна Україна. Служив у французькій армії. Прибув до Канади 1948 р. Вступив у члени УСГ 1957 р. Став громадянином Канади 1958 р. Підприємець, мешкає в Редвотер, Альберта.

ХРУЩ МИХАЙЛО, ур. 15 листопада 1895 р. в селі Полуп'янка, пов. Скалат, Західня Україна. Служив в УГА 1918 - 1920 р.р. Прибув до Канади 1926 р. Вступив у члени УСГ 1929 р. Став громадянином Канади 1947 р. Фармер на пенсії, мешкає в Едмонтоні.

ІІ

*Члени нашого Відділу, що виїхали з Едмонтону
до інших місцевостей Канади
і дотепер є гленами УСГ:*

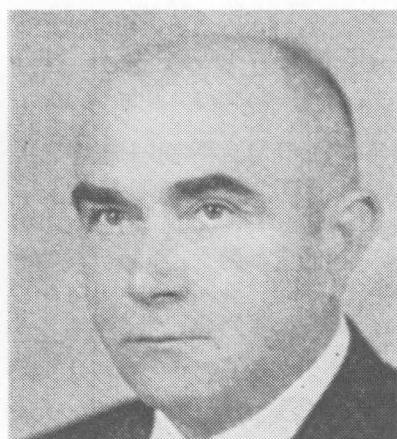
БАЙРАК ІВАН, ур. 6 червня 1911 р. в селі Гадинківці, пов. Гусятин, Західня Україна. Служив в канадській армії в активній службі 1942 - 1945 р.р. Прибув до Канади 1929 р. Вступив у члени УСГ 1929 р. Став громадянином Канади 1938 р. Працює в кооперативі „Калина”, мешкає в Вінніпегу, Ман.

ГАЙДУК ІВАН, ур. 18 березня 1915 р. в селі Іспас, пов. Сторожинець, Буковина, Україна. Служив у румунській армії 1937 - 1940 р.р., в буковинськім курені 1944 р. Прибув до Канади 1952 р. Вступив у члени УСГ 1961 р. Став громадянином Канади 1963 р. Підприємець, мешкає в Ст. Кетерінс, Онт.

ЛІСАН АНТІН, ур. 16 січня 1914 р. в селі Вашківці над Чемерошем, Буковина, Україна. Служив у румунській армії 1936 р., військовий ступінь — кадет старший десятник. Прибув до Канади 1951 р. Вступив у члени УСГ 1956 р. Став громадянином Канади 1956 р. Працює в фабриці меблів, мешкає у Вінніпегу, Ман.

ШАРИК МИХАЙЛО, ур. 24 жовтня 1901 р. в селі Денисові, пов. Тернопіль, Західна Україна. Служив в УГА 1918 - 1920 р.р., військовий ступінь — десятник. Прибув до Канади 1926 р. Вступив у члени УСГ 1929 р. Також служив в канадській армії в резерві. Підприємець, мешкає в Ст. Кетерінс, Онт.

III

Спис членів, що були в організації УСГ в Едмонтоні до своєї смерті та похоронені на цвинтарях Едмонтону: Абрамович Осип, Батицький Володимир, Батюк Михайло, Баус Михайло, Гамкало Дмитро, Гвоздь Теодор, Головка Василь, Климкович Остап, Наконечний Дем'ян, Павлусь Степан, Пелех Андрій, Піскляк Іван, Процьків Йосип, Рафа Іван, Романишин Василь, Слюзар Микита, Тимофійчук Теодор, Турко Григорій, Фодчук Василь, Чмирід Дмитро, Шандро Юрій і Юркевич Осип; Литавський Маріян похоронений в Салмон Армс, Бр. К.

IV

Члени, що були в нашому Відділі і перейшли до інших відділів УСГ в Канаді і були там членами до смерті: Боянівський Василь, Воргуль Михайло, Гамкало Макарій, Гультай Василь, Зелений Богдан, Капустенко Олександер, Козак Антін, Марунчак Іван, Пащин Михайло, Погорецький Михайло, Рурик Василь і Шевчук Антін.

V

Колишні члени, похоронені на цвинтарях в Едмонтоні, що по короткому чи кількарічному побуті в організації залишили ряди УСГ: Баглай Дмитро, Гудим Дам'ян, Данилюк Дмитро, Дашкевич Андрій, Дворник Михайло, Дубовський Іван, Зарубій Василь, Іванців Василь, Конопальський Григорій, Крамар Осип, Кульчицький Андрій, Купченко Володимир, Ониськів Дмитро, Піскляк Степан, Полуйко Юрій, Пущентело Василь, Роговський Іван, Сокіл Олексів, Старух Іван, Цвікілевич Роман, Шевців Михайло, Штур Іван.

Колишні члени, похоронені на цвинтарях в інших місцевостях: Дуда Косма, о. Кропельницький Остап, Лапіцький Михайло, Олекший Дмитро, Процьків Іляріон і Слюсаренко Василь.

VI

Колишні члени нашого Відділу, що залишили ряди УСГ та вийшли до інших місцевостей Канади, деякі живуть в Едмонтоні, але до нашого Відділу більше не зголосувалися: можливо, що декотрі є членами інших Відділів УСГ, про що нам не відомо:

Бабуняк Григорій, Бедрій Остап, Березович Роман, Биковський Євген, Бирка Кость, Бирка Прокіп, Блавацький Володимир, Брікнер Михайло, Вакарик Іван, Візнюра Іван, Винник Микола, Войтович Михайло, Гаврилечко Василь, Гарасимішин Іван, Гловачький Володимир, Глинка Семен, Глушченко Прокіп, Гомола Михайло, Гречин Осип, Дворник Володимир, Дембіцький Михайло, Дзюб'як Василь, Дробот Іван, Дубей Іван, Залеський Іван, Івасечко Семен, Ізьо Юліян, Кабин Юрій, Камінський Петро, Каплун Василь, Карпінка Іван, Кіндратюк Онуфрій, Кінайлюк Осип, Климишин Михайло, Корнацький Іван, Кос Олекса, Кріль Михайло, Кропельницький Іван, Кузик Петро (вийшав до рідного краю), Левчик Теодор, Луців Ілько, Луців Михайло, Максимець Петро, Малінка Михайло, Патан Семен, Поточняк Володимир, Поселюжний Микола, Пронюк Теодор, Просимців Теодор, Семен Осип, Семенюк Іван, Скрипчук Онуфрій, Сологуб Микола, Стефанюк Климентій, Стецура Володимир, Токарик Василь, Тимочко Антін, Українець Михайло, Федущак Михайло, Хашівський Микола, Царик Петро, Шевців Тимко, Щепанський Іван, Щерба Іван і Яськів Ілько.

VII

ДАН МУР народився 1914 р. в Західній Україні, де закінчив гімназію і вищу торговельну школу. На батьківщині працював у системі кооперації до 1944 р., в тому році разом з дружиною Надією з Хаджаїв, з якою одружився в 1941 р., вийшов до Австрії. Їх дочка Люба народилася ще в Україні, а син Павло — вже в Канаді, куди вони переселилися в 1948 р. Помер 31 серпня 1978 р., похоронений на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні.

Дан Мур — поет високого патріотичного звучання, автор двох збірок поезій п.з. „Жаль і гнів” та „Скрижалі туги”, обидві надруковані в Едмонтоні, перша в 1966 р., наступна в 1973 р. Його поезії друкувалися також в альманасі „Північне сяйво”, в газетах: „Гомін України”, „Українські Вісті” в Едмонтоні, „Канадійський фармер”. Про його творчість писали:

Іван Болехівський (1967), Іван Овечко (1970), Володимир Жиля (1973), Яр Славутич (1973 і 1973), Кость Андрусишин (1974) та інші.

Крім поетичної діяльності Дан Мур брав живу участь в українському театральному житті Едмонтону, був активним членом Асоціації Діячів Української Культури. Треба підкреслити, що Дан Мур був великим прихильником Української Стрілецької Громади в Едмонтоні, її діяльність він прославив у своїх двох поемах, які друкуємо в нашій хроніці.

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ

у Львові

СВІДЧИТЬ ОПІХОЮ

ГРАМОТОЮ

що Вп.УКРАЇНСЬКА ШПРІА. ГРОМАДА

Гурток ч.2. у Едмонтон, Альта

УХВАЛОЮ Головної Ради з дnia 11.2. 1928 р.
ІМЕНОВАННЯ

ЧЛЕНОМ ДОБРОДІЄМ ТОВАРИСТВА
за визначний дар у користь
ІНВАЛІДІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА

у Львові, дні 10 лютого 1928 р.

Голова

Секретар

Ч. 323.

П О Д Я К А

Наприкінці нашої хроніки Відділу УСГ в Едмонтоні читачі найдуть покажник імен, який в азбучному порядку подає список людей і сторінки, на яких вони згадані. Ми повністю свідомі, що цей список, як і сама хроніка, не згадують всіх учасників тієї довголітньої, невисипутої праці, яку вони вклали в діяльність УСГ за 50 років. Тим безіменним робітникам бодай на цьому місці складаємо щиру подяку за їх труди, хоч і розуміємо, що склали вони їх на вівтарі нашої батьківщини, тої, про яку інколи співаємо в гімні канадських українців: „далека ти і рідна нам”.

Наша подяка належиться і членам Редакційної Колегії, отже проф. Степанові Грохові, голові Філії УНО, д-рові Миколі Суховерському і мгр-ові Михайлова Наконечному. Вони сходилися, читали вже написані сторінки хроніки, робили завваги, давали свої поради. На цьому місці треба скласти якнайсердечнішу подяку голові Редакційної Колегії і Видавничого Комітету Орестові Віндикові, який найбільше праці віддав цій справі, а далі Михайлова Журавлеві і Дмитрові Шостакові, голові УСГ в Едмонтоні, які посвятили хроніці багато свого часу. Без їх праці і завзяття ця книга ледве чи могла б з'явитися.

Окремо треба згадати ім'я Автора нашої хроніки Михайла Байрака, члена-засновника і доєвоголітнього провідного діяча УСГ. Не зважаючи на свою недугу, він віддав багато свого труду і таланту, щоб виготовити цю книгу, йому й складаємо нашу якнайщирішу подяку.

**УПРАВА ВІДДІЛУ УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ
в ЕДМОНТОНІ.**

СКОРОЧЕННЯ НАЗВ

- БУК — Братство Українців Католиків
- ГУ — Головна Управа
- І.ім.МГ — Інститут імені Михайла Грушевського
- КУК — Комітет Українців Канади
- КЕ — Крайова Екзекутива
- МУН — Молоді Українські Націоналісти
- МУНО — Молодь Українського Національного Об'єднання
- ОБУВА — Об'єднання Бувших Українських Вояків в Америці
- ОВФ — Однопроцентовий Визвольний Фонд
- ОДВУ — Організація Державного Відродження України
- ОУК — Організація Українок Канади
- ОУКіО — Осередок Української Культури і Освіти (Вінніпег)
- ОУН — Організація Українських Націоналістів
- СВКВ — Союз Бувших Канадських Вояків
- СГД — Союз Гетьманців Державників
- СКВУ — Світовий Конгрес Вільних Українців
- СУВІ — Союз Українських Воєнних Інвалідів
- СУС — Союз Українців Самостійників
- ТУРФД — Товариство Українських Робітничо-фармерських
Домів
- УВО — Українська Військова Організація
- УВФ — Український Визвольний Фонд
- УГА — Українська Галицька Армія
- УНД — Український Народний Дім
- УНО — Українське Національне Об'єднання
- УНРада — Українська Національна Рада
- УСГ — Українська Стрілецька Громада
- УСНО — Українська Студентська Націоналістична Організація
- УСС — Українські Січові Стрільці
- УКТОДІ — Українське Краєве Товариство Опіки над
Інвалідами

ПОКАЖЧИК ИМЕН

- АБРАМОВИЧ Осип — 24, 46, 68, 71, 75, 90, 91, 94, 97, 99, 100, 104, 112, 117, 122, 221
АДАМ Олена — 74
АДАМУС Г. — 66, 72, 78
АНДРІЄВСЬКИЙ Дмитро — 124, 184, 186
АНДРУСІВ Емілія — 44
АПОНЮК Василь — 12, 14, 15, 18, 19, 20, 22
АРІЙЧУК М. — 134
АТАМАНЧУК Василь — 118, 120, 134
- БАБІЙ М. — 78, 83
БАБІЙ Степан — 66, 72, 94, 98
БАБУНЯК Григорій — 12, 15, 20, 29, 39, 44, 222
БАБ'ЮК Марія — 91
БАБУС Михайло — 27, 46, 68, 117, 221
БАЛГАЙ Дмитро — 24, 44, 47, 55, 58, 68, 79, 221
БАГАН В. — 52
БАСР Петро — 109, 114, 134, 153, 170
БАЖАНСЬКИЙ Володимир — 97
БАЙРАК Анна — 144
БАЙРАК Василь — 5
БАЙРАК Віра — 90, 91, 109, 119
БАЙРАК Григорій — 80
БАЙРАК Діяна — 118, 142
БАЙРАК Доміцеля — 5
БАЙРАК Іван — 27, 29, 39, 45, 219
БАЙРАК Катруся — 178
БАЙРАК Михайло — 5, 12, 18, 20, 23, 24, 26, 41, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 54, 55, 56, 58, 60, 68, 70, 72, 73, 74, 76, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 87, 92, 99, 100, 103, 104, 106, 107, 110, 113, 114, 119, 120, 133, 135, 137, 144, 147, 154, 155, 156, 158, 159, 164, 170, 171, 172, 173, 174, 187, 188, 224
БАЙРАК Павло — 197
БАЙРАК Пелагія — 5, 50, 74
БАКАН Іван — 100, 114, 209
БАЛКА Анна — 114, 137
БАЛКА Данило — 47, 50, 55, 60
БАРИЦЬКИЙ Роман — 134, 153, 170
БАС Іван — 170
БАСАРАБ Ольга — 41, 83, 87, 108
БАТИЦЬКА Зоня — 168
БАТИЦЬКА Марта — 168
БАТИЦЬКА Ольга — 168
БАТИЦЬКИЙ Болодимир — 96, 114, 158, 159, 167, 221
БАТЮК Михайло — 153, 177, 221
БЕДРІЙ Остап — 44, 222
БЕЗКОРОВАЙНИЙ Микола — 119
БЕРЕЗОВИЧ Богдан — 222
БЕРЛАД Матвій — 106, 119
БИКОВСЬКИЙ Евген — 124, 222
БИРКА Кость — 222
БИРКА Прокіп — 38, 222
БІГУН Анна — 174
БІГУН Микола — 174, 209
БІДЕНЧУК Іван — 135, 143, 144, 147, 150, 151, 154, 156, 157, 162, 171, 174, 185, 187, 197, 209
БІЛАН Богдан Богуслав — 210
БІЛАС Василь — 40, 60, 70
БІЛИЙ Ф. — 159
БІЛЯР Василь — 95, 96, 97, 102, 104, 106, 151, 157, 161, 162, 165, 169, 170, 171, 174,

- 176, 177, 180, 181, 182, 183,
 186, 187, 188, 192, 193, 194,
 197, 207,
БЛАВАЦЬКА Лариса — 150
БЛАВАЦЬКИЙ Володимир — 222
БОБЕРСЬКИЙ Іван — 144, 159
БОГАТЧУК Микола — 174, 176, 177, 180, 183, 187, 193, 197, 207
БОГОНОС Орест — 165
БОЖОК Павло — 56, 66, 72, 78, 83
БОЙДУНИК Осип 97, 98, 135, 136, 151
БОЙКО Леся — 150
БОЙКО Люба — 150
БОЙКО Михайло — 155
БОЙЧУК Олекса — 135
БОРИС, Архієпископ — 190
БОРОВЕЦЬ Степан — 170, 172
БОРУХ Іван — 38, 46, 68, 75, 84, 87, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 102, 103, 104, 106, 108, 112, 114, 119, 131, 132, 135, 137, 142, 144, 147, 150, 154, 155, 156, 157, 161, 162, 174, 210
БОРЩЕВСЬКИЙ Осип — 94, 100
БОЦЮРКІВ Богдан — 118, 120, 124, 125, 126, 144, 148, 156, 159, 163
БОЯНІВСЬКИЙ Василь — 68, 117, 221
БРИК Н. — 92
БРАТКІВ Григорій — 114, 144, 172, 174
БРІКНЕР Михайло — 12, 13, 222
БУДЗЕЙ Василь — 180, 210
БУЛЬБА-БОРІВЕЦЬ Тарас — 190, 191
БУНЬ Ю. — 118, 119
БУЦМАНЮК Юліян — 115, 116, 117, 118
ВАКАРИК Іван — 95, 222
ВАСИЛЕВСЬКИЙ Степан — 92
ВАСИЛИШИН Петро — 57
ВАСИЛИШИН Євстахій — 12, 14, 83, 87, 90, 94, 109, 114, 134, 159, 172
ВАСКАН Степан — 33, 37, 40, 41, 47, 74, 76, 77, 88
ВАЦКО Юрій — 180, 211
ВЕЛИКАЧ С. — 56
ВЕЛГУШ Анна — 74
ВЕРИГА Василь — 158, 198
ВЕРХОМИН Іван — 52, 66
ВИННИК Микола — 123, 135, 222
ВИННИЦЬКИЙ О. — 103, 153, 182
ВИННИЧЕНКО Володимир — 62
ВІЗНЮРА Іван — 222
ВІНДІК Орест — 103, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 122, 123, 124, 127, 128, 131, 132, 135, 137, 144, 186, 187, 188, 192, 193, 194, 198, 206, 224
ВОВК Степан — 114, 125, 128, 143, 147, 150, 154, 157, 159, 162, 165, 169, 171, 173, 174, 176, 180, 182, 183, 187, 211
ВОВК Ю. — 142
ВОВЧУК Іван — 194
ВОЙНАРІВСЬКИЙ В. — 56
ВОЙТІВ Теодор — 135, 194
ВОЙТІВ Д. — 80
ВОЙТОВИЧ Михайло — 38, 94, 222
ВОЛОШИН о. Августин — 73, 74
ВОРГУЛЬ Михайло — 38, 82, 84, 221
ВОЧ Слава — 118, 134, 140
ВУЙЦІК Михайло — 174
ГАВАЛЕШКА Микола — 71
ГАВС А. — 55

- ГАВРИЛЕЧКО Василь — 38, 222
 ГАВРИШ Василь — 52
 ГАЙВАС Ярослав — 168, 184
 ГАЙВОРОНСЬКИЙ Михайло — 118, 119, 164, 189, 196
 ГАЙДУК Іван — 119, 131, 132, 165, 176, 179, 180, 220
 ГАЛИЧИН Дмитро — 53, 92
 ГАМКАЛО Дмитро — 68, 74, 75, 79, 81, 82, 83, 84, 87, 90, 91, 93, 95, 96, 97, 99, 100, 102, 104, 106, 107, 110, 111, 113, 114, 119, 123, 124, 125, 127, 128, 131, 132, 135, 137, 143, 144, 147, 151, 152, 221
 ГАМКАЛО Макарій — 38, 44, 46, 68, 92, 117, 221
 ГАРАСИМИШИН Іван — 14, 222
 ГВОЗДЬ Теодор — 104, 113, 114, 221
 ГЕРМАНЮК Максим, Митрополит — 158, 185
 ГІСЬ В. — 118
 ГІНКА І. — 189
 ГЛАДУН Ольга — 114, 137
 ГЛІНКА Антін — 29, 35, 36, 44, 46, 47, 79, 80, 82, 84, 85, 88, 89, 91, 99, 111, 122, 156
 ГЛІНКА Степан — 46
 ГЛІНКА Семен — 222
 ГЛУЩЕНКО Прокіп — 38, 48, 222
 ГНАТИШИН В. — 165
 ГОГОЛЬ Альберт — 173, 183, 194
 ГОЛІНСЬКИЙ Михайло — 85, 176
 ГОЛОВАЧ Амвросій — 85
 ГОЛОВАЧ Марія — 40
 ГОЛОВАЧ Семен — 37, 41, 47, 156
 ГОЛОВІНСЬКИЙ Юліян — 53, 54
 ГОЛОВКА Василь — 92, 93, 95, 221
 ГОЛОВКА Марія — 38
 ГОМОЛА Михайло — 38, 46, 49, 54, 59, 68, 222
 ГОРБАЙ Василь — 90, 91, 143, 185
 ГОРНЯТКЕВІЧ Андрій — 183
 ГОШКО Маруся — 118, 119
 ГРАДЮК о. Павло — 116, 117
 ГРАНОВСЬКИЙ-НЕПРИЦЬКИЙ Олександер — 148, 149, 150, 185, 186
 ГРИВНАК Володимир — 74
 ГРИГОРІВ Л. — 94
 ГРИГОРІЧКО А. — 98
 ГРИГОРОВИЧ Андрій — 168
 ГРИГОРОВИЧ Анна — 168
 ГРИГОРОВИЧ Василь — 168
 ГРИГОРОВИЧ Іван — 168
 ГРИГОРОВИЧ Леся — 168
 ГРИГОРОВИЧ Марія — 168
 ГРИГОРОВИЧ Олекса — 34, 37, 44, 47, 50, 52, 56, 58, 156, 166, 167
 ГРИЦАЙ Остап — 110
 ГРИЦАН Йосип — 118
 ГРИЦИНА о. Єронім — 71, 115, 117
 ГРІНЧЕНКО Надія — 91
 ГРУДЕЙ Степан — 50
 ГРУШЕВСЬКИЙ Михайло — 62, 130
 ГРУШЕЦЬКИЙ Михайло — 38, 49, 55, 68, 100, 113, 114, 119, 144, 156, 177, 211
 ГУГЛЕВИЧ Роман — 176
 ГУДИМ Дем'ян — 74, 76, 77, 79, 82, 85, 115, 221
 ГУЛЬТАЙ Василь — 29, 33, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 45, 66, 72, 87, 98, 170, 172, 177, 221
 ГУМЕННА Леся — 140
 ГУПАЛО о. В. — 195
- ГЕНГАЛО П. — 170, 172
 ГЕРИЧ Дмитро — 41, 83, 87
 ГЛОВА Ілля — 28, 29

ГЛОВАЦЬКИЙ В. — 122, 222
ГОРДАШ Петро — 38, 49, 54, 59, 60, 68, 74, 75, 79, 82, 83, 84, 117
ГРЕЧИН Йосиф — 46, 222
ГРЕЩУК Димитрій, єпископ — 185, 186, 196
ГРОХ Володимир — 94
ГРОХ Еміль — 164
ГРОХ Степан — 91, 94, 110, 111, 114, 115, 118, 122, 123, 137, 143, 144, 150, 154, 156, 160, 171, 174, 175, 188, 190, 194, 224
ГУЛЯЙ Богдан — 137
ГУЛЯЙ Іван — 25, 28, 31, 47, 50, 52, 53, 56, 66, 72, 78, 82, 87, 137, 152, 154, 159
ГУЛЯЙ Леся — 137
ГУЛЯЙ Марія — 137
ГУЛЯЙ Олег — 137

ДАНИЛИШИН Дмитро — 40, 60, 70
ДАНИЛОК Дмитро — 90, 92, 100, 128, 221
ДАНИЛЯК В. — 147
ДАНИЛЬЧУК Іван — 74
ДАЦІК І. — 78, 94
ДАШКЕВІЧ Андрій — 38, 68, 221
ДВОРНИК Володимир — 222
ДВОРНИК Михайло — 221
ДЕМБІЦЬКИЙ Михайло — 14, 222
ДЕМКІВ Григорій — 24
ДЕМЧУК Василь — 92
ДЖУРАНЮК Дмитро — 14, 20, 68, 122, 156, 212
ДЗЮБЯК Василь — 133, 135, 143, 222
ДИТИНЯК Галина — 176
ДИТИНЯК Ігор — 176
ДИТИНЯК Марія — 118, 149, 150, 176, 188, 189, 191, 193, 196
ДИТИНЯК Юрій — 164
ДІДОРА Михайло — 50

ДМИТРИК Іван — 74
ДМИТРІВ Григорій — 74
ДОВГАЛЬ Е. — 78
ДОВГАНЮК Е. — 72
ДОРОШ Василь — 36, 44, 74, 76, 77, 82, 85, 89, 90
ДРАГОМАНІВ Михайло — 33
ДРЕБОТ Іван — 68, 79, 82, 222
ДУБІЙ Іван — 151, 222
ДУБОВСЬКИЙ Іван — 38, 46, 221
ДУДА Козма — 38, 41, 45, 48, 50, 54, 55, 56, 57, 60, 68, 221
ДУКЕЛЬСЬКИЙ Олекса — 38, 46
ДЯКУНЧАК Катерина — 136
ДЯКУНЧАК Юрій — 103, 106, 109, 114, 134, 136
ДЯЧУК Василь — 194, 212

ЄНДІК Ярослав — 94
СРЕНЮК Антін — 133
СРЕНЮК Богдан — 133
СРЕНЮК Омелян — 133
СРЕНЮК Роман — 133

ЖАТКОВИЧ Григорій — 64
ЖИШКЕВІЧ Катерина — 50, 74, 85
ЖМУРКО Андрій — 12, 14, 18, 20, 24, 68, 70, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 91, 92, 94, 96, 97, 99, 100, 102, 103, 104, 106, 107, 108, 111, 112, 113, 119, 135, 142, 147, 151, 155, 156, 157, 158, 174, 212
ЖМУРКО Михайло — 14, 90
ЖУРАВЕЛЬ Іван — 117, 145
ЖУРАВЕЛЬ Михайло — 18, 20, 40, 41, 53, 59, 68, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 156, 158, 159, 161, 162, 164, 172,

176, 179, 182, 183, 187, 188,
193, 208, 224

ЗАВАДОВИЧ Роман — 140,
142
ЗАКАЛ С. — 90
ЗАЛЕСЬКИЙ Іван — 38, 222
ЗАЛЕСЬКИЙ Михайло — 91
ЗАЛУЦЬКА М. — 142
ЗАЛУЦЬКИЙ Л. — 142, 143
ЗАПЛІТНИЙ Федір — 88
ЗАРУБІЙ Василь — 14, 20,
221
ЗАХАРКІВ Іван — 74
ЗДРІЛЬ Степан — 71
ЗЕЛЕНИЙ Богдан — 12, 13,
15, 16, 18, 19, 52, 56, 66, 72,
90, 109, 114, 127, 134, 139,
153, 162, 221
ЗІНКЕВИЧ Осип — 195
ЗОЛОТУХА П. — 52

ІВАНИК Микола — 44, 91
ІВАНКО Ед — 194
ІВАНУСЬ І. — 159
ІВАНУСІВ Дарія — 109
ІВАНЦІВ Василь — 24, 26,
39, 45, 48, 54, 60, 74, 75, 79,
83, 88, 106, 117, 221
ІВАНЦІВ Теофіля — 50, 60,
83
ІВАСЄЧКО Семен — 112,
114, 222
ІВАСИКІВ Мирослав — 170
ІВАСЮК Донна — 143
ІЗЬО Юліян — 94, 96, 97,
99, 100, 102, 106, 222
ІЛІЩАТ Микола — 46
ІСАІВ Іван — 20, 22, 57, 74
ІСЬКІВ Олекса — 74, 82

ЙОПІК Туся — 143

КАБІН Юрій — 111, 144,
151, 222

КАЛИН В. — 90
КАЛИНЯК Василь — 92, 94
КАМІНСЬКИЙ о. Євген —
185
КАМІНСЬКИЙ Петро — 222
КАНДИБА-ОЛЬЖИЧ Олег
— 170, 178, 188, 190
КАПЛУН Василь — 222
КАПУСТЕНКО Олександер
— 97, 99, 100, 102, 120, 221
КАПУСТЯНСЬКИЙ Микола
— 53, 54, 55, 56, 59, 109, 111,
114, 115, 116, 117, 118, 119,
120, 122, 123, 162, 163
КАРАПІНКА Дмитро — 187,
193, 208
КАРПІНКА Іван — 38, 54,
68, 222
КАСНЮХЧИН О. — 170
КАССІЯН Петро — 83, 96, 108
111, 119, 154, 159, 161, 162,
164, 213
КАЧІК Франк — 100, 104,
107, 119, 122
КВІТКОВСЬКИЙ Денис —
163
КЕЙВАН Іван — 136
КЕЦКАЛО Василь — 14, 46
КІСІЛЕВСЬКА Олена — 19
КІНДРАТОК Онуфрій — 90,
91, 92, 222
КІНАЙЛЮК Осип — 38, 45,
222
КІНАЙЛЮК Іван — 20
КЛІМКОВІЧ Богдан — 117,
119, 148
КЛІМКОВІЧ Остап — 112,
113, 114, 116, 117, 120, 122,
123, 126, 127, 128, 129, 130,
131, 132, 133, 134, 137, 138,
139, 140, 142, 148, 150, 221
КЛІМКОВІЧ Софія — 109,
130, 133, 140, 148, 150, 154
КЛІМКОВІЧ Юрій — 119,
148
КЛІНЧИК Дмитро — 38, 54,
68, 75, 79, 82, 84, 91, 93, 94,
95, 96, 97, 99, 100, 102, 104,

- 106, 107, 108, 109, 111, 112,
 113, 114, 116, 119, 120, 122,
 123, 124, 125, 126, 127, 128,
 132, 135, 137, 143, 149, 156,
 165, 171, 172, 173, 176, 177,
 180, 187, 188, 193, 208
 КЛИНЧИК Марія — 123, 186
 КЛИНЧИК Теодор — 38, 68
 КЛИШ М. — 134, 153, 170
 КНИШ Зиновій — 168, 187
 КОВАЛИК В. — 92
 КОВАЛЮК В. — 91
 КОВАЛЬ Степан — 113, 119,
 126, 144, 155, 164
 КОВАЛЬСЬКИЙ Іван — 14,
 15
 КОВАЛЬСЬКИЙ Михайло —
 140
 КОВАЛЬСЬКИЙ о. Юрій —
 125, 145, 160, 164, 177, 190,
 195
 КОВАЛЬСЬКУК Атанасія — 74
 КОВЕРКО М. — 134
 КОЗАК Антін — 45, 50, 68,
 87, 111, 117, 221
 КОЗАК Е. — 164
 КОЗУБ И. — 98
 КОЛЕССА Філарет — 140
 КОЛОДА Атанас — 74
 КОЛОДЗІНСЬКИЙ-ГУЗАР
 Михайло — 77
 КОНВЕЙ Гордон (Козакевич
 Богдан) — 155
 КОНДРА Петро — 171
 КОНОВАЛЕЦЬ Євген — 16,
 18, 19, 56, 62, 70, 71, 73, 95,
 96, 97, 98, 99, 102, 103, 104,
 106, 107, 108, 112, 113, 123,
 124, 127, 129, 130, 133, 135,
 137, 139, 140, 142, 143, 146,
 148, 150, 152, 161, 164, 167,
 171, 173, 178, 184, 188, 192,
 195
 КОНОПАЦЬКИЙ Григорій
 — 45, 68, 221
 КОРДОВСЬКИЙ Василь —
 84, 85
 КОРЕНДА М. — 28
 КОРЗАР І. — 103
 КОРНАЦЬКИЙ Іван — 38,
 68, 222
 КОС Олекса — 38, 58, 60, 67,
 68, 222
 КОСЕНКО Віктор — 189
 КОСИГНИЧ Йосиф — 83
 КОССАР Володимир — 14, 19,
 41, 42, 43, 47, 52, 56, 60, 72,
 75, 78, 83, 89, 93, 134, 153,
 159, 166, 167
 КОСТИШИН М. — 144
 КОСТЬ Володимир — 114,
 123, 137, 164, 194
 КОТОВСЬКИЙ Олекса — 97,
 213
 КОЦАН Іван — 79
 КРАЙКІВСЬКА Оксана —
 181
 КРАЙКІВСЬКА Ольга — 181
 КРАЙКІВСЬКИЙ Юліян —
 118, 181
 КРАМАР Анна — 93
 КРАМАР Осип — 12, 13, 20,
 22, 23, 24, 27, 39, 44, 46, 48,
 49, 52, 58, 60, 66, 67, 68, 92,
 117, 221
 КРИСА Ю. — 83
 КРИШТАЛОВИЧ о. Григорій
 — 116, 117
 КРІЛЬ Михайло — 38, 46, 222
 КРОПЕЛЬНИЦЬКА Емма —
 38
 КРОПЕЛЬНИЦЬКИЙ о. Іван
 — 221
 КРОПЕЛЬНИЦЬКИЙ Іван
 — 19, 20, 24, 25, 26, 27, 32,
 39, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 53,
 60, 68, 222
 КРОПЕЛЬНИЦЬКИЙ Остап
 — 94, 95, 96
 КОШИЦЬ Олександер — 87
 КРУГЛЯК Дмитро — 111,
 135, 142, 144, 147, 154, 165,
 171, 172, 176, 177, 180, 183,
 187, 213

- КУБИОВИЧ** Володимир — 177
КУДРИК Борис — 140
КУЗАН С. — 66
КУЗИК Емілія — 74
КУЗИК Петро — 19, 20, 24, 222
КУЗЯК М. — 28
КУЗЬО Григорій — 155
КУЛЕБА Л. — 72, 78, 98
КУЛЬЧИЦЬКИЙ Андрій — 45, 68, 117, 221
КУЛЬЧИЦЬКИЙ Теодор — 72
КУНДА Василь — 113, 144, 177, 194
КУНЦЯК Теодор — 97, 99, 114, 127, 135, 137, 142, 144, 162, 171, 173, 174, 176, 188, 214
КУПЧЕНКО Володимир — 27, 36, 37, 44, 47, 50, 55, 56, 67, 76, 89, 90, 91, 152, 221
КУПЧИК Іван — 94
КУПЧИНСЬКИЙ Роман — 29, 124, 127, 196
КУРМАНОВИЧ Віктор — 58, 60, 66
КУТНИЙ С. — 47
КУЦЬ Мирослав — 91, 114, 118, 119, 134, 137, 140, 144, 165, 194
КУЦЬ Іван — 74, 79, 90, 132, **КУШКА** Орест — 166
КУШНІР о. Василь — 171
- ЛАБА о.** Василь — 10, 106, 109, 115, 117, 128, 138, 139, 145, 147, 165, 185, 186
ЛАЗАРОВИЧ Петро — 15, 16, 18, 24, 32, 57, 74, 90
ЛАПІЦЬКИЙ Михайло — 19, 20, 68, 155, 221
ЛАПЧИНСЬКИЙ Петро — 214
ЛЕВИЦЬКА Наталка — 136
- ЛЕВИЦЬКИЙ** Василь С. — 92
ЛЕВИЦЬКИЙ Володимир — 136
ЛЕВИЦЬКИЙ Кость — 144
ЛЕВЧИК Теодор — 222
ЛЕНЧЕНКО Тимко — 38
ЛЕПКІЙ Богдан — 189
ЛЕСЮК Дмитро — 214
ЛИСАН Антін — 112, 113, 114, 125, 127, 128, 131, 132, 220
ЛИСЕНКО Микола — 166 189
ЛИСКО Михайло — 92
ЛИСОГІР Йосип — 143
ЛИСЯК-РУДНИЦЬКИЙ Іван — 175
ЛІТАВСЬКИЙ Маріян — 94, 95, 96, 97, 99, 100, 102, 103, 104, 106, 119, 156, 177, 221
ЛІТВИН Григорій — 12, 13, 18, 41, 90, 91, 92, 100, 119, 156, 215
ЛІТВІНЕЦЬ Роман — 94
ЛОВ'ЯК Ігнатій — 68
ЛОГА Мирослав — 156, 162, 165, 169, 171, 174, 176, 180, 183, 187, 193, 207
ЛУБІК Михайло — 215
ЛУЦІВ Ілько — 27, 100, 222
ЛУЦІВ Михайло — 222
ЛУЧАК о. Дмитро — 163
ЛУЧКОВИЧ Михайло — 13, 26, 67, 77, 80, 84, 85, 111, 138, 174
ЛЮДКЕВИЧ Станислав — 189
ЛЯХОВИЧ Євген — 66
- МАГЕРА** Корнило — 44, 47, 49, 50, 55, 56, 61, 62, 66
МАЗЕПА Богдан — 91
МАЗУРЕНКО П. — 76
МАЗУРОК Осип — 164, 169, 172, 173, 174, 180, 183, 215
МАЙБРОДА Дмитро — 38, 49, 74, 84, 99, 100, 102, 104, 106, 107, 110, 111, 112, 113,

- 114, 119, 120, 122, 123, 132,
 135, 143, 156, 157, 161, 216
 МАКАР Маруся — 118
 МАКСИМЕЦЬ Петро — 222
 МАКСИМІВ О. — 177
 МАКУХ Андрій — 41, 156, 183
 МАЛІНКА Михайло — 12, 13,
 15, 18, 222
 МАНАСТИРСЬКИЙ Стефан
 — 112, 114, 118, 120, 123, 129,
 131, 132, 133, 135, 137, 142,
 143, 150, 151, 152, 153, 154,
 155, 156, 157, 176, 216
 МАНДЗЮК Іван — 74
 МАНДРИК Степан — 135,
 136, 144, 148, 149
 МАРИНЯК Ксения — 188
 МАРКЕВІЧ Володимир —
 96, 97, 98, 99, 100, 102, 104,
 111, 114, 116, 125, 135, 142,
 147, 150, 151, 155, 164, 165,
 169, 174, 176, 177, 180, 182, 183,
 216
 МАРКЕВІЧ Любомир — 142,
 143, 150, 165
 МАРКОВІЧ о. М. — 123
 МАРТИНЕЦЬ Володимир —
 128, 130
 МАРТИНЮК Антін — 144
 МАРУНЧАК Іван — 19, 54,
 58, 68, 70, 75, 221
 МАСАРИК Тома Г. — 64
 МАЦЕНКО Павло — 109
 МЕЛЬНИК Андрій — 73, 74,
 95, 107, 128, 130, 131, 135,
 139, 140, 144, 145, 146, 147,
 149, 156, 163, 164, 184, 188,
 191
 МЕЛЬНИЧУК Галя — 166
 МЕНДЗАК Степан — 48
 МИГАЛЬ Кость — 153
 МИРОНЮК Григорій — 180,
 217
 МИТЮК Андрій, Митрополит
 — 117, 138, 139, 173
 МИЦІК Модест — 163, 172,
 173
 МОРГАРТ А. — 164
 МОРГАРТ Ірина — 176
 МОРОЗ Валентин — 170
 МОТА М. — 41, 47, 103, 109,
 114, 134, 170, 172
 МУДРИК Володимир — 24,
 74
 МУРИНКА Данило (Дан
 Мур) — 8, 115, 119
 НАВРОЦЬКИЙ Осип — 171
 НАЗАРЕНКО Таня — 166
 НАКОНЕЧНИЙ Дем'ян —
 24, 68, 114, 119, 130, 221
 НАКОНЕЧНИЙ Михайло —
 112, 114, 120, 123, 127, 132,
 135, 137, 155, 159, 164, 165,
 174, 176, 179, 180, 181, 182,
 183, 187, 188, 193, 194, 206,
 224
 НЕБЕЛЮК Мирослав — 118
 НЕМИРОВСЬКА Яна — 188
 НЕЦКАР Йосип — 90, 92, 94,
 98, 103, 134
 НИКОН Анна — 38
 НІНЬОВСЬКИЙ Василь — 91
 НОСІК І. — 114, 134, 153
 ОГІНСЬКИЙ Т. — 56, 78, 83
 ОЛЕКШІЙ Дмитро — 14 221
 ОЛІЙНИК О. — 164
 ОНІСЬКІВ Дмитро — 38, 60,
 65, 67, 68, 70, 75, 79, 80, 82,
 83, 84, 87, 88, 89, 90, 92, 93,
 94, 95, 96, 174, 221
 ОНИЩУК А. — 47
 ОНИЩУК Олена — 74
 ОПГОНОРТ Андрійка — 178
 ОПГОНОРТ Іванка — 178
 ОПГОНОРТ Корін — 178
 ОСТАШ П. — 28, 41
 ОСТАШЕВСЬКИЙ Роман —
 133, 172, 174, 175, 177, 178, 197
 ОТМАРШТАЙН Юрій — 47
 ПАВЛИК Михайло — 33
 ПАВЛИЧЕНКО Тиміш — 56,

- 66, 78, 114
 ПАВЛУСЬ Степан — 68, 87,
 104, 128, 153, 221
 ПАЛАДІЧЧУК Роман — 106,
 107
 ПАЛІІВ Дмитро — 64
 ПАЛІЙ-НЕЇЛО Борис — 108
 ПАСТУШЕНКО Любомир —
 119, 189, 191
 ПАТАН Семен — 222
 ПАУШ Петро — 14, 20, 91
 ПАЩИН Марія — 38
 ПАЩИН Михайло — 12, 13,
 15, 18, 19, 20, 24, 26, 27, 28,
 29, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45,
 46, 47, 48, 100, 172, 221
 ПЕВНИЙ Петро — 64
 ПЕЛЕХ Андрій — 151, 221
 ПЕТЛЮРА Симон — 62, 64,
 95, 96, 97, 98, 99, 102, 103,
 104, 106, 107, 108, 112, 123,
 124, 127, 128, 129, 130, 133,
 137, 142, 143, 146, 148, 149,
 150, 152, 165, 167, 173, 178,
 184, 188, 192
 ПЕТРИШИН Михайло — 106
 ПЕТРИШИН Ол. — 153
 ПЕТРИШИН Роман — 134
 ПЕТРІВ Дмитро — 113, 114,
 116, 122, 135, 137, 217
 ПЕТРІВ Нестор — 176, 178,
 189
 ПЕТРУШЕВИЧ Євген — 144
 ПЕЧЕНЮК І. — 159
 ПЕРАЦЬКИЙ Бронислав —
 63
 ПІЗНАК Михайло — 53
 ПІЛСУДСЬКИЙ Юзеф — 64
 ПІНКОВСЬКИЙ В. — 153
 ПІСКЛЯК Ангелина — 138
 ПІСКЛЯК Іван — 92, 106, 107,
 108, 109, 112, 113, 114, 115,
 124, 125, 126, 137, 138, 221
 ПІСКЛЯК Степан — 113, 122,
 138, 221
 ПЛАСКОНІС В. — 170
 ПОБРАН Лелія — 188
- ПОВОРОЗНИК Гнат — 87,
 172
 ПОГОРЕЦЬКИЙ Михайло —
 22, 24, 28, 29, 34, 45, 52, 56,
 60, 90, 92, 134, 143, 144, 147,
 150, 221
 ПОЛУЙКО Юрій — 27, 68,
 90, 92, 93, 95, 96, 221
 ПОПІЛЬ Дж. — 80
 ПОПОВИЧ о. Д. — 66
 ПОРАДА Наталка — 74
 ПОРШ Микола — 62
 ПОСЕЛЮЖНИЙ Микола —
 222
 ПОСТОЙКО Віктор — 122,
 125, 143, 154, 159, 162, 165,
 169, 188, 218
 ПОТАПЕНКО О. — 165
 ПОТОЧНЯК Володимир —
 97, 100, 222
 ПРИЙМА Осип — 24
 ПРЕСОВСЬКИЙ А. — 140
 ПРИЦЬ Микола — 94, 119,
 126, 135, 142, 144, 154, 157,
 164, 172, 174, 183, 186, 188
 ПРИЦЬ Мирослав — 143
 ПРИЦЬ Ніна — 186
 ПРИЦЬ Одарка — 116, 142,
 144
 ПРОКОП Іван — 119, 154
 ПРОКОПІВ М. — 176
 ПРОНЮК Теодор — 14, 222
 ПРОСИМЦІВ Федъ — 46, 222
 ПРОЦЬ Е. — 142
 ПРОЦЬКІВ Іляріон — 38, 46,
 54, 68, 71, 221
 ПРОЦЬКІВ Йосип — 221
 ПУНДІК Юрій — 177
 ПУЦЕНТЕЛО Василь — 12,
 13, 15, 18, 20, 22, 24, 25, 26,
 27, 28, 29, 31, 32, 38, 39, 41,
 46, 47, 52, 66, 68, 97, 117, 221
 ПУЦЕНТЕЛО Іванна — 38,
 68, 97
- РАДЧУК Сергій — 179
 РАФА Іван — 112, 114, 125,
 221

РЕБРИК М. — 153
РЕВ'ЮК Омелян — 53
РІПАК Дмитро — 94, 98, 103, 106, 109, 114, 153, 170, 172
РОГОВСЬКИЙ Іван — 73, 75, 117, 221
РОСНКО Віктор — 103
РОМАНИШИН Василь — 122, 221
РОМАНОВИЧ Р. — 170
РОМАНЧУК Михайло — 38, 45, 46
РОМАНЧУК Юліян — 33
РОМАНЮК Микита — 15, 20, 22, 24, 29, 30, 33, 41, 46, 47, 48, 49, 50, 53, 55, 57
РОСЛЯК Михайло — 103, 117
РОСЛЯК Ярослав — 173
РОСОХА Степан — 92, 93, 94, 103, 109, 114, 134, 153, 170, 172
РОЧИЙ Феня — 136
РУДЬКО Дмитро — 50, 60, 76
РУРИК Василь — 29, 38, 45, 56, 66, 72, 221
РУРИК Р. — 28

САВАРИН Віра — 134
САВАРИН Ніл, єпископ — 116, 117, 138, 139, 173, 185, 186, 190
САВАРИН Петро — 116, 117, 118, 147, 154, 185, 186
САВЧУК Прокоп — 47, 55
САМЕЦЬ о. П. — 32, 43
САПРУН С. — 118
СВЕРСТЮК Євген — 192
СВИСТУН Василь — 76, 83
СЕЙБОР Джейн — 178
СЕЙБОР Джона — 178
СЕЛЕШКО Михайло — 92, 94, 98, 103, 106, 107, 109, 114, 134, 153, 170, 172
СЕМЕН Осип — 222
СЕМЕНЮК Іван — 222
СЕНИК Микола — 94
СЕНИК-ГРИБІВСЬКИЙ Омелян — 61, 62, 65, 66, 96, 98

СЕРЕДА Василь — 155
СИРОЇДІВ Микола — 57
СІКОРА Григорій — 90
СІКЕВИЧ Володимир — 84, 85, 90, 91, 96, 97, 98,
СКОРОПАДСЬКИЙ Павло — 62, 65, 88
СКОРУПСЬКИЙ Володимир — 91, 98, 102, 104, 107, 114, 115, 116, 119, 122, 137
СКРИПНИК Мстислав, Митрополит — 190
СКРИПНИК Ярко — 195
СКРИПЧУК Онуфрій — 46, 222
СЛАВНИЧ Петро — 218
СЛАВУТИЧ Яр — 132, 136
СЛІПІЙ Йосиф, Патріарх — 158, 161, 169, 185
СЛЮЗАР Микита — 14, 20, 27, 39, 44, 46, 48, 60, 67, 75, 130, 131, 135, 139, 142, 143, 147, 150, 151, 154, 156, 157, 159, 165, 169, 171, 174, 177, 179, 221
СЛЮСАРЕНКО Василь — 32, 37, 38, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 54, 55, 60, 66, 68, 70, 117, 221
СНІГУРОВИЧ о. Богдан — 196
СНІГУРОВИЧ В. — 142
СНІГУРОВИЧ Мелетій — 123, 125, 127, 136, 138, 146, 148
СОКІЛ О. — 56, 66, 72, 78, 87, 221
СОЛОГОУБ Микола — 20, 24, 27, 118, 222
СОЛТИКЕВИЧ Віра — 186
СОЛТИКЕВИЧ Надя — 186
СОЛТИКЕВИЧ Орест — 176, 179, 186, 189
СОЛТИКЕВИЧ Роман — 118, 119, 130, 133, 134, 140, 142, 144, 154, 164, 165, 175, 176, 178, 186
СОЛТИКЕВИЧ Степанія — 186

СОЛЯНИЧ Іван — 22, 30
СОПУЛЯК о. Михайло — 158,
170, 195
СПАЧИНСЬКА Е. — 149
СПАЧИНСЬКИЙ Микола —
37
СТАНГРЕТ В. — 109, 114
СТАНІШЕВСЬКИЙ Осип —
143
СТАРУХ Іван — 38, 68, 221
СТАРЧУК Орест — 165
СТЕПОВИЙ Я. — 119
СТЕФАНЮК Богдан — 189
СТЕФАНЮК Климентій —
222
СТЕЦЕНКО Кирило — 140,
165
СТОЙКО О. — 159
СТОЙКО Роман — 65
СУНАК Михайло — 218
СУХОВЕРСЬКА Оксана —
166
СУХОВЕРСЬКИЙ Микола Це-
лестин — 8, 10, 94, 95, 96, 97,
100, 102, 103, 104, 106, 108,
109, 112, 113, 114, 118, 119,
120, 123, 124, 128, 129, 130,
132, 133, 134, 135, 136, 137,
139, 140, 143, 144, 145, 146,
151, 153, 155, 156, 157, 158,
160, 161, 163, 164, 167, 168,
170, 171, 172, 174, 176, 177,
178, 187, 188, 191, 192, 193,
194, 195, 197, 198, 224
СУШКО Роман (М. Мельни-
чук) — 30, 31, 32, 47
СЦІБОРСЬКИЙ Микола —
96, 98

ТАРАСЮК Т. — 90
ТАРНАВСЬКА Ірина — 188
ТАРНАВСЬКИЙ Андрій —
185
ТАРНАВСЬКИЙ о. Володи-
мир — 125, 136, 145, 165, 173
ТАРНАВСЬКИЙ Мирон —
142, 143

ТАРНАВСЬКИЙ О. — 28
ТАРНОВЕЦЬКИЙ О. — 41,
47, 87
ТАРНОВЕЦЬКИЙ С. — 66,
94
ТАТАРИН Лука — 14
ТЕЛІГА Олена — 108
ТЕМНИК Юрій — 109, 114,
134, 138, 153, 170, 172
ТЕРЕБУШ Степан — 90, 103,
109, 114, 134, 153, 170
ТИМОФІЧУК Теодор — 45,
84, 87, 91, 100, 104, 112, 117,
122, 221
ТИМОЧКО Антін — 53, 68,
84, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 100,
104, 108, 128, 222
ТИМОЧКО Параня — 74
ТИШЕНКО Сергій — 64
ТКАЧУК Т. — 53
ТКАЧУК Василь — 170
ТКАЧУК М. — 100
ТОДОРУК Микола — 68, 74,
79, 82, 83, 85
ТОКАРИК Василь — 222
ТОКАРИК Теодор — 29, 38, 45
ТОМИН Василь — 80, 89, 100
ТОПОЛЬНИЦЬКИЙ Василь —
56, 66, 71, 72, 78, 83, 87,
90, 92, 94
ТОПОЛЬНИЦЬКИЙ Микола —
143, 144
ТРИЛЬОВСЬКА Софія — 150
ТРИЛЬОВСЬКИЙ Богдан —
119
ТРИЛЬОВСЬКИЙ Кирило —
128, 144
ТУРКО Григорій — 149, 158,
159, 164, 221

УКРАЇНЕЦЬ Анастасія — 50
УКРАЇНЕЦЬ Михайло — 38,
41, 44, 46, 48, 49, 50, 54, 55,
60, 68, 70, 99, 156, 222
УРБАН Катерина — 166
УРБАН Маруся — 166
УСТИЯНОВИЧ Микола — 144

ФАРІОН Ол. — 76
ФЕДУНИК Андрій — 140, 166
ФЕДУНИК о. Ярослав — 127
ФЕДУЩАК Михайло — 222
ФЕДЬКОВИЧ Осип Юрій —
144
ФЕРБЕЙ Дмитро — 24
ФЛЯК Микола — 158
ФЛЯК о. Остап — 190
ФОДЧУК Василь — 68, 74,
79, 119, 135, 155, 221
ФОМЕНКО Н. — 119
ФОРЕМСЬКИЙ Петро — 94
ФОРЕСТЕНКО Ірина — 189
ФРАНКІВ Микола — 90
ФРАНКО Іван — 33, 34, 56,
61, 62, 108, 144, 152

ХАВА Петро — 35, 37, 50,
60, 61
ХАЦІВСЬКИЙ Микола — 95
96, 99, 100, 222
ХВИЛЬОВИЙ Микола — 63
ХЛІВОЙКО І. — 83
ХОЛОДИЛО Одарка — 90
ХОМ'ЯК Михайло — 147, 163
ХОМ'ЯК о. Олександер — 139
140, 163, 180
ХРІН Іван — 170
ХРУСТАВКА о. Амвросій —
125
ХРУЩ Михайло — 19, 119,
147, 156, 157

ЦАР Михайло — 24, 45
ЦАРИК Петро — 38, 46, 222
ЦВІКІЛЕВІЧ Роман — 38,
68, 221
ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ Лонгин —
144
ЦИБУЛЬСЬКИЙ С. — 41, 47
ЦІМBALІСТИЙ А. — 72, 78
ЦУКОРНИК Лідія — 74, 77
ЦУКОРНИК о. Юрій — 67,
68, 70, 71, 73, 77, 78, 83, 149,
158

ЦУКОРНИК Онуфрій — 83,
84, 85, 100, 149

ЧАЙКА Іван — 159
ЧАРНЕЦЬКИЙ Олекса — 55
ЧЕРКАВСЬКИЙ о. Іван —
172
ЧЕРНИК Ліда — 134
ЧМОРОД Дмитро — 108, 122,
221
ЧОПЕЙ о. Василь — 182, 190
ЧОРНІЙ П. — 28, 41
ЧОРНОВОЛ Адріян — 134,
140, 143
ЧОРНОВОЛ Володимир —
118, 134
ЧОРНОВОЛ Тарас — 134
ЧУПРИНКА Тарас (Роман
Шухевич) — 167, 178, 195

ШАНДРО Юрій — 180, 221
ШАРИК Михайлина — 50
ШАРИК Михайло — 19, 20,
24, 26, 27, 29, 32, 39, 41, 46,
47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55,
56, 57, 58, 60, 61, 72, 78, 81,
83, 103, 170, 172, 220
ШАШКЕВИЧ Богуслав —
52, 58, 65, 66, 68, 71
ШАШКЕВИЧ Маркіян — 144
ШЕБЕЦЬ М. — 172
ШЕВЦІВ Анна — 185
ШЕВЦІВ Зенон — 185
ШІЕВЦІВ Михайло — 12, 18,
20, 27, 38, 39, 49, 54, 59, 60,
68, 71, 75, 79, 159, 185, 221
ШІЕВЦІВ Степанія — 185
ШІЕВЦІВ Тимко — 38, 49, 90,
91, 222
ШІЕВЧЕНКО Тарас — 33, 56,
62, 70, 77, 85, 87, 94, 97, 111,
123, 126, 127, 128, 129, 130,
131, 132, 133, 136, 143, 147,
151, 155, 158, 163, 165, 166,
168, 169, 171, 183
ШЕВЧУК Антін — 38, 45, 221

ШЕПТИЦЬКИЙ Андрей, Митрополит — 63, 144, 145
ШІШІ Сенді — 178
ШОЛОТИЛО Ю. — 185
ШОСТАК Дмитро — 100, 104, 106, 107, 108, 113, 114, 119, 125, 127, 128, 130, 132, 135, 144, 147, 151, 154, 157, 162, 169, 171, 173, 174, 176, 177, 179, 180, 182, 183, 186, 187, 188, 192, 193, 197, 206, 224
ШПУР Іван — 12, 15, 20, 24, 27, 68, 168, 221
ШТЕПА Павло — 41
ШТУЛЬ Антоніна — 190
ШТУЛЬ Данило — 190
ШТУЛЬ Катерина — 190
ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ Олег — 137, 145, 146, 149, 152, 153, 161, 168, 170, 190, 191
ШУЛЬГА Павло — 28, 32, 170, 172
ШУМСЬКИЙ Олександер — 63
ШУТЬ А. — 140

ЩЕПАНСЬКИЙ Іван — 20, 24, 222
ЩЕРБА Іван — 222
ЩЕРБА Євген — 130, 135
ЩЕРБАК Антін — 46

ЮЗВІШИН Я. — 84
ЮЗИК Павло — 61, 143, 156
ЮНИК Катерина — 38, 41
ЮРКЕВИЧ Володимир — 169
ЮРКЕВИЧ Катерина — 169
ЮРКЕВИЧ Осип — 12, 13, 15, 18, 20, 28, 29, 31, 38, 40, 41, 45, 47, 48, 50, 52, 58, 60, 61, 66, 67, 68, 71, 81, 82, 112, 113, 115, 119, 120, 122, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 131, 134, 135, 143, 151, 154, 156, 157, 158, 159, 160, 164, 168, 169, 171, 221

ЮРКЕВИЧ Роман — 169
ЮРКО Василь Й. — 193
ЮСИПЧУК-КУЦЬ Люба — 90, 109, 118, 140, 144
ЮСИПЧУК Микола — 52, 60, 79

ЯВОРСЬКИЙ Олекса — 96
ЯНДА Володимир — 119, 139
ЯНДА Дмитро — 115, 116, 117
ЯРЕМЕНКО Сергій — 119, 126, 134, 140, 143, 164, 165, 166, 176
ЯРЕМЧУК Дмитро — 133
ЯРОСЛАВЕНКО Ярослав — 189
ЯСЬКІВ Ілько — 38, 222
ЯЦЕЙКО Володимир — 38, 46, 68

З МІСТ

Ю. К.: Михайло Байрак	5
Д-р Микола Суховерський: П'ятдесятиріччя Української Стрілецької Громади в Едмонтоні	6
Дан Мур: До 50-річчя Української Стрілецької Громади в Едмонтоні	8
Почесні члени Української Стрілецької Громади в Едмонтоні	10
Українська Стрілецька Громада в Едмонтоні	11
Привіти	199
Управа Української Стрілецької Громади в Едмонтоні	206
Члени Української Стрілецької Громади в Едмонтоні	209
Дан Мур	223
Грамота Українській Стрілецькій Громаді в Едмонтоні	224
Подяка	226
Скорочення назв	227
Покажчик імен	228

